နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

1ႉ တိသရဏံ အပဟံဝန္ဒာ- ငသႇၽျူႉလႅတ်ႉၵုၵ်းယုၵ်ႉတၢင်ႇ သမ်ႇၵျၢင်ႇၵေႇသ ၵၶႅင်ႇၶပေၽမ်ႇလမ်ပွတ်ႇ ၵဝ်းၶွတ်ႇ ႁွင်ႉလိမ်ႇၵိဝ်းၶႅၼ်းၶူလ်ႇ~ မူလ်းႁူမ်ၶႅႃႉ၊– သိပ်းတႅမ်လမ်းလႅဝ် တႅဝ်းထႅဝ်မိုဝ်းၵျူး လႅတ်ႉပျူးသွင်ၶွၼ်ၵၢဝ်မူၼ် ထၢမ်လိူင်

1 လူမ်းလေး မူလ်းၵေႃးၵၢင်ၵေႃႁွမ်းၵိူင်းတၢင်ႇမူလ်းၽူမ်~ ယူဝ်ႇလွတ်းသေႁွၼ်ႇ၊ ၊ လႅတ်ႉမွင်းၶၽျင်းသွင်ၶွၼ်ၶႅၼ်ၵျူး လမ်းလူးသိပ်းထႅဝ်တႅဝ်းတၶၼ် မူၼ်ၵၶၼ်တွင်ၶႅဝ်ၵျႅဝ်းလမ်း ၶၢင်းၵျမ်းလႅတ်ႉလႅၼ်းၵႅၼ်~ ဝူင်ႈမွၵ်ႇ။– တၵ်းလႆႈၶုပ်ႉဝႆႈ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃ တိသရဏ အတ္တသန္နိယာတ အစ္စတိကတွာ အဟံ အဘိဝန္ဒဏံ ပဉ္စပဋ္ဌာန အည္ဇရိကမ္မံ- တမ်ႇတႅတ်း ယေႃးသွၵ်ႇ~ ၽုင်းလဝ်ႈသၢမ်မူင်းလူးႁွၼ်ႇ။ ။

2ႉ အစ္စတကေ အစ္စေဝကာလ ပစ္စုပ္ပါတ- တေႃးၶႅႃႉဝႆႉမၶၼ်ႈသႅတ်းလႃႇ သမ်ႇၽေႃႇၵာတိၵ်းထႃႇယၽုင်ႇမိ ၵတိသရုၵ်း

ၶျူၵ်ႈၶွတ်ႇႁၵ်ႉမၼ်ႈမၼ်ႈၵမ်ႇၾႆႈလူမ်ၵွၼ်ႇ~ တူဝ်ႁႃး၊– ဢၸ္ၸယ- ႁူၵ်းပိူင်ၵၢင်း တွင်းပဵၼ်တွင်းမီး သတီးၶိူင်းတူဝ် ႁူဝ်
ၾေႃငေႃးၵူၺ်း လိူဝ်ၽႅဝ်းသိပ်းသွင် ပွင်ႁမ်သိၼ်ထမ်း ၸၢမ်းၶမ်းငဝ်းသိူင်ငေႃးပႃး ႁိုတ်ႇလပ်းမႂ်း~ တွင်ႉၼမ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပဵၼ်ႁူၼ်း
ပၢၼ်လိူင် လိူဝ်ၽႅဝ်လၵ်းလိၼ်မ် ႁူင်ႁိူင်းႁိုၼ်း မီးတိုၼ်းႁူၼ်းလီသူးႁွင်းတၢတ်ႈတြႃး~ လႃႇပေႇ။– ႁူႈလၢတ်ႈႁူႈၵၢၼ်ၾႆႈလႆႈ
ထွၵ်ႈပၢမ်ႉယေႃးႁူင်ႇ ၽူင်းႁိုၵ်ႈတေႇလေႃႇသႃႇသၶေႃႇ ၵႃႇယုသိုပ်ႇသၢၵ်ႈၶျၢၵ်ႈထိင်ႈသေႇသေႇ~ ၵဝ်ယၢဝ်းလူလုၺ်ႈတႃႈ။ ။

2

၃ႉ ၶၢင်းလူဝ်ႈပိၼ်ႇလသႁတ်ႉထႁူႈႁိုင်ၶီႈပိင်ႈ ပႆႇႁိုင်ႈထမ်ႇမၵလုၼ်ႇ ပူၼ်ႉပၢၼ်ႇလုၵ်းလၢၼ်ႇႁုသူဝ်ႇႁမ်ႇၽီႇ သီႇယိူင်ႈ ၶမ်ႉမေႃႇ ဝႃႁူၵၼ်ႈႁိုတ်ႈတိယေႇ~ ယင်းလိုမ်းၶၼ်ႉ၊– ၾႆႈလႆႈပွင်ၶုတ်းပွင်တိၼ်ပွင်လၢင်းၶၵ်းၸၢင်း ယေတၢင်းသၢမ်ၶုမ်ၵုမ် ႁွမ်တြႃး လီးပွႃးပၼ်လီၽီႁူၼ်း လူမ်းလူၼ်းၵမ်ႇလူင်လိုမ်း~ သေႇမၼ်ႈၼတႉၵူလုၺ်ႈ၊ ၊ သတိပဠ္ဌာနာတိ ပဟုမ္မဝါ ရော- ပႁူမျႃးလွႃႇ သတိပထႃႇၶေႃႇတြႃး လီးပွႃးမျႃးၶမ် တၢင်းႁမ်တၢင်းႁျၢင်း မဝ်ႇလႆႈတိင်းယွၢင်းမၼ်ႈၶေႃႇႁိုမ်း~ တၼ်ႉ

တေႉယဝ်ႉ။– ပသတိလ- လေးဝလေးလုင်ႉ လေးပုင်ႉလေးလၢပ်ႈ ၵထၢပ်ႈထၢပ်ႈၵုတ်ႉလၢပ်ႈၶၼ်ႉထႃႉ ၵႃႉယဝ လီႉမ ၶေႈတုလၵိူၵ်ႈ လွင်ႈမိူၵ်ႈပွင်ပေႉ~ လွမ်းၵၢပ်ႈပၢၼ်မိူင်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

4ႉ ပ– ၵၶၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ပႃႉရမီႉလုင်ႉလီႉတတ်ႉသဝရ ၵမေႈၵျိၵ်ႈ ထေႉတသိၵ်ႈလၢၼ်ႉၵေႉ~ တြူးငလႈ၊– ပိင်ႉလၢႉပႃႉ ရမီႉၶၼ်ႉၵျ်တ်ႈၵူဝ် တူဝ်ၶုၼ်တူဝ်ၶၢင်း ၵွၼ်တၢင်းၵွၼ်ၶေ ၵွၼ်ၽေလေၢၼ်းၵျိူးလၢၼ်းႁွင်း ၵလွင်းမိတေးသူႉတၵ်း မႈ~ လၢင်ႈၶွပ်ႈငတႉၵိူလ်ႉ၊ ၊ သႃႉသၶေႉၵၶၼ်ဝႃႈလမ်ႉ သႃႉသၶေႉၵတၢင်းၵူဝ်းပ်င်း လီလ်င်းလူင်လၢင် ပၢင်ၽီပွႆးၵူၼ်း ၵၢပ်ႈၽြေး~ ၶင်ႈသႃႉသၶေႉၶၼ်ႉ။– ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပတိဝေဓ ယတ္ထာဓမ္မ ယတ္ထာနုလောမ ယတ္ထာ ပရတ္ထ ဘဏ္ဍာကရိက နိသာရဏနတ္ထ အရက္ခတု- လီၵျူႉမူႉလူႉၵဝ်ႈၵူဝ်းယႃႉ~ ၵျၼ်ၵၢၵျင်းမၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

5ႉ လောကုတ္တရာသာသနာ ဒိက္ခိနေယသာသနာ သမ္မုတ္တိယ သာသနာ သင်္ခြေပဝန္ဒနာ ႁြႃႉၵလီႉပျတၢင်ႉယွတ်ႈ

လင်ႇၵုႇ~ တြူးယဝ်ႉ၊– လေုၵုတ်တရူသုသၶေုဢၶ်ဝေုႈလမ်ႉ ဢၵ်ၵုႈသၢင်လၢဝ်ၵူးၵူဝ်း မူဝ်းသေဝၶ်းၶေၶ် ၶ်ႇးသူၶ် ပၢၶ်းပဝ်းသီႇလူၶ်မေုး~ ၶဝ်ႈလေႈ၊ ၊ ဝီႈသေဢုပလိထေ, သွၶ်ႉၵၶ်တေုသၵထေ, သေုၶထေ, သိၵ်ၶဝထေ, မွၵ်ႉၵ လိထေ, ပုၵ်တထေ, မၵိုင်ႇတထေ, ၽတ်တိယထေ, ဢုပတိယထေ, သမ်ၽေုလထေ, ၽၶ်တၵထေ, သိပ်းတူၶ် တၢမ်းၵၶ်တပေးမျၢတ်ႈၽြေုး~ ပ်ၶ်လေုႇၵုတ်ႈတရုႇၶၶ်ႉ။– တေုႇၵွတ်ႈဢုပတိၵ်ႉသလၢၵ်ႈထၢၵ်ႈ မင်းသၢၵ်ႈၶျွၵ်ႉငသႇ ဢတင်ႉဢတေႇသုႇသၶေုႇ~ တၵ်းသၢၵ်ႈၵၶ်မေုးၶၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၆ႉ လုႉၶ်ႉလဝ်ႈၽူဝ်ႇလဝ်ႈမၢၵ်ႈဢတိပတ်တေယတ်တ ဢလူဝ်းယသၢၶ်ႇ လုၢၶ်ႇဝိမုၵ်ႈတိတီႈတူၵ်ႈဢရိယုႇ~ မွၶ်း မျူးယဝ်ႉ၊–သိပ်းတူၶ်တၢမ်းၵၶ်ၵဝ်ႈပၢၵ်ႇလိတ်းသိပ်းပၢႆသၢမ်သုႇသၶေုႇၽြေုး~ လေုႇၵုၵ်ႈၶျူၵ်ႈၵျၶ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၵ်ၵုႈ ပုၵ်ႉထၶေုးသ သထုင်ႇပျေႇဝၶ်းၶၶ် ပိုင်းမီးပရိယတ်တိလုၵ်ႈပုင်ႇၶေုး~ သြုႇယဝ်ႉ။ – ပိတၵၢတ်ႈတၢတ်ႈၵူႉ ဢထုပ

တိလႃၶၼ်ႇသိသီႇယိူင်ႈသမ်ႇၸီႇတႃႇ~ ၵၼ်ထမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

7ႉ ဢတၢင်းသူႇသၶေႈၵိုင်ၶိုင်ႈတွင်ႇၸီႇလူႇ ပီႇတီလင်ႇၵူႇ ၺူႇဢသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈ လၢၵ်ႈထၢၵ်ႈတိၵ်ႉၶိၶေႇယလဝ်ႈသင်ႇ ၶူႇ~ တပေးၺူးၶၼ်ႉ။– ၶေႇရပတိလေႇတူႇၵိတ်းၶုၼ် ဢူမုၼ်ၽေင်းၵိင်း ပိူင်းလိၵ်းတိၵ်ႉၶိၶေႇယသူႇသၶေႈတူဝ်းမႄး~ ၵူတ်ႈၵၢၼ်ႈ။ ၊ ဢုပလိထေႇၺူႇတေႃႇမိူဝ်းသွၼ်သၢမ်ႁွင်ၵျမ်းၵျိုးသတ်ႈတူႇတမ်ႈၵူးလူး~ သီႇၵူဝ်ႇယဝ်ႉ။– တပေးတေႃႇ လဝ်ႈသပ်ပတၢသူႇမၶေႇ သွၼ်လႆႈသိတ်ႉလွင်ႇပူႇလိဢၶၢဝ်ႈ ပၢၵ်ႈလွင်ႈလူင်ႉၵူင်ႇသိင်ႈသၢင်းၵျူဝ်ႇ~ ဢဝ်မႄးၶၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။

8ႉ သပ်ပတႃႇ ရူၵူလူႇ ဢၶၼ်ႇတူႇ မူႇလိင်ႇ သိဝလိၵၢႈလဝ်ႈ ၶဝ်ႈၵူတ်ႈပၵၢၼ်ႇပျေႇ မျေႇမျတ်ႈပျေးသူဝ်ႇ~ ၺူး ၶၼ်ႉ။– ယၢမ်းၶၼ်ၶုၼ်မိူင်းတင်းၶၢင်းပၢင်းဢဝ် ၵိတ်းသဝ်ႁွင်းမူး လမ်းပူးထူးသၢၼ်းပေႇပိၼ်မႄး~ တမ်ႈၵၢၼ်ႈ

ၼတႉယဝ်ႉ၊ ။ သဝတ်ႉထုၵ်ႈၵူဝ်ၶႅဝ်ႉ ၵျူးသေတင်းလႆႈ သႆႇတျွၵ်းတူလုၵ်းယိၵ်ႉပႆမႃး~ ၵႃႇ႟ုင်ႇၶႅဝ်ႉ။ – စၵ္ခု သေႃတ
ယၢၼ ဇိဝိ ကၢယ မၼႆ-ၶေႃမ်ႇ႟ူပ်ႈလၵ်ႉၶုထၢတ်ႈၵလၢပ်ႈဝိလိၼ်ၶၼ်ႇ တၢသိၼ်ၶၼ်ႇ႟ူႇပ ပသႃႇတတၢပ်ႈၵျူၵ်ႈၵႃႇမၵုင်ႇ~ ၵွၶၼ်
တၢင်းၼတႉၶေႃး ။ ။

6 ႙ႉ သလိၵ်ႉတၵၢၵၢႇပၢတ်ႈ ၵျင်ႉမြၢတ်ႈတိၵ်ႉၶိၶေႇလႆႈၶိူၵ်ႈၵၢမု လူႉႁွပ်ႈလိၵ်ႉၶုဝီထိငုႇၶိူၵ်ႈ႟ူပ႟ုင်ႇ~ ၽေင်းတၢၶေၼ်ႉ၊–
ပိူဝ်ႈမိုၼ်းၵွၵ်းလွၵ်းႁွၵ်းမၢင် ၵၢင်လမ်ႁူမ်မူၶၼ်း တၢႁူၶၼ်းမျေႇမိုၶၼ်းၵျႃ~တီးၵျူၵ်ႈၶေၶေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ။ တၢင်းၵၢၶၼ်လေႃးၽေႃးၵူဝ်လိုၼ်
မွင်းမိီး ပၢၶၼ်းၵြီးသိၼ်လိဝိုၶၼ်းၶမ်း ၽေးၵျမ်းတၢပ်ႈလႆးတၢ~ ၵၢႇ႟ုင်ႇယဝ်ႉ။– တၢင်းၶဝ်ရသႃႇၵၢၵျႃႇရ႟ူၵ်ႈ ၵမ်ႇၶျူၵ်ႈဝလိႇ
ဝိုင်ႇလၢတ်ႈ သၢတ်ႈသုၼ်ႇတွင်ႉၵွင်ႈသႆႈယူၶၼ်ႉၵၢမ်ႇလႆႈၶိုၼ်းၽုင်ႇ~ လင်ႁွင်းယဝ်ႉ ။ ။

10ႉ ၶိုၼ်းၶဝ်သၢမ်ယူင်ႈၶႅဝ်ႉလမ်ႉ တိၵ်ႉၶိၶေႇယျ သမ်ႇဝႃႇရၵရၶ မဝ်ႇမျလီႇထူၶၼ်ႈတိမ်လုင်ႇ ~ မႃးတၢၶၼ်း၊– လင်ႇ တၵ်း

လိုဝ်ႈဝႃႈတပေးတေႃႉသပ်ႉပတႃႉ ၵႃႈၶၼ်ႉတႃႉ ၵျႃႉႁူလႃႉ မႃႉလိင်ႉ သီႉဝလိ တိၵ်ႉၶိၶေႉယျ ဝႃႉတၵူႃႉၽင်မၶၼ်း~ လုပျၢၵ်ႈ
ၸတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၸၼ်ႉဝႃႈလေႃႉၵုၵ်ႈတၵျူႉသႃႉသၶေႃႉ သမ်ႉမုၵ်ႉတိသႃႉသၶေႃႉယႃမ်းယိၼ် ပိၼ်လွမ်းလၵ်းလိၼ် သွင်ၵိုၼ်သႃဝ်း
လိတ်း ပွင်ၵိုတ်းသႃမ်ၵွင်ၵြႃး ထူးပျူးၵႃႈယိင်းတၶၼ်း~ တႃတ်ႈၶိုင်ႉယဝ်ႉ ။– ပရိယတ်တိသုတ်းယဝ်ႉပတိပတ်တိၵျင်ႉ
လုတ်ႈၵျင်ႉလႃတ်ႈ လွမ်းလူလုၺ်ႈပိတၵႃတ်ႈမ်ပ်းသိုင်ႉ~ ၽၢမ်းၵူႃမ်းၵွႆးၶျေႈ။ ။

7

11ႉပတိဝေႉထသႃႉသၶေႃႉ ၵႃႈယႃႉၵူဝ်းၵူႃႉ ၽႂ်ႉၶၼ်ႉၽႂ်ႉၶႂ်ႉ ဝိႉမဝ်ႉၵူမ်ႈၵိုမ်းၶိုင်ႉ~ သီးၶျူးယဝ်ႉ၊– ၸၼ်ႉဝႃႈ သႃႉသၶေႃႉ
ၵူဝ်းပိၼ်း ၶၢၼ်းလိၼ်းလူင်လၢင် ၶမြၢင်လွတ်းၵိုး ၵျေးမီးပုမ်ႉၵြႃး~ ယႃႉပိတ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ယတ္ထာပရတ္ထ သံဝါရကာထာ
ၵႃၶေႃႉတေႃႉသၶေႃႉဝိၶေး မေးၵိုတ်းသႃမ်ၵွင်ပွင်းၵၼ် လိၵၼ်ၵႃၵျင်းၵဝ်ႉၵြႃး~ တီႉၶႃႉယဝ်ႉ။– ပႃႉၸျႃႉလိၵ
သင်ႉၶႃႉတိသိၵ်ႈ ၶိသၵီႉယႃႉ ပႃႉလိၵ်ႈတိယႃႉ ပႃႉတိတေႃႉသၶီႉ ၵႃထိၵရၶ သေႉၶိယႃႉ ၵႃႉပႃတ်ႈလိတ်းၽုင်ႉလုင်ႉ

လျၢင်ႇၵျေႃးလၢတ်ႈၵပ်ပတိၶ ၵပ်ပတိၵၢပ်ႈယျႃႇမဝ်ႇၵၢပ်ႈယျႃႇ~ ၵုၶ်ၵႃႉၵျင်းမၶ်းၶၶ်ၶဝ်ႉယဝ်ႉ။ ။

12။ ဝေႃးၵျႃႇရတေႇသၶျေႇလမ်ႉ ယတ္တာနုလောမဒိဋ္ဌိဝိနိက သုင်းမလရိၵ်ၵ်ႈ သၢင်ႉတၵ်ၵ်ႈၺ်ႈၵျႃႉ ၵၢၶုၵၢယၢင်းပျႃႇရျႃႇၶမ်ႇ ပၶ်ႇတိတျႃႇၶမ်ႇသူႇတေႃႇငလႈၵူၶ်းမိူၵ်ႈၽျေႇသျႃႇ~ သွင်ပႈၶၶ်ႉ၊– တီႇၶၶိငၵႇ မိတ်ႉသိမၶိငၵႇ သမ်ႇယုတ်ႉတၶိ ငၵႇပၢၶ်ၵၢင် ၶျေမၢင်လွတ်ႈၵီး လီမီးပုမ်ႇတြျႃး~ ယုတ်ႈလၢတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၵၢၶ်ၵၢၽိထမ်ႇမျႃႇလမ်ႉ ယတ္တာၶမ္မ သာသနာ နာမပရိစ္ဆေဒ ၵျႃႇထျႃႇၶၢမ်ႇရုၵ်ႈၵၢပ်ႉင်းၵၢၶျူးလိတ်းၽိုၶ်လိတ်းတွႉး ၶၺ်းပွႉးပၢင်ၽီ ပၶ်လီၵၢၵျူဝ်းၶၢတ်ႈသိ ၵျူး~ တေႇဝျႃႇၶၶ်ႉ။– ကာယစေပရိယန္တံ လိၵ်ႈလေႇတသိၵ်ႈရုၵ်ႈၶိပ်ပၢၶ်ႇ ၶၶ်ႇထျႃႇၵျႃႇယတၶထေၢတ်ႈ လၢတ်ႈ လူလ်ႈၵာမုတမ်ႈၶၺ်းၵျၢင်ႈၶၶ်ႇထျႃႇ~ ၶိုႇၶျမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

13။ ၶိႉလမ်ႉၽြျေးထမ်ႇမတျႃႇသျႃႇသၶျေႇသုင်းတၢၶ်ႇ ၶိပ်ပၢၶ်ႇပရိယတ်တိ သုစိပုဘ ၵ်ၵ်ႉၶရျႃႇ~ လေးလုင်းယဝ်ႉ၊–

သု– ဢၢခ်ဝေါ့ႏလမ်ႉ သုဏေယ-တင်ရာ၏ သွခ်သေဢွခ်တၢင်း ခလေုင်းသုၢင်းလို့ ပိခ်ၽၽ်မိဝ်းရူခ်းလိခ်ႉလွမ်းထုင်း~ တေႉၵိၵ်ႏငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ စိန္တေယ-ၵျံရာ၏ စိန္တေညာနေန- ဂျမ်ႉယႂ်ႉသဖေးဢာမျူဝ်းထူဝ်းထုၢင်း တၢင်းလူင် ဢွခ် ၵခ် သွခ်ဂခ်သေးၽူးလိၵ်ႏခလေုင်း~ ဂျမ်ႉယႂ်ႉယဝ်ႉ။– ပု–ဢၢခ်ဝေါ့ႏလမ်ႉ ပုစ္ဆေယ-မေးရာ၏ တီႏလို့ႏတီႏလိုဝ်ႏ

တီႏသိုဝ်ႏတီႏရူတ်ႉသုင်တ်ာမ်ႉခဝိင်ႉမျၢင်ႉ သၢင်ႉတၢင်ႉလွျၵ်ႏပၢတ်ႏ ဝိၵ်ရလျူႉလိပ်ႏ ဢုပခဝိဂ်ႉသယတီႏပိုင်ႏလေႃးလေႃႉတ ခႂ်ႉ~ မေးမျၢခ်းဂခ်ယဝ်ႉ။ ။

14ႉ ဘာသေယ-ဆိုရာ၏ သတ္တိပျတ္တိမိမိဒိယရဿဂရူလဟု လျူႉသၢခ်ႉပျူႉပီႉပျၢတ်ႏတ်ာင်ႉလၢတ်ႏထမ်ႉမတေႉသခႂ်ႉ~ တြူးခခေ်ႉ၊– ဥၢမ်းတႆးဢာမျူဝ်း ဥၢမ်းယူခ်းၽြေသႂ် ခဂေ်းခဥြၢမ်းခမ်းသ်ာင်လၢဝ်ၽြေးၵျေးခီး လီမီးပျၢခ်ႉလဂေး~ ပီႉပျၢတ်ႏ ဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵျႏသ်ာခ်မိုခ်ႉခဝိုင်ႏသွင်ၵ်ာင်သၢဝ်းလိတ်း ၵ်ာတ်းမႂ်းလႆပၢခ် ယၢခ်ၽၢခ်သၢင်းလေး ဂွပ်ႏတြူး~ ထမ်ႉမႂ်ႉယဝ်ႉ။–

ၵူႇလဝ်ႇၵူႇၵၢၼ်ဝႆႉတၢင်းပိတၵၢတ်ႇၵမ်ႉလ်ၵ်ႇၵမ်ႉလႆႇသေတီႇပျူႉတိၵ်ႇၺူႉ~လွမ်းယူဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

15ႉၵမျၢတ်ႇပူႉရမိႉၵၢၼ်ဝူႇလမ်ႉ ပတိသူလ လေးဝလေးလုင်ႉ လေးပုင်ႉလုင်ႉလျၢင်ႉၵၢင်ႉထူၼ်ႇမျၢတ်ႇတေႉလူႉ~ တြူးယဝ်ႉ၊– ပ–ၵၢၼ်ဝူႇလမ်ႉ ပူႉရမိႉသိပ်းၵၢၼ် ပွင်ပၼ်ၵေၵျူဝ်း ပိင်ႉလူႉတၢင်ႉတွၼ်းၵၢး~ မျၵ်ႇမွၵ်ႇ၊ ၊ တိ–ၵၢၼ် ဝူႇလမ်ႉ တိသရၼတေိဂိၵ်ႇၵမျူဝ်း ၵၵျူဝ်းပၼ်ယိၼ် ပိၼ်ၼုင်းၵတုၢင်းသိႉသင်ႉၼျေႉသ်ၼ်ၼိုင်ႇၵမ်ႉၸေႉ တိပိင်ႉၵလူႉ မျၢတ်ႇၸြေး~ လႆႇပျူႉတိၵ်ႇတေူႉၼၼ်ႉ။– မနုဿလဂ်ါသမ္ပတ္တိပေ႒တုသတ္တရဿပဗ္ဗစိတ္တကုလသမ္ပတ္တိအၼ္ဌကာရံ သမ်ႉ ပတိဂိၵ်ႇလိၵ်ႇမျၢတ်ႇသိႉသိပ်းပႆၺူႇလူႉတေႉၵ်ၵ်ႇလင်ႉပေူႉ~ ပိၼ်မူးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

16ႉသူ–ၵၢၼ်ဝူႇလမ်ႉ ၺူႉလၵ်းၵယုတ်ႇၵလၢတ်ႇၵမျၢတ်ႇသူႉသၼေႉၵူႉလ တိၵ်ႉၶိၼေႉယျလေူႉၵုၵ်ႇတရျႉသမ်ႉပတိ ၵမိတ်ႇထၢင်ႉၵျူႉ~ သုင်းပူး၊– လိပိၼ်ၵေၵျူဝ်း မဝ်ႉလိပိၼ်ၵျူဝ်း သူဝ်းၵွင်းပွင်းၵၼ် လိဝ်းၺၼ်တၢင်းၵျၢင်းမၢၼ်ႉတြူး~

တီႈလိူဝ်ႈတီႈလွင်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ လ–ၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ၵၢၶိၵ်ႉလၵ်ၵ်ႉၶၢႆႉယေးသုင်းငသ ငၶလွမ်းၵၢသျင်း ပွျင်းပွျင်း ပျၢၼ်ပျၢၼ် ၵၢဝ်ၽေၢၼ်ၵၢဝ်ၵ်ၼ်း တမ်းတၼ်ၼ်းလၢတ်ႈပၢၼ်ၵျႃး~ ၵၢမ်ႇမၼ်ႈၵၢမ်ႇလေႇၶၢၼ်ႉ။– ၶယၼ္တေနဢနိစ္စ ဘယၼ္တေ နဒုက္ခ ဢသရဂၼ္တေနဢနတ္တ လောဘမာနဒိဋ္ဌ သုင်းမၵေႃးဝႃႇတလဝ်ႈလၢတ်ႈၵၢထိပ်ႇပေႇ~ ၶေၵေႃသျင်းမၼ်းၶၢၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။

17ႉၵၢၶိၵ်ႉလၶၢၼ်ႉ မၼ်းပေႉလေႃးၽမူႇလိၵ်ႈ ၶိၵ်ႈၶၼ်ၼ်ႇပၼ်ႇၵွၼ်ႇ သွၼ်ႇလႆႈလွၼ်ႈလမ်ႇမၢၵ်ႈၵေႇသေႇ~ ပုတ်းဝၢၼ်း ယဝ်ႉ၊– ၼုၵ်းလွႆႈၵိုတ်ႉထူပ်းတူၼ်တူဝ် ၵူဝ်သေငၵွႆး လဝ်ၼ်းမွႆးလဝ်ၼ်းတၢႆ လဝ်ၼ်းၵျၢလဝ်ၼ်းဝၢႆး ယိၼ်းလၢႆးမူႇၼုၼ်ၶေၢၼ်း~ ၵၢမ်ႇ မၼ်ႈၵၢမ်ႇတၼ်ႈသၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊ သမ်ႉဝႃႈမိးၵိုၼ်းမိးၼမ်းမိးသၼ်ၼ် ႁွၼ်ၵ်ၼ်ၵွႆးဝူဝ်း ၼူဝ်းလိၼ်းတူၵ်ႈယေးသုင်း~ ၽၶၢၼ်ႇတႃႇၵေႃႈ။– ၵႃႈပူၼ်ႉၶၼ်ႉပၼ်ၼ်ၽူႈတၢႆပၼ်တ်ႈ သူလုပ်ႇလၼ်တ်ႈၼမ်းလၢၼ်ႇ ၵၢထၢၼ်ႇမဝ်ႇသၼ်ၼ်ႈ ၵၢသၢၵ်ႈသၼ်ၼ်ႈတၢႆၵုႃႇ~ ၽၼ်ႇၽၼ်ႇမၼ်းမၼ်းၵွႆး

ယဝ်ႉ။ ။

႑႘ႉ လင်ႇဝႃႈလေႃးၽၶေႂ်ႉလမ်ႉ ၵၢဝ်တၢင်းၵၢၶိၵ်ႉလႅၵ်ႉၶႄႇ ႁူလ်းႁႃႈၶႄႇၶႄႇၽဝေ ဝိၶႄႇၽဝေ လိတ်ႉတလယူႇယုင်ႈ မုင်ႈလိင်ႈဝိပသ်သၶႄႇ~ တြူးၶၶေႂ်ႉ၊– ႁိုတ်ႉလွင်ၶုၵ်းထူပ်းတူဝ်မိၶ်လိဝ်းပိၶ်လိဝ်းတႄႇ၊ လိဝ်းႁႃႇလိဝ်းဝႄးလိဝ်းဝႄး ၶင်းထႄး

ယိင်းလႄးပေႇလေႃးၽေႃး~ လင်ႇလႆႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဘယၷ္ဓေၷနၻုၶတ္တံ–ၽေးၶမ်ေတူဝ်ႁဝ်း မဝ်းလွင်သၢင်းလေႃးပိူဝ်ႈတေႃးသူး~ မၢၶ်ႇထွင်ႇယဝ်ႉ။– လွင်မျႇၶလေင်ႇတၵ်းလႆႈပျ လေႃးၵၵၢတၢတ်ႈ ယုင်ႇမၢတ်ႈပိင်ႇလျႇ ၵျႇယသိတ်ႉထိၵႄႈႁူၶ်းယွင်ႇ~ သမ်းထၢၶ်ႈလႆးလိၶ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

႑႙ႉ ၵေႃႉၵၢမ်ႇၵျူႉလမ်ႉ ႁိၵ်ႈဝႃႈတုၵ်ႉၶမ်ႇ ပႃးၵျူႉၵျမ်ႇမျႇတုၵ်ႉၶ ၵျမ်ႉယႃႉတူဝ်ၵဝ်ႇ သိဝ်ႇတွၵ်ႇသိဝ်ႇၶၢၵ်ႈ ၸွႆးလၢၵ်ႈသမ်း ထၢၶ်ႈပေႃးပွင်ႇ~ ပေႃးလိဝ်ၶၶေႂ်ႉ၊– ၵဝ်လိမ်ႁိမ်းၵိဝ်တၢတိၶ်ၶၽွင်း တွင်းလိူင်ပႃႇလိမ်သမ်းလႆးတင်းတူဝ် ၵျူဝ်သိူဝ်ၵျူဝ်

သၢင်ႁူဝ်မႂ်း ၵဝ်ႇပတိၸေႃႉၵိႈပွင်ႇထိုင်ၵၢၼ်ဝ်~ ၵႅတ်းၵၢင်ႈပျၢတ်ႈသၢတ်ႈလိုၵ်ယဝ်ႉ။ ။ ရူပကာၢယမနံ–ဢမ်ႇဝ်းႁူၼ်းၶဵႉ
လီပိူဝ်ႈၽိဝ်ၶဝ်ႉလဵၢ်းယိင်း ၶိင်းၶဝ်ပွၼ်းပၼ်ၶၼ်း ဢဝ်ၶၼ်သမ်းလမ်လႆၢ်းလီၶၼ်း ၶိူဝ်ႉပေႃးလီဝ်~ ပၼ်ၶလႆႈထုၵ်ႇတၢမ်ႇယဝ်ႉ။–
ၵိုၵ်ႈဝႃႈၵတ်ႉၶႄႇမတ်ႉလွတ်ႈတႃးယၢၶ်ႇသၶေႃတ်ႈ ႁွင်ႈသၢတ်ႈဢမ်ႇတၢ်ၵ်ႇ သမ်းလၢ်ၵ်ႇထိုဝ်ထၢ်ၵ်ႇၶိူဝ်ႉၵဝ်ႇၵၶၼ်ႈလႅၶၢမ်ႇ~
ပၢၶ်ၶႅ်ႈပၼ်ၶႃၶၼ်းဢဝ်ယဝ်ႉ။ ။

20ႉ လေႃးၽေႃမ်ႇသၢတ်ႈ မၢတ်ႈဝႃႈလေႃးၵိႇသူႇ ႁွႆႇလႅၵ်ႇယွႆႇသထီႇလပိူၶ်ႈလၢင်ႈမေႃႁျမ်ႇ~ မီးငိုၶ်းမီးၶမ်းၶၶေႉ။– လႅၵ်ႈၵဝ်း
ၵ်ၶ်းသေးတူဝ်ၵဝ်း ၶဝ်းပႆသွင်ဝၶ်းသၢမ်ဝၶ်း ႁွႆးၵႅတ်းယေႈဝၶ်း လၶ်းၵၶ်းႁူဝ်ႇလႆယမ်း~ ၵၢပ်ႇၵိုတ်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ။ ပွင်
ၵႅတ်းႁူဝ်သိုၵ်းတိုၵ်းၵိၶ် ၵိမ်လိၶ်လိင်းမိူင်းဢၢင်ႈထီးၶမ်း~ မၢတ်ႈယႃႇမူးယႃႇၶၶေႉ။– ၶၢမ်ႇႁၵ်ႈပိူၶ်ႈပိူၶ်ႈပေႃႉ ပိူၶ်ႈ
ၶေႃၵ်ႈမတ်ႉပိူၶ်ႈၽုၵ်ႇ ထုၵ်ႇလိူၵ်ႈထုၵ်ႇထွင်ႇ လႅၵ်ႇယွင်ႇမႃႇၶ ဢမ်ႇၶိုၼ်ႈၶိင်ႉၶျူႉယူႇတႅၵ်ႈပိူၶ်ႈသၵ်းၵီႈတုၵ်ႉၶဝူလိုၵ်ႇတၶေႃႇ~

ပိၼ်ၵေႃၶျွင်းမၼ်းလမ်ႉယဝ်ႉ။ ။

21ႉပိဋ္ဌာနုတ္တမာန–ၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈ ၵ်တ်းယၢၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ ၽႆးသဝ်ႇသိပ်းပၢႆၵႅတ်းမုၵ်ႉ လုၵ်ႉယူႇငလႈၵမ်ႇဝွတ်ႈပိၼ်ၵိလေႇ
သူႇ~ သိပ်းပုးၶၼ်ႉ၊– ၵျဝၼ်းၵျမိုၼ်း ၵျငိုၼ်းၵျၶမ်းၵျၶူဝ်းဝူဝ်းၵႂ်ႈ လၢႆပိူင်ပိတ်ႈလေးလေႇႁူးမုး~ ၶၢမ်ႇၶႅၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊
14 တီႈၶိူင်ႈလင်ႇဝႃႈတုၵ်ႉၶဝ်ႇလိုပ်ႇတၶေႇ ၽိုင်ၵမ်ႇပွင်ပၼ်ၵွင်းၵဝ်း ၵဝ်မဝ်းပိူဝ်ႈလေးၽေး~ တၼ်ႇၶေႇယဝ်ႉ။– ၼိူင်ႈလႆႈငလႈ
ၵမ်ႇလႆႈၵေႈ ႁွၼ်ႉမႆႈလိူင်ၵဝ်ႇတုၵ်ႉၶဝ်ႇတွတ်ႈပူႇသူႇ~ လိူင်ၵဝ်းယဝ်ႉၶေႈ။ ။

22ႉၼူပ်ႇမူဝ်ႈလႆႈယဝ်ႉလုင်းလဝ်ႇရိယၵၢးထုၵ်ႈလုၵ်ႉၵိၵ်ႇၶင်ႈလူဝ်းယိင်ႇ ၵရိူင်ႇရိူင်ႇလိူင်ၶိုင်ႈမိတ်ႈသေႇလူႇ~ သေလႆ
ယဝ်ႉ၊– ငိၼ်းႁူဝ်ၵျူဝ်လူၼ်သူၼူဝ်း လူၼ်ၵၢဝ်ၼူဝ်းၶဝ်ၽၢမ်းလုးႁွတ်ႇငိၼ်းတႆ~ ႁူဝ်ႈလိူတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ အသာရဂန္ဓေန
အနုတ္တ-ၵၢၶတော်တတြုးၶႆႉ ၵမ်ႇၵျၼ်လုးလုး ထင်ႇဝႃႈတူဝ်ၵျုးတၵ်းသဝ်းၵ်ၼ်ပီသၢင်းၵျူၼ်းထူလ်ႈလူမ်း ၽႆ~ ဝိင်ႇလူႇ

ယဝ်ႉ။– ထၢင်ႇၵိၵ်ႈတၵ်းလႆႈယူႇထူၼ်ႈလၢမ်ႇမူၼ်ႈလမ်ႇပူႇႁူၼ်လုၵ်ႈၶႄႈၼိုင်ႇပိုင်ႈၵမ်ႇၾႄႇ~ ပၢၼ်မိူင်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

23ႉ ၵှၼ်ပိူၼ်ႈလူမ်ႉၶွႆႈၵွႆႇမွႆႈလွႆၶိုင်ႈ ထၢင်ႇၵိၵ်ႈဝူႈမႃႇရၶေႃမ်ႇႁွတ်ႈၶၼ်ႇထႃႇ~ တူဝ်ၵှူးၶေႃႈ၊– မၢတ်ႈဝူႈၶုၼ်တေႃၶၼ်ႉ

ပိၼ်တင်းသႂ်လႃတိုၼ်းၵှဝ်း သဝ်းလမ်ၵိမ်းၵၼ်ပၢၵ်ႇလၵႃး~ လၢတ်ႈလႆႈလမ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ႁုသူဝ်ႇႁူဝ်ႇၾူဝ်ႉၵတွၵ်ႈၵတႃႇ

တူဝ်ၵှဝ်းတၵ်းပွင်ဝၼ်းလွႆ ၶၵ်ႈလွႆၶၵ်ႈၶေႃးထၢင်ႇဝူႈၵသၢၵ်ႈလူဝ်ႈပၢၼ်ၵှူး~ တၵ်းထူၼ်ႈယႃႇၵျႃႇယဝ်ႉ။– ပိၼ်တီႈ

ႁူၼ်းမိုၼ်ႇတိုၼ်ႇလၢတ်ႈၵုပဝၵေႉယေႉသေႉလၢတ်ႈမိတ်ႈသေႇလထီႇတွၵ်ႈၵႃႇယေႃႇ~ လူယွမ်းႁွႆးယဝ်ႉ။ ။

24ႉ ႁူဝ်းတၢင်းတႃႇၶသီႇလမဝ်ႇပႃႇ သရၶႄႇႁုင်ႇမဝ်ႇတၢင်ႇ ၵထၢင်ႇလွႆၶိုင်ႈတၵ်းလႆႈယူႇထူၼ်ႈသၢၵ်ႈတယႃႇၵျႃႇ ~

ယဝ်းၵိီးၶၼ်ႉ၊– ႁူၼ်းမိဝ်းၶႄႉၵၶတေႃႉတတြူးၵမ်ႇၵှၼ်လေႃးလႃး ၵၼ်ဝူႈတၢင်းပိၼ်တၢင်းတေႃတၢင်းသုမ်းလေႃးၵထမ်ႇ

သိတ်ႉပႃးၵၢင်ႇၵႃးၵျိူး~ ၵမ်ႇၾႃၼ်ႈၵမ်ႇယၢၼ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇတၵ်းလႆႈဝူႈတိၵ်ႉထိၵမိဝ်း ႁူဝ်လွႆၵဝ်လွႆးႁွႆးပျူး

ပိူင်ႈလၢၼ်းၶီး~ ထမ်ႇမႃႇယဝ်ႉ။– ၵၼ်ဝႆႈလေႃးႁထမ်ႇ ၵမ်ႇၸူႉၼင်ႇပိူၼ်ႈသေပွၵ်ႈ ထၢင်ႇတၵ်းၵမ်ႇၽွၵ်ႈၵမ်ႇပျၢၼ်ႇ
မၼ်ႈမေႃးလွႃႇ~ ပၢၼ်မၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

25ႉ ၵႁူင်းႁုသူၵ်ႇမုၵႁုသူၵ်ႇမုၵႁုသလႃႇဝိပၢၵ်ႈၼၼ်ႉမိူင်ႇၸိူဝ်ႈၽၢၼ်ႇယႃႇ~ ပိၼ်မႃးယဝ်ႉယဝ်ႉ၊– တူဝ်ၸဝ်းငတႉငတႉၵေႃႈ
16 ၵမ်ႇလႆႈဝႃႈ ၸိူင်ငတႉငတႉၵေႃႈၵမ်ႇလႆႈဝႃႈ ပေႃးၵႃႈတၢင်းလီတၢင်းယွမ်း ၸွမ်းမႃးပွင်ပၼ်ပိၼ်ၸဝ်းၼမ်ႇတြႃး~ ယင်းၸိူင်ႈ
လူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၸင်ႇဝႃႈပတိသႃႇရလ်ၵ်ႉၼၼ်ႇယေးၼႆႉ သေးလူၵႁူင်းလီလီ တင်းၽိတင်းႁူၼ်းပိူၵ်ႈၸဝ်းၸႃး~ ၵမ်ႇမၼ်ႈ
ၵမ်ႇမႃႇယဝ်ႉ။– ပ–ၵၼ်ဝႆႈၸမ်ႉ ပႃႇရမီႇၵေႃႈၶိုၼ်ႈတိၸိၵ်ႈၵေႃႈလႆႈ သမ်ႇပတိႁႃႇလသႃႇသၼ်ႇႁၢပ်ႈၸဝ်ႈၵေႃႈမျၢတ်ႈ ၵ
ၼိၵ်ႉၸလ်ၵ်ႉၼၼ်ႇ~ ၸဝ်းၵေႃႈႁျူဝ်းလႃးၸမ်ႉ။ ။

26ႉ ဂရူဉာဏံကမ္မီယံမမ္မ-ႁရူၼၼ်ႇလႃႇၼလႃၼ်ႇသိၼ်ႇသမ်ႇပယုၵ်ႈလိၵ်ႈထုၵ်ႈပိင်ႇလႃႇ~ ထုၼ်းၵႃးယဝ်ႉ၊– မုၼ်သိၼ်

ႁွင်းမူး ၵ်ႃတ်းၽူႈပၢၼ်ႁွၼ်လၢင်းမႃးထုၵ်ႇထူပ်းလႃး~ တေႃႇမ်ၼ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵႃႈသ်ၼ်မိုၼ်ႇၼိုင်ႈသွင်ၵ်ႂ်သၢဝ်းပၢႆလ်တ်း
ပႃး တူၼ်လွႆတၵ်းပ်ၼ်ၸႄး ပႃးလွႆတၵ်းပၢင်းႁွၼ်တၢင်းလႃႉၵူးလႃး~ ပေႃႇထၢင်ႇယဝ်ႉ။– သတိပ႒ာနာတိပဟုဓမ္မဝါ
ရော- သတိပၸ္ၸရူၶရေလႃၶတေႃဢၵ်ၶဝလၶၼ်မႄၵမ်ၽီလ မေႃးၵႃၵိုၵ်ႈပိၵ်ႉၵူမ်ႇဝႆႉငႆႈငႆႈၵမ်ႇပၢင်ႇ~ ပၼ်လိၼ်းၶႆႉ။ ။

17 27. သတိဢၵ်ၼ်ဝႃႈလမ်ႉ မိမိၵူဝ်ႇၵူဝ်ႇ ဢလူဝ်ႇတူဝ်ၵဝ်ႇလဝ်ႇလၢတ်းၶျၢင်ႉၶျိင်ႇဝႆႉဝၢင်ႇ ၵႃင်ႈထီႇၵႃင်ႇ~ တူလွႆးတေႃးတႃႉ၊–
ပဟုဓမ္မဝါရော-ပၸ္ၸမျူးလွၵ်ႇထမ်ႇမႃႇၸႄး ၵိူးပွူးပ်ၼ်ဢၵ်ဝ်ၶွင်းတူဝ်ၶိၼ်းၶမ်းၵမ်ႇၽီႇလႃႇၶလေႃၼ်ႇသၽေႃး~ သိၼ်ႇဢၢင်ႈဝႃႈ
ဢၢင်ႈငတႉဢၵူလွႆႉ၊ ၊ ၶႆငလႈပ်ၼ်ၶင်ႇလဝ်ႈၽူႈသၢမ်သိပ်းသူးၵိူး ပီးလီးပွင်ပၼ်တၢင်းလီၽီၵူၼ်းမိတ်ႈသရူး~ ယေႇလႃႇ
ၶၶၼ်ႉ။– ၶငေႇၵူဝ်လုမ်ႈၽတေၵ်းလႆႈၶၢမ်ႈပူၼ်ႉၵႃႇမၽဝေဢဝိလၵ်ႉလႃႇ~ၵၼ်လေႃးၶၶၼ်ႉ။ ။

28. ပဟုပုည ပဟုကရိတ္တေပုညေန–တႃႇၶပေႃႇရမီႇသိၼ်ႈဢၢင်ႈသမ်ႇၽေႃႇ~ ဢလွင်းၸႄးၶၶၼ်ႉ၊– လဝ်ႈလင်ႇလုၵ်းၶိုဝ်

ၵၢင်ႁၢဝ်ၶၢဝ်းလူမ်း လူမ်းႁၢၼ်ပၢႆႁေႃပျူးၽူးသိူင်လၢဝ်ႁင်းၶမ်းသၼ်ႇလူင်းမႄး~ ၶဝ်ႈမုင်ႈငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဒဿမာသေသ ရအပ်ပေ၏ ဝါမေဒဿမာတာတိ ဒုက္ခမာတာယတိဝါမံဝေါတိတံသေယော တသမႄႈသငသႈလသိပ်းလိူၼ်း လႆႈလူင်းပႅင်း မႄးၵႂၢင်းသဝ်းထင် ထူင်ၼင်ၼေင်းမၢၼ်းငမႈၽၢၵ်းပႄး~ သၼ်ႇထေႈယဝ်ႉ။– ငသႈလမသသိပ်းပုတ်ႈတၢၵ်း လႆႈသေးၶၢမ်ႈ ၵၢဝ်ႁၢမ်ႈႁုသူဝ်ႈတၢၵ်ႈတမ်ႈ ပၽမ်ႈႁုၵ်သီႈယမ်ႈ သီႈရိမႄႈယႄႈၼၼ်းမပ်ႈဝၢင်ႈၶတိင်ႈၽၢၼ်ႈတရ လိင်ႈႁုတ်ႈ

မုင်းသုမ်ႈပိၵ်ႈတၢၼ်ႈႁမ်ႉပလႄႈၶတ်ႉတီႈပႄႈသိူဝ်ႈလိူၼ်ႈသေႈသေႈ~ ႁိမ်းပိူၼ်ႈတေႃးၶမ်းၼေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

29ႉ ငသႈလမႄႈသသွၵ်ႉႁျူႈၼေႉမျႃတ်ႈၵိၵ်ႉလၵိင်းႁျူင်ႈ မိတ္တုကရနဝါယလာဘံ သမ်ႈပတိမျႃတ်ႈႁႄႈယေႈမျေႈ~ ၵၢလူဝ်း ယဝ်ႉ၊– သိပ်းလိူၼ်တိမ်တိမ်ယဝ်ႉ ပုနစဒဿမာသသားတော် အယံကတွာ-ၵၢလွင်း တၢၵ်းပႅင်းဝုၼ်း ၵွင်းႁူင်သိၼ် ႁိတ်းၶၼ်ၵၢဝ်တိၼ်မိူဝ်းၼိူဝ်ပူၵ်းလၼ်းဝႆႈႁူဝ်ထူဝ်း~ လမ်ႈလွင်ႈမႄးယဝ်ႉ၊ ၊ အက္ကောဟိ-ရှိသော ႁႄႈထႄႈသုင်းပႄး ၽြေး

တၵ်းပဵၼ် ပၼ်ယဵၼ်ၽီႁူၼ်း ထီးမူၼ်းသုင်ပွမ်လွမ်သၢင် သၢမ်သိပ်းပႆပၢင်မႄးၶွမ်း ၽုင်းႁွမ်းၵိုၵ်ႈတၼူဝ်း~ ၵျေႃႉလျၢင်ႉ
ယဝ်ႉ။– ၽဝ်ႉၶႅၼ်ႉသၢဝ်းသီႉသင်ႉၶျေႃႉ ၵူၵ်းသိပ်းႁုၵ်ႈတေႃႉပူဝ်ႉၶျေႃႉသၼ်ၶိုင်ႈ ၼပ်ႉယိုင်ႈပရိၵ်ႈသၢတ်ႈမဝ်ႉၵၢတ်ႈလူႉၶေႃတ်ႈ
ၵၶုပတိသေႃႉသသိူၵ်ႈတႃႈၵဝ်တၢင်ႉ~ ၶိူဝ်ၵိူဝ်းမိူဝ်းယဝ်ႉ။ ။
19 ႓႐ႉ သၢၵ်ႈတေႃႉသၢဝ်းၵဝ်ႈ ပႆႈၼဝ်ႈတေႃးၵုင်ႉသုင်းထွင်ႉ သုင်းသွင်ႉသမ်ႉမႃႉၵႃႉလီႉဝၽလေမၢၵ်ႉဝၢၵ်ႈ သၢၵ်ႈၵၢင်ႈသၢၵ်ႈဝိင်ႉ
ႁွပ်ႈၵိင်ႉမႆႉသေႃႉမၼ်ႈလူၼ်ႉၵၼ်ႈငၵႈဝၢင်ႈၵူလ်ႈလူင်ၵျၢင်ႉ~ တေႃးသီးၶၼ်ႉ၊– ၵူၵ်းပီတ်မ်တ်မ်ၵလွင်းပျွင်းသေၼူဝ်းႁူၼ်း
လူၼ်းၶိုၼ်းၵသၼ်းသိပ်းၵူဝ် ၵဝ်တူဝ်ထူဝ်းၵျတၢင်းမိူဝ်း မိူင်းသိူဝ်းလွမ်သုင်ၶိပ်ပၢၼ်း သုတ်းၼၢၼ်းပႆႉၵျၼ်မီး~ တီႈလႆႈမၼ်း
ၶေႃးႈ ၊ ၵၶတေႃႉတြႃးၵၼ်ဝႃႈၶၼ်ႉ ၶေႃၼ်းလႃးၶေႃၼ်းၵျၼ်ၶေႃၼ်းထူပ်း သူပ်းၵူမ်ငၢမ်းၼမ်းမထၢၼ်း
ထတ်းၵၢၼ်းပၢတ်ႈပတီး~ ၵိင်ႉၵိင်ႉၽေႃၼ်ႉၽေႃၼ်ႉယဝ်ႉ။– လႆႈမိူဝ်းမီႉၼၵလႃႉရ ရသေးပွၵ်ႈၶိုင်ႈမၵိုၵ်ႉၵတႃႉလိၵ်ႈထၢၼ်ႈ

လႆႈလေႃးၵီႉယသၢၼ်ႇ~ လမ်ၵိမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

31ႉ ၵူၼ်းဝႃႉႁႃႉလၢၵႃးၶိင်ႇၵိင်းၶႃႉ ၼၢမ်ႇသႃႉႁၢတ်ႈတၢရီႉလုၵ်ႈႁူလ်ႈၵူလ်ႈမၢၵ်ႈ ၵႃသၢၵ်ႈထူၼ်ႈပီၵႃၼ်ႇ~ လႆၶႃးၼၼ်ႉ၊– လင်ႇ ၵႂ်ႈၵူဝ်ပူမ် လမ်းႁူမ်ပိုင်းၼျူးငပျူးၽူး ႁူးလွမ်းၵ်ၼ်ၵၢင်တူၵ်းၵိူဝ်းၵွၵ်ႇပ်ၼ်မႄး~ ပူၼ်ႉယွတ်ႈငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၼ္ဒဝါရ

20 ရူၵ်ၶလူဝ်းၼၢတ်ႈတၢၵျၼ်သႅင်လၢဝ် လွႆၶၢဝ်ၼလုင်း တၵ်းၶွႆႈသုင်းၵိၼ်သွမ်းဝၢၼ်သၢၼ်းသွႆ ပ်ၼ်ၽွႆတၵ်းတၢၼ်းမျၢတ်ႈ

ၽျႃး~ လႆႈလူႉၼေႉ။– ၽီလင်ႇတ်ၵ်ႈတူဝ်းၶူဝ်းသေႃႉ မၼေႃႉသထီႉမ သူႉဝသုလႃႉတႃႉ လေႉတၼေႃႉထွတ်ႈမျၢတ်ႈၶၢဝ်

ႁူႉ~ သူၼ်းၵွႆႈၼၢင်းတၢၼ်းသေယဝ်ႉ။ ။

32ႉ သထီႉမသူႉဝသုလႃႉတႃႉ တင်းၵၼ်ၵထိဝၼ်ႇၼတေႉဝၼၢတ်ႈ တၢင်းလၢတ်ႈၵလုၼ်ႇသၢင်ႉယၢမ်ႈမိုတ်ႈထွင်သူႉ~ ၵျူၼ်းၵၼ်ယဝ်ႉ၊– လႃႉလိမ်သုလႃႉတႃႉယတ်ႉသသႃးၵူး ၽွႃးၽူးပ်ၼ်ႁူၼ်း လွႆလူၼ်းၼၢင်းမေး သထေးထၢင်ႇၽီပၼ်~

မႂ်ႇလုၵ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၶိလင်ႇမႃးၶေၶႆႈၵိၼ်ၶႃမ်းဝူင်း ၵူင်ထူဝ်းၺႃင်းလေး ပိတ်ႈလေးၵၢၼ်ဝၢၼ် ထၢၼ်ၵူင်တင်းလေး ၶျၵ်ႈဝႂ်းၶၼ်~ လူဝ်ႇလျႂ်ႇယဝ်ႉ။– လေးငသႇၵူဝ်းလုၵ်ႈ မဝ်ႇယုၵ်ႈမဝ်ႇလုၶၼ်ႇ ၵူၶၼ်းၶုၼ်ႇၶႁွးၶူဝ်ႉၶမ်ႉၶိုဝ်ႇၶိဝ်ႈပွင်သၢင်ႈ ၵၢဝ်တၢင်ႇ~ ၶင်ႈပၢၼ်ႉၶမ်းမႃးငတႉၵိူလ်ႉ။ ။

21 ၃၃ႉ သိၵ်ႉထၵုမျႇရၵေႈသီႇထၢတ်ႈမဝ်ႇၵႃးဨျေးပႆႇလိုဝ်ႈ ၶိုၼ်းၶၼ်ႉလဝ်ႈမႃးလိုဝ်ႈတမ်ႈရုၵ်ႉၶ တေႇဝပိၵ်ႈမၢၼ်ႇ ၶပိပ်ပၢၼ်ႇ ၵၵျႇရၶိင်ႇမိူဝ်ႈမိူင်းပၢင်ႇ~ ၵျသုၺ်ၶၼ်ႉ၊– ၵၼ်ႇၶျေႇၶႁွးၶူဝ်ႉ ၶၢတ်ႈပူဝ်ႉၵောျႇလျႇသီႇသိပ်းပႆႇၵဝ်ႈႁွၼ်ႈ ၶဝ်ႈယေႈႁွၼ်ႈ သၢမ်တွင်ႇပႆႇမၢတ်ႈမထေႇၶူးဝႃး ၵျတ်းမႃးလိမ်ၵွၼ် လဝ်ႈမွၼ်တၢင်းယူၼ်း သထေးလူႇယၢမ်းၶင်~ မိးၵျႈၶၼ်ႉၶိုင်ႈၶၼ်ႉ ယဝ်ႉ၊ ၊ ငဝ်းသိင်လင်ႇတၵ်းသုင်းလျႈ ဨျေးဢုင်းပေး ပိတ်ႈလေးသွမ်းဝၢၼ် ထၢၼ်ၵူင်တင်းလေး ၶင်ႈမေးလိင်ႉၵျဝ်းလဵၢ်~ ပိၼ်ၶၢတ်ႈသုၵ်ႈထျႇယဝ်ႉ။– လင်ႇပိၼ်ပထဝီႇၵျႇပျေႇတေႇလျေႇဝျႇယျေႇ လတုထျႇတု လူႉငိင်ႇၵိင်ႇတရေႇသွင်ႇလႆႈ

တႆးၶမ်ႉဝၢၼ်ႇၼမ်းထိမ်ႈၼဝ်ႈၶေႇရိၼ်ႇလၢႆႇၵတိၵ်ႈထူႇ~ ၽိငိၼ်းယဝ်ႉ။ ။

34ႉ ပူၼ်ႉၶၼ်ႉလဝ်ႈလင်ႇမိူဝ်ႈႁူပ်ႉသုၵ်ထငလၢင်ႇထိူဝ်ပၢတ်ႇယူႈၽဵတ်ႈ ၵိပ်ႈၶဵတ်ႈၶရီးလူဝ်ႇမုင်ႈလဝ်ႈမျတ်ႈလွၺ်ႇ~ ဝၼ်း ၶၼ်ၢ– လႆးလီမေးသီယူႈၽဵတ်ႈပ်ႇတ်ႇမတ်ႉသုၵ်ႈသေသေႇၶျူႇ သတ်ႈထႃႇလူႇတၢၼ်းပၼ်~ ၵၢပ်ႈလဝ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

တၢၼမ်းယိင်းယူလ်းတူလ်းလူလမ်းသွမ်ၶိဝ် သုင်ၵိဝ်ၵီးယၢဝ်း ႁူမ်ႈမုင်းတၼ်~ လွင်ႇၶေႇ။– လုတသၵမျပေးထိ ၶေျႁိတပမ်ႇ ၵၢႇသမ်ႇသိပ်းသီႇ သိင်ပီႇသိင်ပၢတ်ႈပလူလ်ႇမူလ်းသိင်ႇ ၵိင်ႇၶိတ်ႈၶျႈတၢၵ်ႇႁွမ်ႉၼဝ်ႇၶၼ်ႈလူမ်းလၼ်ႈသေႇ သေႇ~ လင်မေးၶၼ်ႉၵိူလ်ႉ။ ။

35ႉ ၵ်ၼ်ႇလဝ်ႈငဝႉၼဝ်ႈၵသေႉၵေႇလၼ်ႇ သိင်သၼ်ႇပလူလ်ႇ လေႇပူလ်ႇလူမ်းလၼ်ႈပိၼ်ႉပဝ်ႇၵၢၼ်ႈတ်ၵ်ႇသၢၼ်ႈလွင်ႇ ၶေႇ~ လင်ၵေးယဝ်ႉ၊– ငဝ်းသိင်လင်ႇတၵ်းၵဝ်တင်းၵလူႇသုၵ်ႉထငလၢင်ႇယူႈၽဵတ်ႈပ်ႇတ်ႇမတ်ႉ ပတ်းသေလိၼ်ၽွင်

မၢင်တွင်ၶၼ်ႈၽူၺ်ႈသိူဝ်ႉပူမေး~ ထႅင်ႈၶင်ႇၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၊ သီႇထၢတ်ႇၵေႃႇၵမ်ႇၵႃႈ□ႃးၵေႃႇပႆႇပဵၼ် လူမ်ႈယဵၼ်ၵေႃးၵေႃး မႂ်ႇသေးမၢင်တွင် လႅင်ႁွင်ၵလၢင်း ယွတ်ႇမၶၼ်းသွၼ်ႉမႂ်ၽေး~ ပုတ်ႇပူင်ႇယဝ်ႉ။– ပိၵ်ႉသမျႇသၽြႃတ်ႇ ပၢတ်ႇဝႆႇႁွင်းၵၢင်ႇ ၶေႃတ်ႇၸၢင်ႇသတ်ႉတရၺ်သ သိပ်းပႆလႅတ်းလုၵ်ႈ လုၵ်းထိပ်ႇဝိၵၶၼ်ႇထူဝ်ႇ ထၢပ်ႇတႂ်ႇတၵ်းႁိူဝ်ႇပိူင်းတူင်ႇ~ ပႆလၢၶၼ်းငတႉ ယဝ်ႉ။ ။

36ႉ ယူင်ႇပၢင်ႇသၢင်ႇယၢင်ႇတၢၶၼ်းသျႇၵတၢင်းပဵၼ်မျ ၵပၶိင်းငူၺ်ႇမူၺ်ႇၵၢတ်ႇ ပျၢတ်ႇသၢတ်ႇၽၼ်ႇတရလုင်ႇ လိင်ႇႁုင်ႇၵဵဝ်ႇၵဝ်ႇၶမေႉၶွပ်ႇလူင်ႇလိူၼ်လူင်ႇ~ ၸၢင်းႁူမ်ၶၼ်ႉ။– လိူၼ်ႁိူၵ်းတၵ်းမူၶၼ်း မိူင်းႁူၶၼ်းၶၢဝ်လိူင် ငႆးပိူင်ၶမ်းလႅင်လေး ငိုၶၼ်း ဝၶၼ်းၶိုၶၼ်းပၶၼ်ႇတွင်းလူမ်~ၵမ်ႇႁိပ်ႇငတႉယဝ်ႉ။ ၊ ပထမငလၢင်ႇ ပလၢင်ႇယျႇၽႅတ်ႇပဵတ်ႇမတ်ႉပတ်းသေလိၶၼ်ၽွင် ၵဝ်ႁွင်ဝၢင်းတမ်း ယျႇၶူၶၼ်းမူမ်~ မျႇလျႇၶၶၼ်ႉ။– ၵလူဝ်ႇႁူဝ်ႇတေျႇတူဝ်လဝ်ႇ လင်ႇတၵ်းၸႂ်ႇႁုတ်ႇၽွႆႉၸူၺ်ႇၶေႇထႅင်ႇ

ၶတ်င်ႇယျုႇၽ်တ်ႈ လ်တ်ႈလ်တ်ႈဢ်ဝ်ၶငေ်ႇငဝ်းၽေၢၶ်ႇ မၶ်ႇတရိႇလူင်ႇပုၢင်ႉၶိဂ်ႈဂသွ်ႇ သွမ်ႇသဝ်ႈလိင်းဝုႇ~ မူိၶ်ၶမ်ႉလံၢႈ
ၶရေုးဢံၢးၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

37ႉ မ်တ်ႉလိမဝ်ႇမိဂ်ႈ လိဂ်ႉၶုဢုႇရူင်ႇမုင်ႈသူႇဢရူပ ဢုႇဂုႇသုႇၶိၶ်ႇလုႇယတ်ႉတၶရေုသူဝ်ႇဂိရိယုႇဝိပၢဂ်ႈ ဢဂိင်ႇလိင်ႇ
လျုႇယတ်ႉတၶရေုသူဝ်ႇဂိရိယုႇဝိပၢဂ်ႈၷူဂ်းသိၶ်ႈ လိၶ်ႈလူလ်ႈထမ်ႇမျုႇရူင်ႇ ဂျူင်ႇမ်ၶ်ႈလျုးၶုႇ~ ဝၶ်းၶၶေ်ယဝ်ႉ၊– ရူႇပ
သိပ်းပံၢငေုးပုး ပ်ၶ်မေုးဢၵျင်းၶ်ငုးတူဝ်သ်င်လၢဝ် သ်ုၶၢဝ်ၶ်ငူးလျၢမ်း မျုင်ႇတၷုၶ်~ မူိၶ်ပူိၶ်ႈထွင်ႇလမ်ႈၶၶေ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊
မၢဂ်ႈသိႇၽူဝ်ႇသိႇဢုႇရူင်ႇ ပ်ၶ်ၶ်ငုးၶိပ်ပၢၶ်ႇငေုးၶၢၶ်း လၢၶ်းဢူးလၢၶ်းဂူးထူဝ်းလူးၷူဝ်ၷၢင် ၷၶ်လ်ၶ်သုတ်းၷိမ်းၷူပ်ႉလျုး
ဂၶ်~ လင်ႇဝုႈလေုႇဂုဂ်ႈတရူႇယဝ်ႉ။– မၷုႇဝိပၢဂ်ႈလျုႇၶသေမ်ႇပယုဂ်ႈ ပိၶ်ႇလမသၢၶ်ႇဝိပၢဂ်ႈ မၶေုးတွုႇရၷူဂ်းသိၶ်ႈ
လိၶ်ႈလူလ်ႈဝိပသ်သၶေုႇလျၢၶ်ႇမုင်ႈလ်င်ႈသင်ႇၶုႇရူႇ~ လူဢိုၶ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

၃၈ႉ မၢတ်ႈတႃႇလူႉၵၢတ်ႈလၢတ်ႈရျ ႉႉႉ ပရိၵ်ႈသၢတ်ႈၶႂ်ႈမျၢတ်ႈလၢတ်ႈၶဵၼ်ႉလၢတ်ႈၶႄႈ ထုႈထွမ်ႇထမ်ႇမတေႇသၶႄႇ~ ပွႆးပၢင်း ၶဝ်ရျ၊– ဢမေးပုၵ်ႈသုႇ တၵုႇဢမိဝ်းထၢမ်ၵၼ် ဝုႈဢၼ်ၽြေးငလႈတင်းတြုးၶဵၼ်ႉ ဢၼ်လုၵ်ႉတၵ်းမီးပေႇၵွၼ်တၢင်း~ ၵဵဝ်ႉဝုႈ လူင်ရျ၊ ၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈသမ်ႉဝုႈမီးၽြေးယဝ်ႉတြုးလင်ႇတၵ်းမီးမုးလိုၼ်းလင်သိၼ်လၢဝ် သီၶၢဝ်လုၵ်ႉႁူၼ်းႁၵ်ႈၶေရျၢင်း~ လၢတ်ႈ မွၵ်ႇယဝ်ႉ။ – ၽြေးပေႇယဝ်ႉထမ်ႇမတေႇသၶႄႇပိတၵၢတ်ႈလဝ်ႈလင်ႇလၢတ်ႈဢဝ်ၵွၵ်ႇ~ ၶေရေးယဝ်ႉ။ ။

၃၉ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈရေႈဝုႈပေးယင်းဢမ်ႇမီးတင်းထမ်ႇမပထုႇရတင်ႇမုင်ႈလူမျေႇ~ဢွၼ်တၢင်းလမ်ႉ၊– ပေးယင်းဢမ်ႇမီးတၢင်း တြုးၶဵၼ်ႉလမ်ႉ ၽြေးတၵ်းပွႆးၵျတ်းၵျိဝ်ၵမ်ၵျၢင်းပွင်ပေႇလူင်းပုၢင်း~ ၵီႈလႆႈၵုႈလုၵ်ႉ၊ ၊ သိလ်ႉလုႇလေးပုးၶၶဵၼ်ႉမၶ်းၵျတ်းဢေး လူး ဢထူးပၶ်မေး လင်ႇတၵ်းပိၶ်ၽြေးလႆႈၵျူင်ၵျၢင်း~ ပေႇထၢင်ႇယဝ်ႉ။ – ဝိပသ်သၶေႇလျၢၶ်ႇပရိၵမ်တၢင်းၵုႈၶၶဵၼ်ႉၶိုင်ႈ လွင်ႇဢမ်ႇလုၵ်ႈပိုင်ႈထမ်ႇမပထုႇရ တုၵ်ႉၶသိလ်ႉလုႇ ၵျမ်ႇၽေႇယႃႉယွႆႈလႆႈလိၼ်းပၢင်ႇ~ ၵျၶ်တၢင်းဝုႈၵျိဝ်ႉ။ ။

40ႉ သမ်မုတိယသိၵ်ႉလႄႈ ပေႈၶူႄႈၵႄႈယူႇၵတ်ႉထဝၼ ယႃႉပဵၼ်တႃႇၵမ်ႈလႆႈတင်ႈၶိုၼ်းသႂၢင်ႈ~သွင်ပၢၼ်ယဝ်ႉ၊ – ပေႃးၵမ်ႈ မီးတၢင်းဢူးၶႆႉ တၵ်းလၢင်ႈၵဝ်သင်တူၺ်းတေႃး သၽေးၵႁၢင်းယၢပ်ႈၶီၸေႃၶၼ်~ လဵၼ်ႈလွင်ႈမၶၼ်းၸိူဝ်း ၊ ၵေးလူးဢူးၶႆႉ ပျူးပၶၼ်ၶေလေႃၵ်းၶေလေဝ် ၶေၵေႃဝ်သၽေးတီႈၵႆယၢၶၼ်~ ၶေႈယႄႈယဝ်ႉ။–မွၵ်ႈလၢတ်ႈတုၵ်ႉၶ သမုတိယ ၶိရေႃထ မၵ်ႉၵသိၵ်လႄႈ~ ၶေၵေႃႁၢင်းမၶၼ်းၶၶေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

41ႉ ၶေၵျႃင်ႉတသၵသိင်ႈၶမ်ႈပရိၵမ်ႈၵတၢင်းၵပၸေႈဝၶေႈ~ ဢူးငလႈ၊– ၵေးလူးတူဝ်ၵဝ်ၵသၢင်း လဵၼ်းလွႆႈလွမ်း တၢင်းလင်ႈပိၶ်ဢူး~ ၵထွတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ သၽေးသၸေႈဝသွင်ပိူင်သွင်ၶေး ၵၶ်လွႆႈတၵ်းၵေးၵၶ်လွႆႈ ၵၢင်လွႆႈႁူၶ်း ပိင်းလွင်ႈလၵၢး~ ပုၵ်ႈသႄႈ။– လႃႉၶႆႉဝႆႉပၶ်ၶဝ်လဝ်ႈ ၵုရုလႄႈၶမ်ႈၵမ်ႈၸီႈပိင်ႈလေႈၶဝိသိတ်ႈလရၶေႈ~ ၶဝ်လၢမ်းၵဝ် တႃႉ။ ။

42ႉ တေႃႈၵၢၼ်ထမ်ႇမလၢၼ်ႇၶိပ်ႉပၢၼ်ႇငလႈတူဝ်လဝ်ႈၽေဝ့ၼ်ႇၽြေး~ၶေၼ်ႉ၊–   ၸေႃႇယထမ်ႇၶဵဝ်ႉၵၢၼ်လွႆတၢၵ်းမႂ်းၵွၼ် တၢင်းၵၢၼ်လွႆတေႃႇပိုင်းလႄး~သမ်ႉဝႃႈႁွၼ်ႇယဝ်ႉ၊   ၊ ႁုသူဝ်ႇငလႈတၢင်းလၢၼ်ႇၶဵဝ်ႉၵၢၼ်လွႆတၢၵ်းပ်ၼ်ၵၢၼ်လွႆၵွၼ်တၢင်း ငဝ်ႈပႆၢၽျေး~ လႃႉတေႃႇၶေၼ်ႉ။– သင်တၢၵ်းလွမ်းၶင်ႇၵၢၽိထမ်ႇမျႇမိၼ်ႇလူႇမူႇမၢၼ်ႇလၢတ်ႈဝႆႉလေႃးမႁျႇႁုသူဝ်ႇ ပ်ၼ်ငဝ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈလျႇၶသေမ်ႇပယုၵ်ႈလျႇၶဝိပယုၵ်ႈၵွၼ်လေႇ~ သွင်ပႈၶေၼ်ႉ။ ။

27

43ႉ ပေႃးဝႃႈႁုသူဝ်ႇၵၢမ်ႇႁၢင်ႈ လႆႈသၢင်ႈဝႆႉလျႇၶသေမ်ႇပယုၵ်ႈလိၵ်ႈထုၵ်ႈၵွၼ်တေႃႇ~ ၵလၢင်းၶေၼ်ႉ၊– ပေႃးၶင်ႇႁူၼ်းမီး ၵိုၼ်းမီးၶမ်းပေႃးၶွႆႈပွင်သၢင်ႈၵၢၵျူဝ်းႁူႇလႆၢတၢင်း~ လႆႈငၢႆႈဝႆႉယဝ်ႉ။ တၢၵ်းၵ်ႁတ်းပိူင်သင်သေၵေႃးၵၢမ်ႇလႆႈႁူင်လွႆႁူင်ၶေႃး လိူဝ်ပေႃးပိူဝ်ႈၵေႃးလၢင်း~ ၵ်ဝ်းၶိူင်ႇယဝ်ႉ။– တၢၵ်းၶွႆႈႁူးၵျႉ ၵျႇလၶူဝ်ႇယျႇၶေႃးၵႆႈ ၵမ်ႇလႆႈယၢပ်ႇၽိုတ်ႇပိူဝ်ႈၵ်ဝ်းလိူင်ႇ~ မီး ၵိုၼ်းမီးၶမ်းယဝ်ႉ။   ။

44. ပေးဝုႈၵုသူဝ်ႉယႆုႉၵၢင်ႈ လႆႈသၢင်ႈဝႆႉၵမ်ႉလိၵ်ႈၶၸိုင်ႉ~ ၵိုမ်းၵၢးၵေႈ၊– ၵလၢၵ်ႉၶႆႉမၵ်းပိၵ်ဝိပၢၵ်ႈၵၵျုဝ်း သၢမ်သိပ်းပႆၵျုၵ်း တူၵ်းမိုဝ်းမိဝ်းလွံလင်ႉတၵ်းပွူး~ ထုၵ်ႉလႆႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵလၢၵ်ႉငလႈၵုသူဝ်ႉသွင်ၵၵ်ၶႆႉ ပွင်းၵၵ် ၵၵ်လိၵ်သဖေးမၵ်းမိုၵ်ၶမ်ႉတင်းၶေး~ လေႉတႃႉယဝ်ႉ။– ပေးဝုႈတၢၵ်ႉလႆႈၶမ်ႉယဝ်ႉၵေႈလူႉတၵႃႉပိင်ႉလႃႉသိ ခဝ်လဝ်ႈလင်ႉၶၢၵ်ႈလူင်းၵုႃႉ~ လူးၶေးၶၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

45. ရေႃႉယထမ်ႉၵၵ်ဝုႈၶၶ်ႉတၢင်းလၢၵ်ႉငလႈတၢင်းလိၵ်ႈပိတၵၢတ်ႈတေႃႉလဝ်ႈသွင်ၽၢၵ်ႉ~ လႃးၵၵ်ယဝ်ႉ၊– တင်း တြႃးတင်းလႃႉၶသေမ်ႉပယုၵ်ႈဝိပၢၵ်ႈၶၶ်ႉၵျုင်ႉလႃးၵၵ်~ ထုၵ်ႉမ်ၶၶ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၽၵ်ႇၵေႈၵမ်ႉလႆႈမႃးၵွၵ်မႃးလိုၵ်း သေၽၵ်ႇ သႆၢလွ်ၵမေးၵျပိင်ႉလႃႉၽြေးတင်းမၵ်းတြႃးထိုၵ်ႈထူပ်းၵျၵ်~ ၵျုင်ႉယႃႉယဝ်ႉ။– ရေႃႉယထမ်ႉတင်းပိတၵၢတ်ႈ ထုၵ်ႉလႆႈၵျေးလၢတ်ႈလင်ႉဝုႈၽုင်းသိင်ႉပိင်ႉလႃႉထိုၵ်ႈၵျုင်ႉပႃႉ~ ပိၵ်ၽွမ်ႉၵၵ်မႃးယဝ်ႉၶေႈ။ ။

46ႉ ဢၶ်ၶႄႉၶဝ်ႈပိၶ်မၢၵ်ႇမႆႉဢၶ်ၶႄႉၶဝ်ႈပိၶ်ရူၵ်ႈၶျႇ မၢၵ်ႇမႆႉၵျူမ်ႈတူၶ်ႈၶိုင်ႈလီႇၶိုင်ႈလျႇၶသေမ်ႇပယုၵ်ႈငလႈ ပိတၵၢတ်ႈ ေလႇ့ယျ့~ ႄတျူးယဝ်ႉ၊– ေဢးလူးလျၢၶ်ႇေတျ့တိပုဢျ့တၢသ်င်လ်င်းၵျၶ်ႄတျူးလင်ႇပိၶ်ႄၿျူး~ ဢထွတ်ႈၶႄႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝျႈမၵျ့ဝိပၢၵ်ႈလျ့ၶသေမ်ႇပယုၵ်ႈပိၶ်ႇ လမလၢၶ်ႇဝိပၢၵ်ႈမၶေေးတွျ့ရတင်းလူင်ၵျူၵ်းဢၶ်ပွင်းၵၶ်ဝျႈႄတျူး~ တင်း လျၢၶ်ႇယဝ်ႉ။– ၶႄႉလမ်ႉဢလူဝ်ႇလူဝ်ႇရူဝ်ႇေတျ့ႄသျ့မသိပၵတိဝိပၢၵ်ႈသမ်ႇပယုၵ်ႈထုၵ်ႈၵိၵ်ႈရုသူဝ်ႇတူဝ်လဝ်ႈၶိပ်ႉပၢၶ်ႇ~ ပိၶ်ၵျႈလုမ်းႁွႆးၶေျႈ။ ။

47ႉ ပရိၵမ်ရုသူဝ်ႇ သမ်ႇမျ့တိၵ်ႉထိပူင်ႇလျၵိရိယျ့ရုသူဝ်ႇ တိၵ်ႉထိလုၵမ်မ မၵျ့ရုသူဝ်ႇပျ့ရမိႇသိပ်းယိူင်ႈ ၶိူင်ႈမျၢတ်ႈပိင်ႇ လျ့ထိၵ ဝလၶယေႃႇဥၢင်ႈလိူဝ်တၢၶ်ႇ~သုင်းပျးယဝ်ႉ၊– ေလေးမၵျ့ရုသူဝ်ႇၵျၵ်ႇင်းၶဝ်သၢမ်မိဝ်းဢၵျူဝ်းသၢမ်ဢၶ် ဢွၶ်မေး ထူပ်းၵျၶ်ေတျ့မၢၶ်လျး~ တင်းပိတၵၢတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝျႈတိပ်ပလၵ်ႉၶုလျၢၶ်ႇ ပုပ်ပေၶိဝေသလျၢၶ်ႇ ဢျသဝၵ်ႉ ၶ

ယလႃၶႂ်ႈသၢမ်ပိူင်သုင်းပုးလႆႈပဵၼ်ၽြုး~ ႁွပ်ႈလႃၶႂ်ႈယဝ်ႉ။– ၸင်ႈဝုႈၶေႃႈယထမ်ႈမသင်ႈၶျႈဢ ဝိဢုႈလၵ်ႉၶၶေႈပိင်း လႃပ်ႈၶိပ်ႉပၢၶႂ်ႈ~ ပဵၼ်ၵုႈၸွမ်းၶမ်းၸဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

48ႉ တေႈၸုႉတိပ်ပၸၵ်ႉၶု သျူႉမုင်ႈဢတိၵ်ႈဢၶေႈဢၢတ်ႈယုတ်ႈမျၢတ်ႈသၢမ်တၢၶႂ်ႈ~ လေႃးပုးယဝ်ႉ၊– ပုပ်ပေၶိဝႃသ

30 လုၢၶႂ်ႈၶၶေႃႉ ၸင်ႈတၵ်းပဵၼ်ဢၶ် လိင်းႁၶ်ပုပ်ႉပဢႁွႅင်း တွင်းပဵၼ်တွင်းတၢႆ၊ လၢႆပၢၶ်လၢႆၶုးမုင်ႈမေႃႈႁုး~ ၸိင်ႈ လွင်ႈမၶ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုၵ်ႈၶေၢမ်ႈၶၶႂ်ႈထုႈဢုႈယတၶထေၢတ်ႈၶၶေႃႉ ဢီႈသင်ပဵၼ်မေႃးဢွၶ်တၢင်းၸုႉပိုင်းႁေႃး~ ႁိၵ်ႈတေႈ ဥလ႑။– ၸင်ႈတၵ်းမုးပဵၼ်ပုင်လုၽိသင်ၶျုဢ ဢပုင်လုၽိသင်ၶျုဢ ဢၶိလျ်ၸၽိသင်ၶျုဢသိင်ႈၵၢင်ႈလိူဝ်လေႈ~ ၶိူဝ်းယၢဝ်း ဝိူႉယဝ်ႉ။ ။

49ႉ ၸုတိမူလပထမၶႂ်ႉ ၵွႆႈလၵ်းပဵၼ်ပိူဝ်ႈမေႃးႁဢဝိၸ်ၸုႈၶိတ်ႉၾျူႈၸုႉတင်ႈတူၶ်ႈသၢႆႈႁေႈ~ ၶိူဝ်းႁီးၶႂ်ႉ၊– ဢဝိၸ်ၸု

ၼႆႉမႄးႁႃၵွၼ်ပိၼ်ပိုင်းလၢင်းၵွၼ်တၢင်းလင်ႇတၵ်းမီး~ တေႇတူၼ်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ မႄးႁႃတၢင်းဢဝိလ်လႃၼၼေ်ႉ သွင်ၼႃ
သမ်ႉတၵ်းပိၼ်ၵိုဝ်ႁင်းဢၼ်လွင်ႈလွတ်ႈၵီး~ ၼေးသႃႇၼၼေ်ႉ။– ဢမ်ႇၼၼေ်တၵ်းဝႆႈမႄးႁႃပိၼ်ၸဝ်ႈဢဝိလ်လႃႇ~ ပိၼ်ပႆႈပႃ
မၼ်းဝႆႈၵိုဝ်ႉ။ ။

31 50ႉဢဝိလ်လႃတၢင်းမႄးႁႃၼၼေ်ႉ မၼ်းမူၼ်တမ်ႇၸႄႈမိင်ႇလိင်ႉဢသၵ်ႈဝိလိၼ်ႇမိူင်ႈယိၵ်ႈၼႃႇ~ႁင်းဢၼ်ၼၼေ်ႉ၊– လုၵ်ႈတမ်ႇ
ၸႄႈမူဝ်ႈမၼ်းပႆႇယႂ်ႇၼၼေ်ႉ ပေႈမၼ်းႁႃပႁႃပူ ဢိတ်ႈလူလၢင်းလႆးၼွပ်ႇဝၢင်းပၼ်~ လိင်ႉလူမ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵေႉပေႈထဝ်ႈၵူႇ
ယဝ်ႉ လၢင်းလႆးဢဝ်ငႆးလႃၽေး မေးလၢ်ပ်းမေးလမ်မေးလုင်းမေးသႆးယူင်ႈၵွႆးဢၼ်~ ဢဝ်လႃၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၵေႉပေႈၵူႇဢမ်ႇ
လႆႈယဝ်ႉ ၵေႉလုၵ်ႈသမ်ႉပုတ်ႈႁႃမ်ႇလိင်ႉပေႈထဝ်ႈ ပႃသဝ်ႈပႃမူၼ်ႇပႃဝႃႇၵ်တ်းၼုမ်ႉၵ်တ်းလီႈဢလၢၼ်ႇငလႈဢမျႃၼ်ႇ~ ပွင်
လွမ်းၼၼေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

51ႉ ၵၢၼ်ၶင်ႇၵူထိတ်ႉလငလႈဝိလိၵိတ်ႉသျႇၵေႇၵိုၵ်ႈလေႇတသိၵ်ႈသွင်တၢၼ်ႇ~မေးႁၢုး– သွင်ၶျႁၢပမိူၼ်ၵၼ် ပွင်
ပၼ်ၵေးလူးတွပ်ႇလပုး~ ၵုင်ႇသၢပ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လၢင်းလေႃးႁဝ်းတေႃ လၢၼ်ပေႃတၵ်းတ်ၶၼ်းပုတ်ႈၵၼ်မႈ~ ၵဝ်လၢၼ်ႇ
ယဝ်ႉ။– မေးႁတေႇလႃႉပိၼ်ပေႈၵေႈလုၵ်ႈသိုပ်ႇပုတ်ႈတၵ်းပျၢၼ်ႇ~ ပိၼ်ၶိူဝ်းပိၼ်ယွင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

32 52ႉ ၵျႇၵုင်ႇသင်ႇၵႁၶဝ်ၵေႇၵိုၵ်ႈၶၼ်ႉ ႁွႆးလႆႈတုလ်းပိၼ်ႇလဝိင်ႇလၢၼ်ႇသိပ်းၶိုင်ႈ တင်းမၶေးထၢတ်ႈသၢမ်တၢၼ်ႇ~
သုင်းပႈၶၼ်ႉ၊– ပိၼ်ႇလတွၵ်ုဝိလ်လၼ်း မၶေၵ်တွၵ်ုဝိလ်လၼ်း ႁသိတုၵ်ႉပၢတ်ႈပေးၵျႈမေၶူဝ်မီးသိင်မိူၼ်ႁူၼ်းၵွၵ်ႇ
သူပ်းမႈ~ ၶင်ႇပိူၼ်ႈငတႉၵျ၊ ၊ တုလ်းပိၼ်လဝိလၢၼ်သိပ်းၶိုင်ႈၶၼ်ႉ မၼ်းႁူလ်းတူလ်းႁၼ် ၵၢၼ်လီၵၢၼ်ယွမ်း ပၢၼ်
ႁူၼ်းဝူင်ႈလၵျူး~ လေးၵီႇယဝ်ႉ။– ၵုသူဝ်ႇၵေႈၵမ်ႇႁူႉၵၵုသူဝ်ႇၵေႈၵမ်ႇႁူႉ ၶိုဝ်ႉလူႉၵျၵ်ႈလူႉထၢတ်ႈလူႉ လၢင်ႈႁူႉထူလ်ႈ
လွႆၵွၵ်ႇလွႆၶဝ်ႈပီႇပီႇ~ ပိၼ်ၵေႃးႁူၼ်းပိင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

53ႉ ဢတိၵ်ႈဢၶေႃႈၵၢတ်ႈ ပိၵ်ႉပိူၼ်ႈလၢတ်ႈၶေႃႈဢမ်ႇၽူႉ ဢမူႉဢၼ်တေၵ်းၶိုၵ်ႈဢဝ်မိူဝ်ႈၼႆႉတေႃႈမိူဝ်ႈၽုၵ်ႈဢမ်ႇလိူၼ်ႈသေ လီႇ~ လေးပေးယဝ်ႉ၊– မၼ်းၶႂ်ႈၽူႉလၵ်းၸူႇပႃႇႁူင်ႇၵၢင်ႈလီၵၢင်ႈလႃႉသတ်ႈတႃႇႁူင်ႇသိင်လီသိင်ၵႂႃႉ ႁႆသႃႇႁူင်ႇဢၼ်ဝၢၼ် ဢမ်ႇဝၢၼ် ၵၼ်ႇထႃႇႁူင်ႇဢၼ်ၶႂမ်ဢၼ်ဢမ်ႇၶႂမ် ၽႂတ်ႉတပ်ႉပႃႇႁူင်ႇဢၼ်ၵူၼ်ႈဢၼ်ၶႅင်သိပ်းမဵဝ်း ဢၵျူဝ်းဢၶျင်းပႂင်ႇ လႄႈၶေႃး~ မီးၵႃႈၶၼ်ႉၶိုင်ႈၶႂ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၼ်ဝႃႈမြေႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ ႁတၶေႃႇပႅၼ်ၶၼ်ပႅၼ်ၶႆ ၵႆလူင်ၵႆလၢင် ၶိုင်လႄႈႁူၼ်း

ပိင်းယၢၵ်ႈတၵ်းၽူႉသၽႃႉ~ ထႂမ်ႇလိၵ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၶျင်းပိူဝ်ႈၶႆလၼ်ႇတၵ်းလႆႈလိုဝ်ႈမေႃးၵႃ ဢုထိတ်ႉလ ဝိလိၵိတ်ႉသႃႇ ၵေႃႇႁၵိၵ်ႈ~ တၼ်တွၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

54ႉ လႃႉၶႆႉလဝ်ႈလင်ႇသႂ်ႇလိုဝ်ႈဢုထိတ်ႉလမေႃးၵႃဝိလိၵိတ်ႉသႃႇဢဝိလ်ႉလႃႇလႄႈလိၵ်ႈ~ ႁူၼ်းတၼ်ယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝႃႈ ဢဝိဇ္ဇႃပႃူသော မေႃးၵႃဢၶျင်း တွင်းပႅၼ်တွင်းတႆႇ ၶၢၼ်းၵႂႃႇၶိူဝ်းၵီးဢမ်ႇလႅင်းၵၼ်~ ယုတ်ႈမျၢတ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝႃႈမူႇ

လၼပေႃး ၽြႄးတူၺ်းတေႃးႁေႃးၼေၼၼ်ထေႃး သၽေႃးသွင်ၵၢၼ် မိူၼ်ႁၼ်ပွင်းလုမ်း လဝ်ႈႁေႃးပၼ်~ လင်ႇဝူႈၵဝိလ်ႉ လုႇယဝ်ႉ။– ပိူဝ်ႈမၼ်းမေးႁၵၢလ ပထမတေႃႇငဝ်ႈလဝ်ႈလၢတ်ႈပေႃးတၢၼ်ႇပေႃးတမ်ႇငုႈလႅင်ႉလုၵ်ႈ ပေႃးဝူႈယႂ်ႇယဝ်ႉလုၵ်ႈ လႅင်ႉပေႃႈႁူၼ်းထဝ်ႈသိုပ်ႇႁူႇ~ ထိုင်လူဝ်ႈလၢၼ်လၢႆးပုၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

34 55. ၵႁွင်းတီႈၼၼ်ႈလဝ်ႈလင်ႇဝူႈၵဝိလ်ႉလုႇသုင်းတၢၼ်ႇ လၢၼ်ႇတေႃႇသုင်းၼ ၵမုမူႇလ ၵလလုႇတိ ၵၽိသင်ႇၼုႇ ရုမ်ႇ ၵၼ်ႇတမ်ႇလိုၵ်ႉသႅင်ႈတီႈ ၼိၵ်ႈၼေးလွႆႇ~ လုၼ်ၼေးဝႆႉယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝူႈ အဝိဇ္ဇာနိတာရော အဝိဇ္ဇာပေါတုကော အဝိဇ္ဇာသမ္ဗုတ္တိယော အဝိဇ္ဇာတပ္ပဝေါ အဝိဇ္ဇာပတ္တိတော အဝိဇ္ဇာနိဒါန သံသာရဝဋ္ဋ –သမ်ႇယေႃးလိၼ်ႇ ပိၼ်ႇပိၼ်ႇလၢႆႈလၢႆႈပျၢၼ်ႇပႁွင်းလေး~ ပႅၼ်ၵမ်ႇၼႆႉတီႈၼမ်းလၢႆႈငတေႉယဝ်ႉ၊ ၊ အဝိဇ္ဇာပေါတုကော- ၵဝိလ်ႉလုႇႁိၵ်ႈ ၼေၼ်ႉ ၵမ်ႇတွၼ်ႉၼေပၼ် ႁၼ်တၢင်းၵၼ်လီ ႁၼ်ၼီၼိူဝ်းၼိူဝ်း ၵွၼ်မိူဝ်းမိူင်းၽၢၼ် ၵွၼ်ယၢၼ်မိူင်းငိမ်း တူၵ်းႁိမ်း

လ်ၶ်လိၶ်ၵိၶ်လႃင် မဝ်မႃင်ၽျေႃးတွၶ်း မဝ်ႉမီးမုင်ႈႁၢၶ်ၶေး~ သူႉမျႃတ်ႈသူႉတေႃႉယဝ်ႉ။– လင်ႉဝႃးမေႃးႁၢေႃႉၵိုၵ်ႈ
လိၵ်ႈတခုၵွၶ်ၶဝ်ႈ ပစ္စတ္တ စစ္စ ပၒ္ဍိလ ဧလမုၵ္ခံ ဥမ္ဘတ္တက- သၶ်ႉထေႉ ပႁိလလေႉမိုတ်ႈၵႃဝ်ပျေႃႉ~ လႃဝ်းဝၶႃင်လိုင်း
ၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

35 56ႉ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘုတ္တိယောအာယုဟနတ္ထ–လေႃးၽမူႉလိၵ်ႈၶ်ႈၵိၶ်ၶ်ႈလႆႈ ၶ်ႈယူႉတီႈမူၶ်ႈလူၶ်းသႂၢင်ႉ ၶ်ႈၶၢင်ႉၵႃႉမၵုင်ႉ
လုင်ႉမႃၵ်ႈလိုဝ်ၵျေႃႉ~ တွင်းတႃးၶၶေ်ႉယဝ်ႉ၊– လႆႈလူႉမွၵ်ႉလူင်ႉၶိုင်ႈမႃၵ်ႉလုၵ်ႈၶိုင်ႈၵျေႃႈ ၵေႃႈၵႃဝ်တႃင်းမုၶ်ႁွင်းမူး သူး
မိုဝ်းမိုင်းၽီမိုင်းႁူၶ်း သူးလူၶ်းသႃမ်သိပ်းၵီတ်းပႃင် ၶေႃၶ်းလႃင်သႃင်းလေးႁူႉႁူပ်းမႃး~ ၵႃမ်ႉၽေႃၶ်ႈၵႃမ်ႉယႃၶ်ႈသင်
ယဝ်ႉ၊ ၊ အဝိဇ္ဇာတပ္ပဝေါ–ၶျေႃးႁၢၶွၶ်းၵွင်းၶ်ႈသွင်း ၵႃင်ႁူင် တူဝ်လူင်ထူင်ၶင်ၶေႃင်းမႃၶ်း ၽိုၵ်းၵႃၶ်းပံပူ ၶွၶ်းထူ
ၶ်ႈၵိူၶ်း ပံႉၵိၶ်ႁူလ်ႈၵႃၶ်ငမႈႁၢဝ်းပွၶ်ႈလႆၶႃး~မမ်ႈၵွႆႉယဝ်ႉ။ – ၽေဝၵဝ်ႉလႆႈယဝ်ႉၽေဝမ်ႉသမ်ႉပုတ်ႈ ၵႃမ်ႉလုတ်ႈ

တႃႇတႃႇၵိူတ်ႉၵိူတ်ႉ ၵမ်ႉၵိူတ်ႉၵမ်ႉၵွင်ႈ တႃႇထိင်ႈပႃႉၵွဝ်ႈၽင်ႉလုပ်ႉမွတ်ႈၵႃႈၽွႉ~ ၽင်ၵႃႈၵိမ်းတၢင်းၶၼ်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

57။ အဝိဇ္ဇာပတ္တိတော–ပတိသၼ်ႉထေႉ မဝ်ႉၶေႉမဝ်ႉလၢပ်ႈသိတ်ႉထၢပ်ႈ ပစ္စတ္တရော ပိတလငေါ အရူပိရော အသူရိ ငေါ မိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိ ပႃႉရူႉလိူဝ်ႉတမ်ႉယုတ်ႈမိဝ်းၶွႉ~ ၽီတၶၼ်ရူၶၼ်းတၶၼ်ၶၼ်ႉ၊– ၵဝိတ်လၢၶၼ်ႉ မၶၼ်းၶေးၵွၼ်ပိၶၼ်ၽီရူင်
36 ၽီဝၢင်းၽီလူးမူးသိူဝ်း ၵလိူဝ်းၵလႃးလွၵ်းလိၼ်ၼ ၵယိၼ်ၶျၢင်းလိူင်းၵိူတ်ႉၵၢမ်းၵၶၼ်~ ၶင်းသႃႉသၶျေႉၽုင်းလဝ်ႈၵဝ်းယဝ်ႉ၊ ၊
ၵႃႈၶၼ်ႈၶေပေၶၼ်မူႉလၵဝိလ်ႉလႃႉၶပေႃး ၽြေးလူမိူဝ်းၶိုၼ်းလင်လိမ်သင်ၶေၵွႉးၵွၼ် သွၶၼ်ၵၶၼ်ၵိတ်းမေးယၢဝ်းလွႃးသၢၵ်ႈ တမ်းၵၶၼ်~ လိၶၼ်ႉယႃႉ။– ၶၼ်ႉလမ်ႉၵလ ပထမပုၵ်ႈငဝ်ႈ လဝ်ႈထုၵ်ႈသုင်းတၢၶၼ်ႉလႃၶၼ်ႉတေႃႉ ၽေႉယိၵ်ႉဝႃႉၽႃႉငဝ်ႈ လဝ်ႈလွတ်ႈလိူဝ်ႈၵၶေႉၵလႃႉ~ ၵွၼ်တၢင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။ သူရိ··· သူၶေး··· ။ သႃထု သႃထု သႃ ထု ။

(ၶၢၶၼ်းၶိုၼ်ႈသုတ်းယဝ်ႉ)

58။ ၶႅင်လႄႈအနေကဇာတိသံသရာ- ႁၼေႇၵေႃႇႁိုၵ်ႈလိၵ်ႈတၼုမူႇလလတေႇသင်ႇၼုႇရတင်ႈတူၼ်ႈၼိတ်ႉၽျေႇ~ သွင်
ပႃးၼၼ်ႉ၊– မေႃႈႁၢင်လႄႈႁပိၵ်ႁၼၼ်ႉတင်းသွင်ပွင်းႁၼ်ၵွၼ်ပိၼ်မိူဝ်းၾီမိူဝ်းႁူၼ်းသင်ႇၼုႇရတြူး~ ၼုႇၼၢင်ႈဝူႈၼၢင်ႈ
ၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ သွင်ႁၼ်သဝ်းၾင်သဝ်းမၼ်း ဝၼ်းလုၼ်ၶဝ်တၵ်းပွင်းႁၼ် တၵ်းပိၼ်ႁၼ်လိဝ်လိုဝ်ႈလပ်းမႄး~ ပိၼ်တပိၼ်ႇ
တိုင်ႇယဝ်ႉ။– မေႃႈႁတင်းႁပိၵ်ႁႇၼၼ်ႉ သွင်ၼုတၵ်းမႄးလပ်းႁၼ်တီႈၼင်ႇႁုဝ်ၼိုင်ႈလီသိုင်ႇ~ ပူးပွင်းၼၼ်ႉၵျ။ ။

59။ ႁုင်ႇသယၢၼ်ႇလုႇသုႇမၼီႇလိၵ်းလၼ်ႈပိၼ်ငဝ်ႈသဝ်တိုင်ႇ~ ပိင်းႁလူးႁျူၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊– ႁမိဝ်းလိၵ်းလမ်သၢင်း
ၽေႃး မိဝ်းၼျူးႁၼ်ၼိုင် ၾိုၼ်းလိုင်မီးမႄးၼုင်းမၼ်းလွင်ႇပိဝ်ထုၼ်း~ ထၢတ်ႇထၢၵ်ႈငတႉၵျ၊ ၊ တေႇလေႇထၢတ်ႈၼၼ်ႉ ႁိၵ်ႉ
ႁေႇႁထိမီးပျူဝ်း တၼူဝ်းၾိုၼ်းႁၢဵလွႆးၼုင်းလိၵ်းလမ်လၢင်းသိုင်း မိုတ်ႈႁိင်းႁျူၼ်း~ ၼူဝ်ႇၼေႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝူႈႁိၵ်ႉႁိ
တေႇလေႇၼိသုႇယထၢတ်ႈမျင်ႇႁၢတ်ႈသုႇမၼိလိုၵ်ႇလၢၼ်ႈသေႇသေႇ~ ၾိုၼ်းမီးငတႉယဝ်ႉ။ ။ တၼ်ႇၼျေႇႁၼ်ဝေႈၼၼ်ႉ

60ႉ တယျႇသိတ်ႉၶု လူႉတမ်ႈသမ်ႇမျႇၶိလိၵ်းလၶ်ႈၵတူႇၶေႇ~ မီးၽိူၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊တၶ်ႇၶျေႇၵၶ်ဝျႈလမ်ႉမီးလပ်းတူဝ်
တူၶ်တင်းယိင်းတင်းလိူၺ်းမူႇယၢင်းတိူၺ်း~ မူၶ်ၶင်ႇၵၶ်သိင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၶ်ႇၶျေႇၽူႈယိင်းတၶ်ႇၶျေႇၽူႈလိူၺ်း ငိူၺ်းမူၶ်
လိၵ်းလမ်သၢင်းၽျေးတိင်ႈမီးၽိူၼ်း~ ပမျႇယဝ်ႉ။– မွင်းၺုင်ႈၶိုတ်ႈတူဝ်ႉၶူဝ်ႉမၶ်းၺိၶ်ၵမ်ႇတပ်းၵိၶ်ႇၵၶ်ႇတရွၶ်ႈႁျၵ်ႈတူဝ်ႉ
တွၵ်ႈယိၶ်းၵုျႇ~ ပိၶ်ၽိူၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

61ႉ ၵုပတၢၶ်ႇၵၶ်ဝျႈလမ်ႉ ပေးတၢၶ်ႇသီႇလျႇပမျႇႁျၵ်ႉၵိၶ်ႇႁွၶ်ႈလမ်ၶျေႇ~ ၼိင်လျးၶၶ်ႉ၊– မၶ်းလၵ်းမွင်းၺိၶ်
လိၵ်းလမ်သၢင်းၽျေးလူင်းတေးထူပ်းၵၶ်ၶၶ်ဝိူၺ်းၵွၵ်ႇၽိူၼ်းမျး~ တူဝ်ႉမိုဝ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ၵဝိၵ်လျၵၶ်ဝျႈၶၶ်ႉ မူၶ်ပူင်
ၵၶ်လိဝ်လိင်ပိဝ်လိင်မီးၽိူၼ်းတူဝ်ႉၺိၶ်လျး~ ၶိုတ်ႈထၢၵ်ႇၶၶ်ႉ။–
ၵုပတၢၶ်ႇၵၶ်ဝျႈၶၶ်ႉပေးတၢၶ်ႇသီႇလျႇပမျႇၶၺူလုပ်ႇႁွၶ်ႈၺိၶ်ၽၢၵ်ႇ~ပိၶ်ၶူမ်းၶၶ်ႉၶျေႈ။ ။

62ႉ မေႃးႁျၢလွ်ၶဵင်ႈၶုၼ်ႊၶုမ်ႈလိၵ်ႉပမ်ႈၶုၼ်ႊမၢၵ်ႈၶဝ်ႉ တၢၵ်ႈလိၵ်ႈမူဝ်ႊလူၼ်ႁျႃႊ ပွႆႉထူႊၵိၵ်ႉၵိတေႃႈၸေႃႈၶႅမ်ႈၽဵင်းလုၵ်ႉ
ၵူပ်ႈမီႊလီၵ်းထၢၵ်ႈ~ သီၼ်မႃးယဝ်ႉ၊– ပတိသၼ်ႈထေႈၵၢၼ်ဝူႊၶၼ်ႉ ၸၼ်လပ်းၸၼ်လွႆးၵမ်းလိဝ် ပိဝ်လမ်လၢမ်းထူဝ်း
လဝ်ႈၵေႃၶူး~ မီႊယူိဝ်ႊၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ သမ်ႉဝူႊပၼ်မၼ်းလၢမ်းၵိၼ်သၢမ်ၵိူၼ်တေႃးတၢင်း မီးပျၢင်းၽဵင်းလိူင် ပိဝ်ၼိူင်ၼိၼ်းလူမ်း
ယေႊလူမ်းမႃး~ ယေႊၵူဝ်ႈယဝ်ႉ။– ပိၵ်ႉၵၢၼ်ၵၢပ်ႊမိူင်ႈ တိူင်းၶိူင်ႈသုင်းထွင်ႈ လွင်ႈမီႊထူၼ်ႈၵွင်ႊၽေပ်ႈထူမ်ႊလၢမ်းပႃႈ~
ပေႃးလေးၵဝ်ယဝ်ႉ။ ။

63ႉ ၶိဝ်ႉလမ်ႉလၢတ်ႊလူလ်ႊၵႃႇၼင်းလႃႉတေႃႈၵုပတၢၼ်ႈမူဝ်းယူႈမိတ်ႊတၼ်ႈၶႃႈ~ သွင်ပႃးၶၼ်ႉ၊– တၼ်ႈၶႃႈၵၢၼ်ဝူႊ
ၶၼ်ႉ မီးလပ်းတူဝ်ၽီတူဝ်ၵူၼ်းတၢင်းလူၼ်းမူၼ်ၵၼ်ယူႈၶူးလႃး~ ဝၢင်ႈၵၢင်ႊၶိဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုပတၢၼ်ႈၵၢၼ်ဝူႊၶၼ်ႉ
ၶွၼ်းၶိုၼ်းမိုၼ်းတႃ လူၵျမူၼ်ၵၼ် တၢၼ်းၵၢၼ်လီပီၼ်ပွင်းၵူၼ်းၵိတ်းၽူဝ်ၵိတ်းမေႃးမူၼ်ႊၵိုၵ်းပႃး~ ၶူဝ်ႉသူဝ်ႈယဝ်ႉ။–

လၚ်ၵုပတၢၶၼ်ႇၶၶၼ်ႉတၵ်းဝူႈၶေႉၶၼ်ႇႁိုဝ်ၶိုင်ႈ တၵ်းပွႆးလီႇၶိုင်ႈၵူႇမၸူႇၵသမ်ႇသၵ မျထူၶၼ်ႈပိယေႇၸိၶျိတ်ႈထၢပ်ႈႁွမ်ႁိူဝ်ႇ~ တၵ်းမိုတ်ႈၵၶၼ်ၵူႈလုၵ်းၶၼ်းၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

64ႉ ၶင်ႇၶၼ်ႉပထမလေးလေႇတၶေႇ ၵူႇမၵလူဝ်ႇ တၵူဝ်ႇယေႇၵမ်ႇလွတ်ႈ ၸၚ်ႁွတ်ႈၶျၶၼ်ႇထွင်ႇသွၶၼ်ႉႁူမ်ႇၸေႈပူသိုဝ်ႇ~
40 ၶၢင်းသွင်ယဝ်ႉ၊– ၶၢင်းယိင်းမွင်းၵျၵူၶၼ်းလႆၢး ၵူၶၼ်းလႆၢးမွင်းၵျၶၢင်းယိင်းၵုပတၢၶၼ်ႇလၚ်ပွင်~ ၵျမ်ႇၵၢင်ႈၵၶၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊
ယၢမ်းလုၵ်းယၢမ်းပႆယၢမ်းၵိၶၼ်ယၢမ်းၶွၶၼ်းလွၶၼ်းတ၊ လွမ်ႇၵျတူလုပ်းလိုၶၼ်း ႁိုၶၼ်းလၚ်တၵ်းပိၶၼ် သၚ်ၵိၶၼ်ၵျမ်းပၚ်းလႆႈႁွမ်း
သွင်~တူႇၶေႇၶၶၼ်ႉ။– လူဝ်ႈပႆႇလႆႈၶၶၼ်ႉတၵ်းပိၶၼ်ၵၵိင်ႇၵိင်ႇလူဝ်းယိင်ႇၵျွင်းၵျ လေးၸၵေႇႁူင်ႇလုင်ႇမၢၵ်ႈၵျၵ်ႉၵမ်ႇ
တိူၵ်ႈၵမ်ႇပေႇ~ လၚ်ၶေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

65ႉ ၵျိတ်းၶင်ႇၸူႈၶိုင်ႈငလႈၸူႈၶိုင်ႈ လီႇၶိုင်ႈၵႇႁူင်ႇၶိုင်ႈၵျၵ်ႉၶၼ်ၶၼ်ႈတူႇၶေႇ~ လူးၵၶၼ်ယဝ်ႉ၊– ၵုပတၢၶၼ်ႇသွင်ပူး

ၼၼ်ႉ လႆႈမႃးလႃႈပွင်ႇမျင်ႈတႃႇႁၼ်~ ၶျိတ်ႉထႃပ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ဢိၵ်ႉထိၽႄႇဝပုင်းၽႄႇဝသွင်ပိူင်သွင်ၼႄး တလေးဢၼ်
လီဝ်မႃးလူး ပူးပွင်းလႆႈထုပ်းႁၼ်~ လုင်ႇယႃႇယဝ်ႉ။– ထုၵ်ႇတိုဝ်ႉၼိုဝ်ႉမၼ်းၵၼ်ႇတရႃွၼ်ႈႁၵ်ႈထုဝ်းၸူႇ~ ပိၼ်ၽိုးမႃး
ယဝ်ႉ။

႖႖ႉ လိၵ်းပႆႇၵႂႃးသၢင်ႈၽၢင်ႈတိုဝ်ႉၼိုဝ်ႉမၼ်းႁၵ်ႉၵၼ်ႇႁွၼ်ႈၼင်ၼေႇ~ ၵိၼ်ၶူမ်းယဝ်ႉ၊– သွင်ၼျထုပ်းၵၼ်လၼ်ႁၼ်ငိၼ်း
သိုဝ်းသုၢင်ႇလုဝ်လူမ်း~ ၼၵ်တ်ႈသၢၵ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢမ်ႇၼႂ်ႈငိၼ်းပူင်ငိၼ်းပေႃးသၽႄးလုဝ်ၶဝ်မီးၼၼ်ဢၵႂၢင်းမူၼ်ပိူင်လၼ်ႉ
ႁေႃၶူမ်း~ ၼေႇယႃႇယဝ်ႉ။– ယေႈတိုၼ်ႇယေႈၵူၢင်ႈၶူမ်းလွတ်ႇတူဝ်ႈတၢင်းႁၢင်ႈၼၵ်တ်ႈၼၵ်တ်ႈသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈလင်ႇဝူႈၵိလေႇသႃႇ~
ၽီၵူၼ်းၼၼ်ႉၼေႃႈ။ ။

႖႗ႉ လေႇတသိၵ်ႈႁူႈသိပ်းသွင်သိၼ်ႈ ၵျိၼ်ႇသေလေးၽယင်းၵျၢၼ်ႇႁူႈသိပ်းပႆႇသိၼ်ႈၼိုင်ႈဢေႃႇၵပိၼ်ႇလႃႇ~ သၽႄး

ယဝ်ႉ၊– ႁွင်ႈလူင်ပႅတ်ႉသိပ်းၵဝ်ႈသႅၼ်ႈၶႄၼ်ႉ ၵဝ်ႇၵိူတ်းၵၼ်လိူဝ်လင်ႈမႃးလေး~ တိူဝ်ႉထိူင်ႈၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶိုၼ်းမီးၵျႃႈ
သိပ်းပႃႇသွင်တီႈမ်ပိူင်းၵျူမ်ႈသၽွေး~ မႃၼ်ႈယႃႈယဝ်ႉ။– ႁိူၵ်ႉတင်းၵျူၵ်ႈသႃဝ်းပႅတ်ႉၶႄၼ်ႉၵၢၼ်တိူဝ်ႉသွ်ႈထိူင်ႈလင်ႈဝႃႈၵၢတ်ႉ
ထသုင်ႈလႃႈ~ တီႈမ်တၼ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

႖႘ႉ ႁိူၵ်ႉထိၽွႃႈဝ ပုင်းၽွႃႈဝသွင်ပႃႈယေႈပႃႈပႅတ်ႉသိပ်းၶႃႈၽွႃႈသႃႈ~ တင်းယိူင်းတင်းလႆႈၶႄၼ်ႉ၊– သွင်ပႃႈပွင်းႁၼ်
လင်ႈပိၼ်ပၢၵ်ႈပႆႇၵျူၵ်းသိပ်းတုၵ်ႉၶသိူလ်ႈလႃႈတယႃႈၶျိုၵ်ႉၼသႈၶႃမ်ႈငႃးဝႆး~ လီႈမ်မိူဝ်ႈပႆႈၶွႈၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၽူႈယိူင်းပႅတ်ႉသိပ်း
ၽူႈလႆးပႅတ်ႉသိပ်းၵဝ်မႃးႁိူၵ်းလွင်းပွင်းႁၼ်ၵၼ်လိူဝ်ၵျွမ်းၶွၼ်းၽွႃႈႁွပ်းလႆး~ လိူၼ်ႈသိူဝ်ႈၶၼ်ႉ။– ၵျႃႈႁၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉ
ၵိူတ်းၵျိူဝ်ၵွင်ႉဝႃႈၵျႃႈႁပိူဝ်ႈမၼ်းပျႃင်းထႃၼ်ႈလၢၼ်းမႃၼ်ႈၵလူဝ်ႈလီႈယႃင်ႈပူဝ်ႈပူၼ်ႉပိူၼ်ႈၵမ်ႈမိူဝ်ႈ~ လိူဝ်ထုင်းဝႆႉ ယဝ်ႉ။ ။

႖႙ႉ ၵလႃပ်ႈၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ၶေးလူးၵုပတႃၼ်ႈၶွတ်ႈၵျၵ်ႉတၼ်ႈၶႃႈသွင်ပႃႈ ႁျႃမ်ႈမိုတ်ႈၶေႈၶိူဝ်သိူဝ်ႈ~ ပွင်းႁၼ်ယဝ်ႉ၊–

ၵေႃႉ ၼိုင်ႈလႄႈတင်းၵေႃႉၼိုင်ႈၼၼ်ႉၵိလေႇသႃႇသွင်ပႃးမႃးလႃးမျႃင်ႇၽူးႁၢၼ်~ ႁူမ်ႈတီႈၵၼ်ယဝ်ႉ ။ ပဵၵ်ႉတီႈသၼ်ႇထေႇ
လူႇ ပေႃႇသႃးမိူဝ်းတၵ်းဝႃႈပဵၼ်မႃးတၢင်းၶဝ်ႁူၼ်းယိူင်းႁွႆးႁွႆးလွႆးမႃးတီႈတၼ်းၼၼ်~ လင်ႇတေႇၵေႃႈ။– သင်ပဵၼ်ၽူးယိူင်း
ၵေႃႉၵၢၼ်ပႂ်ႇၵူႇပဵၼ်ႁူပ်ႉပဵၼ်ႁူႇ ၽိူၵ်ႇၵၢမ်ႇသူႈသေပွၵ်ႈလၢင်ႇၵေႃႇ~ တၵ်းတွၼ်ႉလွၼ်းမီးၵႃႈလူင်။ ။

43 70. ၵၢမ်ႇၼၼ်တၵ်းဝႃႈပဵၼ်လူလုၵ်ႈပိုင်းၽေႃႇဝႂ်းလုမ်ႈၽိူမ်ႈမူၼ်ႈလင်ႇတေႇ~ ၽၵ်းပႃးၵေႃႈ – သွင်ပိုင်သွင်ပႃးၼႂ်ႉၵၢမ်ႇ
လၢင်ႈၼေၼိုၼ်းပႃႈလိူၵ်ႈယိူင်းလႂ်းလင်ႇပဵၼ်မႃး~ လူလုၵ်ႈငႂ်ႈတႄႉယဝ်ႉ ။ တၢၼ်းၼႂ်လင်ႇဝႃႈသွင်ပိုင်သွင်ၼၼ်း တလေးလေး
ၵၢၼ်လိူဝ် ႁွမ်းယိူဝ်သၽေႃးလႆႈပွင်းပႃး~ ႁူမ်ႈၽေႃႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝႃႈၵေႃႉၼိုင်ႈလႄႈၵေႃႉၼိုင်ႈၼႂ်ႉတၼ်ႇၼႃႇၵႃႇႁူင်ႇ
သွင်ပႃႈပွင်းႁူမ်ႈမႃးတေႃႇ~ ပဵၼ်ၽူးမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

71. ပဵၼ်ၵမ်ႈပႃႈၼၼ်ႉပႃႈၼႂ်ႉၵၢမ်ႇလႆႈဝႃႈ သွင်ပႃႈမႃးသိူၵ်ႈလၢပ်ႈလႃႁေႃႇ~ ၽၵ်းပႃးယဝ်ႉ။– ပိုဝ်ႈမၼ်းၵူပတၢၼ်ႇတင်း

တၼ်ႇၼႄႃႇၼႆႉ သွင်ႁူၼ်းမွၼ်မူၼ်းၵိင်ႁၼ်လုၵ်းလိူဝ်ၶၢင်းၼွၼ်းလင်ႇပိၼ်မႄး~ လၢပ်ႈၼိုင်ႈၼၼႄ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၼ်းၼႆၼႄ လွမ်းသၽႄးၵႃႁျင်းလီတွင်းလၢပ်ႈတပႃး~ မၢၼ်ႇယႃႇယဝ်ႉ။– ပတိလ်လၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ဝႃႈလူလျ်ႈပတိသၼ်ႇထႄႇလွႆး လၢပ်ႈၵုပတၢၼ်ႇၵိၵ်ႇထိင်ႈတၼ်ႇၼႄႃႇ~ သွင်ပႃးၼၼႄ်ႉယဝ်ႉ။ ။

72ႉ တႄႃႈၵၼ်လႃႇတိငလႈၸဝၼၼႄ်ႉသမ်ႉ လၢပ်ႈၼိုင်ႈပိၼ်ႁျႃႇ~ တၺျူးယဝ်ႉ၊– သမ်ႉတၵ်းၼႄပႄၼ် ပႄႃးၵျၼ်သၽႄး ၵႃႁျင်းလီတွင်းပွင်ႇလႁ်မႃး~ တၵ်းၼႆႈလူးႁွၼ်ႇ၊ ၊ ၵ်တ်းၵ်ျဝ်ငလႈဝႃႈလႃႇတိငလႈၸဝၼၼႄ်ႉ သွင်ၺႃပူးႁၼ်တီႈတၺျူး~ လၢပ်ႈ ယႃႇလမ်ႉ။– ပႄႃးဝႃႈလႃႇတိတႄႇယဝ်ႉ ၸဝႁဝ်ႇလင်ႇလႆႈၼႆႉပႆႈၼီႁွႃႇ~ ၵျူပျင်းၼၼႄ်ႉယဝ်ႉ။ ။

73ႉ ၸဝႁဝ်ႇၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉ လူႇၸဝၼႄၢတ်ႈၸဝတရိၵ်ႈသၢၼ်ႇၸဝၵုပပၢတ်ႈပိၼ်ႇလႃႇ~ ငႄးပႃးၼၼႄ်ႉ၊ လင်ႇတၵ်းလႆႈ ဝႃႈလႃႇတိၸဝၵႃႁျင်းလႄးပျင်းပၼ်ၼီၸီႁူၼ်းတႄႇပႆမႃး~တင်ႈလၢတ်ႈၼၼႄ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝႃႈတီႈတူဝ်ငတူဝ်ၵျီး တူဝ်ပီးတူဝ်

ယွမ် ၶူၼ်ၽွမ်ထူၵၢၼ်း ႁူင်ၶေႃၼ်းၵမ်ဝ်းသၢင်ႈလူင်လႄး~ ဝၼ်ႇတႃႇၶၼ်ႉ။– မိူဝ်ႈၵၼ်ၸေႃးဝိလိၵ်ႇပႆႇပျၢတ်ႈၶၼ်ႉ လႆႈဝႃႈၽေဝၵဝ်ႇပႆႇလႆႈၶႃႉတီႈၶေႇယႃႇ~ ယင်းသဝ်းယဝ်ႉၶၼ်ႉ။ ။

74. သတ်းတဝႃႇတူဝ်ၶင်ႇၵူဝ်ၶိုင်ႈၶၼ်ႉၵေႃႈပေႃးဝႃႈလုတီၵမ်ႇမလႆႈၵွတ်ႈၶၼ်ႇထႃႇ~ လေႃးပွင်ႇယဝ်ႉ၊– လၼ်တႆႇယၢမ်း

လိၵ်ႉဝိလိၵ်ႇတၵ်းယၢၼ်တူဝ်ၵဝ်းၵဝ်ႇၵၢင်ႇ~ ၶႃႉလႆႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ မႃႇတႆႇမူတႆႇၵူၼ်းတႆႇသတ်းမဝ်းလုတီၽေဝပွင်ႇ~ ဝႆႈ လေႇၶၼ်ႉ။– ပေႃးဝႃႈၽေဝၵဝ်ႇလႆႈယဝ်ႉၵေႃႈလႃႇတိမ်ႇတီႈၶိုင်ႈၵႃႇတေႇ~ မေႃးၵိူၼ်းၵဝ်းယဝ်ႉ။ ။

75. ဢၵျူးၽေဝၵဝ်ႇလႆႈယဝ်ႉ လႃႇတိမ်ႇပႆႇတင်ႈသႆႇၵေႇ~ တၼ်းမေႃးယဝ်ႉ၊ – သတ်ႉတဝႃႇသၽေဝမ်ႇပႆႇလွႆးၶၼ်ႉ ႁွႆးမီးၽ ဝလႆႇလႆႇလေႇလူတေႃး~ ပႆႇလႆႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၽီၵေႃႈပႆႇပိၼ်ၵူၼ်းၵေႃႈပႆႇပိၼ်သတ်းၵေႃႈပႆႇပိၼ်ႁွႆးမီးဝိလိၵ်ႇလႆႇလႆႇ ပိဝ်ပႆႇ လွမ်းလူမ်းပႆႇၵႃႇမေႃး~ တီႈၶူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ဝိလိၵ်ႇၶၼ်ႉယူႇငၵ်ႈဝူင်ႈပူင်ႇလုၽီသင်ႇၶႃႇရ ဢပူင်ႇလုၽီသင်ႇၶႃႇရ ဢၶိၼ်ႇလၽီ

သင်ႇၡျႇရသၢမ်ယိူင်ႈၵုသူဝ်ႇၵၢၵုသူဝ်ႇ~ ခေလွင်ႈခေတေႃင်းမခ်းယဝ်ႉ။ ။

76ႉ ပူင်ႇလုၸိသင်ႇၡျႇရ ၵပူင်ႇလုၸိသင်ႇၡျႇရ ၵခိခ်ႇလၸိသင်ႇၡျႇရသၢမ်ယိူင်ႈၵလူဝ်ႇ~ သုင်းပုးယဝ်ႉ၊– ခ်ုင်းခဝ် တၢင်းသၢမ်သိခ်ႈခ်ႉ မခ်းပိခ်တၢင်းလွ်တၢင်းၵိူဝ်း တၢင်းမိူဝ်းပ်ၵိခ်းမၢၵ်ႇၸေႃလႃး~ ငၵႈၵိူလ်ႈငၵႈၵွင်ႈလ်ုယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုပမျႇ

သတ်ႉတဝျႇတူဝ်ၵခ် ထိုင်တ်ၢဝ်းလေႃးၵမ်ႇတြုး~ သိင်ႈထၢတ်ႇခခ်ႉ။– ပေႃးခငေ်ႇပေႃးၵၵုင်ႇသေႇတၵ်းလေႇဝၢခ်ႈ ပိူခ်ႈမိူင်းပိူခ်ႈၸႃးၵျႇၵွတ်ႈလူင်းၸေတ်ႇ~ သေၵိူခ်းခခ်ႉယဝ်ႉ။ ။

77ႉ ၵျ်ခ်းၵဝ်ၵုလ်ၵျပ်ႇ ၵုပ်းၵပ်ႇလၢခ်ႈခဝ်ႈ ခမ်ႉတဝ်ႈမၢၵ်ႇၸိတ်ႉထူဝ်ႇခဝ်ႈလလိပ်ႈယိၵ်ႈၡျႇ ၵျႇလျႇခိူင်ႈခူမ်ၸေတ်ႇ~ တၢင်းၵိခ်ခခ်ႉ၊– တိုတ်းလ်ုယၢခ်သေၵိူခ်းသဝ်း ၵူလ်းၵျဝ်းယိပ်ႇခင်လိခ်~ ၸေတ်ႇၵွင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမ်ဝ်းၵူခ်းမိူင်း ၵင်လမ်ႉ ပေႃးဝုႈလူင်းသေၵိူခ်းသဝ်းၵျဝ်းယဝ်ႉတၵ်းၵျ်ခ်းထူပ်းၵျခ်တၢင်းလွ်တၢင်းပိင်းတၢင်းၵိခ်းၸႃးတၢင်းခိခ်~ ခဝ်ႈ

ၵူၺ်ႈၶဝ်ႈလႆႈယဝ်ႉ။– တၢင်းသၢမ်သီၶႅင်ႈၶၼ်ႉ ၶမ်ႇသီၶႅင်ႈၶိုင်ႈၵေႃႈသီၶႅင်ႈၶိုင်ႈၵူၶမ်ႇလွတ်ႈတၵ်းၺႃႇ~ လွမ်းမၼ်းယဝ်ႉ
ၶၼ်ႈ ။ ။

78ႉ သၢင်ဝႃႈၶလူဝ်ႇတၵ်းၺႃႇသီၶႅင်ႈႁွင်ႇ တၵ်းပွင်ႇၵႃႈၶၼ်ႉၵႃႈၶဝ်ႉလိၵ်ႈယၢၼ်ႇၶၢင်ႈဝႃႇသၼ်ႇ~ တွင်းတႃးၶၼ်ႉ၊–
 သမ်ႉမ်ၶႅင်ႈတၢင်းလွၵ်ႇသုင်သုတ်းဝၼ်းၵုင်းလၶဵင်းၵႃပ်ႇၶူဝ်းပႃး~ ၵႃႇယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶလူဝ်ႇလိုင်ၵိၵ်ႈဝႃႈတၵ်းမူဝ်းတၢင်း
ၶိူဝ်လူးလူးတီးၶၶဵင်ၵႃး~ ၶၢင်ႈၵႃႇၶၼ်ႉ။– လိုင်ပီၶ်တၢင်းယၢပ်ႇ ၶူဝ်းၵၢပ်ႇၶၵ်းၶၼ်ၶႅင်ႇတၵ်းၶ်ႈလေႉပ်တ်ႈလွင်ႈၵႃႇတ်ႈ
တၢင်းသႃႇ~ ၵူၺ်းၶမ်ႇမီးၽူးမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

79ႉ ၶမ်ႇၶၼ်တၵ်းၵႃႇတၢင်းၶမ်ႉ သမ်ႉလွမ်ၽၢၼ်ႈမီႈယၢၼ်ႈၵူဝ်ၶၼ်ႇ~ လၢင်ၵိုဝ်းၶၼ်ႉ၊– ၶဝ်ႉၵေႃႈတၵ်းသမ်ႉၽေပေတၢင်း
လွၵ်ႇပူႈၶၶဵင်ၵႃးတွင်းတႃးလူဝ်ႇတၵ်းမူဝ်း~ ၶမ်ႇႁွတ်ႈလူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ တၵ်းပဝ်တၢင်းလွၵ်ႇသေၵေႃႈၶလူဝ်ႇၵမ်ႉၵႃႈလၵ်ႇၵဝ်းတွင်း

တၢႆးတၢင်းလွႆငလႄႈတၢင်းၵိူဝ်း~ ငလႄႈတၵ်းငၢႆႈတၵ်းယၢပ်ႇၶၶေင်ႉ။ – ဢလူဝ်ႇသၢၶ်ႇတ ပေႈၵႄႉႁုင်ႇသေႇ တၵ်းလေႇပႈ
ၵူင်ႇပႈတုင်ႈၵႈတၵ်းၵျၢပ်ႇ~ လွမ်းတၢင်းဢဝ်ယဝ်ႉ။ ။

႔႐ႉ သင်ႇၼႈရဢၶ်ဝႈလမ်ႉ ဝႈတီႈႁုသူဝ်ႇဢႁုသူဝ်ႇပထႈရတၢင်းႁုႈသိၶ်ႈငၢႆႈငလႄႈတၢင်းယၢပ်ႇ~ သွင်မိဝ်းယဝ်ႉ၊–

ဝိလိၶ်ႇဢၶ်ဝႈၶၶေင်ႉ ဝႈတီႈတူဝ်မၶ်းပေႈၵႄႉပႈဢဝ်ႁူလ်လူင်ႁုသူဝ်ႇ ဢႁုသူဝ်ႇ သုၢင်းၶင်းႁူလ်သၢၶ်ၵၢၶ်းယၢဝ်းလေႇ
ၼၢႆၼူဝ်း~ ၵျၢပ်ႇႁိုတ်ႈၶၶေင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တူဝ်ၵျဝ်းမီးတၢင်းဢႁုသူဝ်ႇတုလ □ၵီႈတၢင်းမိူၵ်ႈၶၶေင်ႉ ၵႈယၵၢမ်ႇ ဝလီႇၵၢမ်ႇ မၶေႊ
ၵၢမ်ႇသၢမ်ပႈ ၵျႈပွင်ၵျိတ်းမႈယိူင်ႈပိူင်ၼူဝ်း~ ႁုၶ်ႇၵၢတ်ႇယဝ်ႉ။– ႁုၶ်ႇလၶ်ႉလမ်ႉတၵ်းၶုိႈၵျၢပ်ႇႁိုတ်ႈၶိုၶ်ႈၵူတ်ႈတႈဝတိုင်ႇ
သႈ ယႈမႈ တုၵ်ႈသီႇတႈ ၶိုင်ႇမႈၶရေတီႇ တီႈတမ်ႈၵျၶ်ႈဢမ်ႇၼၢတ်ႇ~ လႈလႈယဝ်ႉ။ ။

႔႑ႉ ဢၶ်ၶင်ႇ ႁုၶ်ႇၵႄႉတုလၵိူၵ်ႈတၢမ်ႇ ၵႈယၵၢမ်ႇ ဝလီႇၵၢမ်ႇ မၶေႊၵၢမ်ႇဢပ်တ်ႈလိူႈတၢင်ႇၵျၢင်ႈဢမ်ႇၼေၢတ်ႇ~ ၵျၼီ

ၶၢင်ႉ၊– ၵူၼ်းလႃႉၶႄႉတၢင်းပွႆးပႃးပႆၵၢဝ်မိူင်း လိူဝ်းၶဝ်ၵူၵ်းထၢင် ၼႃပၢင်သိၵ်ႈႁျူးတူင်ႇမိူင်းၽီ~ ၵေႈပိူင်ႈၵမ်ႇလိၵ်ႈႁူလ်ႉ ၶျေႈ၊ ၊ တူလပိူၵ်ႈတၢမ်ႇ ဝေႇသမ်ႇပေႈၵႈ လူႇပႃႇလၵၢမ်ဝ်း ၼႃၶူဝ်းသိပ်းပႃး ၶၢင်ႈႁၢးႁၵ်ႉတိဝ်းပီ~ မၢတ်ႈၶျေႇၶၢင်ႉ။– လူဝ်ႇ သိုဝ်ႉလူဝ်ႇလိၵ်ႈလူဝ်ႇလႂ်ႇသိုဝ်ႉငႂ်ႈၼႃၶၢတ်ႇလမ်ႉ ႁူလ်းၵႈတေႇလေႇၽုင်ႇမိၶိရိယလိုပ်ႇတွင်ႈၵွၶ်ၵူႇ~ ငေးဂိူးႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

49 ၈၂ႉ ပေးဝႈလူမ်းပျၢတ်ႈလေးၶၢတ်ႇ ႁူလ်ၵူမ်ႈသၢတ်ႇတွင်ပၢင်ႈယွင်ႈတႃႈၶိူဝ်မႃႇ~ မိဝ်းၵမ်ႇလူဝ်းၽၵ်ၶၢင်ႉ၊– ၵပူင်ႇလၢၽီ သင်ႇၶႃႇရတၢင်းႁ်ၶၢင်းမႃးၶေ တၢင်းၽေလူင်းမိူင်း လိူဝ်းၶဝ်ငေးဂိူး တၢင်းပွႆးလေႉတၢင်းလွႆ~ ၵမ်ႇလႆႈမၢင်းယဝ်ႉ၊ ၊ပိၵ်ႉဝႈ တၢင်းလွႆၵွႆၵႆသုတ်းဝၢင်း သမ်ႉဝႈလွႆလၢင်းၵေႈၵႈတၢင်းလႆႈမေးလွႆ~ လွမ်းၵူႇယဝ်ႉ။– သၽေးတီႈၶႄႈလင်ႇဝႈလၢပ်ႈ ၶိူင်ႈဝိလီၶ်ႇလိၵ်ႈငလႈသင်ႇၶႃႇရျႇ~ ၶဝ်ပွင်းၵၢင်ယဝ်ႉ။ ။

၈၃ႉ ပေးဝႈၵပူင်ႇလၢၽီသင်ႇၶႃႇရလိတ်ႈလမ်ႉ ဝိလီၶ်ႇၵမ်ႇၵူႇၵမ်ႇယူႇလႆႈသေလႃႇ~ သိင်ပျၢင်းဝိႉယဝ်ႉ၊– ပေးဝႈလူမ်း

ပျႃတ်ႈဝိလ်ၶၼ်ႇယၢၼ်သေတူဝ်ႁဝ်းၵပူင်ႇလၢၸိသင်ႇၶျႇရတၵ်းၶရီးၵျူဝ်ႇယူႇႁူဝ်တၢင်း~ ႁပ်ႉၸႅၢႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၵၼ် ပူင်ႇလၢဂိရိယျႇဝိပၢၵ်ႈသိပ်းၵၼ်မီးၶႅ် တၢင်းၶႅၢၵမ်ိဝ်းတျႇၶသြီႇလၵသၢင်းလဝ်ႈၶုၼ်ၶေၢင်း~ ႁဵတ်းၸႄႇဝၶႄႇယဝ်ႉ။– တျႇ ၶၵေၢၶိသိုင်ႇ သြီႇလၵၶိသိုင်ႇ ၸႄႇဝၶႄႇၵၶိသိုင်ႇ ပၼ်ပိၼ်သုၵ တိတီးမျႃတ်ႈဝူလ်ႇသမ်ႇပေႈၵဝ်ၵ်ႇၶၢမ်ႈပၶတွေႇရိၵ တွၵ်ႇသိုဝ်ႈတၵ်းၵူႇ~ တၢင်းပႈမိူင်းငိမ်းပုၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

50

84ႉ ပေးဝႈလွၵ်ၶၢတ်ႇလေႃးပျႃတ်ႈဝိလ်ၶၼ်ႇၶႅၢႉၵွၵ်ႇပၢႆႈၶၼ်ႇထႇ~ တူဝ်ႁုႉၶၶေၼ်ႉ၊– ႁူၼ်းလၶၼ်ႉလမ်ႉတၵ်းပွိူးၵဝ်မိူင်း လိုဝ်း ၶဝ်မိူင်းၶႅ်ၼ်ငေးႁိုးၶႅၢပၼ်လိုမ်ၶုင်းပေႇလေးပႈ~ ၵေႈပိူၼ်ႈၵမ်ႇရိူၵ်ႈႁူလ်းၶေႈ၊ ၊ ပေးဝႈတူဝ်တၢႆလွၵ်ႁၢႆလေႃးပွင်း ၵရွင်း ပိူၼ်ႈတၵ်းမႈ~သီးၵျူဝ်ႇယဝ်ႉ။– တၢင်းဝိလ်ၶၼ်ႇတၢင်းပူင်ႇလၢၸိသင်ႇၶျႇရၶေၼ်ႉ တၵ်းလႆႈၵဝ်ၶိုၼ်ႈလေႈလိုၼ်ႈသုၵတိ ၵလၢပ်ႈၵုသူဝ်ႇ~ ၸိသဝ်းပုၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႘႕ႉ ဢမ်ႇၶိုၼ်ႈၵူႈၵေႃးပိူင်ႈဢၶင်ၵုသူဝ်ႇပူဝ်ႇတႃၵိၼ်ႈထိုင်ၵူႈယႃႇမႃႇတုၵ်ႉသီႇတႃႇၶိုင်ႇမႃႇၶရေတီႇဢမ်ႇလွတ်ႈသီးၵျူဝ်ႇ~လွႆးဢၢၵ်ဝ် ယဝ်ႉ၊– ၵိတ်းၵိူဝ်သေၵေႃးဝိလီၶ်ႇၶႄႉ တၵ်းလႆႈမေးလွင်ႈမေးၶေႃးၵူႈလွမ်းၶဝ်~ ဢမ်ႇလွတ်ႈလမ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝႃႈဝိ လီၶ်ႇတင်းသင်ႇၼႃႇရၶႄႉ မၶင်းမိူၶ်ပေႃႈၵႄႉၵုင်ႇသေႇတၢင်းပႆပီၶ်လွႆပီၶ်ၵုင်းပီၶ်ပိင်းၶမိမ်းယၢၶင်း ၵႃႈတၵ်းလႆႈလွမ်း ဢၢၵ်ဝ်~ သီးၵျူဝ်ႇယဝ်ႉ။– လီၵူႇတၢင်းၶမေႉတၢင်းၵူလ်ႈ ပူင်ႇလၢၼိသင်ႇၼႃႇရ ဢပူင်ႇလၢၼိသင်ႇၼႃႇရသွင်သီၶ်ႈၵုသူဝ်ႇဢၵု သူဝ်ႇ~ တၵ်းလၢတ်ႈပၶ်ၵဝ်းယဝ်ႉၶႄႈ။ ။

႘႖ႉ သင်ႇၼႃႇရသွင်ယိူင်ႈၶႄႉဢမ်ႇပိူင်ႈပထႃႇရသီၶ်ႈသိူဝ်ႈဢလူဝ်ႇ~ မီးတၢင်းယဝ်ႉ၊– ဝိလီၶ်ႇၶႄႉမၶင်းမိူၶ် ပေႃႈၵႄႉဝူလ်ႇ သမ်ႇၵူလ်သၢၶ်ၵၢၶင်းယၢဝ်း ဢၢၵ်ဝ်ၼၢဝ်းဢမ်ႇပိူင်ၵၢင်း~ ငဝ်ႈလွတ်ႈဝႃႈၶႄႇ၊ ၊ ပေႃႈၵႄႉဢမိဝ်းၶူဝ်းၶႄႇလႆႇဢၶင်မီး လေးလွမ်း သေးၵႃႈတၵ်းလႆႈပႆတၢင်း~ ပီၶ်ဢမ်ႇငဝ်ႈသႃႇယဝ်ႉ။– ဢမ်ႇသီၶ်ႈၵွင်ႇၵေႃးသီၶ်ႈတွႆႈလင်ႇၵွႆႈဢလူဝ်ႇၵျိူၵ်ႈတၵ်းၵူႇ~

လွမ်းမၶၼ်းၶၼၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

87ႉ ႁူၶၼ်းၵၶၼ်လုတိလေးပျၢတ်ႇလွၵ်ၶၢတ်ႇတၢႆၽေၢတ်ႇၵျၢင်ႇၶၶၼ်ႇထျႇ~ တူဝ်သူတူဝ်ၵျူးၶၶၼ်ႉ။– ပေႃးဝျႇတၢႆယဝ်ႉတၢင်းလီ တၢင်းယွမ်း တၢင်းသွမ်းသွင်ၵၶၼ်ၵ်ၶၼ်ႇတၵ်းမျး~ ၵမ်ႇလွတ်ႇလမ်ႉယဝ်ႉ။ ။ လင်ႇဝျႇသင်ႇၶျႇရတင်းဝိလိၶၼ်ႇသွင်ၶျပွင်း

52 ၵၶၼ်ၵၶၼ်လိဝ်လၢပ်ႇတပျး~ တူႇယျႇယဝ်ႉ။– ပေႃးဝျႇလွၵ်ၶၢတ်ႇယဝ်ႉၵေႃးဝိလိၶၼ်ႇၵွၵ်ႇပႆႇသင်ႇၶျႇၵိၵ်ႉၶၶၼ်ႇထျႇ~ မိူၶၼ်

ယိူင်ႇသႆၢတၢင်းၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

88ႉ တေႃးၵၶၼ်လျႇတိငလႇၽေဝလမ်ႉ သမ်ႉလၢပ်ႇၶိုင်ႇပႆႇၶႆႇသေႇၶျူႇ~ ၶေၵျေးယဝ်ႉ။– ပေႃးဝျႇသင်ႇၶျႇရၶၼ်ႉ ၵွၶၼ်ၵျဝ်း ပႆၵျတၶၼ်းသဝ်းထူပ်းလျးၶၼ်ႇလွၵ်ၶေး~ လႆႇလိုဝ်ႇငတႉယဝ်ႉ။ ။ သတ်းတႆၢႁူၶၼ်းတႆၢၽိတႆၢဝႆးလေးတိႇသၽေး~ ၶွႆႇၵျႇ

ၶၶၼ်ႉ။– ပတိသၶၼ်ႇထေႇမိူဝ်းတေႇတမ်ႇတွင်ႉငမႇသေတိႇပၽျႇ~ ႁူင်ၶိင်းသေယဝ်ႉ။ ။

႘႙ႉ လၼ်တေႃႈမူိဝ်ႈၼႆႉတေႇ ၵေႃႈၾဝေလႆႈမူိဝ်ႈၼႆႉၵၢင်ႇလုၵ်ႈၼၼ်ႇထူႇ~ ၵူိၼ်းၵျမ်းယဝ်ႉ၊– ၾဝေၵဝ်ႇလႆႃႈယဝ်ႉၾဝေမ်ႇ ၼေၼ်ႉ ပဵၼ်ၼ်ၵ်ိးႁူင်ၼဝ်ၼဝ်ႇင်းမႃၼ်းၶွတ်ႇလုလႃမ်း~ ဝႃင်ႈမုင်ႈဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လူႇတိၵၼ်ဝူႈလမ်ႉ ဝူႈမူိဝ်ႈယႃမ်းၵဝ်းလူး သဝ်းၼ်ၵ်ိးႁူင်လုၽေး မူိဝ်ႈတေးမူၼ်ႉတူဝ်တမ်း~ ၼဝ်ႈတေႇၼေၼ်ႉ။– ဥူႇပဵၼ်သတ်းထူိၼ်ႇၾေႉၵေႃႈလႆႈလုိဝ်ႈတရိၵ်ႈ သႃၼ်ႇၾဝေႉလႃတ်ႈၼိုင်ႈၼူႇမေႇ~ ပႃၼ်မၼ်းၼေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႙႐ႉ သတ်းထူိၼ်ႇၾေႉၶွႈယဝ်ႉလႃတ်ႈၵဝ်ႇ လႆႃႈလႃတ်ႈၾဝေမ်ႇမူးတေႇ~ ပဵၼ်ႁူၼ်းၼေၼ်ႉ၊– လၼ်တေႃႈမူးသဝ်းၼ်ၵ်ိးပုမ်လု ၽေးမေးတူဝ်ပဵၼ်ၶိင်းၵႃၼ်ႇလူိၼ်သူၼ်း~ ၵေႃႇၵွမ်ႈၼေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမိဝ်းသတ်းၼေၼ်ႉလႆႃႈသေၾဝေႉၼဝ်လႃတ်ႈၵဝ်ႇ လႆႈပဵၼ်ႁူၼ်း~ လႃတ်ႈမ်ႇၵေႃႈ။– ၼႆႉၵေႃႈတၵ်းပွႈလႆႈဝူႈလူႇၾဝေလႃတ်ႈၼိုင်ႈသုင်ယ်ႇ~ ပဵၼ်ႁူၼ်းမူးယဝ်ႉ။ ။

႙႑ႉ ႁူၼ်းၵဝ်းၼႆႉၶွႈယဝ်ႉလႆႈမူိဝ်းတေႇတမ်ႈ ၵုပပႃတ်ႈၼေႃတ်ႈၵွင်ႇၾေႉလႃမ်ႇလူိၼ်ႈပႃၼ်မ်ႇ~ ထုိင်လီလမ်ႉ၊– ၼႆႉၵေႃႈ

တၵ်းပွႆးလႆႈဝႃႈၶေႃတ်ႈၼေဝလႃႉတီႈပတိသၼ်ႇထေႇတေႇပိၼ်ၽီ~ လၢတ်ႈၶိုင်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၢႆပိၼ်မႄႈၵေးၺႃၶၼ်လေး ၺွင်း ပွင်းၵၼ်ပိၼ်ၽိုင်ၶၢင်းႁၢင်းၶဝ်ႈလူင်မီ~ ပိၼ်တုၵ်ႉၵတိသၼ်ႇထေႇယဝ်ႉ။– ၶႅၼ်ႉၵေႈလႆႈဝႃႈလႃႉတီႈၼေဝတရိၵ်ႈသၢၼ်ႇ မိဝ်းယုတ်ႈၵၢမ်ႇမ်ႇၵေႇ~ ပိၼ်လၢတ်ႈမႃမၼ်းယဝ်ႉၶႄႈ။ ။

54 ၉၂။ လင်ႇဝႃႈလူၼေဝၶေႃတ်ႈၼေဝတရိၵ်ႈသၢၼ်ႇၼေဝလႃႉတင်ႈသၼ်ႇထေႇ~ ၽႅဝ်မၼ်းၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝႃႈလႃႉတီႈငလႈၼေဝ ၶႅၼ်ႉ လၢတ်ႈၶိုင်ႈပိၼ်ၽီလႇတ်ႈၶိုင်ႈပိၼ်ၵူၼ်းလၢတ်ႈၶိုင်ႈပိၼ်သတ်းၵျင်ႇမႃးတၼ်း~တင်ႈလၢတ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၼ်း ၶႅၼ်ႈဢလၢပ်ႈသုင်းပႃး[ၸ]ေႃးၵျေႃးၶေသေၽေႃးလၢပ်ႈၽႅဝ်မၼ်းၵဝ်ႇမွၼ်ႇယဝ်ႉ။– ဢထုၼ်းသုင်းၼျေႃႇသြၢႇၵမ်ႈၽွင်ႈဢသွႆႇသွႆႇလၢတ်ႈ မူဝ်ႈၵဝ်းယွၼ်ႇပိၼ်ၵူၼ်းၶႅၼ်ႉၶေႃႈ။ ။

၉၃။ သၼ်တတိထူၼ်ႈယဝ်ႉလၵျႇပျႇထိမျႇရၶပေႇၶွပ်ႈတူၵ်းသွႆႇ~ ထိုင်မႃးၶႅၼ်ႉ၊– တၢင်းၶႅၼ်ႉၶဝ်ပိၼ်ဢထုၼ်း ဢလုၼ်း

ပၢၼ်လင်တူဝ်ၵဝ်းမၢၼ်ႈတပုး~ လႆႈဝႆႉၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ သမ်ႉၶိုင်ႈမိူဝ်ႈၵၢၼ် ၵႃႇပိတ်ႉလယရူၵ်ႈၶၢင်ႉၵမ်ႉလႆႈတၢႆထင်ၶဵင်း
တူဝ်ၵဵင်းၶမ်းတမ်ႈဝုၼ်းလႂ်း~ သၼ်ထေႈၶၢင်ႉ။– ပေႉဝၵၢင်ႈၵႃႈလၵ်ႈၶၵျေႈၵျႈယိူင်ႈလီသေႈ~ ပၼ်ၵႃထုၼ်းမိဝ်းၶၢင်ႉ
ယဝ်ႉ။ ။

55 ႙႔ႉ သမ်ႉၶိုင်ႈပိတ်ႉလုပႃႈတၵႃႈလလင်ႈၶႅၼ်ႈလႆႈၶွပ်ႈသမ်ႉပတိၶိင်ႈၶိတ်ႈၵၢၼ်ၶိတ်ႈသႃႈရ တီႈလွင်ႈတီႈလွင်ႈၵမ်ႈဢေႈ~ တၢင်းၵု
တၢင်းၵၼ်ၶၢင်ႉယဝ်ႉ၊– ၶႅၼ်ႉၵေႈဝႃႈၵၢၼ်ထုၼ်းလွမ်းသႃႈသၶေႈပတိၵႃႈလသမ်ႉပတိၸႄးတေႃးသင်ႈၶႃႈၵျူင်ႈထူပ်းၵၼ်~
လႆႈမျႃတ်ႈၶၢင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၼ်းၶႅၼ်ၵႃထုၼ်းသုင်းပႃးပၼ်မၢးၵႃတၢင်းတူဝ်ၵဝ်းပႆႈလႆႈထိုင်တၢႆဝႆးလေႃးလႆႈၽူးၵၼ်~ ၵျူင်ႈ
ယႃႈၶႅၼ်ႉ။– တီႈၶႅၼ်ႈလင်ႈဝႃႈမူႈလၵႃလသွင်ယိူင်ႈ ၵႃထုၼ်းသုင်းထၢပ်ႈ ၵႃလၢပ်ႈသၢမ်ယိူင်ႈငလႈတင်းလွႃႈ~ လေးလုင်း
ယဝ်ႉ။ ။

႙႕ႉ ၶႂ်ႉလမ်ႉလၢပ်ႈလူၺ်ႈမူႇလမေႃးႁႃၵဝိၵ်ႉလႄႈၶၽေႃႇ ၵၢၶေႇၵလႄႇတိတင်ႈတူၶ်ႈသင်ႇၶျႇရျႇ~ တြူးယဝ်ႉ၊ – လင်ႇဝႃႈ အနေကစာတိ သံသရံ သံသရဉြရောကန္တော–သၽေႃးတူလ်းတေႃးလီမ်ၵွၶ်ၺ်တ်းမႃး မေႃးႁႃးတေႇပိုင်းလႃး~ တင်ႈ တူၶ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵူလ်ၶေႃးၵူလ်ၶေႃး...မေႃးႁႃးၵူဝ်လမ်ၶမ်လိၶ်ၶသိင်းလေးသွင်း ၵွင်းၶင်ႈၵၢင်ၵ်ၶ် သွင်သ်ၶ် လမ်းပူးႁႃၵ်ႈၵူဝ်ၶျႃး~ၶိုၵ်ႈၶမ်ႇၶႂ်ႉ။–လင်ႇဝႃႈ အနေကစာတိ သံသရ အဝိဇ္ဇာမူလ မောဟပေါတု– ယူႇတ်ႈပထဝီႇသီႇ ထၢပ်ႈလိုၵ်ႉၵမ်ႇလီၶ်ႈၵူဝ်လမ်ႇ~ ၵ်ၶ်ငုၶ်းၶၶေႉယဝ်ႉ။ ။

႙႖ႉ ၵၶ်လွ်သေၵႄႈပိၶ်ပိုဝ်ႈမေႃးႁႃ ႁႃၵ်ႈလိုၵ်ႉၶိုၵ်ႉၶမ်ႇ ၵူဝ်လမ်ႇၶမ်တ်ႈပထဝီႇသီႇထၢပ်ႈ ၶျပ်ႈၶမ်ႇပွ်ႉၵူမ်ႇလူမ်ႈၵ်ၶ်ၵမ်ႇ~ လီးလိၶ်ၶႂ်ႉ၊– ၵၶတေႃႉတတြူးၶၶေႉၶေႃၶ်းလူးၶေႃၶ်းထူပ်းၶေႃၶ်းႁၶ်လူင်လၢင် ၶေႃၶ်းလၢင်လေးၽေႃးသမ်ႇမုတိယ သ်တ်ႈလႄႈၵိုတ်ႇႁၢမ်းသိၶ်~ ၵူႈလၢတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိုဝ်ႈမွ်ႈၵဝိၵ်ႉလႄႈမေႃးႁႃၶၶေႉ ၶိုမ်းတၢင်းၽေႃင်းတ၊ လူႁၢလ်ၶ်လွ်

တီႈၵၢၼ်တၵ်းၵႂ်သုတ်းၶိမ်း ၼိဝ်လိင်းးၶေႇႁူၼ်းလိၼ်~ တိူၵ်ႈၼႂပ်ႉယဝ်ႉ။– သင်ႉၼႃႈရၼၼေၼ်ႉ မိူဝ်ႈၵၢၼ်လတေႉလတၼ်ႈ လၵ်ၵ်ႈလႃႈတိမူႉလပထမပိၼ်လိူဝ်ႉၵိူဝ်ၸိုင်ႈမေႈၵၵ်ႈၵၢမ်ၵႂပ်ႉ~ မုင်းပုင်ႉဢိဝ်တၢင်းၼႆႉၶေႈ။ ။

97. ၵၢဝ်ႁူႈၼၵ်ႈသင်ႉၼႃႈရၵၢသုင်းၵၢလပထမတေႉငဝ်ႈယဝ်ႉ။ သမ်ႉတၵ်းၸူႈတိူၵ်ႈတီႈလုင်ၸိုင်ႈထိုင်ၼႂပ်ႉ~ ၼၢၼ်းၵႂ်ၼၼေၼ်ႉ။–

 ၼၵ်ႈသင်ႉၼႃႈရငလႈသေႉသင်ႉၼႃႈရၵၢႁူးၼႆႉ လင်ႉဝႃႈၵႃႈသဝလေးပႃး ၸဝေမျူးဢိလူင်ဢိလၢင် ႁၢင်ၵ်ၼ်ဝူလုမ်းတႂၼ်းၵၢမ်ႉ ၵၢၼ်ၼႂပ်ႉလ်ၼ်လႂ်~ တီႈတိူၵ်ႈမၼ်းၵူလုမ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၼႆႉပုပ်ႉပေႉၼိဝႃႉသလႃၼ်ႉ ပရူႉပရေႉၵီႉယလႃၼ်ႉ လႃႉတိသရလႃၼ်ႉ သုင်းပႃး ၸေႃႈၵၢၼ်လီတႃၸီလ်င်းလုၢင်း တင်းမၼ်းသင်ႉၼႃႈရတႃႈတီႈသုတ်းၵႂ်~ တိူၵ်ႈၸင်ႉၼၼေၼ်ႉ။– ပ်ၵ်ႉသမ်ႉၵၢၵ်ႈမုင်းမေႈ ၵယူႉလိုၵ်ႉၼိုၵ်ႉၼမ်ႉတမ်တုင်ႈသႂင်သ်ၼ်သီႉမိုၼ်ႉ ၼၼ်းၼိုၼ်ႉၼူမ်ၼ်ၼ်ႉၵ်ၼ်ငႁႉ ငသႉၼဝ်ႈပထဝီႉသီႉထၢပ်ႈလီးယင်ႉ~ ႁဝ်မုင်ႈ ၵၼ်မုင်းၼၼေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႙႘။ တေႃႈၶႄႉလဝ်ႈတၢင်းမိူင်းၶၢမ်ႇသတ်းတိၵ်ႉၵမ်ႇလမ်ပွတ်ႇလိၵ်ႈလၢၼ်ႈၽၢၼ်းထၢၵ်ႇ လိမ်မၢၵ်ႇလိမ်မွၵ်ႇလိမ်ၵျၢၵ်ႈ ၵၢထၢၵ်ႈ ပိၼ်ႇပေႃႇပိၼ်ႇၵျေႃႇပေႉမၢၼ်ႇယုတ်ႈၵျၢၼ်ၽၢင်ႇ~ မေႃးၵျေႃးယဝ်ႉ၊– ၵၢလပုၼ်ႈၵၢၼ်ၶၢၼ်ႈလိၼ်ၶသိုင်းလေးသွင်း ၵၢၶျင်း သိၼ်လၢဝ်တၢၵ်းၵၢဝ် မဂ္ဂသစ္စာနိယာနတ္ထ တဃနတ္ထ ဟာစ္စနတ္ထ အဓိပၸ္ပေယတ္ထ ၵၢဝ်ၵျိတ်းတူးလၢင်းၶျင်းၶုတ်း ၵျူဝ် သုတ်းၵ်ၶၢၼ်ၵၢင် ထၢင်လိၵ်ဝ်ပျူင်းပင်းလင်ႇမုတ်းၶျူး~ ၵွတ်ႈၵျၢၵ်ႈမၶၢၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မောပေ-မေႃးၵျၢၵၢၶျင်း ၶၢးၵွင်းၶုမ်ၶွၢၼ် ၶုတ်းထွၼ်ငုၼ်းၶၢၼ်ႈၵျူႉသၽေႃး~ လိၵ်ႈလွတ်ႇယဝ်ႉ။– ပိူင်ႈမွၼ်းၵၢဝိၵ်ႉလေႃႇလင်ႇတၢၵ်းတိၵ်ႇပိၼ်သင်ႇၶျူႇရ ပူင်ႇလုၵၢပူင်ႇလု ၶတိတ်း၊ၶွျ၊သွင်ၵိင်ႇၵုသူဝ်ႇၵၢၵုသူဝ်ႇသိၼ်ႈၵျၢင်ႈၵၢမ်ႇဝွတ်ႇ~ ပိၼ်လရၢင်းယၢဝ်းဝိ၊ၵူလုပ်ႉ။ ။

႙႙။ ပိူင်ႈမွၼ်းသင်ႇၶျူႇရၶႄႉယဝ်ႉ လင်ႇပိၼ်ပူင်ႇလုၵၢပူင်ႇလု ၵုသလေႃႇၵၢၵုသလေႃႇ ၶတိတ်း၊ၽဝေလိမ်ႇၽၢၼ်ႈၵ်ၶၢၼ်သွတ်ႇ~ ပူး ၵၢၼ်ယဝ်ႉ၊– ၵျၢၼ်ႈမီးၵုသူဝ်ႇလႆၢလႆၢ တၢမိူင်းမိူင်းၽီ ၵွ်ပိၼ်တၢင်းလီၵွီးၵွီး ယေႃႇၵျၢၼ်ႈၵၢၵုသူဝ်ႇၵျူႇလွမ်းၵျၢၼ်~ ၵေႃးၵၢမ်ႇလွတ်ႈ

လႆႈငတႃႉၵူၺ်ႉ၊ ၊ ၵေႃႉၵၢၼ်တၢႆမူဝ်ႈတူၵ်းထိုင်ၵႃတိႉလိၼ်ၵိူယၼၢႆးၵျိူး ပႆမီးတီႈတၢင်းၶၢင်~ ပေႉယွႆႉၵေႃႈ။– တမ်ႈႁၢင်ႈ
ၵွႆးမီးၵၢၵုသူဝ်ႉသိင်ႈသိင်ႈၵၢမ်ႉၵူၼ်ႈၵုသူဝ်ႉမျၢတ်ႈလွမ်းၵူႉ~ ၵေႃႈၵၢမ်ႉပိၼ်ၽူးၶၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

100ႉ ၵေႃႉၵၢၼ်ပၵိုၵမ်ႉသမ်ႉမုၵ်ႉၶႅႉယၵမ်ႉထွၵ်ႈမျွၵ်ႈႁွတ်ႈလတုဝေႃးၵႅႉလ ၵၢၵျူပပိၼ်ႉလမသၢၼ်ႉ ၶိုၼ်ႈႁွတ်ႈၶေႉဝ
59 သိင်ႉလျႉၶႄႉသိင်ႉလျႉယတၶႄႉ~ သုတ်းပီးၵေႃႈ။– ၵၢႁၢသၶိၼ်လေႃ ယတၶသေၢၼ်ႉမၶေႃးတွႉဂမၵျႉၵုသူဝ်ႉ ၵၢၵျူပၵု
သူဝ်ႉ တေႃးသမူႉသွင်သိၼ်ႈၵိၼ်ႉသေယင်းၵိုတ်းသိပ်းတိမ်ၵၢၵုသူဝ်ႉၵူႉလွမ်းမီး~ ပိၼ်ပႆႉလွတ်ႈလႆႈမၢၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႉဝႈ
ပူင်ႉလၽိသင်ႉၶႅႉဂ ၵၢပူင်ႉလၽိသင်ႉၶႅႉဂ ၵၢၶိၼ်ႉလႉၽိသင်ႉၶႅ ဂသၢမ်ၵၢၼ် ငႆးၵၼ်ၵိဝ်ၵိၼ်ၵျူဝ်းလူၼ်းပူၼ်းမေး
လိူၵ်ႈသႆၵိး~ သေးတေႉၶၢင်ႉ။–တၵ်းၵိတ်းလိူၵ်ႈၵိဝ်ၶိုင်ႈလမ်ႉမၢၼ်ႉမၢၼ်ႉၵေႃႉၵၢၼ်ႉ ၵျမ်ႉၽၢၼ်ႉၵူၼ်ႈပေႃးမၢၼ်ႈလီသေႉ~
ၵေႃႈၵၢမ်ႉမီးၽူးၵွႆးၶႄႈ။ ။

101။သင်ႇၶျႃႇရသုင်းတၢင်ႇမၢင်ႇမၢင်ႇ ပေးတၢင်ႇပေပၢင်ႇပိူင်ႈၽၶေင်ႈလိမ်ႇမင်ႈႁတ်ႉသၢမ်သီင်ႈရိတ်ႈလေႇ~ ၵျူဝ်း ႁွင်းၶၶေင်ႉ။– လိူၵ်ႈၵၢင်ဝႃႈၶၶေင်ႉတၵ်းၵျိတ်းသွင်ၵိဝ်လၢႆလၢႆသၢမ်ၵိဝ်ၵၢမ်ႇႁူမ်းပွင်း~ ၵေႃႈၵၢမ်ႇလွင်းမင်ႈႁူလ်းၶေျႃ ။ ႁူလ်းမီးၵုသူဝ်ႇလၢႆလၢႆ တၢႆသေပၢင်ႁူင်း မိူဝ်းလူင်းမိူင်းၽီ ႁွပ်ၶ်တၢင်းလီႁွႆးႁွႆးလွင်ႈၵႁျင်း~ ၵေႃႈၵၢမ်ႇပ်ၶ်သျႇ ယဝ်ႉ။– ၵၵုသူဝ်ႇလ်တ်ႈလ်တ်ႈ ၵပ်တ်ႈမင်းယွႆႇထၢင်ႇလွႆၶိုင်ႈၵေႃႈတူၵ်းသွႆႇၵၢစီႇလိလိုပ်ႇတွႆႈၵုသလျႇ~ ၶင်ၵေႃႈ တၵ်းလွမ်းၶၶေင်ႉယဝ်ႉ။ ။

102။ သင်ႇၶျႃႇရၵၢင်ဝႃႈၶၶေင်ႉ သင်ဝႃႈတၵ်းၵဝ်သၽေႃးတီႈၶၢႆႈတၵ်းလႆႈဝႆႉၶင်ႇၵိူဝ်ၶိုင်ႈတၵ်းလႆႈႁွင်ႉဝႃႈၵၢၶတေႃ။ တျႇ~ တြူးယဝ်ႉ။– တူဝ်ၵဝ်းၼတႉၼတႉပေႃႈၵၢမ်ႇလွႆႈ ၵုသူဝ်ႇၵၵုသူဝ်ႇသွင်ၵၢင် ပွင်ပၢင်ၵၵျူဝ်းဝိပၢၵ်ႈလင်ႇပ်ၶ်မႃး~ ဝႃႈၵၢပ်ႈၶႆယဝ်ႉ။ ။ တူဝ်ၵဝ်းၼတႉၼတႉၵၢင်ဝႃႈၶၶေင်ႉ သင်တၵ်းလွမ်းၵဝ်သၽေႃးတီႈတြူး~ မၢင်ႇယျႇၶၶေင်ႉ။– ႁူလ်း

ဂါးခေ့မပိင်းလျာပ်ႈလွင်ႈယဝ်ႉ ၵိတ်းခင့်တူဝ်ၶွႆႈလိုဝ်ႈၵမ်ႇၶွႆး ပေႈခခၢင်ႉပေႈခၢင်ႉပိူခ်ၼ်ႈတၵ်းၵွင်ႉလိုဝ်ႈဝေးၵျႇရၼိင်ႇလူဝ်ႈ ယၢဝ်းခေ့~ ၵူင်ၵီးခခၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

103ႉ ၵခ်ခင့်ရူပ်ႈခၢမ်ႇၶခ်ႇထေႇ ၵေႇယတခထၢတ်ႈ ၵမ်ႇမျၢတ်ႈဝေးၵျႇရၵွင်ႉလိုဝ်ႈၵမ်ႇမခ်ၼ်ႈမျေးလွေႇ~ တခ်ၼ်း
 လွ်ယဝ်ႉ၊– ပေးဝေႈဝိလၢခ်ၼ်ႇလုတိပျၢတ်ႈယဝ်ႉ တင်းထၢတ်ႈတင်းရူပ်ႈတင်းခၢမ်ႇၶခ်ႇထေႇ ၵေႇယတခၵၢမ်ႇၵိုတ်း ၸွ်~ ပႆႈသိင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊လင့်ဝေႈၵေႇယတခတြေးပီႇပီႇတူဝ်ၶုခ်တူဝ်ခၢင်းတၵ်းမီးတီႈတၢခ်ၼ်းလွ်~ ၵေႇဂၢခ်ၼ်ႇခခၢင်ႉ။– ၵခ် တၵ်းမခ်ၼ်ႈလမ်ႉ ဝေးၵျႇခေ့မပိင်းလျာပ်ႈပေႈခခၢင်ႉငမႈခၢင်ႉလႆႈလူႇၵုသူဝ်ႇလလွပ်ႈၵျင်းသိမ်ႇလၵိင်ႇပိူခ်ၼ်ႈသိုပ်ႇလၢတ်ႈၵိင်ႇ ၸၢခ်ၼ်ႇ~ ၶၢခ်တေႈတၵ်းမီးခခၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

104ႉ ၵိတ်းခင့်ၵသၢၵ်ႈရူပ်ႈခၢမ်ႇသိင်ႈယဝ်ႉၵေႈ ခေ့မပိင်းလျာပ်ႈၵထၢပ်ႈထၢပ်ႈပႆႇသိင်ႈပိူခ်ၼ်ႈသိုပ်ႇသွခ်ႉလၢတ်ႈလိုဝ်ႈ

ၵေႃႇၵႃၼ်ႇ~ တိုၼ်းပွႆးယဝ်ႉ၊- ၼေႇမပိင်းလႃပ်ႈႁွင်းတၢႆႇတိုၵ်ႈႁုၼ်းၼၢၼ် ပၢၼ်ၵၼ်ယင်းသဝ်းၵိဝ်တေႃး မၼေးၼွင်း တုဝ်ၽုဝ်မေး သေးၵဝ်ၵၼေႇၵလႆႇတိၵျမ်းၵူးမူႇတြႆး~ တၵ်းသိုပ်ႇလႃတ်ႈလိုဝ်ႈၸတႉယဝ်ႉ၊ ၊ သႆႇသၼေႇၵျႆႈၵျင်ၼၼ်ႉ လင်ႇတၵ်းႁွမ်ႉလႆႈသွင်ၵျင်သီႇပၢၵ်ႇသၢမ်တုဝ်ပုဝ်ႇပႆႇ ၵူၵၢႆႇထုၼ်းလိူင်း သျၢၼ်းတိူင်းတႆးလွႆ ၵျတ်းၼွႆလူမ်းပိူင်းလေႉၵၼ် မႆး~ ႁူႈလႃပ်ႈႁူႈတူင်ႇၼၼ်ႉ။- ၵေးလီႇၵမ်ႇၽီႇပိင်ႇလေႇၼသြႆႇ သတ်ႉတႆႇမဝ်ႇသုၢင်ႇ လီယၢင်ႇၼိၵ်ႉသယပျၢၼ်ႇပၢတ်ႈ ပၼ်သူင်ႇ~ တၢင်းပႆႈမိူင်းၼႂ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

105ႉ ၼင်ႇၵျိုဝ်လူႇတၢႆႇလႆႇတိၵုၵ်ႉတမ်ႇတၵ်းပွႆးဝူမ်းသႆႇသမျ သမၵ်ႉမတမ်ႇ တၵ်းၵျူႉၼင်ႇၵၼ်သိူင်ႈၵၢင်ႇတၢၼ်ႇပျၢၼ်ႇ ပၢတ်ႈတင်းတူင်ႇ~ ၼေပျူးယဝ်ႉ၊- ၵၼ်ဝႆႈသင်ႇၼႆႇရၵၼ်ဝႆႈၼၼ်ႉ ၵမ်ႇလိုၺ်ႈႁွႆးမၼ်းၵၼ်လိူဝ် ၵူၢမ်းယေႈၵမ်းၼၼ်ႉ ၸၽပိူၼ်လႆၵၼ်လႆတွႆးလႆၵျွႆးၵႁွင်း လီတွင်းမူႇတြႆး~ ၵျၸႈလိူင်ႈမူၼ်ၼင်ႇၵၼ်သိူင်ႈလီယဝ်ႉ၊ ၊ ကာယသင်္ခါရ စိတ္တ

သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ လဝ်ႈၶေပျႃး~ ပဵၼ်ၵႃႈသွႆႉသွႆႉယဝ်ႉ။– သင်ႉၶျႃႉရၵၢၼ်ဝူၼ်ႈၶႅၼ်ႉ ဝူၼ်ႈပိူင်ႈမဝ်ႉသိူၵ်ႈမဝ်ႉငိူင်ႉပေႃး ၶင်ႉယေႉလိင်ႉလႆႈလွင်ႈ ၵွင်ႈၶမ်ႉၵူႈယူႉသေႉသေႉ ၵမ်ႉတွၼ်ႉလိုဝ်ႈသၵ်းပွၵ်ႈယဵၼ်ထွႆႉ~ သေလူဝ်ႈသေယၢမ်းၶႅၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။

63 106။ ကာယသင်္ခါရ-ၵၢၼ်ဝူၼ်ႈလမ်ႉ ၵူၼ်းႁဝ်းၶဵဝ်ႉၵႃသၢၵ်ႈလူင်းၵႃသၢၵ်ႈၶိုၼ်ႈမိူဝ်ႈတၵ်းယွႆႉၵေႃးယွႆႉယေးမိူဝ်ႈယေးၵီႈ ယေးၶွႆႉ~ တူဝ်းမႃးယဝ်ႉ။– မိူဝ်ႈတၵ်းယွမ်းၵေႃးယေးဝၼ်းယိုတ်းယွမ်းႁူတ်းႁႃ၊ ယေးဝၼ်းယေးၵိတ်းၵေႉၶေးပႃး~ ႁွႆႈ ထဝ်ႈၼတေႉၵႂႃႇ၊ ၊ စိတ္တသင်္ခါရ-ၵၢၼ်ဝူၼ်ႈလမ်ႉ ဝူၼ်ႈတီႈသၢႆလွၵ်ႈၵူၼ်းႁဝ်းၵဝ်မဝ်းဝႂ်ႈပႂ်မႃး~ တဵၼ်ႈလေႉယဝ်ႉ။– လိတ်ႉတလေႃး ၾၵေႃႉရူင်ႉယေးၵဵပ်ႉယေးလူဝ်ႈလိၵ်ႈတၢပ်ႈလေႃးၵၢပ်ႈလႂ်လိုဝ်ႉလႂ်လွင်ႈၵမ်ႉယူႉမၶၼ်ႈသဝ်းလေႉ~ ဝႆႉၶွၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

107။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ-မေးႁၵမ်ႉႁူႉပျူႉပဵၼ်တူလရိၵ်ႉတျႃႉပွႃးယျႃႉလိၵ်ႈၵၢၼ်ႉတဵၼ်ႈပိဝ်လေႉ~ လႂ်ၶျႃးယဝ်ႉ။– ၵဝိတ်ႉ

လုႇသင်ႇၶုႇရုလွင်တၼ်ၼၼၼ်ႉ ၸၼ်ဢဝ်ပၢၼ်ရူၼ်းယၢမ်းလိူဝ်လမ်တူဝ်ၶိင်းမၼ်းလၢၼ်ႇၼေးပုး~ ၵေႇၵဵပ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၼ်
ၼင်ႇဢုၵ်ႈလုႇၵႆၢးဝူဝ်း ၼူဝ်းၼွင်ၶိုၼ်းၼမ်းသူၼ်လီၼေးလီၵိူၼ်းလီတၼ်းသဝ်းဝုႈၼွင်ၸုး~ မၢၼ်ႇယုႇယဝ်ႉ။– ဢိင်ႇၵမလိင်ႇ
ၵမလုႉၼၼ်ႉဝႆႉႁွၼ်ႇ ၼဝ်ႈပၼ်သပ်ႉပဢၸုႇရလေးလိမ်ႇလူဝ်ႈပႆႇၼွႆႈၼၼ်ႇထုႇ~ ပေးလႆႈလွၼ်လူမ်းႁွႆးယဝ်ႉ။ ။

108။ မၼ်းဢမ်ႇပူၼ်ႉသေရူႇပၵ်ႉၼၼ်ႇထုႇၵုႇယတွတ်ႉတိင်ႇသသၢမ်သိပ်းသွင်ယူင်ႈ ထၢတ်ႈတင်းရူၵ်ႈဝိင်ႇလုႇ~ သွင်ပုး
ၼၼ်ႉ၊– ဢုၵ်ႈလုႇပိတ်ႉလုပၢၼ်ႇၼႆႉယုႇဝုႈ တေႃႈၵုႈတူဝ်ၸဝ်းယၢမ်းလိူဝ်တၵ်းဝုႈ တူဝ်ၸဝ်းၵေႃႇၵၢၼ်ႇမၢၼ်ႇလၵုး~ ယင်း
ပႆႇဝုႈဢၢပ်ႈလူင်ၼေႃႈ၊ ၊ ပုင်လုဖိသင်ၶုရ ဢပုင်လုဖိသင်ၶုရၵုသူဝ်ႇဢၵုသူဝ်ႇ ဝိပၢၵ်ႈတင်းသွင်ပွင်းၵၼ်လင်ႇဝုႈဢ
ၼတ်ႉတ[တု]း~ ပ်ၼ်တီႈမၢၼ်ႇယုႇယဝ်ႉ။– ပေးဝုႈၵုသူဝ်ႇဢၵုသူဝ်ႇၼႆၢႉတီႈယဝ်ႉ ဢၼ်ဝုႈရူႇပၵ်ႉၼၼ်ႇထုႇ~ တၵ်းမီးၵုႈ
လွႆ။ ။

109ႉ ဢၼ်ၶင်ႇဝူပ်းမလၶႃႉလႃးတၢင်ႇ သူလ်ႇလၢင်ႇၼမ်းလိူတ်ႈ ဢမ်ႇတိူတ်ႈဢမ်ႇၶိူတ်ႈသျူႉမုင်ႈလိူင်ႈမျၢင်ႇယႃႇ~ ငမ်း ငဝ်းၶၼ်ႉ။ ။ လေးၵီႇတေႃးၶႅၼ်ႉသင်ဝႃးလွမ်ႈၺိုတ်းႁူၼ်းလၵ်းဢၼ်ၵိၼ်ဢၼ်တၢၼ်းဢၼ်ပွင်ႁၢၼ်မုၼ်ႁွင်းႁျူပ်းလင်ႇၼွင် ၺဝ်း~ လႆႈဝႃးလမ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးတၵ်းယူပ်းတူယူပ်းမႃးၵိူပ်းၺႃးၶဝ်ၼ်းတႆၢသႆၢလွင်ႈယင်းမွင်းဢၢင်ႈတၵ်းမီးတၢင်းလူပ်ႈပၢၼ် သဝ်း~ ယေႃးပၢၵ်ႇသွင်ပၢၵ်ႇယဝ်ႉ။– လႃႇတႁႃႇၵျိုႉႉႉ ယူပ်ဢၼ်ဢထၢင်ႇဢမ်ႇသိင်ႈဢသၢၵ်ႈသိင်ႈၶၼ်ႇထႃႇဢမ်ႇမၼ်းႈလႆႈ သိၼ်တၢၵ်ႇ~သၵ်းဝၼ်းလမ်ႉၶေႃး။ ။

110ႉ ကြောကရိတ္တောပုညေန အနာကတေ အဂ္ဂသာဝကေ့ါ ဗုဒ္ဓေါသန္တိကံအထိအင်္ဂမ-လႃႉဢၼ်လႆႈတေႃႇဝႆႉပုၼ်ႈ ပၢင်ႈလီလၢၵ်ႇ~ ထူးၶျူးၶၼ်ႉ၊– တႃႇၶသီႇလၾေႃႇဝၶေႃႇ ဢတႃႇတူပ်ၽႅင်ႈတူပ်မၼ်းဢၼ်ၺိုတ်းၼိပ်းတိၼ်ႁုပ်းတိုဝ်းတိၼ်ပႆ ၽိၼ်းလိူင်းလူတၢင်းပႃႇပူင်းၶႃး~ ၽႆႇၶေႃႈၶၼ်ႉတႃႉ၊ ၊ ဢႁျူးၶိပ်ႉပၢၼ်ႇပႆႇထိုင်ၶၼ်ႉ သမ္ဘိယေဝ သမ္မာသေထ ဘဝေ

ဘ၀ ပိယဝါသနံ ပါပေမိ တာဝဝေရိယော မေစေယော ဘဝေဝဟံ-သူတော်ကောင်းတို့ နိုင်စေ၍ ဘဝေ-ဘဝ တိုင်း ဣဝဟာ-ရွက်ဆောင်နိုင်သည် ဘဝါမိ-ဖြစ်ရပါလို၏ **တၢၼ်းလႆႈလီပီၼ်ႇယဵၼ်ႇလွင်ႈငိမ်းချမ်းပၢၼ်တၢမ်းလၢတ်ႈတၢၼ်း** မႃး~ ၶွင်ႇလၢႆႈယဝ်ႉ။– သမ်ႇၸီႉလေႃးဝၼ်ႉၵၢၼ်တွၼ်း တႃႇသူးပၢၼ်ႇပေႃႉလုမ်ႇထူၼ်ႈပုရိတ်ႉသၢႆႈၵျိုၵ်ႈဝႆႈသၼ်ႇ~ တူဝ်ၵဝ်းလွင်ႈၵဝ်းၶႄၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

111၊ သမ္မာသေထ-ၶႂ်ႈလႆႈပွင်းၽေႃႈသူႈတေႃႈသမ်ႇမပတိၽူႈမျတ်ႈပိင်ႈလၢႆႈ~ သူးႁွင်းတႃႇ၊– သန္တိကေ–ၶႂ်ႈလႆႈထူပ်း ၵၢၼ်ၵၢထမ်ႇတေႃႈသိင်လၢဝ်မုၼ်ၶမ်းပြေးလူးၵၢၼ်ၵၢၼ်ႇပၢၼ်ပွင်း~ လႆႈမျတ်ႈလီယဝ်ႉ၊ ၊ ဟေသံဟေသာမိ-ဖြစ်ရပါလို ၏ ၵေပီၼ်ၵၢၼ်လွင်ႈလွမ်းလွင်ႈလီဝ်းတၢၼ်းလၢၼ်းၵၢၼ်းၵႃႈလွင်ႈမွင်း~ ၵၢင်ႈမၢင်ႈယဝ်ႉ။– ယာ၀တတ္ထကံ-ၵျူးပႆႇႁွတ်ႈၶိပ်ႉ ပၢၼ်ႇၶိင်ႉဝၢၼ်ႇသူႈမဝ်ႈလူႉမဝ်ႈပျၵ်ႈၵၢသၢၵ်ႈသေႈလွႆႈ ချမ်းသႃႈထၶဝေႂၢႆႈၵႃႈ လွင်ႈထၢင်ႈ~ပၢၼ်ႁူၼ်းၶႄၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

112။ ၵႂ်ႈလႆႈၵူႉတၢတ်ႈမၢတ်ႈလိၼ်ႈၶေႉမ ဢၶတေႃႉတတူဝ်ဢမ်ႉလၺ်ႈၵႂ်ႈလႆႈၵျပ်ႈသၢင်ႉၶျင်ႉ~ꩡျးတ။–ပိၼ်ၵူၼ်းပိၼ်ၸီ ၵၼ်လီဢၡျင်းသၢမ်ပိူင်သင်ႉၶျႉရသုင်းပျး~ တိုၼ်ႉၸေၢၼ်ႉၼတႉယဝ်ႉ။ ။ ဢၡျင်းၵ်တ်း ၵိုဝ်တၵ်းလီတၵ်းယွမ်းလွမ်းၵၼ်ပူး တွႆးလွင်ႈꩡျး~ ၶိတ်ႉတၢၼ်ႉၶၼ်ႉ။–ဢၵုသူဝ်ႉပီႉပီႉၵႂ်ႈၶဝ်ယူႉၸေၢၵ်ႉၶိုင်ႈ ၵုသူဝ်ႉပီႉပီႉၵႂ်ႈၶဝ်ယူႉပျႈၶိုင်ႈဢမ်ႉလၢင်ႈလီႉ ၸေၢၼ်ႉ~ ပိၼ်ၸူးၵူလ်းၶေႈ။ ။

67

113။ လေးၵထၢတ်ႈရျႉ… ဢယုတ်ႈဢလၢတ်ႈဢမျတ်ႈ လၢတ်ႈၶႆႉပိတ်ႉလုပၢၼ်ႉ~ တၵျၼ်ယဝ်ႉ။– ၵူၼ်းဢၼ်ပွင်ၵ်တ်း ၵုသူဝ်ႉၵွႆးၵွႆးဢၵုသူဝ်ႉၶၼ်ႉယျႉၵႂ်ႈလႆႈဢဝ်ပျးသုၺ်ႉလေးၵၼ်~ ၵေျႈဢမ်ႉလိူၵ်ႈလႆႈၵူလ်ႉၶေျႈ။ ။ ၵေျႉဢၼ်တၵ်းၵ်တ်းဢၵု သူဝ်ႉၵွႆးၵွႆးယျႉၵႂ်ႈသၢႆလၺ်မျးလွႆးတၢင်းလီၵုသူဝ်ႉတီႈတၼ်းၶၼ်~ ၵေျႈလွတ်ႈသျႉယဝ်ႉ။– ဢၶိယတ်ႉတလေးၵီႉၵုသူဝ်ႉ ၵျႈယူင်ႈပိၵ်ႉမၼ်းၶဝ်ႈပိၼ်မိၵ်ႉသျႉတိၵ်ႉထိထၢၼ်ႉလၺ်ၶိုင်ႈၵေျႈ ဝိရတ်ႉတိဢပ်ပမိင်ႉလျႉ ၵရူၶေျႉ မုတိတျႉ~ ၶၼ်တေျႈ

တၢင်းမီးၶၶႄင်ႉယဝ်ႉ။ ။

114ႉ ပႅၵ်ႉမၶၼ်းၶဝ်ႈပိၼ်ၶ်သူႇတေႃႇသူႇမျႃတ်ႈ ၵူႉတႃတ်ႈပိတၵႃတ်ႈပရမႃတ်ႈထမ်ႇမလႃႇရိယႃႇ~ တြႃးရေႃႈ– ၼႁႅင်းၼၶိ

 ယတ်ႉတၼႃႁူသူဝ်ႇႁူၵ်းသီၼ်ႈၶၶႄင်ႉ ဒေါသ ကြစ္ဆာ မိစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ မိန မိဒ္ဓ နာနာလည်ကတာဇီ- ယေႈပွၵ်ႈယေႈ

ယႃမ်းယေႈၵႅပ်ႉယေႈလူဝ်ႈၵႅၼ်ႇတၢင်းမေး~ ၼမ်ႇလွတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝႃႈသတ်ႉတဝႃႇသၽုင်ႇႁူဝ်းဝသႃမ်သိပ်းၼႅတ်း

မိူင်းတိူင်းလိုၵ်သေရေႃႈႁူသူဝ်ႇၼႁူသူဝ်ႇသွင်ၼၶ်တၢင်းပႃးလွင်ႈတြႃး~ လွမ်းႁူႃႇယဝ်ႉ။– ၼႁႅင်းပိူင်ၶၶ်လဝ်ႈလင်ႇသုၺ်ႇလိုဝ်ႈ

ပုင်ႇလုၼပုင်ႇလုၼၶိၶ်ႇလၽိသင်ႇၶႃႇရူႇ~ ပၶ်သဢေးမၶၼ်းၶၶႄင်ႉယဝ်ႉ။ ။

115ႉ ရေႃႉၶႅ်ႉမၶၼ်းၵ်ႇတ်းသုလရိူၵ်ႈပီႇပီႇလမ်ႇပူႇတီႇတႅၵ်ႈတုၺ်ႈၵုၺ်ႈလွတ်ႈၼႁုသလႃႇ~ ၵၢင်းသႃးၶၶႄင်ႉ၊– ၶႅ်ႉရေႃႈႁူၼ်း

သဝ်းၶိူဝ်လိၶ်ၵိၶ်ၽႅတ်းၵိၶ်လႅမ်းမိူၶ်ၵၶ်ႁွႆးႁွႆးၼမ်ႇပိူင်မေး~ လႅတ်ႈလိုႈငတႉၶေႃႈ၊ ၊ ရေႃႉၶႅ်ႉမၶၼ်းၵ်ႇတ်းတုလရိူၵ်ႈႁွႆး

ႁႂ်းတၢင်းလီၵမ်ႇၵဝ်ပႃး~ ၶေႃႈၵမ်ႇယူလုၺ်းသႃႇယဝ်ႉ။– ၸင်ႇဝႃႈၵႃယုတ်ႈၵႃလၢတ်ႈၵႃမျၢတ်ႈ တၢင်းႁူႉတၢင်းၵမ်ႇႁူႉပျူႉ
လူႉၶင်ႇၵၼ်သိင်ႈတၢၼ်ႇယႃႇ~ ပိူင်ၽၵ်ႉပိူင်မၼ်းႁႂ်းယဝ်ႉ။ ။

116ႉ ၸူဝ်ႈၵၼ်သၵတႃႇၵၢမ်ႇၵၼ်ၶႄႇၵၢမ်ႇပႆႇလႆႈၶၼ်ႉ ပႆႇပူၼ်ႉမေႈၵၢၼ်ဝိၵ်ၵႃႇ~ ယင်းပႃးယဝ်ႉ၊– လီၽၢၼ်ႈသွင်ၵၼ်
69 ပွင်းၵၼ်လွမ်းပႆၶၢဝ်းၵႆသင်ႇၶႃႇၵြႃး~ ထူင်ႇဝႆႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ၸင်ႇဝႃႈ ၵေႃးလေႃးၵၼ်ႇထေႃး သၽေႃးတူလုၺ်းတေႃးတၼ်း
ၶၼ်ႇ လူၵ်ၵၼ်ၵႃလွင်း တွင်းပိၼ်တွင်းမီး ၵႄႈၵိတ်းမႄး~ ပူၼ်ႉၵူႇယဝ်ႉ။– တင်ႉတေႇသပ်ႉပေႇၵူဝ်ႇတေႃႇ သျူႉမျေႇငဝ်ႈ
တူၼ်ႈ လူမ်းလူၼ်ႈလွင်ႇၵေႇ မိုၼ်းယူႇသေႇသေႇတႃၵမ်ႇၽိူပ်ႉသၵ်းပွၵ်ႈဝိပသ်သၶႄႇၽႄဝၶႄႇ~ၶိုၼ်းထၢၼ်ႈလမ်လိင်း
ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

117ႉ ၵ်ၼ်ႇၸဝ်ႈၵဝ်တၢင်း သတိပထၢၼ်ႇ သတိပလ သတိသမ်ႇပွတ်ႈလၢင်ႇ သတိမၢၵ်ႈၵၢင်ႇ သတိလေႇတသိၵ်ႈလိၵ်ႈ

လူႉ ငေးၶူႉမတ်ႉလိမ်ႇဝိတၢၵ်ႈၵုထိတ်ႉလလ်ႅင်ႇလိုၵ်ႈရိတ်ႈလႃႇ~ ငေးလ်ႅင်းယဝ်ႉ၊–အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ သင်္ခါရပစ္စယာ-
သုင်းပႃးတြႃးတၢႇၸီ ၵ်ၼ်လီၵၢၺ်ႂင်းလ်ိမ်လႃႉၵူဝ်ၶိုၼ်း ၶႃးငိုၼ်းလူင်းပိုၼ် လိုၵ်ႈလိုၼ်ၵူၼ်းၶွၼ်းတေႃႇလမ်လ်ႅင်း~ လင်ႇ
လ်ႅင်ႈငတႉယဝ်ႉ ··· သူရျ်······ သူၶေႃး······။

တွၼ်ႈၵၼ်ၶၢၼ်းသွင်သုတ်းယဝ်ႉ။

ၶၼ်ႉလႈလၢႆးသမ်ႉ ဝိညာဏံဝိညာဏပစ္စယာ-ငဝ်းတၢသွင်ၶွၼ်လွၼ်လူ လိၼ်ပူပ်ၢင်းၶျေးမိလ်လိမတၢင်းတ်ၢင်း~ ၶျၵ်ႈ
ပူလ်ႇယဝ်ႉ။– ၵသေႉၵေႃႇၵၢၼ်ႇၶၢၼ်းယႃႇသႃႇရဝတီႇ ၶျၢင်းလီႇဝႃႇရူၵလိင်ႇၵ်ဝ်ႈပ်ၼ်ၶူလ်ႇ~ လံၵူတ်ႉမိုဝ်းလၢၼ်းၶၼ်ႉ။ ။

118။ သေႉၶွၵ်ႉမျၵ်ႉတွင်ႇလျွင်ႇၵေႇလေႇၵ်ၢတ်ႈရူၵ်ႉၶပၢတ်ႈတမ်ႇၵတၢင်းငေးထွႃႇဝႃႇယေႃႇလူမ်းသေႃႇပိုၼ်ႉပဝ်ႇယွၼ်ႈထူဝ်း
မူလ်ႇ~ ၸူလ်းၶျေၶၼ်ႉ၊– လေးဢီႇသမ်ပလၢၶျေတိ သတိလ်ၶမ်းသုင်းပႃးၸြေးၵဝ်မူၼ်မ်ဝ်းၶဝ်ပွႆးလႃးၶျူးၶေးငူလ်ယေ

ၶွင်းၽဵင်းလႃၶႅၼ်ႉလွၵ်ႈတႃႇ ယဵၵ်ႉမုင်ႈဝႆႉယူႇ။ ။ လၵ်ႉၶုသုၼ်ႉမၢင်ႇၶွင်းၽဵင်းၶွင်းၽိူဝ်း မိူဝ်းပၢင်းပေႃးလိူၼ်လၢင်းႁၢင်းဢၼ်ၶၢင်းဢၼ်ယႃႇ

ဢၼ်ယေႃးဢၼ်ၵေႃးတၵ်းပိၼ်ၶေႃးလွင်ႈ မေႃလွင်ႈလိၼ်းလူးမိူဝ်းၵမ်မႆႉလူးႁႃႇ ထူႈဢိင်ႇယူႇ။– တၵ်းပိၼ်သုင်းၼသ့ လေးၼသ့

တိၼ်ႈၼၵ့တိၼ်ႈၶၼမ်ႇတိၼ်ႈမႆႈ တၵ်းလႆႈသၢင်ႇၶျၢင်ႇ မျၢတ်ႉမျၢင်ႇယၵ်ႉသိုဝ်ႈၶေႃႈတႃဢမ်ႇၽိပ်ႉယူႇတိူဝ်းလပ်းသိင်ႇ လူပႆႈတၢင်း

လိၼ်းဝႆႉယူႇ။ ။

119။ ပရိကမ္မပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်–လဝ်ႈလၢတ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇလွင်ၵဝ်ႇဢဝ်ၶၼ်ႇငူလႆႇမုၵ်ႈယုၵ်ႉလၢမ်ႇလၢမ်းပွႆႇၽွႆႉၵွႆႇၵၢင်ႇပျူႇဝႃႇ

ယေႃႇႁူင်လွတ်ႇလူမ်းလိၼ်ႈတူဝ်ႉလူင်ႇမူင်ႈလူဢိင်ႇ ယၢမ်းမႃးယူႇ။– ပဋိစ္စ-စွဲ၍ တၢၶမ်းဢမ်ႇလပ်း လွင်လပ်းၵမ်ႇမ

ထၢၼ်း လတ်းဢၢၼ်းလီးၽျၢၼ်းဝိင်ႇလႃႇၶမ်ႇဝိင်ႇလႃႇၶၵျူၵ်းပႆး မျေႃႇမုင်ႈၼတႃႉရျ။ ။ ဝူႈၵူႈတူဝ်ရျတူဝ် ႁွၵ်ႈႁူဝ်ဢူးၶွင်း

ဢၼ်လိဝ် ပိၼ်ပိဝ်ႁူးလိၼ်းထိုင်ၵၼ် တၼ်းဢၼ်ၶွင်းမၼ်းႁႃႈငေးပႆး တွႆႇရျႇယူႇ။– စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာ

ယ-တွႃႇရၼႆႉယင်းမီးသိပ်းၵေႃႉရၢၼ်ႇသူႇယူႇပုပ်ႉဝိပၢၵ်ႈလိၵ်ႈလူဝ်ႇယႃႇ~ တၢင်းၽွင်တၢင်းမၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

120. .။– စက္ခုဒွေး သောတဒွေး ဃာနဒွေး ဇိဝ္ဟါဒွေး ကာယဒွေး- သွင်ႁႃႈသိပ်းၼိုင်ႈလင်ႇဝႃႈ ဝိညာဒွေးပဉ္စႃ~ ငႃး ပႃးယဝ်ႉ၊– ဢၵ်ႁႃႈလွၵ်းတၢမိူဝ်းထိုင်ငဝ်ႈလိၼ်ႉလေၶွင်းလွတ်ႇၼေႃးႁႃး~ ႁူလ်းတၢၼ်ႇမီးသီႇၼိဝ်ႉတိၵ်ႈႁူလ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ၼႆႉ ၵေႃႈယင်းမီးတင်းၼဝ်ဢမိဝ်းႁႃႈငႃးပႃး~ လေႇသူႇယဝ်ႉ။– သန္တိရန–သၢမ်သီၼ်ႈ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း–သွင်သီၼ်ႈလီၼ်ႈပုပ်ႉတွႃႇႁႃႈ တီႈၼင်ႈထင်ယူႇ~ လူၵ်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

121. ဢၵ်ႁႃႈၼၼ်ႉလူင်းႁွတ်ႈႁတ်ႉတယဝတ်ႉထုလူႉပုမ်ႇၼွၼ်ႈႁူဝ်မူႇ~ ဢႃးလူင်းယဝ်ႉ၊–ပဉ္စဒွါရဝိဇ္ဇာန်း သောမနဿ ဟတိတုပ္ပါတ်–တင်းလူင်လုၵ်ႉႁဝ်းႁိတ်းၼုၼ်တူဝ်ႁဝ်းဢႃးၵီးၵၢမ်ႇမုၼ်ၽိုင်း~ ယွႆႇႁၢင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပဉ္စဒွါရဝိဇ္ဇာန်း–ႁိတ်း တၢင်းလရေးယေးမႆၢလႆၢဢၼ်ဢမူးၼုၼ်ၼေၢင်း လလၢင်းႁႃႈဢႃးလူင်းလုင်ႇယႃႇယဝ်ႉ။– သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း–ဢၵ်ပိၼ်ၼုင်ႇၽျေႃတ်ႈ

တၢင်းလၢတ်ႈထီႇယၢင်ႇသၢင်ႇၶျၢင်ႇၵမုလူႉၼွၼ်ႈဝႃႈယႅင်းၽေႇ~ ၼိူဝ်းၶျမ်းဝႂ်ႉယဝ်ႉ။ ။

123။ သၼ္တိရၼ လုင်းလတမၢၼ်ႇၵပျၢၼ်ႇၵလၢၼ်ႇလွႆၵိပ်ႈၶၼ်တ်ႈတိဝ်းၵူႈ~ လူးလၢမ်းယဝ်ႉ၊– တူလုံးပိၼ်ႇလဝိလိၼ်ႇ သိပ်းၶိုင်ႈၶၼ်ေႉ လွႆတၢလွႆႁူၼူႈလင်သူပ်းတူဝ်ၽိင်းႁဝ်းတၢၼ်ႇမူးထၢမ်း~ ၽူႈလဝ်ႈၵဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ တင်းၼဝ်ၵထုႇရတ်ႉသဝိင်ႇ

73 လုႇၶမ်ႇ လွႆသိပ်းပ်တ်ႇၶၼ်ေႉၵဝ်ဢၢႈမၶေးတွႇရႁတ်ႉတယဝတ်ႉထု မိူဝ်းထိုင်ႁွၵ်းႁူဝ်ၵူးၼွင်းမျွင်းၽွႆမျွင်းမၶၼ်းၼပ်ႉယင် တမ်း~ ၶေႇယႇယဝ်ႉ။– တၢင်းဢၢႈၶၼ်ႉႈၼသႇမူႉသိင်ႇမူႉ တၼူႉၼူႉလူႉတမ်ႈမၶေးထၢတ်ႈရျႇလႇ~ ပ်ၶ်လဝ်ႈၼုၶ်မိူင်း ဝႂ်ႉယဝ်ႉ။ ။

124။ လင်ႇဝႃႈဝိင်ႇလုႇၶမ်ႇ ဝိင်ႇလုႇၶပိလ်လယႇ~ တြူးယဝ်ႉ၊– ပိလ်လေးၵၶ်ဝႃႈၶၼ်ေႉဢၢႈၵၶ်ပ်ၶ်တၢင်းၵႁႇရ လွႆႁဝ်းတင်းလူင်လူဝ်ႇတွင်းတႃး~ လွႆႈသိင်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝိင်ႇလုႇၶၵေၶ်ဝႃႈၶၼ်ေႉ ၵိႈသင်ၵွၶ်တၢင်းမႃးပ်ၶ်ၽိင်း

မၼ်းလူႉပိူင်းလူး~ ၵ်ၵ်ႈတေႃႉၶၶၼ်ႉ။– လင်ႉတၵ်းမူးပီၼ်ဝိလိၼ်ႉသီၼ်ႈလိၵ်ႈဝိင်ႉလၢႉၶမႄႈၵ်းယိူင်ႈၵၢင်ႈငၵ်ႉ~ လွင်ႈၵွၼ်း ငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

125။ ၶႅၼ်ႉလမ်ႉပီၼ်ပိူဝ်ႈဢၵတိၵ်ႈလႃတ်ႈၵွၼ်ႉ ဢဝိၵ်ၶ်ဢႃႉသင်ႉၶႃႉၵတၼ်ႉၶေႃႉဢၵုပတႃၼ်ႉၵႃႉမၸဝလူႉတင်ႈငဝ်ႈၵၢၵ်ႈတီႈ

လူးတေႃႉ~ ဢၵူးလၢင်းယဝ်ႉ။– ၶဝ်ၵူႈဢၼ်ၶႅၼ်ႉဢၵတိၵ်ႈၵႃႉလပီၼ်တၢင်းဢၵွင်းတေႃႉဢၵွၼ်တၢင်း~ လူႉတင်ႈငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

ဢၵွင်းၵူႈဢၼ် ၶၼ်ႉလင်ႉတၵ်းမူးပီၼ်ပိတ်ႉလုပ်ႉပႃၼ်ႉယႃမ်းလီဝ်ပိူဝ်ႈဢၵူးလၢင်း~ ၵူႈတႃၼ်ႉယဝ်ႉ။– ဢၵွင်းၶဝ်ၵူႈ ယိူင်ႈၶၼ်ႉ လင်ႉတၵ်းမူးပီၼ်ဝိင်ႉလၢႉၶၶေႃမ်ႉၵူပ်ႈသလႃႉယတၶၸေသ်သဝတၶေႃႉၵူႈယိူင်ႈၶႃၼ်မႃၼ်ႉ~ ပီၼ်ဢၵျူဝ်း မၼ်းငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

126။ ပိတ်ႉလုပ်ႉပႃၼ်ႉၶႅၼ်ႉ သမ်ႉမီးဢၵွင်းၵူႈယိူင်ႈတေႃႉဝႆႉလႃတ်ႈၶႅၼ်ႉတီႈဢေႃႉၵႃၼ်ႉ~ သၸေးယဝ်ႉ။– ၶႅၼ်ႉၵေႃးဢ

ဝိၵ်ၼႃႈ တၢင်ႇၸႄႇသၢင်ႇၶျႇရ ၵုပတၢင်ႇၵျႇမၽဝေၵႃင်ႇပွင်းလေႈ~ ၵျႈယိူင်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ၊ ပိူဝ်ႈၵျႈၵျႈပိူင်ပိတ်ႉလုပ်ႇ ပၢင်ႇၼႆႉ ၵွၼ်ပိၼ်ၵွၼ်မေး ၵွၼ်တေႇတီႈသၽေႃး~ မၢင်ႇယၢႇယဝ်ႉ။– ၵၢၸႄႇၵတ်ႉ တလၢတ်ႈၸႄႈလင်ႇတၵ်းမိူဝ်း ပိၼ်ဝိင်ႇလၢႇၸၼႄၢမ်ႇၵူပ်ႈသလၢႇယတၸၽေသ်သဝေတၸႄႇ~ ၶိုၼ်းထိင်ႈၶိူဝ်းၶိူဝ်းၼႆယဝ်ႉ။ ။

 127ႉ ၶင်ႇၼႆႉလင်ႇတၵ်းလႆႈဝႃႈၵၢၵျင်းၵျႈယိူင်ႈ ၵျႈၵျႈဝႆႉသီႇတီႈလင်ႇဝႃႈၵၢလူႇ~ လေးပႃးယဝ်ႉ။– ဝူင်ႈၵၢင်သီႇလူႇၼႆႉ လင်ႇပိၼ်ၵၢလၢပ်ႈသၢမ်ၵၢၼ် ၵုပတၢင်ႇတၢင်ႇၸႄႇလႃႇတိၽဝေသင်ၶျႇရဝိလီၼ်ႇလီၼ်ႇၵၼ်မႄး~ ပိၼ်လၢပ်ႈသၢမ်တီႈဝႆႉ ယဝ်ႉ။ ၊ သတိမေးလွင်လူလေးလေးတႃႉ လၸေးမႄလူၽတ်ေးထမ်းတၢတ်ႈတြႃး~ လျႇလွႇရႃ။– လင်ႇဝႃႈပျၢင်ႇသၸၼႆႉ ယင်းမီးၵၢဝူတ်ႈသၢမ်ယိူင်ႈ ၵၢမ်ႇမဝူတ်ႈ ၵိလေႇသဝူတ်ႈ ဝိပႃႇၵဝူတ်ႈပိၼ်ၵူႇ~ သုင်းပႃးယဝ်ႉ။ ။

128ႉ ၼႆႉလမ်ႉလၢတ်ႈလူလၵ်ႈသွႆးလူႉ ပၵူတီႇၶသတ်ႉတသၢတ်ႈပုင်ႇမသိပႃႇရိတေႃႇၵၸေႇၵလႃႇ~ ၵျမ်းၵူးယဝ်ႉ။–

ဢချၢင်းဢယုႇသၢဝ်းခိုင်ႈဢင်ႇၵုႇသိပ်းသွင်ပွင်လွမ်းၵေႃႉဢခ်ပႆႇၺခ်ၽူး~ ၼွတ်ႇယုင်ႈခခ်ေႉႁွခ်ႇ၊ ၊ မူႇလခေုခ်း ဢ ထုခ်းသုင်းထၢပ်ႈ ဢလၢပ်ႈသုင်းၽျူႇ ဢယုႇလေးၼူႉ တီႈလူႉဢင်ႇၵုႇသိပ်းပႆၢသွင်ဢခ် လီၺခ်သၽေးဢချၢင်းဢယုႇ သၢဝ်းတီမ်ပူခ်ႉလိူဝ်ထူး~ ၷၢင်ႈၵေႇယဝ်ႉ။– ဢဝူတ်ႈသုင်းတၢခ်ႇ ခိပ်ႉပၢခ်ႇဢခုလုင်ႇပတိလုင်ႇ ခုင်းၽုင်ႇပတိတ်လ သမ်မုပ်ပၢတ်ႈလီတၢတ်ႈခေုးလေႇ~ လေးၷူႈၼုခ်ခေၢင်းဝုႈခ်ႆ။ ။

129။ ပိူဝ်ႈခ်ႆလဝ်ႈလင်ႇလွတ်ႈဝုႈဝိင်ႇလုႇခမ်ႇဝိင်ႇလုႇခပိလ်လယုႇ ဢတုႇဝိလိခ်ႇၺူၵ်းသိခ်ႈတီႈပႆႇၷၢင်ႈၵျိုးၵေႇ~ ခေးပုးခခ်ေ။– ဢၷွျင်းဝိလိခ်ႇခခ်ေ။ၵေႈၵုႈသင်ပိခ်မခ်းတေႇပိုင်းလုး~ မိူဝ်ႈၵ်ႈလမ်ႉငလႈ၊ ၊ ဢဝိၵ်ၵုႇသင်ႇၼုႇရ ဢုပတၢခ်ႇတခ်ႇခေုႇၵုႇမၽဝေလၢပ်ႈသုင်းပုး~ ဢတိၵ်ႈပလမ်ႇယဝ်ႉ။– ဢဝိၵ်ၵုႇခခ်ေ။ပိူဝ်ႈမခ်းမိၵ်ႈမေုးတူလ်ႇ ဝူလ်ႇဢမ်ႇၺူႉတီႈယုတ်ႈမျၢတ်ႈသေသမ်ႇ~ ၺခ်ငဝ်းခခ်ေ။ယဝ်ႉ။ ။

130။ လင်ႇတၵ်းတ်ၵ်ႇပ်ၶ်သင်ႇၶျႇရသိင်ႇဢၢင်ႈလိုၵ်ႉလမ်ႇ~ သုင်းပႃးယဝ်ႉ၊– သင်ႇၶျႇရၶႅ်ႉလင်ႇတၵ်းမႃးပ်ၶ်တၶ်ႇၶျေႇ
လပ်းတူဝ်ၽိဢူၶ်ႈလူမ်းလူၶ်ႈၵမ်ႇယၢၶ်ၵျႈ~ ဝၢင်ႇၵျၢင်ႈၒတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိူဝ်ႈမၶ်းတၶ်ႇၶျေႇၶႅ်ႉလွိုးမျေးၶ်ငိးတူဝ်ၵျူဝ်လိုင်ယိင်း
လိုးၵျူႈဝၶ်းၵျး~ ၵမ်ႇလၢၶ်ႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝျႈယူႇယေႈၵျေႉယေႈတီႈၵျေႈလိၵ်ႈတၢပ်ႈၵုပတၢၶ်ႇ~ လိုင်လွိုးဝိႉယဝ်ႉ။ ။

77 131။ ၵျေႉၶိုင်ႈၒလႈၵျေႉၶိုင်ႈလင်ႇတၵ်းယိၶ်းပ်ၶ်ၶိူင်ႈၵျၵ်ႉပိယေႇၵတူႇၶေႇၵျူမ်ႈမူၶ်ႈပွိုးယၢၶ်ႇ~ ပွင်းၵၶ်ယဝ်ႉ၊–
ၵျႇမၽဝၵၶ်ဝျႈလမ်ႉ တွယမ်တွျရျူႇၵသမ်ႇသၵ်ႉၵ ၵၡျင်းပွင်းၽူးမၢၶ်ႇမိးၶၶေၶ်~ လိုႈၵျူမ်ႈၵၶ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၶႅ်ႉလမ်ႉၵ
တိၵ်ႈငျေးပႃးၵျ်တ်းမႃးပိုင်းလျးလျႉပွင်းၵၶ်~ ၵျႈတၢၶ်ႇယဝ်ႉ။– ဝိလျ်ၶ်ႇပတိသၶ်ႇထေႇလင်ႇတၵ်းတေႇတမ်ႈတွင်ႉဝၢင်ႇ
ၵျၢင်ႈၶျၢၶ်မၢၶ်ႇ~ လိုင်မိးၒတႉယဝ်ႉ။ ။

132။ ပေးဝျႈဝိလျ်ၶ်ႇတေႇယဝ်ႉၶၢမ်ႇရုပ်ႈ ၵုပိလ်လျယသၶ်ႇတိတမ်ႈၵျၢင်ႈပွင်ယၢၶ်ႇ~ လေးမႃးယဝ်ႉ၊ – ၶိပ်ႉပၢၶ်ႇၶ

ႁူပ်ႈသိပ်းပႅတ်ႇလေးတီႈမၼ်ႈတူဝ်ၵူဝ်တိၼ်တင်းမိုဝ်းႁပ်းတိုဝ်းဢၢင်ႇငေးပႄး~ လုမ်ႇထူၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ။ သလႃႇယတ်ႉတၼေ
ဢႃႇႁူင်ႇၵူၼ်းမိဝ်းဢၵျူဝ်းပိၼ်လွမ်းၵမ်းလီဝ်လိုဝ်ႈၶျၵ်ႉပႄး~ လုင်ႇယႃႇယဝ်ႉ။– ပေးဝႃႈဢႃႇယတ်ႉတၼေတေႇယဝ်ႉ ၸေတ်ႉ
သၵႃႈၼင်ႇႁျိုၵ်ႈလူဝ်ႇယႃႇ~ ထူပ်းလေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

78 133ႉ ပေးဝႃႈၸေတ်ႉသလႆႈၵူပ်ႉထူပ်းတေႃႇတီႈႁျိုၵ်ႈတီႈဢၢမ်ႇႁျိုၵ်ႈသွင်တီႈၶေႇယႃႇ~ တၼ်းလွႆၶေၼ်ႉ၊– ၵႃႈတၵ်းထူပ်း
ၽၼ်တုၵ်ႉၼဝေႇတၼေႇ သုၼဝေႇတၼေႇ ဢုပ်ၵ်ႉၼႃႇဝေႇတၼေႇ ဢၼ်လီဢၼ်ယွမ်း ဢၼ်သွမ်းဝၢၼ်လၢင် ပၢၼ်ၵၢင်ၽႃမ်း
ၵိင်းထုၵ်ႇမႄးလွႆ~ လႆႈၶွပ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ။ လင်ႇဝႃႈဢတိၵ်ႈဢၵျင်းငေးပႄးၶေၼ်ႉ မႄးပိၼ်ဢၵျူဝ်းပိလ်ႉလုပ်ႉပၢၼ်ႇပၢၼ်လီဝ်
တူဝ်ၽဝ်းၼမ်ႈဝၼ်းၶၼ်~ ပိၼ်ၸေႃသဝေႇတၼေႇယဝ်ႉ။– ပေးဝႃႈဝိလိၼ်ႇတေႇယဝ်ႉၵေႃႈပိၼ်ၶႄမ်ႇႁူပ်ႈ သလႃႇယတၼေ
ၸေႃသဝေႇတၼေႇ ၽႃႈယိုင်ႈပိၼ်ႇလႃႇ~ ၼၢၼ်တေႃႈတၵ်းမီးမႄးယဝ်ႉ။ ။

134ႉ တေႃႇၵၢၼ်ၵျွင်းပိလ်ႉလုပ်ႉပၢၼ်ႇၶႅႉ သမ်ႉတၵ်းတေႇဝႆႉႁႃႈယိူင်ႈၵဝိလ်ႉလႃႇ~ ၶိုၼ်းမီးယဝ်ႉ၊– သင်ႇၶႃႇရ ၶၼ်ႉသမ်ႉတၵ်းၼၽေႃၶ်ၵျွင်းသုင်းပႃးတၢင်းလီတၢင်းယွမ်းၸူႇသီးသီး~ သိုပ်ႇထိင်းၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၼ်ႇၶျေႇၶၼ်ႉ ၵေႃႇလွႆးမျေးၶွင်းတူဝ်ယိင်းလႅၢႆးငေးရႂ်းဝၼ်းၶိုၼ်း မိုၼ်းတၢႁၢၼ်မၼ်းၶွ်ႈပၢၼ်းၵျိုး~ လူဝ်ႇယႃႇယဝ်ႉ။– ၵုပတၢၼ်ႇလေႉၵပ်ႈ တီႈၶိုင်ႈယဝ်ႉတီႈၶိုင်ႈၶွ်ႈလေႉၸူမ်ႈလွမ်းၸူႇ~ ပွင်းၸိုၼ်းၵၼ်ယဝ်ႉ။ ။

134ႉ ၵႃႇမၽေဝၵမ်ႇမၶျယႃႇၶေႇယႃႇၼူင်ႈၵေႇ ၵမ်ႇပေႇၵႃႇမေႇၵိဝိပယုၵ်ႈတမ်းသၢၵ်ႈၵၼ်ၼူႇ~ ၵီးယၢဝ်းယဝ်ႉ၊– ပေႈတႆၢ လုၵ်ႈပုတ်ႈ လုၵ်ႈတႆၢလၢၼ်ပုတ်ႈ တပျွင်းပျွင်းတပျၢၼ်ႇပျၢၼ်ႇ ၵၽၢၼ်ႇတထူးထူးၶျင်းၵူးၵမ်ႇၵၢၼ်ၶၢဝ်း~ တီႈတိူၵ်ႈမၼ်း ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၵျွင်းပိလ်ႉလုပ်ႉပၢၼ်ႇၵႃႈၵၢၼ် တၵ်းပၼ်ၵၵျူဝ်းငေးပႃး ပၢၼ်ၵၢၼ်တၵ်းမႃးသၢၵ်ႈယၢဝ်ႈၵီး~ သိုပ်ႇၼူႇယဝ်ႉ။– သမ်ႉတၵ်းမူဝ်းပီၼ်ဝိလီၼ်ႇၶၢမ်ႇၵုပ်ႈ သလႃႇယတၶ ၽသ်သဝေႇတၶျေႇ~ ၶိုၼ်းတလေးလေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

135။ ၸင်ႇဝုၼ်ႈၵုၼ်ႈၵုၼ်ႈဝႆႉသီႇတီႈသၢဝ်းၶိုင်ႈၵၢၸျၢင်းၵၢယႃႇ~ တြုးယဝ်ႉ။– ၵၢတိၵ်ႈၵၢၶေႃႇၵၢတ်ႈပိၵ်ႉလုပ်ႉပၢၼ်ႇပွင်းၵၼ် ၸင်ႇဝုၼ်ႈလွႃႇလေးပုး~ လႆႈလိုဝ်ႈၶႅ်ႉယဝ်ႉ။ ။ သပ်းသေးသေးတုႉၸရေးမေႃလူႁူးလႆးၼုၶၼ်လႆးတၢတ်ႈတြုး~ ၸႃႇသႂၢင်ႇ ၵျႃ။– လင်ႇၵႃႇၵပျုႇသြုႇၵေးလီႇလီႇလၵ်ၶၼ်ႇဝႆႉသတ်ႉတိပျုတ်ႉတိ မိမိၵျုၼ်ႇႁွင်ႇလၢၼ်ႇၼွင်ႇတၵ်ႉႁၵ်ႈမ်ၶၼ်ႇတူဝ်လမ်ႈငလ တူဝ်ၵွႆႈတူဝ်တၢင်ႇ~ တူဝ်ၸျုးမၶၼ်းၶၶေႇ။ ။

136။ ၵဝ်းတၵ်းၵိတ်းတၢင်း ထမ်ႇမတေႇသၶေႇ သြုႇမေႃလိၵ်ႈႁူဝ်ႇလိၵ်ႈယိၵ်ႉမိသတိ ၵၢဝ်ၶင်ႇတယူၵ်ႉငၶႇပၶၼ်ႇၵၢၶၼ်ႇ ၸႃႇငေးလၢင်ႉထုၵ်သၢင်ႈၵူႈၶွင်းၼႂၢင်ႇ~ ၵျူၵ်းၵျူးၶၶေႉ။– တင်းၼဝ်သွင်တူဝ်ၶလေုင်း ပွင်းယုင်းလေးၵၶၼ် လီပၶၼ်တၢင်းလွႆ ၵိတ်းၵျူဝ်ၵိတ်းၵၢင်ၶွင်းပၢင်ၵလူးလၢၶၼ်ႇၽၢႆႁူး~ လိၵ်ႈပွၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ တင်းၼဝ်သၢမ်သိပ်းသွင်ပုးၵၢဝ်မုးၵဝ်ၵၶၼ်ၼူၶၼ်းလေး ဝၵ်ႈၵိတ်းလူး~ သီႇတၢၶၼ်ႇယဝ်ႉ။– ပုးၶၶေႉပုးၶၼ်ႉတၵ်းဝိၶၼ်ႇယၵ်ၶၼ်သီႇတီႇပုႇပိင်ႇလုႇႁူဝ်ႇလိၵ်ႈၵၢတိၵ်ႈၵၢၶေႃႇၵၢတ်ႈ

ချၢင်ႉၼိင်ႇဂျူင်ႈလိူင်ႈပိလ်ႉ လုပ်ႉပၢခ်ႇ~ ႁခ်ၵႃႈခင်းမိုဝ်းႁဝ်းယဝ်ႉ။ ။

137ႉ ပေႃးတၵ်းႁူပ်ႇႁၢပ်ႇလၢပ်ႇႁူႇလလိူဝ်ႇလလႃႇ ပိူခ်ႇဝႃႇမေႃဢၢခ်ႇႁူးမၢၵ်ႇၽႆႉတေႃႇလႅခ်ႇတၢခ်ႇတၢခ်ႇ~ ၵလႃး ခခ်ႉ၊– ပေႃးတၢခ်ႇႁူခ်းဢၢခ်တၵ်းႁိတ်းမေႃထမ်း ႁုမ်းၵမ်းၽေတ်း လွမ်းတူဝ်မခ်းသေလႆၵႆႁွမ်သၽေႃးမၢခ်ႇတြႃး~
81 ဢမ်ႇလိူင်ႇသေခေႃႇခခ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇၵႃႇသြႃႇၵမ်ႇၽွင်ႇဝႃႇလမ်ႉပေႃးတၢခ်ႇႁူခ်းမေႃႁူင်ၽၵ်းတူဝ်မခ်းခမ်ၽိူဝ်ဢႃး လႃးခိုဝ်ႉသႃးငႃး~ ၵေႇခႄႇယဝ်ႉ။– ဢၢခ်တၵ်းမိုတ်ႇခခ်ႉလိၵ်ႉၵေႇႁမ်ႉဢေႃႇယွမ်ႇၽၵ်းယိုဝ်ႇခိုင်ႇဢလႃႇ~ ခေးပႃး ယဝ်ႉ။ ။

138ႉ ၵမ်ႇၽွင်ႇၵေႃႇခိုဝ်ႉဢွခ်ႇယေႇလိတ်ႉႁႃႇတွင်ႇႁူင်ဢွင်ႇဢၢခ်မိုတ်ႇတေႃႉသုၺ်ႇလုၵ်ႇမၢၵ်ႇပၵ်ႉမူခ်ႇသိင်ႇလႆၢလုၵ်ႇၽခ်း ၽႄႇ~ မႃးလေႃးယဝ်ႉ၊– ပႃႇလိတေႃႇယေႇတူဝ်ခေႁူဝ်ခီးႁုင်းႁွႆးမီးၵူၢမ်းလူင်တႆးႁဝ်းလႆၢလႆၢ ပိခ်သႆၢခိုဝ်းယၢဝ်းတၢခ်ႇၶွင်

ပေႃး~ ပၵ်ႉတူမ်ႈၶႄၼ်ႇယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၼ်လႆႈသေၵေႃႈလီပေႃးလႅၼ်းလႆႈႁဝ်းၶမ်ႈၵမ်ႉလွမ်းလႅၼ်းလွမ်းတီႈသၽေႃး~ လေႃႇ ၵႃၼ်ႈ ယဝ်ႉ။– ၽၢၼ်းမိူတ်ႈၵူႈလိူဝ်ႉႁွၼ်ႈၶိူဝ်ႉမမ်ႈသမ်ႈ ၵမ်ႈၶမ်ႈၵမ်ႈၵေႈ သလေႈလဝ်ႈမိုဝ်ႉလင်ႈတၵ်းၶိုၼ်ႈလၢၼ်း မၢၼ်ႈ~ လွမ်းသၽေႃးမၼ်းၶႄၼ်ႇယဝ်ႉ။ ။

139။ ၵၼ်ဝႃႈဝိင်ႈလႃႈၶိင်ႇၶၼ်ႈထႃႈလမ်ႉဝႃႈတီႈဝိင်ႈလႃႈၶပိလ်ႇလယႃႈလဝ်ႈလၢတ်ႈပၼ်တၢၼ်ႈ~တြႃးယဝ်ႉ၊– စၵ္ခု ဝိညာဏ သောတဝိညာဏ ဃာနဝိညာဏ ဇိဝ္ဟါဝိညာဏ ကာယဝိညာဏ မနောဝိညာဏ-မီးမႃးၵၢင်ႈၵူၼ်း ပႃး~ လဝ်ႈလၢတ်ႈၶႄၼ်ႇယဝ်ႉ၊ ၊ လႆႈၵူၼ်းလုမ်းၶႄႉလႆႈၽႅၼ်လႆႈမၼ်း ၵမူးပိူင်ၽႅၼ်ပိူင်မၼ်းလွင်ႈထၢမ်းသႃးမဝ်ႈလီႈယဝ်ႉ။– လၵ်ႉၶု ဝိင်ႈလိၼ်ႈ လၵ်ႉၶုထၢတ်ႈ လၵ်ႉၶုၵလၢပ်ႈ လၵ်ႉၶုပသႃႈ တလၵ်ႉၶုဝီႈထိ လၵ်ႉၶုတွႃႈရသဝုတ်ႉထုၵူၼ်းယိူင်ႈပီႈပီႈ~ ၶေးၽႅၼ် ၶေးမၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

140ႉ စၵ္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနံ-ဝိလိၼ်ႈထိုၵ်ႇႁူၵ်းသိၼ်ႇၼျၵ်ႉလီႈ~ တြုးယဝ့်ႉ၊– ၶိုၼ်ႈၶဝ်ႁူၵ်းႁူဝ်ႁူၵ်း ဢၼ်ပိင်းၵၼ်လင်ႈဝႄႈတတိင်ႈသသႃမ်သိပ်းပႂ်ႁူၵ်းၵွၵ်ႈပိၼ်မေး~ ဝၢင်ႈႁၢင်ႈႁဝ်းယဝ့်ႉ၊ ၊ ဢမုတႃသွင်ၶွၼ်ၵေႈၽိုၼ်ဢမ်ႈ လွၼ်ထႃမ်မိင်းမၼ်းမိုၼ်းဝၼ်းယီၵ်ႉတူလိုၼ်းလေး~ မုင်ႈသႃႈ။–တၵ်းၶိုၼ်ႈလိုၼ်ပိုင်ႈပူၼ်ႈတၢင်ႈၵေႉတၢင်ႈလွင်ႈၵိုၼ်ႈပုတ်ႈၶေႈယႃႈ~ ၵေႈဢမ်ႈပိၼ်ဝႃမ်းတေႉယဝ့်ႉ။ ။

141ႉ ၵုသလဝိပၢၵ်ႈ ဢၵုသလဝိပၢၵ်ႈ ဢိတ်ႉထႃႈၵုင်ႈ ဢတိဢိတ်ႉထႃႈၵုင်ႈလုင်ႈမၢၵ်ႈလၵ်ႉၶသျူႉမုင်ႈယိမ်ႈသိင်ႈယႃႈ~ တျႃးယဝ့်ႉ။ ။ လီႁၼ်ၵေႈတၵ်းႁၼ်ဢမ်ႈလီႁၼ်ၵေႈတၵ်းႁၼ် သွင်ဢၼ်တျႁဝ်းမျင်ႈထၢင်သျူး~ လိုႈမုင်ႈၶၼ်ႉ ယဝ့်ႉ၊ ၊ သောတဝိညာဏ–ဢမုႁူၵေႈႁူႁႃးသွင်ၶွၼ်ၽိုၼ်ဢမ်ႈလွၼ်ထႃမ်ၵူမ်းမိဝ်းလွင်ႈလၵေး~ သၵ်းထႃႈၶၼ်ႉ။– ဢုတ်း သေႁူးႁူသွင်ပႃႈၶၼ်ႉဝႄႈ ၵိုႈတႃထွမ်ႈသေလူဝ်ႈၶေႈယႃႈ~ ၶွင်ဢမ်ႈပိၼ်ၽူးၼတေႉၶေႈ။ ။

142။ ယာနယာနိန္ဒြိယံ–ၶျႃႉၶထေႃတ်ႈဝိင်ႉလျႃႉ~ ၶူလင်ၶၶေင်ႉ၊– ၵမုမၶၼ်းလမ်ႉလိူဝ်သေၵၢႆမိၶ်ၵၢႆႁွမ်သွင်မိဝ်းထၢင်ႉပိူင် သင်~ ၵမ်ႉလွႆႈပိူၶ်ႈလႆႈလူင်ၵျ၊ ၊ ဖိဝ်ါယတ္တန-ထိင်ႉဝျႃႉလျူႉလိၶ်ႉၵၢင်ၵၢင်းၶုၶ်ၶေၢင်းၵမ်ႉမီးၶင်ေ~ ၶဝိူဝ်ႉငၵႉၶၶေင်ႉ။–

ၵမူႉမိူင်းလမ်ႉႁွႆးၵျူႉၵၶ်ၽေႃတ်ႉငလႈၵၶ်သူမ်ႈလိမ်းၶျေႉလျႉဝၢၶ်ၶမ်ေႉၶျူဝ်ႉယေႉ~ ၶူမ်ငလႈတၢင်းၶၶ်းႁွႆးယဝ်ႉ။ ။

143။ ဖိဝ်ါသိကံအပဟသိမံအပဟသိမေ-ပုင်ႉသေႉၵိင်ႉတရေႉၵမ်ႉသွင်ႉလႆႈတင်ႉတေႉ~ လၵၢးၶၶေင်ႉ၊– လိၶ်ႉႁူၶ်း ၵျဝ်းၶ်ႉၵဝ်မူၶ်းၵျေႈပိၶ် ၵဝ်ၵိၶ်ၵျေႈၵျမ်းၵဝ်မၶ်းသီႈၵိင်းလိမ်ႉၵျိတ်းပျူး~ ၵျေႈလႆႈလူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမူႉသူပ်းၵျေႈၽိင် ၵမ်ႉထၢမ်းတၢင်ပၶ်မိူင်းလျးလျးတၵ်းဝျႈၶူလင်ၵျး~ ၵျေႈၵမ်ႉလၢတ်ႈၵွၵ်ႉယဝ်ႉ။– ထိင်ႉဝျႃႉသျူႉတူဝ်ႉတႁူဝ်ႉယေႉၶျေႉပ ၵျႈလၢတ်ႈၶေမွၵ်ႉ~ ႁူလ်းမိူင်းၶၶေင်ႉယဝ်ႉ။ ။

144။ ကာယယတန ၵျႃႉယတႁူဝ်ႉတူဝ်ႁွင်ႉ သုင်းထွင်ႉတထွျႉတ်ၵ်ႈသၢမ်သွၵ်ႉ~ လမ်ၵျမ်ႉတိမ်ဝျးၶ်ႉ။ ။ ၵမူႉတူဝ်ၶ်ႉ

ၵေႃႈတူဝ်ၵႅတ်ႈတူဝ်ပွင် သွင်တိၶ်သွင်မိုဝ်းယိပ်းတိုဝ်းၵ်ၶ်ႉလၵ်းၵျႃး~ ဢၢင်ႈထူၶ်ႈဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တင်းၶဝ်တၵျူၶူလင်ပိူင် သင်ဢမ်ႇလႆႈထ်မ်ၵျ်င်းလွႆႈလႃးလႃး~တူဝ်လႆႈၶူႈၶၢမ်ႇယဝ်ႉ။– ၵုသလဝိပၢၵ်ႈဢၵုသလဝိပၢၵ်ႈဝိပႃႇၵ ဢၶိၵ်ႉထႃႇလုင်ႇဢတိ ၵိၵ်ႉထႃႇလုင်ႇ တီႈၵျိူၵ်ႈတီႈဢမ်ႇၵျိူၵ်ႈသွင်သမ်ႇ~ မ့်းလႆႈထူပ်းလႃးယဝ်ႉၶေႃႈ။ ။

85 145ႉ တေႃႈဢၶ်ဝိညာဏံဝိညာဏပစ္စယာ-လမ်ႉ ပိူဝ်ႈမ့်းယူႇတမ်ႈၵျတ်ႉတယဝတ်ႉထူႉလူႉဝၢင်ႇမၶေႃးထၢတ်ႈၶ့်းထမ်ႇ~ ၵျူဝ်လ့်ၶ်ႉ၊– တုလ့်းပိၶ်ႇလဝိလီၶ်ႇငႃးပႃးၶၶေ်ႉ ယင်းပီၶ်မၶေႃးတွႃႇၵမၶေႃးထၢတ်ႈၶႃးလႃးယူႇဝၶ်းၶ့်~ ဢမ်ႇပျၢတ်ႈ ဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝ်ႅ ကာယ- တင်းၶဝ်ငႃးပႃးပီၶ်တင်းထၢမ်းသႃးၶိင်းမၶ်းသီၶ်ႈၵျ်ဝ်းလ့်~ မၶေႃႇ ယဝ်ႉ။– ၵိၵ်ႉလဢမူႉၵျႃႈ ယိူင်ႈယ့်ႇထၢၶ်ႇလ့်ၶိုင်ႈယင်းလႆႈၶူဝ်ႇပိုင်ႈဝိင်ႇလႃႇၶထေႃတ်ႈလဝ်ႈလၢတ်ႈဢမိင်ႉတေႃႇ~ ပၶ်ၶျၢင်း ဢတႉယဝ်ႉ။ ။

145ႉ ဝိင်ႇလှုႇခၛေႈသဵၼ်ႈခခေၼ်ႉလမ်ႉ ယင်းပဵၼ်ၵႃသေႉၵုႇလပိၵ်လယၼ်ႇသၢၵ်ႈမခေုႇ~ ပိတ်ႈလေးယဝ်ႉ၊– ၵုသူဝ်ႇ
မူႉၵႃၵုသူဝ်ႇမူႉသွင်ပိူင်သွင်ပႈတၵ်းမႈခေးလွင်လွင်လူင်ၵ်ိတ်းၶုၼ်ခေပေၼ်ၵႃၵျင်းထၢင်ႇၵႃလေးလုင်ႇသိင်ႈဝိႉယဝ်ႉ၊ ၊ တင်း
ၶဝ်ငႈပႈခခေၼ်ႉလိုင်ပွိူးၶျူးခႈၵႃမူႉတူဝ်ၽွင်တူဝ်မၶၼ်းၶိုၼ်းဝၶၼ်းပွ်ႉထၢမ်လေး~ သၢၵ်ႈၶွၼ်ႇယဝ်ႉ။– တလိုႈယိၵ်ႉၵျူႇပႇၵူင်ႇ
ၵေႈတၢင်းၵႈတိီႈၵိူၵ်ႈတိီႈၵႃမ်ႇၵိူၵ်ႈၵူႇၶူၵ်ႈမၶၼ်းသဵၼ်ႈလွင်ၵွၼ်ႇ~ ၵွိူးၵွိူးယဝ်ႉ။ ။

146ႉ ၵျူၵဝ်းလိူႈထွမ်ႇတၢင်းသတ်ႈတႇ[illegible]ႇလဝ်ႇမူၶၼ်ႈလီးမွၼ်ႇ~ ခႈတၢင်းၵေႈ၊– ၵႇသၢမ်ႇသိင်လီခခေၼ်ႉမႈၶူဝ်းၵျူဝ်လွင်
ဝၶၼ်းၶွင်လဝ်ႇၶုၼ်ခေၢင်း~ တၢပ်ႈၵိူၵ်ႈငတႉၵျ၊ ၊ ၶႇခထၢတ်ႈၶွ်ႉလိူႈမိူဝ်းထူပ်းလႈၵၶၼ်ႇထႇၵူင်ႇၶိင်းသိႇၶွင်းၵွမ်ၵျွမ်ၵ်ၶၼ်
ၵတူဝ်းၵႃမိဝ်းၵုင်းၵၢင်းသိၵ်ႈၵၢႆပျၢင်း~ မူလုမ်းလွႇခခေၼ်ႉ။– ပိၵ်ႉမၶၼ်းၵျွမ်ၶိၼ်ခၼ်ႇထၢၶၼ်ႇလွင်ၶိုင်ႈၵေႈၵႃမ်ႇတွၼ်ႉထင်ယူႇ
တၢင်းၶွၵ်ႈၵႈတၵ်းၵူႇ~ မိူဝ်းၵႈလွင်ၵျဝ်းခခေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

147။ တၢင်းၶဝ် ၸၵ္ခု သောတ ဃာန ဇိဝ်ႁါ ကာယ အပဟာရေစ- ၵိၵ်ႉထႄႇႁုင်ႇႁႄႇမၢင်ႇၵၢၼ်ၵျူၵ်ႈၵၢၼ်ၵၢမ်ႇၵျူၵ်ႈ ၸူႇတိူၵ်ႈမၶေႉၶေးထၢတ်ႈသၼ်ႇတိၵႃႇ~ တၢင်းၶႂ်းယဝ်ႉ။- လင်ႇဝႃႈဝိင်ႇလႃႈၶမေႇဝိင်ႇလႃႈၶပေလ်ႉလယႃႇၵႃႇႁုင်ႇႁႃႈၵၢၼ် ၵၢဝ်ၵ်ဵတ်းပိတ်ႈလေႃးမိင်ႇပၼ်မိုင်း~ ၼွၼ်ႇသၢၵ်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ၊ လင်ႇဝႃႈမၼ်းလီႁူဝ်ယဝ်ႉႁူဝ်လွင်ႈတူဝ်ႁူၼ်းမၼ်းမူၼ်းႁၼ်လီ မူၼ်ပိင်ပျေႃးလိူတ်ႈယၢင်ယွၼ်း~ တိမ်ၼွပ်ႇၶဵ။- ၵ်ဵတ်းလဝ်ႈလၵ်ႉၼုသေးတၢႆၶလိင်ႇဝႃႇႁႃႇယတႃႇသၢမ်ႇပိၼ်ၶႅႃးၵၢမ်ႇ တွပ်ႇ~ ႁူဝ်မိူင်းယဝ်ႉၶႃႈ။ ။

148။ မူႇလၵၢဝိၼ်ႉၼၢႇလေႇတၶႃႇသၢဝ်းၵဝ်ႈပိၼ်ၼွပ်ႇ~ ဝိူင်းႁၢင်းၶၼ်ႉ။- တၢင်းလီတၢင်းယွမ်းလွမ်းၵၢဝ်လေႇတၶႃႇ ၶိင်ႈႁပ်းသုၺ်ႇလွင်ႈသုၢင်း~ ဝႃႈမျၢတ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၊ လင်ႇတၵ်းမႃးပိၼ်ပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရၵၢပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရသိၼ်ႈသၢႆ တၢင်း~ သွင်တၢၼ်ႇယဝ်ႉ။- လၢတ်ႈၵွၼ်ႇၼွႆႈယဝ်ႉ ႁၢမ်ႇမၢဝ်သသၢဝ်းၶိုင်ႈႁုသလႃႇၵၢႁုသလႃႇတင်ႈတူၼ်ႈလင်ႇႁွင်ႉဝႃႈဝိ

လႃၶၼ်ႈ~ ပဵၼ်မႂ်ႇၶႂ်ႉယဝ်ႉ။ ။

149။ ဝိလႃၶၼ်ႈတေႈယဝ်ႉရူပ်ႇသႃဝ်းပဵၼ်ႈၶေၶၼ်ႉတေႈလူလ်ႇယွႆႈလူလ်ႇၵႃၵျုႈရ ပေႇငမ်ႇၵိၶ်ထဵင်ႇလဵင်ႉသၶၼ်ႈထေႈဝႃင်ႈ
ၵျႃင်ႇၵႃမ်ႈၽေႃၶၼ်ႈ~ ပဵၼ်မေႊယဝ်ႉ၊– စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ- စက္ခု ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော-
88 လူမ်းလိၶ်ၽဵဝ်းၽွင်း ပွင်းၵၶ်ၶွင်းၶိင်း လႆးယိင်းလင်ႈပဵၼ်ၵျႈ~ ယွႆႈၽူၵ်ႇၶႄၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာ
ယ-ပသၢႈတရူၵ်ႇငေးပႈ~ ပိၶ်ၼ်ႈလၢႈၶႄၼ်ႉ။– ဝိသာရရုပ် ဟတ္တယရုပ် ဇီဝိတရုပ် ကတ္ထိပုရိသရလက္ခဏာ~ ပဵၼ်မေႊ
ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

150။ ကပ္ပရိကာအဟာရရုပ် ဥပစ္စယရုပ် သန္တတိ စရတ္တာ အနိစ္စတာ~ ပဵၼ်မေႊယဝ်ႉ၊ – ၶွင်းၶဝ်သိပ်းပဵတ်ႈၶႄၼ်ႉ
လႆႇဝႃးၶိပ်ႉပၢၶၼ်ႈၶရူၵ်ႇပိူဝ်ႇၶဝ်ၵွမ်းပဵၼ်ၵွမ်းမီးသေႈယႃဝ်းလႄး~ ယူႈမၶၼ်ႇငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃႇၵၶ်ၵျုပလ်ႉလယ သၶၼ်ႈ

တတိလရတ်ႉတႃႇၵၢၼ်ၶိူဝ်ႉလတ်ႉတႃႇႁူၵ်ႈလေးပႃး~ မၢၼ်ႇယႃႇၼႆႉ။ – ၼႆႉလမ်ႉမၢၼ်းပဵၼ်ၼေႃႇၼေႃႇႁူၵ်ႈၵၢၼ်ၶျူၵ်ႈလွင်ႈၶၢၼ်ႇ
ထႃႇ~ လိူဝ်းဝႆးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

151ႉ တေႃႈၵၢၼ်ႁူၵ်ႈသိပ်းပဵတ်ႇၼၼ်ႉမၢၼ်းပဵၼ်ၶိူဝ်ႉလထူႇဝႁူၵ်ႈဝိလိၼ်ႇပႆႇၶျူၵ်ႈယူႇထူၼ်ႈလူဝ်ႈၵၢသၢၵ်ႈဝိင်ႇလႃႇ~ ၵဝ်း
ၵႃးယဝ်ႉ၊– ပေႃးၼင်ႇတူၼ်ႈမႂ်ႉၼၼ်ႉလူမ်းၵမ်ႇမႃးထူဝ်း မၢၼ်းလၵ်းၶမ်လီလွၼ်းလွၼ်းၵမ်ႇၵၼ်မႃး~ တူင်ႇလုၵ်ႈ ၼတႉ
ယဝ်ႉ၊ ၊ ဝိႁႃႇႁႁူၵ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉမၢၼ်းမိူၼ်သႆႇလူမ်းထူဝ်းထွင်းလမ်းသွင်းၶေႃၶိဝ်ၵိဝ်းပူင်းဝၢင်ႈလူင်လႃး~ ၼႁႈလဝ်ႇ
ယဝ်ႉ။– ႁႃႇယဝိင်ႇလႃတ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉ မေႃတူင်ႉမေႃတိုၼ်ႇမေႃယၢင်ႈမေႃႁႃႇ ၵိရိယႃႇပုၵ်ႈလုၵ်ႉၵိၵ်ႇၼင်ႈၵမ်ႇတိၼ်ႈ
သေၽဝ်ႇ~ လူမ်းၶွၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

152ႉ ဝလီႇဝိင်ႇလႃတ်ႈမေႃလႃတ်ႈမေႃပၢၵ်ႇသတ်ႉတႃႇႁူင်ႇတူင်ႉတိၼ်ႈလူမ်းသဝ်ႇ~ မေႃးၶၢၼ်ယဝ်ႉ၊– ႁႃႇယလၵ်ႉတႃႇမေႃ

ၵွတ်းတူဝ်မၼ်ၵၢဝ်ၶၢဝ်းၵၢဝ်ၶဵဝ်သႄႉဢေႃးၵမ်ႉၷီယၢၼ်~ ၽၢၼ်ႇလၢင်ႈၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။ ႁႂ်ႈယမုတူတႃႇမႄႈၵွတ်းတူဝ်မၼ်ၶူႉ လၢမ်းၵူၼ်ႈတီဝ်းပၢၼ်~ ၶူႉလွႆႇယဝ်ႉ။– ႁႂ်ႈယၵမ်ႉမိင်ႇလတႃႇ မႄႈၵွတ်းႁၢင်ႈၶၼ်ႇထႃႇ~ ၼိင်တွၼ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

153။ တၢင်းၶဝ်ၵဝ်ႈမွင်ႇၵူႈပွင်ႇပရိတ်ႉသေႇတၵူၵ်ႈသတ်းတႃႇ~ သိင်မေႃးၶၢၼ်ႉ။– တၢင်းၶဝ်ၵူၵ်းမိဝ်းၶႆႉ ပေႃးၶၢင်ႇ လူမ်းထူဝ်းသ်ၶၢၼ်ၽိုဝ်ၶိုဝ်ၵေႃႈၵိုင်းလိုၶၢၼ်းတ်ၵ်ႇသေႃးသေႃး~ ပဝ်ႇတွင်ႈၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ မိူဝ်ႈၵၢၼ်ဝိႁႂ်ႈလၵူၵ်ႈၶျူၵ်ႈသေ ၶၢၼ်ႉ ပီၶၢၼ်ၶၢင်ႇယၢမ်းၵၢၼ်တူဝ်ၸဝ်းၶွၼ်းလပ်းၸပ်းတၢၼ်ငေႃးပႃးပိၵ်ႉတူသေႃး~ တွႂ်ႇႁျႇယဝ်ႉ။– မၶၼ်းမိူၼ်ႁူၼ်းၶွႆႈၵေႃႇဝႃး ၶႆႇၷိႇၵေႃႇဝႃးသၢင်ၵသိင်ႇလသၢတ်းၵေႃႇဝႃးပျမ်ႇမႃႇ~ မိဝ်းၵမ်ႇမီးလူမ်းၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

154။ တေႃႈၵၢၼ်ပသႃႇတၵူၵ်ႈလမ်ႉၵိတ်ႉလတိႁ□ၼိႈဝႃးတီႈၵိတ်ႉလတႃႇ~ တၢင်းၶင်းယဝ်ႉ။– ယင်းရိုတ်း သၢဝ်းသၢမ် ၶၢၼ်ႉမၶၼ်းပီၶၢၼ်ၵိၶရႄၵ်ႈယူႇပူၵ်းပွႆး~ ပႃးၶွၵ်ႈၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ပသႃႇတၵူၵ်ႈၵျႃးၵၢၼ်တၢင်းၸတ်ႉတယၵူၵ်ႈ ၵူဝ်လွႆႈႁူၼ်းၸဝ်း

တမ်ႈတၢင်းခႂ်း~ ၷုၵ်းတၢခ်ႉခခေ်ႉ။– ခႆႉလမ်ႉပိခ်ယမ်ႈပိခ်ၷွခ်ႈပိခ်ၷုခ်ႉပိခ်ၷျၢင်ႈလင်ႉဝျႈဝတ်ႉထုရုၵ်ႈၵေႃႉၵၢခ်ႉ~ တူဝ်မီးဢတႉယဝ်ႉ။ ။

155။ ပျၢင်ႉခႆႉယင်းၵိုတ်းသၢဝ်းပႆၢသွင်ယူင်ႈ ၵမ်ႉမီးဝတ်ႉထုရုၵ်ႈလင်ႉဝျႈၵၢဝတ်ႉထုတၢင်ႉလိုဝ်ႈဓၢခ်မၢခ်ႉ~ သဇေး ယဝ်ႉ၊– ပသျႉတရုၵ်ႈၷျႈၵၢခ်ဝိင်ႉလျၢတ်ႈသွင်ၵၢခ်ပွင်းၵခ်သမ်ႉဝျႈတွျႉရရုၵ်ႈမိဇၵ်းတူၵၢခ်ႉၵဝ်လေျး~ တိူဝ်ႉထိင်ႈ ဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊ပျၢင်ႉခႆႉယင်းၵိုတ်းတၢင်းဓဝ်သၢဝ်းၵိတ်းလႆႈဝျႈၵၢထတွျႉရရုၵ်ႈသဇေး~ ၵေႃႉၵၢခ်ႉယဝ်ႉ။– ပူဝ်ႈၵျႈၵမ်ႉ မီးတွျႉရပိၵ်ႉပိင်းဝႆႉႁူႈတီႈဓၢခ်မၢခ်ႉ~ တခ်တွခ်းခခေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

156။ တေျႈၵၢခ်ပသျႉတရုၵ်ႈၷျႈယူင်ႈ ဢဝရုၵ်ႈသွင်ယူင်ႈ လီႉဝိတ်ႉတရုၵ်ႈယူင်ႈခိုင်ႈပိတ်ႉလိူဝ်ႉတိူဝ်ႉၵၢခ်ႉထိင်ႈခေမ် သၢခ်ႉ~ တူဝ်းမျႈယဝ်ႉ၊– ခႆႉလမ်ႉလႆႈ ဝျႈၵိင်ႉတရေျႉရုၵ်ႈၷခ်လီတျၢဢီတင်းႁူခ်းသွင်ႉလီးပွျး~ တေႃႉတိင်ႈဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊

တေႃႈၵၢင်ပသႃႇတရုၵ်ႈၵူႈၵၢင်တင်း ဝိသယရုၵ်ႈလိူတ်ႈပႃး~ တၢင်ႇၵၢၼ်ႉယဝ်ႉ။– သိပ်းပႆၢသွင်ယိူင်ႈၶႅဝ်ႉလမ်ႉလီႈဝႃး ၵေႃးရူႇရိုၵ်ႈရုၵ်ႈထွင်ႇမၢၼ်ႉ~ မၼ်းၵျမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

157၊ ပျၢင်ႇၶႅင်ႉယင်းၵျၢၼ်ႇသိပ်းၵူၵ်ႈရုၵ်ႈလီႈလိုဝ်ႈသုၶုမသေႃးရတ်ႉသၵေႃႇၵၢၼ်ႇ~ တြႃးယဝ်ႉ၊– ၶင်ႈၶဝ်သိပ်း ၵူၵ်ႈၶႅင်ႉ

92 ၶၢဝ်းၽိုၶၢဝ်းၵူၼ်းတၵ်းၵွၼ်သၽေႃးပွင်ႇလွဵ်မႃး~ လိူင်ႈယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပထဝီအာပေါတေဇောဝါယောဝဏ္ဏဂန္ဓ ရသသြစာဇီဝိတသတ္တကာယဝိညာတ် ကာယလဟုတာ ကာယမုတုတာ ကာယကမ္မည်တာ-ၶႃႇၵႃႇသထၢတ်ႈ သိပ်းၵူၵ်း တူၵ်းပိၼ်ၶင်ႈၶဝ်လႂ်းယိင်းလင်ႇဝႃႈရုၵ်ႈတြႃးၶၢမ်ႇတြႃး~ ပိၼ်တူၼ်ႈၶၢၼ်ႇထႃႇယဝ်ႉ။– ၵၢမ်းတင်းသိင်ႈလမ်ႉၵွင်ႉ ဝႃႈၵုပတိၼ်ႇၶရူပ်ႈၽေႃႇသႃႇ~ ပိူင်ၵၢမ်းၶၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

158၊ ပျၢင်ႇသေၶႅင်ႉလမ်ႉလီႈဝႃးၵၢၶုပႃႇတိၼ်ႇပတ်ႉတၶဝိယထမ်ႇမႃႇ~ တြႃးယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝႃႈၶၢဝ်းၽိုၶၢဝ်းၵူၼ်းလူင်

လၢင်ၵၢင်လွႆ်တၵ်းလႅင်းသၽႄးလီႉလႄး~ လၢတ်ႈယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ། ၊ တေႃႈၵၢၼ်လႅၵ်ႈၶုသေႃးတသွင်ပႃး ၶႅႆႈလမ်ႉပႆႉတၢၼ်း
ထိုင်တူဝ်တူလ်းၵဝ်ငိၼ်းၵဝ်ၵျူႉၵျွင်းႁျူး~ သေႉၶျူႉယဝ်ႉ။– ၶုႉၶလိင်ႉဝုႉႁုႉယသၢမ်ယိူင်ႈၶႅႆႈလမ်ႉ လႆႈတိူဝ်ႉလႆႈထုၵ်ႉ
လႆႈထိလႆႈၶိူၵ်ႈလင်ႉလႅင်ႈလွင်ႈၽႄႉသုႉ~ ၵျၼ်ၵၢၵျွင်းမၼ်းငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

93 159ႉ သၽႄးတီႈၶႅႆႈလင်ႉတၵ်းၵွင်ႉဝုႈၵေႃးလရၵျူၵ်ႈၵျုႈယိူင်ႈပိၼ်ႉလုႉ~ ငေးပႃးယဝ်ႉ།– ပျၢင်ႉသေၶႅႆႉလႆႈဝုႈၵၢၵေႃးလရ
ရူၵ်ႈလႁႄး~ တၢင်ႉလိူဝ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ། ၊ တေႃႈၵၢၼ်ၵဝိၶိၽႄးၵလမ်ႉဝၼ်ႉၶၵေၼ်ႉထရသ်သၵေႃးလုႉ ပထဝီႉၵုႉပေႉ
တေႉလေႉဝုႉယေႉပႅတ်ႉယိူင်ႈႁုႈၶေမေး~ ပႅတ်ႉတၢၼ်ႉယဝ်ႉ။– ၶႅႆႉလမ်ႉဝုႈပိူဝ်ႈဝိလႅၼ်ႉလင်ႉဝုႈၵဝိၶိၽႄးၵၽႄႉ
ၶေႃႈၶေၵေႃၶၼ်ႉ~ လွမ်းသၽႄးမၼ်းၶႅႆႉယဝ်ႉ။ ။

160ႉ ၶင်ႉၶႅႆႉလၢတ်ႈလူလ်ႈၶေႃႉမၵျူႉပပိလ်လယၶေၢမ်ႉရူၵ်ႈလဝ်ႈထုၵ်ႈသၢမ်ပၢၵ်ႉသိပ်းၵျူၵ်းၶေႃႈၵေႉၵၢၼ်ႉ~ သၽႄး

ယဝ်ႉ၊– တၢၶမ်းတူၺ်းၸၼ်ဝၼ်းၵၼ်ပိူင်းပဵၼ်တူဝ်ၵၢၼ်ၶပ်းၾၢင်းၵႃႉသေႇ~ ၽိုတ်ႈတၢတ်ႈပျၢၵ်ႈတၢတ်ႈၼႄႉယဝ်ႉ၊ ၊
ပိူဝ်ႈမုၼ်းၸုၵ်ႈၼႄႉလႆၵၼ်မႄးတုမ်သုမ်ႁွင်ၵိုၼ်းပူင်းသၢမ်ၼူင်းတင်းၽီတင်းသၢင်တင်းၵူၼ်းတင်းၵိူဝ်ႉလွင်ၶေႃး~ၵူၼ်ႈၶႄႉယဝ်ႉ။–
ပေႃးဝႆႈၸုၵ်ႈတေႉယဝ်ႉၶေႃႈၵျူၵ်းယိူင်ႈၵႃႉၸုင်ႉလုင်ႉလျၢင်ႉသလႃႉယတၶပေတ်ႉလယႃႉ~ တၵ်းမီးမႄးယဝ်ႉ။ ။

94 161။ သလႃႉယတၶမ်ႉသလႃႉယတၶၵ်ၼ်ႉလဝ်ႈလွတ်ႈဝႆႈတုၵ်ႈတူၼ်ႈပေႃးထိမ်ႉယွႆႉၵုၼ်ႈၽူၺ်းလႃႉ~ ၵူင်းမိူင်းၶၼ်ႉ၊–
လၵ်ႉၶႃႉယတၶလွၵ်ႉတၢတင်းမၼ်းလွၵ်ႉလူင်ပွင်းၵၼ်လူမ်းၸၼ်လွၵ်ႉၵျူႉပႃႉၸုင်ႉပွႆႉမုၼ်းလိူင်း~ မိူၼ်မႄႉလွတ်ႈလိူၵ်ႈၼႄႉယဝ်ႉ၊ ၊
ၵၼ်တီႈၵမ်ႉလီၶၼ်ႉတင်းလူင်ပိူင်လွၵ်ႉလွၵ်ႉမုၼ်းၵမ်ႉၼုၺ်ႈတူၺ်းၸၼ်လႄးလႄးယၢၵ်ႉလူမိူင်း~ ၵူႈၽႅၢႉယဝ်ႉ။– ၵိၵ်ႉထႃႉၸုင်ႉၵႃႉမ
ၵုင်ႉတၢတ်ႈတၢပ်ႈၵလၢပ်ႈတီႈၸဝ်းၵျူၵ်ႈတမိူၵ်ႈလူဝႆႉ~ လွမ်လ်မ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

162။ တီႈလွၵ်ႉတၵ်းပဵၼ်ၶၢၼ်ႉသူႉပူႉသႃႉသင်ႉၶႃႉၵၵမ်ႉသိင်ႈတၢင်းၽႅၢႉ~ ငေးၵိူးၶၼ်ႉ၊– တီႈၶၼ်ႈတၢၼုၼ်တၢၶေင်းၵ

ၵျၢင်းမိူၼ်ၵၼ်ၶၢၼ်လီဝ်တၢင်းမိူင်းမူႉယိင်းလိၢႆး~ လၢင်ႉၵျိူၵ်ႈငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶႄႉလမ်ႉလွႆ်တၢမြႃးၵူၺ်းလွႆ်လူင်သွင်ၶၼ်ၵီၼ် ၵၼ်ပူၼ်းလေႃးမိူတ်ႈငႄးၵိူး~ ၶမ်ႉပေႉယဝ်ႉ။– လၢင်ႉဝႃႈလၵ်ႉၶျႉယတၢၶ ၶရမ်ႉမၶပေတိတ်လယၵ်ႉသိူဝ်ႈတီႈႁၵ်းၵျိူၵ်ႈ သေႉသေႉ~ ပႆလွႆးငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

95 163။ စက္ခုဝိညာဏဓါတုယံ-အကျင်ဝိညာဏ်ဓါတ်ပဋိစ္စစွဲ၍ ဓမ္မော-သဘောတရားသည် ဥပစ္စတိ-ဖြစ်၏ စက္ခု တြိယာတီဟိ-ၵျူႉပၢတီႈသျူႉ ၶမူႉတီႈမွႆးၵျိူၵ်ႈတူလွႆးငလႈၶရမ်ႉမၶေႉ~ သွင်ပႃးၶၶေႉ၊– ဢိၵ်ႉလၶၢႉၵူင်ႉၶၼ်မွႆးတၢပ်ႈ ၶၶေႉ လွႆ်လူင်တၢင်းမၼ်းလွႆ်တၢ လွၼ်ႁၢတူလွႆးယိင်းသမ်ႉသၵျူႉတၵ်းပွႆး~ ယေႈၵျိူၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ လွႆ်တၢလူႁၢၵေႈလူမ်းႁူင် လူမ်းလွႆ်လူင်ၵေႈသိူဝ်းတၵ်းၶွႆႈလွမ်းမိူဝ်းမိူတ်ႈၶူၼ်းထွႆး~ ၶၢႉၵူင်ႉယဝ်ႉ။– ပဋိစ္စစွဲ၍–ၵျူႉပၢႉၵူင်ႉႁိူတ်းႁွႆႈၶမုသင်ႉၶျႉရ ငၵျႉႁၢင်ႈၵျႉမၾူင်ႉ~ မွႆးမိူတ်ႈတၢင်းသိူဝ်းငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

164။ သၶၼ်ႇတတိၵူၼ်ႈထူၼ်ႈယဝ်ႉ လႁတ်ႉတလုပ်ႇၶၢင်ႈၶပ်ႉၵၢၼ်ႇသိၵ်ႈယႂ်ႇၽုင်ႇ~ မိူၼ်ၶိုၼ်ႈလႂ်ႇၵိူၼ်းၶၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ၊– ႁူဝ်ၵူၵ်းမူၵ်းတႃသၶၼ်ၶႃၶၼ်ႇၶႄယၢၼ်းမႃးႁွင်ႇပႂ်ႇလိူၼ်း~ မိူၼ်ၶဝ်ႈႁႃႁူမ်ႈၶၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ။– သၢမ်သိပ်းပႂ်ႇသွင်ႁွင်ၵၼ်တၼ်တႃ မိူၼ်ၽႄလႃၼ်းပၢင်းလူမ်ႉၵၢဝ်ပိူၼ်း~ မုင်ႈယႃပ်ႇယဝ်ႉ။– ၵႃႈပိၼ်ၶိဝ်ႈၶၶႅၼ်ႉ ၵလူဝ်ႇလူဝ်ႇၽိူၵ်မ်ႇယႃႉၵေႃႈႁႃင်ႈလႃႉႁူင်ႈ ပိတ်ႈၵိုၵ်းၵိူၵ်ႇဝႂ်ႇတူလ်းၽူတ်ႉႁွင်ႇၶိူၼ်ႈပိၼ်ငႃပ်ႇ~ ပေႃးၶၼ်ႇပုင်းႁမ်းမႃးယဝ်ႉ။ ။

165။ သၢၼ်ႇၶျႃႇၵေႇသႃႇပျႃႇၶၢတ်ႈပေႃးတၢၼ်ႇၵုၵ်ႈၵေႇမႃႉၽွင်ႇဝူတ်ႈၵ်တ်းယၢပ်ႇ~ ႁူဝ်ၵိမ်းၶၶႅၼ်ႉ၊– ပၢၼ်လမ်ပၢၼ်လိူင် ၶိင်းၶႂ်ႈလႂ်ႈမႃးသုၵ်းႁူၵ်း ၶႂ်းပုၵ်းပေလင်ပိၼ်ႁွင်းယူႇလမ်ႁိမ်း~ ၶူဝ်ႈၽႃၼ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၼ်လိူဝ်သေၵေႃႈသၽေႃးတြႃး ပၼ်မႃးပိုင်ၽီမိဝ်းႁူၼ်းၵူၼ်ႁူၼ်းလိုတ်ႈလိူင်လိင်း~ လႂ်းလၢၵ်ႇယဝ်ႉ။– ၵၼ်ပႂ်ႇလႂ်ႈသေပွၵ်ႈလမ်ႉ လၵ်ႉၶုတရိယႃႇ ၵျူႇပႃႇ တီႈသျူႉ ၵမူႉတႃႁူလ်ႇလုၵ်ႈမၢၵ်ႇဝၵ်ႉမုင်ႈပိူၼ်ႈပိၼ်ပၢၵ်ႇ~ ၽိူၵ်မ်ႇတူလ်းမိူဝ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

166။ လၵ်ႉၶုႃႇယတၢၶထေႃတ်ႈ မႃတ်ႈဝုႈတူဝ်ထဝ်ႈၵၢမ်ႇထဝ်ႈ လႆၶဝ်ႈၵၢုႇႁူင်ႇၶႆႈလုင်ႇမႃၵ်ႈငိၶ်းလၢၵ်ႇ~ ၽေႃငဝ်း ၶၶဵၼ်ႉ၊– ပၵ်ႉပူၶ်ႈသိပ်းႁူၶ်းယင်းလူၶ်းလွမ်းၵၶ်ၽဵဝ် မုးႁုးလွမ်ပေးလေးၽူႈလႆၵၢမ်ႇမိးဝႂ်ႇတူလ်းႁဝ်း~ မုင်ႈၶေႈ ၶၶဵၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝုႈလိငိၶ်းလၢင်ယဝ်ႉၶငေမၢင်လိတ်းၵၢၶ် ၵုတ်းတၶ်တုႁူၶ်းလိင်ႁူၶ်းလိူတ်ႈပိၶ်ငဝ်း~ ၼၢတ်ႈပျုႇ ၶၶဵၼ်ႉ။– သင်လိုႈႁူဝ်းၵႂၢႇၵၢပ်ႈၽူဝ်ႇၵၢပ်ႈမၽလေဝတိၶွင်ႇၶၢတ်ႈၵၢမ်ႇပျႃတ်ႈယုႈသုတ်ႇသူလိုႇႁၢင်းသုႇ~ တၽုမ်ႉလိင်းမုး လႆဝုႈ။ ။

167။ ၵိၵ်ႇသမ်ႉသေးတုႇယတၢၶသေးတုႇဝိင်ႇလိၶ်ႇမူဝ်းသိၶ်ႇမၶေးထၢတ်ႈဝိင်ႇလုႇ~ လႆလူင်ၶဵ်ႉ၊– လႆသွင်သိၶ်ႈ ၶၶဵၼ်ႉဝၶ်းဝၶ်းၶိုၶ်းၶိုၶ်းပၶ်ႇၶႆးႁူင်~ ပိၶ်ထၢတ်ႈႁူႉၵျူၵ်းငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၢၶ်ပူင်သိင်ႁတ်းသိင်ၵျမ်းသလၢမ်းသိင်ၼိင် သိင်လူင်းၵုႈတင်းလူင်~ မိဝ်းမဝ်ႇထွမ်ႇသုႇၶၶဵၼ်ႉ။– လုႉၶဵ်ႉသေးတုႇ ၵၢႁုသလၵၢမ်ႇၵျူၵ်ႈၵၢၶိၵ်ႉထုႇႁူင်ႇလုင်ႇမႃၵ်ႈ

လဝ်ႈဝႃႈသတ်းတႃႇ~ သိင်ၵျႃမ်းၶၶေင်ႉယဝ်ႉ။ ။

168ႉ မွ်းႁူလ်းတႃပ်းတႃတ်းၶွႆးမႃတ်းၵၢၼ်ၶိၵ်ႉထႃႇႁုင်ႇလုင်ႇ မၢၵ်းၵႃႇသႃၼ်ႇလျူႇသမ်ႇသတ်းတႃႇဝိသတ်ႉတၡေႇယွၼ်းပိၼ်ႇ လတူႇရိယႃႇ~ ငေးပႃးယဝ်ႉ၊– သင်ပိၼ်သိင်မေႃးသိင်လင်လွင်းလၢင်းတရေႃးသိင်သေႃးသၢဝ်ၶိုၼ်လၢဝ်းယူၼ်းတိင်ႇငူင်းငေႃး~ လင်ႇၵျိူၵ်းၵၢဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ သတ်ႉတပိင်းလႃပ်းၵၢၼ်ဝႃႈၶၶေင်ႉ ၵႃႈပိၼ်သိင်မိဝ်းတင်းလူင်ၵၢၼ်လွ် မူတ်းသွ်ၶူႈလႃမ်းမူၼ်း လွ်ႁႃး~ လူၼ်းသုၢင်ႇၶၶေင်ႉ။– သိင်ပိႇသိင်ပႃတ်း သိင်လႃတ်းသႃၼ်ႇလုင်ႇ ပုင်ႇတွင်ႇလွင်းႁွၵ်းပလူလ်ႇမူလ်းသိင်ႇ ၵၢၶျိင်ႇ ၼွ်မ်ႉၶိင်ႇၶမ်းပေႃးထႃၼ်းလိင်းပႃင်ႇ~ ယင်းပႆႇငိၼ်းပေႃးလူးႁွၼ်ႇ။ ။

169ႉ သင်ပိၼ်သိင်ၶဝ်မေလိၵ်းသမ်မသဝၶ သိင်ၵျႃင်းလႃႉထွမ်ႇယႃၵ်းၵၢမ်ႇသုၢင်ႇ~ ၸျေႃင်းတွၼ်းယဝ်ႉ၊– ၵိူတ်းၶင်ႇ ၵူတ်းလွ်ၵူတ်းၶေႃးတေႃးလေႃးမေးတူဝ်ပူတ်းၵျူဝ်ၶိမ်လိတုင်းတွင်းၶိူတ်းလွူင်းမူပ်ႇငဝ်ၶွၼ်း~ မိူၼ် ပိူၼ်းမႃးၵူဝ်ႇမႃးမွႆး

ခခေင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵင်ႇဝႃႈသေႃးတႃႇယတခမေႃးပွင်းလွိုင်လူင်သွင်ရူင်ႁူးဂ်ခင်းရူတ်ႉခွဂ်းလွခင်း~ မူိခ်ခူိင်ႈမီးပႃႇခခေင်ႉ။ – ဢခင် ခွိုင်းရိူဂ်ႈလမ်ႉသိင်ခွိုင်းလဝ်ႈဂဝ်ႇပ်ဂ်ႉဝႃႈသိင်လႃႇသိင်ပွင်ႉသိင်လႃႉတႃခင်ႇလွိုင်ခိုင်ႈဂေႃႈဝႃႈငိခင်းသႃႇ~ ႁူမွိုင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

170။ ၵင်ႇဝႃႈႁူယႃဂ်ႈႁူခိူႃဂ်ႈသမ်ႇမုဂ်ႉတိယ လေႃးၾတေႃးသမေႃးၵႃႇရူင်ႇ ဂႃႇမဂူင်ႇခိူင်ႈမူခင်ႈတခင်ႇခႄႇ~ လူခင်းလွိုင် ယဝ်ႉ၊– ႁူၾေျႃင်းႁူမဝ်ႁူဢဝ်တူဂ်းမူိဝ်းလူိဝ်းခဝ်မူိင်းခီႄႃးဂိႃးယိင်းလႃးထႃင်ႇတူဝ်ၾိုင်~ မူိခ်ခင်ႇဂခင်သိင်ႈဢဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ဢခင် တဂ်းဢမ်ႇပ်ခ်ဢေႃရျူဝ်းထူဝ်းတႃင်းလူင်လႃင်ဂႃင်တူဝ်ငိခင်းခူဝ်မူလ်းလွခင်းဝႃႈခိုင်းလွိုင်~ မႃတ်ႈခႄႇယဝ်ႉ။– ဢခင်တဂ်းပ်ခ် တႃင်းခိပ်ႉပႃခင်ႇသွင်ႇမုဂုသူဝ်ႇတူဝ်ဂဝ်ႇထမ်ႇမသဝခပူိခင်ႈလူဂေႃႈဢမ်ႇမႃတ်ႈပူိခင်ႈလႃတ်ႈဂေႃႈဢမ်ႇထွမ်ႇပူိခင်ႈခိႈဂေႃႈၵဝ်း ဢမ်ႇဂ်ပ်းလိႈသေခေႃႈလွမ်းလူလ်ႈသေႃးတႃႇ~ ႁူၾေျႃင်းမွိုင်းယဝ်ႉ။ ။

171။ ၵင်ႇတဂ်းလိႈလူိဝ်ႈသေႃးတႃႇဝိပယုဂ်ႉတမ်ႇ ႁူႉဢမ်ႇတွင်းတႃႉဂုသလလူဝ်ႇတႃပ်ႈသင်ႇသရျႇ~ ဢရျူဝ်းငတႉယဝ်ႉ၊–

ၵုသလဝိပၢၵ်ႈခခေင်ႉပေႈၵမ်ႇၷခ်တြူးလမ်ႉၵလၢင်းမခ်းၵုသူဝ်ႇၵၷျူဝ်းမခ်းတၵ်းႁွႆးပခ်ပိခ်ၵေပ်တ်ႈတၢင်းၶိခ်ငေးၷိူး လမ်ႇၷူဝ်ထူဝ်း~ ၓူႇလုမ်ႈပုခ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၷူႇပုႇၷူင်ႇၵခ်ဝုႈခခေင်ႉ ၷဝ်းလႆႈထူပ်းၷခ်ၵေခ်လိပိူင်သင်ၷုႈၵမိဝ်း~ လူဝ်ႇယုႇ ခခေင်ႉ။– ၵုသလဝိပၢၵ်ႈၷမ်ႇၵမ်ႇမျၵ်ႈလမ်ႉ မခ်းႁွခ်ႇတၵ်းလႆႈၷုႈၷဝ်းၷိူၵ်ႈမိးဝုႇသခေႇ~ မိူခ်ခင်ႇလႁ်မခ်းငတႉ ယဝ်ႉ။ ။

172ႉ ၵခ်ခင်ႇသိင်ပိႇသိင်ပၢတ်ႈသိင်မၢတ်ႈသတ်ႈတုႇၷူင်ႇထွမ်ႇမူခ်ႈခေးသုႇ~ သိင်မျူဝ်းခခေင်ႉယဝ်ႉ၊– ပေးဝုႈၵု သူဝ်ႇၵမ်ႇပခ်ၷေႈတၵ်းႁွခ်ႇမိးခမ်သိင်ႁွင်သိင်မွင်းလွင်းလၢင်းၶုခ်ခေါင်းပျေႇၵဝ်မူဝ်း~ လိခ်ႈမူခ်ႈၷူဝ်ခေျႈ ၊ ပ်ၵ်ႉ ဝုႈၵုသူဝ်ႇပၢခ်လင်မခ်းပခ်သေၷေႈပေးၵမ်ႇတူလ်းၷခ်တြူးယင်းတၵ်းယိခ်းပိခ်ငေးၷိူးႁွပ်ႈၵၷျူဝ်း~ ၵုသူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ဝုႈၵခ်ၷဝ်းမိးၷဝ်းမၢၵ်ႈၶုၵ်ႈထိင်ႈသမ်ႇမုၵ်ႉတိယလေးဃထေၢခ်ႈပူခ်ႉလွင်ႈၵလူဝ်ႇ~ ဃိတ်းထမ်းလူးႁွခ်ႇ။ ။

173။ ထွမ်ႇၶမ်ႇၶိမ်ႇၶမ်ႇတိူၵ်ႈၶေႃႈတၵ်းပဵၼ်ၶျူမိူၵ်ႈၶရုသူဝ်ႇတြႃး~ ယဝ်ႉ။– ကာမတောသောကော ကာမတောဘယော-တၵ်းပဵၼ်ၶွျင်းၵျလေႃးၼလူဝ်းယိင်ႇလွမ်းမၼ်းဝၼ်းဝၼ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်းရၢၼ်ႄႇသူႇမျူး~ မဝ်ႇလွတ်ႈၼတႉယဝ်ႉ။ ။ လိင်ႇ

ဝႃႇယတၶလီႇဝထၢတ်ႈတင်းၶၼ်လွႆလူင်ႁူင်တူဝ်ႁူၼ်းၸဝ်းၶျူမ်ႈၵၼ်မေႃး~ သွင်သွႆႇယဝ်ႉ။– လႃႉၶႄႉမၼ်းႁွႆးလူဝ်ႇတၢပ်ႈၶႂ်ႈ

လၢပ်ႈၶေႃးလႃႇရတ်ႉသႃႇရူင်ႇလုင်ႇမၵ်ႈၶေႃယွႆႇ~ ဝၢၼ်မိဝ်းႁွႆးယဝ်ႉ။ ။

101

174။ ဥပေက္ခသဟကတံဝါဇိဝိညာ်ဘနံကုသလဝိပါကံ–ဝၢၼ်လမ်ႇႁူႈလိူဝ်ႉၶိူဝ်ႉၼူဝ်ႈသႃႈလႃးၼွႆႇ~ သႃးငႃးၶၶႄႉ။–

တင်းၶၼ်လွႆလိၶႄႉ လွႆလူင်တူဝ်ၸဝ်း မူဝ်းယဝ်းလွမ်းၵၼ်လူဝ်ႇသုင်းလႃး~ ၵိဝ်ႉၵၢပ်ႈၼတႉယဝ်ႉ။ ။ ၸိတ်းၶင်ႇပႆမၢၼ်ၶွင်

ဝၢၼ်တၢင်းလေး ၶမျေးလိင်းၶေႃး တူၵ်းၼေႃးၵိုၼ်ၵူမ်လူမ်းသိုဝ်းၵႃႈလွႆၸႃး~ တူလ်ႉယႃႇၶၶႄႉ။– ၵႃႈၶၼ်လႆႈၶဝ်တီႈ

သိုဝ်ႈတီႈတေႃႇရိၼ်ပျေႃႇလ်တ်ႈလ်တ်ႈၶပ်တ်ႈလွတ်ႈပႃႇၶေႃႇတိပၢတ်ႈၶတိင်ႇၶေႃႇမိၵ်ႉသႃႇၶလီႇဝႃႇ~ ၵႆၵၢင်းၶၶႄႉယဝ်ႉ။ ။

175. ပေးတၵ်း ၵိၼ်ယႂ်ႇသႂ်ႇသူတ်ႇတေႃႉယိတ်ႈတွင်ႉပိတ်ႈဢလႃႇဢႁႃႇရၢႈၵျိူၵ်ႈဢၼ်ၽိၵ်ႉသႃႇ~ လေးၽႄးၶၼ်ႉ၊– မူၺ်ႉ
လျေႃႇလူၺ်ႈဢၼ်လႆႈႁေႈတၵ်းပိၼ်လႆႈလပ်းလႆႈပၼ်းမိူၼ်းဝၼ်းၽိူၵ်ႇ[တ]ြုး~ တေႃႇလဝ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶႃႇၶႄႇယတၶ
တင်းမၼ်းလႆႈလူင် သွင်ႁူင်ၶူလင်ၵျူးလၼ်း လႆွးပၼ်းဢၢမ်ႇၵွမ်မူၺ်းလူၼ်းမူၼ်ႈလႆႈႁျႃး~ မိုတ်ႈၶူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ဢၼ်ႁဝ်းမိုတ်ႈ
လူၺ်ႈၶၼ်ႇၸႂ်းသီႇၶႄမ်ႇသႃႇလႃႇတိ ၵိတ်ႉလၽလေမ်ႇလမ်ႇပႃႇ ၵရမၢၵ်ႈၽၢၵ်ႈသွတ်ႈ မွၵ်ႇယွတ်ႈသလၢင်ႇၶင်ႇၵႃႈဢၢင်ႈလႆႈ
လူဝ်ႇ~ မီးၸေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

176. ၶႆႉလမ်ႉပိၼ် ပိူဝ်ႈၵုသလဝိပၢၵ်ႈယေႈလၢတ်ႈယေႈၽဝဢမ်ႇလိၼ်ႈၵုသူဝ်ႇ~ ပၼ်မႃးယဝ်ႉ၊– လိူဝ်ႈမႃးထူပ်းႁၼ်
ဢၢမ်ႇၵွမ်ၶၼ်ႇၸႂ်းသီႇ ၵရမၢၵ်ႈၶၼ်တ်ႈၶၼ်တ်ႈသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈသမ်ႇဢႃးလႃး~ လူဝ်ႇတၢပ်ႈလႆႈယဝ်ႉ၊ ၊ ဢမိဝ်းၵၼ်ႇထႃႇႁူင်ႇၶၼ်ႉလေးၵ
တေႃႈၶႆႉဢဝ်ၵိတ်းဢၵျူဝ်း သင်ပိၼ်မိဝ်းယႃသေးဝႃးတီႈႁဝ်းႁျႃး~ ထုၵ်ႈထၢတ်ႈၶၼ်ႉ။– ဢမ်ႇၶၼ်ဢဝ်ပိၼ်ဢလူႇပူႇ

လေႃႇပုတ်ႉထထမ်ႇမသင်ႇၶရတၶေႃႇလင်ႇမျႃတ်ႈ~ ပိၼ်ၵၢဢျူင်းၵျိူးယဝ်ႉ။ ။

177. ပျၢင်ႇသၶေ်ႉလမ်ႉတၵ်းပိၼ်မူလ်ႉလေႃႇပျေႃႇယႃႇတၶ်ႇၶေႃႇၵႃႈၶင်းဢိလေႇသႃႇၵဝ်လၢတ်ႈ~ လုမ်းလုမ်းယဝ်ႉ။–
ၵမိဝ်းၵၢ်ႁွမ်ၶၶေ်ႉယင်းတၵ်းၵဝ်သူၵဝ်ၺဝ်း မဝ်းလွမ်းၺိင်ပၢ်သၢ်ၶီသူၶ်သဝ်းယူႇတၢင်းသုမ်း~ ပႃႈလုမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

ပေႃးဝႃႈသဢေႃးလိုလူင်တင်းမၶ်းသွင်ႁူင်ၶူလင် တိုႈၶင်ေပိၼ်ႁွင်းမွင်းလွမ်ၵၢ်ႁွမ်ပၢၶ်းပိုၢင်းပိုၢင်ႉၶိူဝ်ယုမ်း~ မိုတ်ႈမွၵ်ႇ
ၶၶေ်ႉ။– ၶၼ်င်းသီႇၶၢဝ်မ်ႇသႃႇၵရမၢၵ်ႈၸၢၵ်ႈသွတ်ႈ သလၢင်ႇၵဝ်တၢင်ႇၸေႇသႃႇလရူႇၶၵေႃမ်ႇမိုတ်ႈႁူဝ်ႁွၵ်ႇ~ တၵ်းလႆႈၵၢ်
ၶၢင်းၶဝ်ယဝ်ႉ။ ။

178. မိုင်းတၵ်းၵဝ်ၺိတ်းတၶ်ႇၶေႃႇၵႃႇႁူင်ႇလုင်ႇမၢၵ်ႈၵလေႃႇတွင်ၺေႃႇပုပ်ႉၸေႃႇၶၶ်ၶ်ႇၶိုၶ်ႈၵၢ်မွၵ်ႇ~ မူးလႃးၶၶေ်ႉ။–
ၶဝ်တၵ်းတျႃၺၶ်ငိၶ်းႁူဝ်ၶူၶ်ႁူဝ်ၶၢဝ်လမ်လႆးလေႃးလူမ်းတေႃးမွၵ်ႇသႆၶႃး~ ၵမ်ႇမိုတ်ႈၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ယင်းတၵ်းၵဝ်ပိၼ်

ငေးရိုးၶေႃင်းဝႆးပႃးတႆၢၵႆၢၵွမ်မူလ်းၵေႃးပၢင်းသေးဝၢတ်ႈၵလွႆး~ ဢိင်ႇၽေႃင်ႇၶၶေင်ႉ။– ၵုသူဝ်ႇၵၵုသူဝ်ႇၵလူဝ်ႇၵၶင်ႇ
ထႃႇရူင်ႇၶၶေင်ႉတၵ်းၺ်ၶင်းယ်ၶင်းပ်ၶင်ၵပ်တ်ႈ ဢိလေႇသႃႇၺိင်ၺူႈၶၢင်မၢင်ႇ~ တၵ်းမီးမူးယဝ်ႉ။ ။

179ႉ တေႃႈၵၶင်ၵေႃႇယႃႇယတၶၵေႃႇယၵူႇပတင်းမၶင်းမၶေူးထၢတ်ႈသွင်တၢင်ႇ~ ပွင်းၵၶင်ၶၶေင်ႉ၊– တင်းလွႆတင်းတူဝ်
 လူင်ၵူၶင်းၵဝ်းၶဵႉမၶင်းလၵ်းတွင်းတႃႉ ၽွတ်ႉတပႃႇရူင်ႇၵွၶင်ႇၶူၶင်းတၶင်~ တီႈၵူၶင်ႈၶၶေင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ သင်ပ်ၶင်ၶတ်ႉတီႇ
ပႃႇမ်ဝ်းၽေးသၵ်ႉၵလၢတ်ႈပိုၶင်ႈမေးပၶင်~ လိုၶင်ႈသိုဝ်ႇၶၶေင်ႉ။– ၵမ်ႇၶၶေင်သေႃးမၶေႃးမမ်ႇလမ်ပွတ်ႇၵျင်ႇထေႇၽေး
ၶေႇၶရူၽီႇတီႈၵၶင်ၵေႃႇရူင်ႇ လုင်ႇမၵ်ႈမုတုၶူႉၵွၶင်ႇၵူၶင်ႈငိၶင်းမူၶင်ႈၵမ်ႇ မိုဝ်ႇ~ လီၶင်ႈလီၶွၶင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

180ႉ ၵမ်ဝ်းသေႃးမမ်ႇၶေႃးမၽယေႃၵ်ႈလၵ်ႉၵလၢတ်ႈၶီႇၶတ်ႈတီႇပႃႇၵျင်ႇထေႇဝၶင်ႈၶေႇ ၶရူႉၽီႉပူသိုဝ်ႇ~ တင်းတၢၶင်ႈ
သိုဝ်းလ်င်ၶၶေင်ႉ၊– လႃႉၶဵႉမၶင်းပ်ၶင်တပေႃႇတၵျူၶင်းၵုၵ်ႈလႃႇၵုရူၽၶင်ႇတႃႇၵၶိ သိင်ႇတၢင်းမုၶင်ၵျူဝ်းၵုသူဝ်ႇၵုင်ႇ

ၸုင်းၼ်င်~ လင်ႇထိူၵ်ႈငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုသလဝိပႃၵ်ႈၶၶင်ႉထုၵ်ႇလႆႈထူပ်းၵျၶ်မေႃးလျူး ၼူဝ်းၵျူးမီးလေးၵျႇသုႇၵမ်ႇမမ်ႇလမ်ႇမ
တိတင်းဢၶ်ၵျမ်းဖေးတႃၶ်ႈသိူဝ်းလၵ်ႉၵလႃတ်ႈမ်ဝ်းလ်င်~ ၵျူင်ႇယုႇၶၶင်ႉ။– ၵုသူဝ်ႇဝိပႃၵ်ႈလႃတ်ႈၵဝ်ႇၶၶင်ႉပေႃးဢမ်ႇ
မေႃၵိၶ်မေႃလူႇလမ်ႉတၵ်းပ်ၶ်ၵႃမ်ႇဢၵုသူဝ်ႇပူဝ်ႇထ်င်ႈၵိလေႇသုႇ~ ပွူးမျူးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။
105 181။ ၸွတ်ႉတပုႇၵျူင်ႇၸိုၶ်ၵျူင်ႇဖေးၶေႇဢတင်ႉဢတေႇသပ်ႉပေႇလွၵျ်ႈပႃတ်ႈဢမ်ႇထုၵ်ႇဝႃတ်ႈထမ်ႇမုႇ~ တြူးယဝ်ႉ၊–
ဢမ်ဝ်းၶူဝ်းလူဝ်းသိပ်းၵျူဝ်လိမ်းတူဝ်လိမ်းၶိင်းလႆႈယိင်းၵိလေႇသုႇပွူးမျူး~ ယ်ႇၵျင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ရတ္တိစ-မွေ့လျှော်ခြင်း
ကြောင့် သောကော-စိုးရိမ်ခြင်းသည် ဇယတေ-ဖြစ်၏ ရတ္တိစ-မွေ့လျှော်ခြင်းကြောင့် ဘယော-ဘေးသည် ဇယ
တေ-ဖြစ်၏ ပိုင်သင်သေၵျေႈပေႃးတၵ်းမူလ်းလျေူႇလူင်လႃင်ၵႃင်လ်ွင်လူမ်းမၶ်းၵွပ်ႈလေႃးၸေး~ တၶ်ႇၶေုႇၶၶင်ႉ။– ပေႃး
တၵ်းၵျ်တ်းတႃင်းမ်ႈလူဝ်းယိင်ႇဢၵိင်ႇၵိင်ႇဢမ်ႇဢိမ်ႇဢမ်ႇတိူၵ်ႈဢမ်ႇလိမ်းလႆႈၸယေုႇ~ ဖေးၵျေႈတၵ်းမီးၶၶင်ႉယဝ်ႉ။ ။

182။ ၶင်ႈၶဝ် စၵ္ခု သောတ ဃာန ၸိဝ်ႇ ကာယ-ၵၢင်ႈၶၼ်ႇထူႉ~ ငႃးပႃးၶႃႇ။- လႃတ်ႈၶႃႇႁုသူဝ်ႉလေးလိမ်ႉလဝ်ႈၵဝ်ႉ ၶၶႄႇ။ ပေႃးၵမ်ႉမေႃၵိၼ်မေႃၶွၼ်းမေႃပွင်တၵ်းပိၼ်ပၢၼ်လိုၼ်းသင်ႉသၢင်ႉပွႃးမျႃး~ လူႉပၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ ၵမိဝ်းၶဝ်ႈၶႃႇ မၶၼ်းၵိတ်းၵေးလူးၵင်ႈႁူၼ်းလူၼ်းသိုဝ်းလူင်လၢင်ၵမျႃးၶဝ်ႈလပ်းပႃး~ ဝိၵိင်ႉယဝ်ႉ။။- ၵဝ်ၵိတ်းႁုသူဝ်ႉႁူဝ်ႉၽူဝ်ႉပူဝ်ႉသၢၵ်ႈ လၢၵ်ႈသွင်ႉၵလူဝ်ႉၶိပ်ႉပၢၼ်ႉႁူႈပိၼ်မိင်ႉ~ ၵေႃႈႁွပ်ႈမၶၼ်းၶဝ်ႈၵၢင်ၶေႃးၶၶႄႇယဝ်ႉ။ ။

183။ ၵဝ်ၵိတ်းၵမ်ႉလေႃႉလေႃႉလႃႉသူႉရျႉမေႉရိယၵေႃၶဝ်ႈဝိၵိင်ႉ~ ၶင်ႈယေးယဝ်ႉ။- ၵဝ်ၵိတ်းရၢၶၼ်ႉသူႉတူဝ်ၵဝ်းမဝ်း ၽေႃၶဝဝၶၼ်းမိုၶၼ်းၵျူင်ႉထူပ်းၽေး~ ၵေႃႈၶဝ်ႈၶႃႇယဝ်ႉ။ ။ ႁုသူဝ်ႉတူဝ်ၵဝ်းလိမ်သင်ပၢၼ်လင်လၢင်းမေႃးၵမ်ႉလႆႈသျႃးပႃး ၽေႃၶသင်ၵိၼ်ၶွၼ်းသွၼ်းႁွင်ၵိုၼ်းၶမ်းၵေႃႈၶဝ်ႈပိတ်ႈလေး~ လိူင်ႉၶေႃႉယဝ်ႉ။။- ၵမ်ႈၽွင်ႈႁုသူဝ်ႉတူဝ်ၵဝ်ႉၵဝ်သိုပ်ႉႁု သူဝ်ႉၵၶမ်ႉတေႉသိုပ်ႉထိင်ႈယၢဝ်းႁူႉ~ ပိၼ်ၵျူဝ်းဝႃႈၶႃႇ။ ။

184။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵုသူဝ်ႇလၢတ်ႈၵဝ်ႇၶၶေႃ။ၵႃဝ်ၵ်ႇတ်းၵႃလၢင်းၵႃၵုသူဝ်ႇမ်ႇသ်ႇထ်ႈၵိလေႇသ႑ႇ~ ပွႆးမျႂးယဝ်ႉ၊– တီႈၶ်ႈလင်ႇ ဝႆႈၶုၶ်သိၶ်ၶၢင်းထမ်းတုင်းၵမ်ၵႃမ်းသွၶ်တူၶ်ၵွၶ်ၵ်ႇတ်းၽူးၵေးလူးၵုင်ႇတြႃး~ မွၵ်ႇလၢတ်ႈငတ။ယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၶမ်းတူလ်း ၵၶ်ပိုင်ၶၶေၵႃႁွင်းၶင်းမွျင်းၵိၶ်းၵူင်လင်လူင်ၵိုၶ်းၵႃမ်းၵႃသဝလေးပႃး~ မိတ်ႈပုင်ႇငလႈ။– သၽေးတီႈၶ်ႈလဝ်ႈလင်ႇ ၶူၶ်ႉလူလ်ႈ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသၶၤါရာ သၶၤါရပစ္စယာဝိညာဏံ ဝိညာဏပစ္စယာ ဝိလ်ၶ်ႇၵုၵ်းသ်ၶ်ႈလ်ၶ်ႈလူလ်ႈလေး လိင်ႇလူဝ်းယိင်ႇမူလ်ႉလျေႇပျေႇမူၶ်ႈလူလ်ႈမၶ်းၵႇမၵုင်ႇၶိုင်ႈၵႃႇၵုင်ႇ~ ၵႃဝ်ဝၶ်းၵႃဝ်ၶိုၶ်းငတ။ယဝ်ႉ။ ။

185။ ၵ်ၶ်ႇလဝ်ႈယ်ၵ်ႉမုင်ႈဝိင်ႇလ႑ႇၶၵေႃႇယတၶသေိပ်းပႃႇသွင်သ်ၶ်ႈၵႃဝ်လ်ၶ်ႈဝိပသ်သၶေႇ လၵ်ႉၶုထၢတ်ႈ သေႃးတ႑ႇ ထၢတ်ႈ ၶ႑ႇၶထေၢတ်ႈ လိင်ႇဝ႑ႇထၢတ်ႈ ၵႇယထၢတ်ႈတင်းမၶေးသ်ၶ်ႈၵႃႇၵုင်ႇ~ ၵျူၶ်းၵၶ်ယဝ်ႉ၊ – ၽၢၶ်ယဝ်ႉ ၶိုၶ်းလိၶိယဝ်ႉၶိုၶ်းသူိဝ်းမူိဝ်းမူိဝ်းမႃးမႃး သိတ်ႉပႃးလေးၵထမ်ႇထူပ်းၵၶ်~ ၵႃမ်ႇတေႇၵႃမ်ႇတ်ႈငတ။ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵွၶ်ၵဝ်း

လီၵေႈသႆၢလိုၼ်ၶင်းတူဝ်ႁူၵ်းမ်ဝ်းလူဝ်းႁႃးလူမ်းတူလ်းတြႃးမိုတ်ႈၵျူၶင်းဢၶင်~ ပိၶင်ထမ်ႇမႈရူင်ႇယဝ်ႉ။– လႆႈႁူႉၵၢၶုၵႃယိၶင်ႉ ပႈရမိႇတူဝ်ၵဝ်ႇၶတ်းသၢင်ႈတႈႁူင်ႈပူၶင်ႉဝူတ်ႈလေးဢထၢတ်ႈသၢမ်ၾုင်ႇ~ ၾီရူၶင်းၶၶင်ႉယဝ်ႉ။ ။

186။ မၢင်လၢတ်ႈၵေႈမၶေႉထၢတ်ႈသၢမ်သိၶင်ႈၶႄႉလိၶင်ႈမူၶင်ႈတူလ်းပိၶင်ႇလဝိလိၶင်ႇသိပ်းၶိုင်ႈၶင်းပိုင်ႈၵႈမၵုင်ႇ~ ငႈ ပႈယဝ်ႉ၊– ပႈရမိႇတူဝ်ၵဝ်ႇၶၶင်ႉယႈလၢတ်ႈတေႈၵႈလၢတ်ႈၶႄႉလၢတ်ႈၶေႈ ၵၢၶေႇၵၢတ်ႈသုင်းပႈ~ ယင်းယိၵ်ႉၵၢမ်ႇ လိင်ႈလူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ၵွၶင်တူၵ်းႁူၵ်းထၶင်မိူင်းၾီၵွၶင်လီမိူင်းရူၶင်းဝူတ်ႈသုင်းပႈ~ သၢမ်တၢၶင်ႇၶၶင်ႉ။ – လင်ႇလႆႈဝၢႈ လူလ်ႈၾဝေမျူးလွႈသင်ႇသရူႇလၢၵ်ႈမဝ်ႇထၢၵ်ႈမျွၵ်ႉၵွၵ်ႇလႆႈၶိပ်ႉပၢၶင်ႇ~ ၶျင်းတေႈၵၢဝ်ႁၢမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

187။ တေႈၵၢၶင်မႈၶေႇယတၶသေၢမ်တၢၶင်ႇတင်းထမ်ႇမထၢတ်ႈသွင်တၢၶင်ႇ~ ပွင်းဢၶင်လမ်ႉ၊– လင်ႇတၵ်းတူလ်းထူပ်း ၵၢတိၵ်ႈၵၢၶေႇၵၢတ်ႈပၢၶင်လိဝ်ပၢၶင်လိုၶင်းၶိုၶင်းယိင်းလင်ႇတၵ်းႁၶင်~ ႁူႉလွင်ႈမၶင်းယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၢၵျွင်းၵၢဝိၵ်ၵၢသင်ၶျႈရ

ဝိင်ႉလႃႉၶသေလႃႉယတၶၽေသ်သဝေႉတၶေႃႉ ဢင်ႉၵႃႉသိပ်းသွင်ပွင်ၵိတ်းလင်ၵျေႃႈၵိူၼ်းသဝ်း ၽေႃၼ်မဝ်းပိၵ်ႈတၢင်းတၼ်~
ၵၢတ်းမၢၵ်းၵၢတ်းၽူဝ်ႉယဝ်ႉ။– မၵျႃႉဝိပၢၵ်ႈလႃႉၶသေမ်ႉပယုၵ်ႈသီႉ သိၼ်ႈပိၼ်ႉလမလၢၼ်ႉဝိပၢၵ်ႈသိၼ်ႈၶိုင်ႈ မၶေႃးတွႃႉရ
သိၼ်ႈၶိုင်ႈ ၵူၵ်းသိၼ်ႈၶႄႈယၵ်ႈမုင်ႈလေႃႉၵုတ်ႈတရျႃႉမျၢတ်ႈပ်တ်ႉလဝ်ႈပုၵ်ႈၵူဝ်ႉ~ ၵၼ်လိင်းဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

109 ၁၈၈။ ဢႃႉၵႃႉသႃႉၶိၶၼ်ႉလႃႉယတၶၵေသူဝ်ႉၵိရိယႃႉဝိပၢၵ်ႈ ဢၵိင်ႉလိင်ႉလႃႉၵုသူဝ်ႉၵိရိယႃႉဝိပၢၵ်ႈ ၵူၵ်းသိၼ်ႈလိၼ်ႈမိုတ်ႈ
ထမ်ႉမႃႉရူင်ႉၵျူင်ႉမ်ၼ်ႈဢလူဝ်ႉ~ လႃးၵၼ်ယဝ်ႉ။– ၶႄႈလမ်ႈလၢတ်ႈလူလ်ႈလ်ၵ်ႈၶၶေႃႉထမ်ႉမႃႉရူင်ႉတင်းမၶေႃးထၢတ်ႈမ
ၶေႃႉယတၶလေႃ်လူင်ၵူၼ်းၵဝ်းတင်းမၼ်းတြႃးမႃးလႃးမျင်ႉၽူးၵၼ်~ ၵျူင်ႉမ်ၼ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊ လဝ်ႈလင်ႉတူလ်းၶိုၼ်းတၢင်း
လင် ပိၼ်သင်ဢၵျင်းၵွင်းၵိုင် ၶၢၼ်းထိုင်ယၢမ်းလိဝ်ထဝ်လဝ်းတီႈတၼ်းၶၼ်~ ဝူလ်းလွႃႉယဝ်ႉ။– လဝ်ႈလင်ႉသၢင်ႉၶျင်ႉ
ယတာဟာဝေပါတုဘဝန္တိမ္မပဋိစ္စသမ္ပုပ္ပါဒ်–လဝ်ႈလၢတ်ႈဝိပသၶေႃႉ~ ဢဝ်ဝၼ်းဢဝ်ၶိုၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။ သူရျႉႉသူၶေႃး

သႃထု သႃထု သႃထု ။   တွၼ်ႈၵၼ်ၶၢၼ်းသၢမ်သုတ်းယဝ်ႉ။

႑႘႙ႉ ၶႆငလႆႈလႆးသမ်ႉပုၶတေႃၸၢၼ်ႇ၊ ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇတွၵ်ႈၷႃႇ၊ မၵ်ႈငသ၊တူႉ ၵလူႉပိၼ်ႇလတွၵ်ႈၷဝိမုၵ်ႉတိၵ်ႈထၢၼ်ႈၶိသ ၷၶတေႃႉထၢႇ~ တၶႃးၶႆႉ၊– တၢၶမ်းတူလုၵ်းလူ ၸၵ်ႈတူလၢၼ်ႈၵူး ၵူးလိၼ်းလိၼ်လိၼ်ၵၢမ်းၵၼ်တၢင်းၵၼ်လေႃးၵိႇလေႃႇၵုၵ်ႈ တၷႃႇပွင်ႇၵၼ်မႄႈ~ တီႈၶဝ်ႈၶၼ်ႉၷႃ၊ ၊ ပထမပထၢၷလမ်ႉ တတိင်ၵပၵ်မ်လေႃးမၵ်ႈၵုသူဝ်ႇပိၵ်ႇသိၼ်ႈၶၼ်ႉ ပိၼ်သေ တၢင်းလႆႈပႆႈသုင်လုင်းၵီးတိၼ်ႈၶမ်းတၢႈ~ တိၼ်ႇတေႃႇယဝ်ႉ။ – ပေႃးၵႃႈတတိင်ႇၵၶၶၵွၼ်ႇၵိပ်ႉၶိုင်ႈၶေႃႇၶေႃႇလေႇၵတႃႇ လီႇယၵ်ႉၶိုၼ်ႈလူမေႃႇ~ ၵၼ်လူဝ်ႈလိတ်းမိုဝ်းၵူလ်းယဝ်ႉ။ ။

႑႙႐ႉ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိပဟံ-ၵၼ်ဝေႃးလမ်ႉ မၵိၵ်ၵတၢတွၢၷပၵိၵမ်ၵဝ်ႈသိၼ်ႈလဝ်ႈလိၼ်ႈလူၸေႃႇ~ ၵူဝ်းပႃးၶၼ်ႉ၊– ဝႃႈတီႈ ၷူႇပၵုသူဝ်ႇၵၷူႇပၵုသူဝ်ႇပုၵ်ႈၵူဝ်ႇတိၵိၵ်ႈၵရိယႃႇၶဝ် သဝ်သုင်ပူၵ်းလၵ်းပၵ်းမႆႈ ပႆႈလိမ်ပၢၼ်းတုင်းတိၼ်ႇၶမ်းတၢႈ~ ၵဝ်ႈ

ထၢၼ်ႈၶေၼ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၵၢၼ်သမ္မႃဒ္ဓေဒပၢမ်ႇၵၢၼ်ဝႆႈလႅမ်ႉ မိူဝ်ႈလႆႈလႆႈမၢၵ်ႈလႆႈၽူဝ်ႇတၵ်းထိုင် ၵိုတ်းၶိုင်ၶဵမ်တူဝ် ၵၢဝ်ႇၵူဝ်
တူလ်ႈမိုၼ်းလွမ်မိုၼ်းမုင်ႈလူမႈ~ တၢင်းပႃႈလေႈၵီႇၶေၼ်ႉ။– ၵျမ်ႇၽႄႇယၢႉယွႆႈ ဒုက္ခသစ္စာတရာၶျောက်ဆယ်-ၶင်ႈၼၶေႇ
ၵ်ႁင်ပႆၢၵျႈပၢၵ်ႇၶေမၢၵ်ႇလိုၼ်းတွတ်ႈၶမ်ႉၽိုၼ်ၶၢင်ႈတၢထီႇ~ ၵျၼ်ၵၢၵျင်းမၼ်းယဝ်ႉၶေႈ။ ။

111 191။ ပေႇသေသမ်ႇမုတ်ႉတိယလေးၽၢေႃႇၵျင်ႇမဝ်ႇလုင်ႇမဝ်ႇမၢၵ်ႈၶိူင်ႈလေးၵီႇ~ တိုတ်းၶိူဝ်းၶေၼ်ႉ၊– အတိတဘဝင် ဘ
ဝင်စရန ဘဝင်ကုပ္ပၶ္ဓေဒ– ဢိၵ်ႉလသုင်းဢိၵ်ႇၶျၵ်ႈယဝ်ႉ ၵၢၼ်ဝႆႈလ်ၶၼ်လိၶ်တၢင်းၽီတၢင်းၵူၼ်းတူၼ်းလွႆႈၵွႆႈသုင်မႈ
သုတ်းပုတ်းပီးတၢင်းၶိူဝ်းၵၢမ်ႇပဵၼ်မိူဝ်း~ ပျၶ်ႇပွၵ်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပတိပတ်ႉသတိပၢမ်ႇၵၢၼ်ဝႆႈလႅမ်ႉ မိူဝ်ႈၵၢၼ်လႆႈၽူဝ်ႇ
တၵ်းထိုင် ၵိုတ်းၶိုင်တူၼ်တူဝ် ၵူဝ်ၵျေသမ်ႇမုတ်ႉတယသ်တ်ႈလၢႇပေႇၶျႇၵွႆႈသေလႈလႈသ်ႁင်ႈသုတ်း ၶိူဝ်း~ မ်ႁဝ်းပုထု
လၶ်ႇၶေၼ်ႉ။– ၵုပမျႇပေႈၶင်ႇၵူၼ်းပႆႈသိူဝ်ထိုၶ်ႇၽႄႉလွတ်ႈယဝ်ႉၵၢသၢၵ်ႈမႈၵွတ်ႈတီႈၵ်ႁင်ႇသၢင်ႈၵျူႉၵျၢင်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇလူမ်း

သဝ်ႇတွင်ႉၶုတ်ႇတိုင်ႈလူမ်သၼ်ႇ~ ၶူဝ်တွၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႑႙႒. ၼိသရၼတေ်ထပၵ်မ်ၵၢၼ်ဝႆႈလမ်ႉၶူဝ်ၼႄႇၶူႇၵျႇၶိူဝ်ႉၵူၼ်ႈၼူၼ်းၼႅၼ်ႇၼွၼ်းယႅတ်ႇလူမ်ႉဝၢင်ႈၽႄႈပူယၼ်ႇ~ လပ်း
လီယဝ်ႉ၊– လပ်းသေတၢင်းဝၼ်းတၢင်းၶိုၼ်းၼူဝ်ၽႄးတူဝ်ၵျႈလင်ႇလိုမ်းၶီ~ ပေႇလိုၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ လႆႈၵိၼ်ၶွင်ဝၢၼ်ထၢၼ်
112 ၶုင်တၢင်းလေးမေးလွင်လူမ်းလိၼ်ၽႆးၽွင်းၵၢမ်ႇလႆႈတိင်းလွင်းၼေႈသဝ်းလီ~ ၶျၢမ်းသႄႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝႆႈမၢၵ်ႈသီႇၽူဝ်ႇသီႇ
ၵႄႇရူင်ႇပီၼ်ၼႄး ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇရၢၼ်ႇသူႇမသိပၵတိငိင်ႇသၢၵ်ႈလင်ႇဝႆႈၵမတ်ႉတၼေႇမႄႇ~ မိူင်းၵမ်ႇမီးၽေးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႑႙႓. မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၵ်ၼ်ႇ လဝ်ႈၵွင်ႇပေႉသလႄႇယတၼသေဝုတ်ႉထုၵမူႉပီႇပျၢတ်ႈမၼႄးထၢတ်ႈသၼ်ႇတိၵႄႇ~ သုင်းပႄး
ၼၼ်ႉ၊– ၵၺျင်းၵႄႇယတၼသေပိပ်းသွင် ၵွၼ်ပွင်တၢင်းလီတၢင်းၶီမီးၼၼ်ၺၼ်လေး ပီၼ်ၽေးၽေသ်သလင်ႇတၵ်းမႄး~
သိုပ်ႇလၢပ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၽသေႃးၽေသ်သပၸ်လယႄ ပိူဝ်ႈမိူင်းသိပ်းပႆႇသွင်ၵၢၼ် ၵွၼ်ၺၼ်ၵွၼ်ထူပ်းငလႈၵွၼ်လႄး~

တူၺ်ႉယႃႇၶၶေင်ႉ။–လၵ်ႉၼုဝေႃသ်သ သေႃးတဝေႃသ်သ ၶႃႇၶဝေႃသ်သ ၵိတ်ဝႃဝေႃသ်သ ၵႃႇယဝေႃသ်သ ၵႃယုတ်ႈၵႃလႃတ်ႈ
ၵႃမျႃတ်ႈတၢင်းၵျိူၵ်ႈတၢင်းၵႃမ်ႇၵျိူၵ်ႈတႃၶင်ႇထိူၵ်ႈၵႃမ်ႇတႃၶင်ႇထိူၵ်ႈထူပ်းငြူႇ~ ဢေးမိဝ်းမၶင်းယဝ်ႉ။ ။

194. ပေႃးလႆႈပႆႁူပ်ႉထူပ်းတေႃႇၽေႃႇၽေႃၵ်ႈၶိတ်ႈသႃၵ်ႈလေႇတၶေႃႇ~ ဝူမ်းပႃးၶၶေင်ႉ၊– ထူပ်းၵႃၶင်လီၵေႃႈတၵ်းပိၶင်
113 သုၶဝေႇတၶေႃႇၵႃးလႃး~ ၶိတ်ႈသႃၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ သင်လႆႈထူပ်းၵႃၶင်ၽျေႃင်းၵေႃႈတၵ်းသႃင်းၶႃၶင်လွႆၶိင်းႁဝ်းၵႃမ်ႇပေႃးမႃး~
ၶိတ်ႈလူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၵႃယုတ်ႈၵႃလႃတ်ႈလွမ်း လူၺ်ႈႁုသလဝိပႃၵ်ႈၵႃမ်ႇယွမ်ႈၵႃမ်ႇပူဝ်ႇ~ ပၶင်လွမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

195. လင်ႇဝႃႈဝေႇတၶေႃႇပိတ်ႉလယႃႇလဝ်ႈၶႆႈၵႃလူဝ်ႇ~ တြႃးၶႆႉ၊– မိူဝ်ႈၵႃၶင်ၽေတ်ႉသထူပ်းႁၶင်ၵေႃၶင်လီၵေႃႈ တၵ်းပိၶင်
သုၶဝေႇတၶေႃႇတူဝ်ႁႃး~ သႃႇလိၶင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊မိူဝ်ႈၵႃၶင်ၽေတ်ႉသထူပ်းႁၶင်ၵေႃၶင်ၵျႃမ်းၵႃၶင်ထႃမ်းၵႃမ်ႇတြႃး~ တေႃႇ
ယႃႇၵေႃႈ။– လႃႉၶႆႉလႆႈလိဝ်ႈၽေတ်ႉသတၵ်ႉၶဝေႇတၶေႃႇ~ ၽေႃၶင်တွၶင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

႑႙႖ႉ မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၸဝ်ႉသလႆႈထူပ်းမဝ်ႇလီမဝ်ႇလႃႉမၵျမ်းမပူႇယူႇၼင်ႇၼေၼ်ႉၵၢယၢတ်ႈၽေႇသႃႇ~ မဝ်မၢင်ငလႈ၊– ၼႆႉလမ်ႉလႆႈလိုဝ်ႈၵုပ်ၵ်ႉၼႃႇဝေႇတၼေႃႇပၢၼ်ၵၢင်~ တၢၼ်းၼိုင်ႈငတႉၼေႃး ၊ ယၢမ်းၵၢၼ်ၸဝ်ႉသမိူဝ်းထူပ်းၵၢၼ်လီလိူမ်းၶိဝ်ၼ်းသိူဝ်းၵမ်ႇၶိူင်းသင်~ ပျေႇယႃႇၼေၼ်ႉ။– လႃႉၼႆႉလဝ်ႈလင်ႇသွႆႇလိုဝ်ႈသေႃးမၼတ်ႉသဝေႇတၼေႃႇ~လွႆသိူဝ်းငတႉ ယဝ်ႉ။ ။

႑႙႗ႉ ၶူပ်ႇမိူဝ်ႈလႆႈၶွပ်ႈပတိၵ်ႉၼသမ်ႇပယုၵ်ႈမၼ်းထုၵ်ႇပတိၵ်ႈၼၢတ်ႈမီးငူႇ~ သေၵၢၼ်သေၵၢၼ်ၼေၼ်ႉ၊– ၼႆႉလမ်ႉလႆႈလိုဝ်ႈတေႃးမၼတ်ႉသဝေႇတၼေႃႇလွႆတၼ်~ တၢၼ်းၼိုင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တင်းၼဝ်ငေႃးပႃးပိၼ်မႃးၵတျၢင်းတူဝ်ႁဝ်းၶိူဝ်းၶိူဝ်းႁူးဝၼ်းပၢၼ်~ ၵမ်ႇပျၢတ်ႈၵမ်ႇလၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၼၼတေတိင်ႇၵၵ်ပ်ႉၵွၼ်ႇလူဝ်ႈၼိုင်ႈ တုၵ်ႉၼၵမ်ႇတဝ်ႈၵေႃႈသုၼဝေႇတၼေႃႇၵုပ်ၵ်ႉၼႃႇသေႃးမၼတ်ႉသတေႃးမၼတ်ႉသလိၵ်ႈလွႆမၢၼ်ႇ~ ၼၢၼ်တေႃႈတၵ်းမႃးယဝ်ႉၼေႃႈ။ ။

႑႙႘ႉ ဝေႇတၼေႃႇႁူႈယိူင်ႈ ၼႆႉၵေႃႈပေႃးၼင်ႇႁူးသူႇၵၢၼ်ႇယေႇလေႇပၢၵ်ႈႁူးၵွၵ်ႇၼမ်ႉၵမ်ႇႁၵ်ႉလႆႈသၢၼ်ႇ~ ၶိၼ်းဝၼ်း

ယဝ်ႉ၊– တၢင်းၵျုႃႇသိပ်းပႃႇသွင်လိူၼ်မိူၼ်ၵၼ်လႆယၼ်လွမ်းၵျူးၵမ်ႉၵျၼ်မၼ်း~ လႆႈလိုဝ်ႈသေပွၵ်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တုၵ်ႉၶသုၶ ၵုပ်ၵ်ႉၶျုႉသေႊမၶတေႃႉသတေႃးမၶတေႃႉသ မိဝ်းၶိုင်ႈၵမ်ႉမႄးၵျေႈမိဝ်းၶိုင်ႈတၵ်းမႄးၵူႈပိၶ်ဝၶ်း~ လႆႈယူႉသေႉသေႉ ယဝ်ႉ။– ၶိူင်ႈၵၶ်တုၵ်ႉၶသုၶၵုပ်ၵ်ႉၶျုႉသေႊမၶတေႃႉသတေႃးမၶတေႃႉသၵမ်ႉၵျၢင်ႈၵျေႈတၵ်းၵ်ပ်ႈၶမ်ၵေႉ~ ၶၶ်တေႃႈ တၵ်းမိၼတႉယဝ်ႉ။ ။

115

၁၉၉ႉ လင်ႉဝႃႈဝေႉတၶျေႉဝေႉတၶိၵ်ႉၶၶ်ႉထႃႉပမျႉၵုသူဝ်ႉဝၵျုၵမေႉၵိုတ်ႈၾိုတ်ႉၵွၵ်ႉတေႃးၵမ်ႉပျတ်ႈသေႉသေႉ~ ပုၶ်းၵူႈၶၶ်ႉ၊– ၶၵ်းၵျႈယေႈပီယေႈလိူၶ်ယေႈဝၶ်းယေႈၶိုၶ်းလွမ်းလူလ်ႈလေးၵထမ်ႉတူဝ်ၾင်တူဝ်မၶ်းထဝ်ႉလႆလူး~ ပုတ်ႈပုတ်ႈလႆႈလႆႈၶဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၵၶ်တၶ်ႉၶျေႉၵၶ်ဝႃႈလမ်ႉ တင်းယိင်းတင်းလႆးငငၵျိုးၵျိုးမိးလပ်းတူဝ်ၾင်တူဝ် မၶ်းၶိုၶ်းဝၶ်းယိူင်ႈၵၶူး~ ယၢင်လွင်ႉၶၶ်ႉ။– ပေႃးဝႃႈၵျႉတိူဝ်ႉၵျႉထုၵ်ႉၵျႉထိၵျႉတွၵ်ႈပိူၵ်ႉပႈၶွၵ်ႈတၵ်းၶွတ်ႈထိုင်ပွင်ႉ~

တၢင်းၶႂ်းၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

200။ တူၶ်ႈလိၵ်ႉတူၶ်ႈယႂ်ႇတူၶ်ႈမႂ်ႇတူၶ်ႈၵဝ်ႇၵမ်ႇလံႈဝႃႈလမ်းလွင်ႇ~ ယၢင်မီးယဝ်ႉ၊– ၶဝ်တၵ်းလံလွမ်းၽိဝ်ၶင်ၵ သႃးတမ်ႈၐိမ်းၵွၵ်ႇယၢင်လီး~ ႁူႈတူၶ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမ်းၶိုင်ႈပေႃးၶင်ႇလိၶ်လူင်ၐွင်းမိူင်းၵတိူင်းၶၢႈၵျူၶ်းၵျီး~ မျေႇ ပေႃႇၶၶေ်ႉ။– မၢၵ်ႇယိူဝ်ႈမၢၵ်ႇယႃႈၵႃႈ လိုဝ်ႈမိဝ်းလေႉပိႇလမ်ႇၽလေမ်ႇၐိင်ႈတိၵ်ႇယဝ်ႉၽၢတ်ႇတူၶ်ႈတူၵ်းလေႃႇ~ လိၶ်မိူင်း ၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

201။ ႁူဝ်ႇၷၶ်ႇထႃႇၶၢႇမၵျူႇပၵျူၵ်ႈၶၢမ်ႇ ထၢတ်ႈၷမ်ႇပထဝိႇၵႃႇပေႃႇတေႇလေႃႇဝႃႇယေႃႇဝၶ်ႇၶၵၶ်ႇထရႃသၵေႃႇလႃႇ လီႇဝိတ်ႉတၵတ်ႉထၵရပ်ႈၵျူၵ်ႈၶေၽေႃႇ~ လၵႃးၶၶေ်ႉ၊– တူဝ်တူၶ်ႁူၶ်းၐဝ်းၶႄႉ မၶ်းမိူၶ်လိၶ်လူင်ၐွင်းမိူင်းၷမ်ႇ ၽၶေ်းငႃး~ မၢၵ်ႇယိူဝ်ႈမၢၵ်ႇယႃႈၶၶေ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၶ်ႇၶၢႇၵၶ်ဝႃႈလမ်ႉပေႃးၶင်ႇမျိဝ်းလေႉပိႇလမ်ႇၽၶေ်းမိဝ်းတင်းလူင်

ၵျူင်ႈလူင်းမႃး~ ၵျႈၶျေႈလိၶ်ၵ်ၶ်ႉယဝ်ႉ။ – ပေႃးဝျႈၵျွတ်ႈၶိင်ႉထိုင်ၵိၼ်ႈၶွင်ႈၼ်ၵ်ႈလိူဝ်ႉၽၶႅင်းယျႈသပ်ႉပၽလေႃႉၶလေူၶ်ႉ ၵျူင်ႈၶမ်ၶ်ၶ်ႉ~ တူၵ်းလူင်းမႃးယဝ်ႉ။ ။

႒႐႒။ ပီလၶီယျႉမလၢမ်ႉတ်ၵ်ႈမၢၵ်ႉယိူဝ်ႈမၢၵ်ႉယျႈၵျႈၵၶ်ၵျူင်ႈၶၶေႉတူၵ်းသွ်ႉၶျေႈလိၶ်ၵ်ၶ်ႉ~ မ်ပ်းသူင်းၶၶေႉ၊– ၵ
117 လူဝ်ႉၵျူဝ်လ်ၶဝ်လၵ်းမွင်းၵျသႆၢၽူၶ်လိူၶ်ၵျူၵ်းတူၵ်းယမ်းတ်ၵ်ႉပီၶ်ငူင်း~ ၶ်ႈငၢၵ်ႈမႃးယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုပတၢၶ်ႉၵၶ်ဝျႈလမ်ႉ ၵုတုလလေးလမူဝ်းတၢင်းသိၼ်ၶၢင်းၵၶ်ၵူၶ်သႆၢၽူၶ်တူၵ်းမႃးတမ်ႈလိမ်ၶူင်း~ ၵျႉမျႉယဝ်ႉ။– မူဝ်းယေႉၵၶိင်ႉၵျေႈလွ်ႈ ၽူင်ႉတ်ႈမၢၵ်ႉယိူဝ်ႈမၢၵ်ႉယျႈပွ်ႉထျႈမိူဝ်ႈၽူၶ်ၵျႉ~ လူင်းလျႈမႃးယဝ်ႉ။ ။

႒႐႓။ ပိလၶီယျႉမတွင်းတ မူဝ်းယေႉၶၶိင်ႉၵျွတ်ႈၵၶျႉ~ ၽူၶ်မႃးၶၶေႉ၊– ၽူၶ်ၵျေႈမွင်းထိုင်လိူၶ်ၵျူၵ်းတူၵ်းလူင်းၶ်ႈ လူင်တေႃးတၢင်းတေႃႉမႃးလျႈ~ မၢၵ်ႉယိူဝ်ႈမၢၵ်ႉယျႈၶၶေႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၶ်ႉၶျေႉတင်းၵုတုလၶၶေႉသွင်ၶျမွင်းၵၶ်ၽၶ်

ႁၼ်ၼိုၼ်းၼိုၼ်းဝၼ်းဝၼ်းၵုပတၢၼ်ႇလေးပႆး~ တၢပ်ႈပႃႇယဝ်ႉ။– ၼင်းၼၼ်ႉယင်းမီးသီႇယိူင်ႈႁႃႇမုပတၢၼ်ႇ တိၵ်ႉထုပ်ႉပ
တၢၼ်ႇ သီႇလပ်ႉပတၢၼ်ႇ ဢတ်ႉတဝႃႇတၵုပတၢၼ်ႇ လွင်ႈၵိူၵ်ႈၵူၼ်းမိူၵ်ႈဝႃႇသၼႄႇ~ တူဝ်ၾႆၵ်တူဝ်မၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

204။ ႁႃႇမုပတၢၼ်ႇဢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ တွင်းတႁႃႇမၵုင်ႇဢႃႇရုင်ႇသိပ်းယိူင်ႈတူလ်းပိၼ်ႇလဝိလ်ၼ်ႇသိပ်းယိူင်ႈတင်းမၼေး
118 ထၢတ်ႈဝိင်ႇလႃႇ ~သၢမ်ပႆးၼၼ်ႉ၊– မၼ်းႁွႆးတူလ်းႁၼ်ပိတ်ႉလုပၢၼ်ႇၼၼ်ႉလႆလႆဢၼ်ဝႃႈဝၼ်းတၢႆပၢၼ်လိုၼ်း တၢင်းလီ
ပၼ်ၽီပၼ်ၵူၼ်းသင်ႇသၸူႇတၵ်းမႆး~ ဢမ်ႇလင်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ။ ဢႃႇရုင်ႇၵူၼ်းမဝ်းၼၼ်ႉမၼ်းႁွႆးႁၼ်ဢဝ်ၵမ်းတိၼ်ပၼ်
ပွတ်းပွင်ႈလွတ်းပၼ်ယၢမ်းၵၢမ်းလၼ်းလွၵ်မၼ်းတၢပ်ႈလေးၽေး~ ႁႃႇမႃႇယဝ်ႉ။– လႆႈႁၼ်လႆႈမုင်ႈပိူၼ်ႈၼုင်ႈပိူၼ်ႈလၢမ်ႇ
လေးလိင်ႇလူဝ်းယိင်ႇတုၵ်ႉၶမ်ႇၵျမ်ႇလိတ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇဝႃႈယိဝ်သႃႇ~ သေဝၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

205။ ဢတိၵ်ႈဢၼႄႇႁၢတ်ႈယုတ်ႈမျၢတ်ႈလၢတ်ႈၼႄႉဢမ်ႇၵူႉလၵ်ႉၶုတူလ်းပိၼ်ႇလဝိလ်ၼ်ႇတင်းမၼေးထၢတ်ႈသၼ်ႇထိ

ၵျႇ~ သုင်းပုးယဝ်ႉ၊– ၷၡ်ၵၡ်လွ်ၷေႈတၵ်းပ်ၡ်ၵမုလွ်ၼဝ် တူၵ်ႇတွင်းတုး~ ၵမ်ႇလိုဝ်ႈၷူလ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ဝေႇသုႇလီႇ
ဝၡ်းၡၡ် သၢမ်သိပ်းသၢမ်ၼုၡ်မင်းသုးတျၷၡ်လေးလိမ်ႇပၡ်ႇထုလၵဝ်ၡေင်းၡျင်းမိူဝ်းလ်ၡ်ႈၡွင်လုး~ ၵၢၡ်ႇယေႇ
ၡၡ်ႉ။– ၵျႇမုပတၢၡ်ႇမိူဝ်းၵၢပ်ႈလၢတ်ႈၡ်ႉၵမ်ႇလံႈလၢတ်ႈၡျေႈၷ်ႈၵၡ်ၷူပ်ႉတေျႇမ်ၡ်ႈၵမ်ႇပေႇ~ တွင်းတုးဝံႉယဝ်ႉ။ ။

119 206ႉ မ်ၡ်ႈမိူဝ်ႈလုတိဝိလ်ၡ်ႇလေးပျတ်ႈလွ်ၼၢတ်ႇယဝ်ႉလံႈမိူဝ်းတေႇတမ်ႈတွင်ႉမၡ်းမၡ်ႇလိၵျႇၷူမ်ႈတင်ႈသၡ်ႇထေႇ~
ၼၵ်းပုးယဝ်ႉ၊– ပ်ၡ်ပိူဝ်ႈလေးၵုပတၢၡ်ႇဝၡ်းၡၡ်ၷၡ်ၵၡ်ၡွ်းၡွင်ၼၢဝ်ၼွင်ၡေင်းလုလ်းလေႇပံမုး~ မုင်ႈလ်င်ႈၡၡ်ႉ
ယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝုႈၵျႇမုပတၢၡ်ႇၷူဝ်လွ်ၡွ်းၼိင်းလွံးတိင်းပိူင်ႈတြုး~ ၵျမ်းၵၢၡ်ႇယဝ်ႉ။– တကျာ-ရတပ်ခြင်းကြောင့် သော
ကော-စိုးရိမ်ခြင်းညည် ဇယတေ-ဖြစ်၏ ပိူဝ်ႈၷဝ်းလိၵ်ႈတၢပ်ႈၵလၢပ်ႈၵျႇမၵုင်ႇလုင်ႇမၢၵ်ႈၵုပတၢၡ်ႇ~ လွ်လွံးၡၡ်ႉ
ယဝ်ႉ။ ။

207. တိပလင်ႇၵုႇၵူႇလုႇလေႇသူႇဢမူႇတမၢၼ်ႇသူလ်ႇဢိင်ႇမႂႉႁၢၼ်ႇလိၼ်ႈပၵၢၼ်ႇ~ ႁိုၼ်းၼမ်းၶေၼ်ႉ၊– သူပ်းၵူမ်သိၼ် မိၼ်ပႆၶိုဝ်ၵၢင်ႁၢဝ်ၼၢဝ်းလူမ်းယိၼ်ႇလွႆတမ်း~ လိၼ်ႈမူၼ်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ႁူငိၼ်းသတၢင်းၶေၢင်းမူင်းဢၢဝ်ၽူဝ်လူဝ်းသူဝ်း ဢမ်ႇၶိုႈၼိုၼ်း မူဝ်းၶင်ႈႁေၢၼမ်း~ လင်ႇၵုႇယဝ်ႉ။– ပိၼ်လူလ်ႈလိတ်ႉတလၶေၼ်ႉ လင်ႇတၵ်းမၶိလေႃးတရသ်သၵွၵ်ႇ ပႆႈလုတ်ႈတူၵ်းၶျႇ~ ယၢၼ်ပူၼ်ႉသူပ်းမၼ်းသေယဝ်ႉ။ ။

208. လေႇသူႇၵျမ်ႇၼျႈဢသၢၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇႁွပ်ႈတၼ်ႇၶျႇ~ မေႃးႁႃးယဝ်ႉ၊– လင်ႇႁူၵ်ႈတူဝ်ၼုၼ်ၵလႃးတူၵ်းမႃးၵၢင်ႁၢဝ်လူင်း ၼမ်ၵေႃသၢင်းပုႇပူင်းၼႃး~ ၼၢပ်ႈႁိုင်ႈၶေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၼ်ပိူင်သိင်လိဝ်ၶိုၼ်းၼမ်းႁေႃႁိူင်းမူင်းလူင်ၶင်လိၼ်သိၼ်မိၼ်းၵျူၼ်း ၵိူးႁွၵ်ႈတမျႃး~ ဢူမ်ပျၢၼ်ႇၶေၼ်ႉ။– လူႇပျေႇလေးလိင်ႇတၢင်းၵႃႈၶေၼ်ႉၶိုင်ႈဢလူဝ်ႇလဝ်ႈၼႆႇၽေႃဢမ်ႇမၢတ်ႈပေႃးတၢၼ်ႇ~ မူၼ်ၶေၢင်းၶေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

209။ ၶႅၼ်ႉလမ်ႉပဵၼ်ပိူင်ႈလွင်ႈငိူင်ႈမေႃးၵႃႈႁၢမ်ႇယႃႉလေႃးလိမ်ႇတူဝ်ၵဝ်ႇလင်ႇဝႆႈၵႃႇမုၵတၢၼ်ႇ~ သုတ်းၽျႃင်းၼတႃႉယဝ်ႉ။–
တဏှာ-ရတပ်ခြင်းကြောင့် သေႃးၵေႃးၽေႃးမၶေႃးလွၵ်ႈၶိၼ်ငေႃးၵိုး ၶိုးသေသိၼ်ႇမိၼ်ၵၢင်ၵႃဝ်တူၵ်းတၢၼ်ၶွၼ်းၵႃၶွၼ်းယုမ်း
တၢင်ႇၵေႃသၢင်း~ သိင်ႈလူဝ်ႈသေယဝ်ႉ။ ။ သီႇရိထမ်ႇမသေႃးၵျူႇလုႇ တီႇပရိတ်ႈၵိတ်းၶုၼ်ၶိူဝ်ၵုၼ်လမ်းပူးမျႃတ်ႈၵျူင်
 ၵႃင်း~ ၵျူႇယႃႇၶၶၼ်ႉ။– လေႃးလိမ်ႇလၢမ်ႇပိၼ်ႇတိၼ်းၶိၼ်ႇလမ်ႇပူႇတီႇပုႇလၢၵ်ႈထၢၵ်ႈရၵျၢၼ်းတုႇ~ ၶဝ်လဝ်ႈယင်းမီးၶၶၼ်ႉ
ၶၵျူႈ။ ။

210။ သင်ႇၶုႇၵိင်ၶိုင်ႈပျူႉလူႉၵၢမူႉတတိယသင်ႇၶုႇယၶၵျူႇတၢင်ႇၵွင်ႇထူၶၼ်ႈၵုသလုႇ~ ၵၢးၵျိူးယဝ်ႉ။– သုးတေႃႇၵိုင်ႇ
သေႉမင်းမၵိုင်ႇတမိူဝ်ႈၵိတ်းရၵျၢၼ်းသၢၼ်ႇမိၼ်လီး~ ထၢၼ်ႈလႆႈၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။သုႇရီႇရထုႇတုထၢတ်ႈတေႃႇပိတ်ႇမိုၼ်ႇသီႇ
ၵိင်လုူးၵၶၼ်ဝၼ်းလိဝ်ၵိတ်းပွႆးသၢင်ႉသုပ်းထီး~ ၵျူမ်ႈတၢင်ႇယဝ်ႉ။– သၵျူႇၶၵျူႇၵုင်ႇတေႇယဝ်ႉၵၢသ်သတိတ်ႉသတုႇၶၽေႇ

လၢၵ်ႇၶျလုင်ႈထူၶ်ႇၶင်ႇၶၢင်ႈ~ လမ်းပူးၶခေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

211။ ၷုသူဝ်ႈတၷၷုသူဝ်ႈမ်ႅင်းမူဝ်ႈတွင်ႈထၢပ်ႇတၢ်ႇလမ်ႈပူႈတ်ႅၵ်ႇသၶၢင်ႈ~ မင်းၸျေးၶခေ်ႉ၊- တၵ်းၶွၵ်ႇပ်ႅၶ်ၶငေ်ႈသိီႈၵိထမ်ႈမျႈ သေးၷပျႈတၵိပုၵ်ႇပျေႈဝၶ်ႅးၶခေ်ၵၢမ်ႈၸၶ်မႅး~ တ်ႅၵ်ႇလိံႇငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝၶ်ႅးၵၶ်တၢင်းပ်ႅၶ်လပ်းတူဝ်ၷူဝ်ၵိင်မွၶ် ၶွၶ်ႅးၷွၶ်ႅးၸၢၶ်သၢင်းၸေးတုၵ်ႉၶဝေႈတၶျေႈတြူး~ တဝ်ႇၸၢၶ်ႈၶခေ်ႉ။- ဝိံႉသေၵၢမိင်ႈၵၸသျႈၵောႈလျႈမိီႈၷဝ်ႇၶမေ်ႉ ၷျူႈလၢပ်ႇၷိုင်သၢၶ်ႈ~ လိံၢဝၶ်ႅးငတႉယဝ်ႉ။ ။

212။ လိုလဝ်ႇတွင်းတၢႉမၢၵ်ႈၶျေႉၵိတ်ႇလူႈလုၵ်ႇပိုၶ်ႇတူမ်ႇဝၢၶ်သၢၶ်ႈ~ ယွၶ်ႅးၵိၶ်ယဝ်ႉ၊ ပၶ်ႈထုၵၢသၢၵ်ႇလွင်ႉမၢတ်ႇ တောႈတင်းသေးသမႅးၷဝ်ၵျေႇဝျႇၵၶ်ၷူဝ်ၸိတ်းဝၢင်ႈသၢၵ်ႇၷုၶ်မိုင်းၵျမ်ႈသဝ်းထိၶ်~ သိုင်ႈပ်တ်ႇသေယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၷျူးသွင် ဝၶ်ႅးသၢမ်ဝၶ်ႅးၷုၶ်မိုင်းတွင်းတၢးသၸၢၶ်ႅးၷျႅးမၢၵ်ႈၶေ တူမ်ႇၵိုဝ်ၶွႇယွၶ်ႅးၵိၶ်~ ယျပၢၵ်ႈယဝ်ႉ။- ၵေားသထျႈမေယျၷဝ်

ဝျႈယဵဝ်မဝ်ႇထုၵ်ႇသၢၼ်ႇၶိပၢတ်ႈၵၢၶျေႇလေႇပူႇမံႈဝၢၵ်ႈသၢၵ်ႇ~ ၼုၶ်မိူင်းၺဝ်းၵျႝ။ ။

213။ ၼံႇၼေဝျႈသူလၵ်းၼုလျ်ႇမ်ၸ်ႇၵ်ၸ်ႇၼ်ၸ်ႇၼမ်းၼ်ၶ်ႇၵ်တ်ႈပုၸ်ႇတသေႇၶိတ်ႉၵျူႇသီႇသူလျ်ႇလီႇ လိၸ်ႇလီႇၵၢၶ်လၶ်ႇၺၢၶ်ႉ

တမ်ႈၺၶ်ႈမီးမၢၵ်ႇ~ သၼၢၶ်းၶၶ်ႉ၊– ဝၶ်းလွ်ဝၶ်းလွ်ၵၢၸ်လွ်ၼုၶ်မိူင်းယွၶ်းၵိၶ်ၼိၶ်လွ်သၢၸ်းလေးၵၢမ်ႇလိူဝ်ၺၢၶ်း~

 လုၵ်ႈလံႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝျႈတီႈမေယျၶမ်ၶျေတၸ်းလိူဝ်းၼိူဝ်းၼဝ်ၼုၶ်လုမ်းမၢတ်ႈမူးၼၢၶ်း~ တၢင်းဝၢၶ်ႇၵျႝ။– ၵဝ်လဝ်ႈၼြၵ်ႈ

ၶ်ႇၵ်တ်ႈၵိူဝ်သေၵျေႈၵမ်မၼယမျႇၵၶသၶ်ႇလျႇၵၢၶိတ်ႉလတ်ႉတျႇၵူၵ်ႈတၵ်းၼြူၵ်ႈမၢၶ်ႇမၢၶ်ႇ~ ထိုၸ်ဝၶ်းမၶ်းယဝ်ႉ။ ။

214။ သိၸ်ႈတီႈသူပ်းတူႇသူပ်းၶဝ်ႈသူပ်းၵၢမ်ႇၵိၶ်ၼဝ်ႈလံႈလူမ်းမံႈလိူဝ်ပူႇမုၵ်ႉတမ်ႈၺၢၸ်ႈလိူဝ်သၢၶ်ႇ~ ၵၢးၵြီးယဝ်ႉ၊– မၵ်ႇ

ၶျေႉတူမ်ႈၵိူဝ်ၶၶ်ႉသူလၵ်းပၶ်ၵိၶ်ၺၸ်းၵဝ်သေၵမ်းယျႇပံၢသီး~ ၵ်ၶ်ႇလဝ်ႈတျႉၶျေႈ၊ ၊ ၶၶ်ႉၵျေႈတိတ်ႉသိၵျႇသြျႇတၸ်း

လံၢၵိူဝ်းတၵ်းၵၢမ်ႇတံၢၼုၶ်မိူင်းၼမၸ်းၵြီး~လွတ်ႈသျႇယဝ်ႉ။– သွၸ်ႇၵ်ၸ်ႇၵူဝ်ႇလမ်ႇတၢင်းဝၢၶ်ႇၵၢမၢတ်ႈၵြမ်ႇလၢတ်ႈမၢၵ်ႇၶျေႉ

လွင်ႈၵလုႉ~ ၵဝ်သိမ်းသေယဝ်ႉ။ ။

215။ ခိ့ၸေႉတေႃးသမႃခ်ႇထႃၵ်ႈၵသႃၵ်ႈၵေႃႈတၵ်းသိင်ႈခ်ႇထု့~ သုတ်းပႃခ်ယဝ်ႉ၊– သင်ၵဝ်ၵမ်ႇတိႃမေယုလုႉခိ်ႉ
တင်းပူႇၵမႃတ်ႈၵဝ်တၵ်းၵဝ်တိႃတ်ပ်းခေႃးမိင်းသူတင်းလိူဝ်းၵ်ခ်ႇတိႃၸေႃခ်~ ၵမ်ႇလွတ်ႈလမ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃးသမူႇလိၵ်ႈ
124 မီးခမေ်လုိ်လမ်ခုခ်မိူင်းၵုပတႃခ်ႇတီႈတခ်းခခေ်~ ၵမ်ႇၸေႃတ်ႇယဝ်ႉ။– ထႃခ်ႈပေႃးလုတိဝိလိူခ်ႇထွတ်ႇထူလုႈလိၵ်ႈ
လုိ်ခႃတ်ႇ~ ယႃခ်ၵူ့တူဝ်လဝ်ႈမင်းၵႃးသေယဝ်ႉ။ ။

216။ တေႃးသခိ်ႉ ပိူဝ်ႈမခ်းယႃႉပ်တ်ႈသတ်ႈထု့ၵျေ့လူဝ်ႇ ၵုသူဝ်ႇၵမ်ႇၵူႉၵၵုသူဝ်ႇၵမ်ႇၵူႉ ၵမူႉယုိ်ႇၵုင်ႈဝွတ်ႈလူမ်း
ထႃတ်ႇ~ ယႃခ်ၵူးယဝ်ႉ၊– လခ်တိႃသိႃလုိ်တေႃးသႃးပႃးၵဝ်ခုခ်မိူင်းၵူ့ပ်ခ်ငူး~ ယူႇၵူလုႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ဝခ်းခုိ်ဝိခ်းၵျ
လူင်ခေႃတေႃးခႃခ်းသၸေႃခ်းသုၵ်းမိဝ်ၵျင်ၵ်ဝ်ထူဝ်းလွခ်း ခွခ်းလိူခ်းလိူခ်ႈလတ်းလူး~ သွၵ်ႈပု့ယဝ်ႉ။– သမ်ႉမ်ခ်ႈ

ဢၶိင်ႇမၢၵ်ႇၶေႉဢမ်ႇလွႆႈပုႈပုႈတွႆႈပုႈၺွင်ႇၵီတ်းသွင်ႇသပ်ႉပၵျိႇသိင်ႈတီႈဢိုပ်းလေႃႇ~ လူင်ပဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

217ႉ သေႃးတႃႇၵိရိၶေႃတ်ႈ လင်ႇတၵ်းမႃးလၢတ်ႈမၵိုင်ႇတထေႇလဝ်ႈဝႆႈလဝ်ႈၵျင်းယႃႇ~ လၵႃးယဝ်ႉ၊– ၵေႃႉဢၶ်ၵုသူဝ်ႇ ယွႆႇၵုသူဝ်ႇၵုင်ႈၶၶေႃႉ သင်ၿဝ်တၢႆၶွင်းမၢၶ်ႇတေႃးသႃး~ သိင်ႈသၢၵ်ႈၶၶေႃႉလမ်ႉ၊ ၊ ဝႃႈတီႈတူၶ်သိၶ်မိၶ်ၺွင်ၶွိူဝ်လူမ်းၾီ ၵူၶ်းလူမ်းတပေႃးမျႃတ်ႈၽြေႃး~ ၵျၢၶ်းတႃႇၵျိ။– တေႃးသမူႇလိၵ်ႈၶၶေႃႉဢပ်တ်ႈတၵ်းမီးၶင်ႇၵျူဝ်ၶိုင်ႈၽဝေလၢတ်ႈတၵ်းၵျႃႇ~ ပၢၶ်လိုၶ်းၶၶေႃႉၶေႃးႈ။ ။

218ႉ ၶင်ႇၶႆႉရူၵ်ႉၿတေႇဝႃႇၵႃႇရဝတမ်ႇဝၢတ်ႈလဝ်ႈရျၢၶ်းတႃႇ~ ၶၶေႃႉ၊ – ဢုၵ်ႉၿတိင်ႇလူပူၵ်ႇၵူဝ်ႇၿဝ်လဝ်ႈၶၶေႃႉ လၶ်ဢၶ်ၵျူၶိၶ်းၵျူႉဢဝ်ၵမ်းလိဝ်လိဝ်းၽွင်းပွင်ႇလွႆမႃး~ လိင်ႈၿႆၢႈၸတႉယဝ်ႉ၊ ၊မၵိုင်ႇတထေႇၶေႃးလေႇၵမ်းလိဝ် ယိဝ်လွႆ ၵိုတ်းထူပ်းၿုၶ်မိူင်းလဝ်ႈလႃပႃး~ မႃႇတႃႇပီႇတႃႇယဝ်ႉ။– ဝၶ်းၶိုင်ႈလေႉလဝ်ႈလင်ႇတၵ်းလေႇၿဝ်ႈထူၶ်ႇၺွင်ႈၽေႃႉၵေႈ

ၵျူၺ်ႈၵၢင်ပုႇ~ လူငူးၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

219။ ပိၵ်ႈတုႇၵပုႇတၵေႇၵေႈႁျလႅင်ႉလီႇဝိတ်ႉတၵၢသၢၵ်ႈဝိင်ႇလျုႇ~ လူင်ၶျေယဝ်ႉ၊– ငူးယင်းၵၢဝ်ႁျူဝ်ၵၢဝ်ႁျၢင်ၶ်ၶၼ်း တုမ်ၵၢင်ပုမ်ႁျ်တ်းယၢၶၼ်းႁျၢတ်ႇၵိၶ်ပေ~ ဝၢင်ႈႁျူလ်ႈၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ရျၢၶၼ်းလပ်းၶူဝ်ပႂ်တေမေလွ်တူလ်းၵ်ၶ်လေဖေးယႅၵ်ႉ

ယႅင်းႁျ~ ၶဝ်ႈလၢၶ်ႇယဝ်ႉ။– မႁျိင်ႇတထေႇသႅင်ၵေႇႁွင်ႉဝုႈသီႇရိထမ်ႇမုႇသေးၵၢၸရျူႇလုႇပေုႈၵဝ်လဝ်ႈသွင်တၢၶ်ႇ~ ၶၢၶ်ငၢမ်းတေႉယဝ်ႉ။ ။

220။ ပိၵ်ႈတုႇသပ်ပၵျီႇၵေုႈၶၶၶိၶျူထွမ်ႇၵသမ်ႇပရမ်ႇႁွင်ႉလိုဝ်ႈလဝ်ႈမုၶ်သၢၶ်ႇ~ လၵုးယဝ်ႉ၊– ၶႂ်ႉလမ်ႉၵ်ၶ်ႇပိၶ် သႅင်မၶ်းသုးတေုႇၵိင်ႇသေႉလုၵ်ႈၵဝ်ရျၢၶ်းတုႇမႁျိင်ႇတထေႇမင်းသုး~ လုၵ်ႈပေုႈႁျိုဝ်ၶေျု၊ ၊ ငူးလင်ႇယိုၶ်းၶေုး ယေုးႁျူဝ်ႁျ်ၶ်လူပႂ်တေတုမ်ပုတ်းသုတ်းပိင်းလူယႅင်းငွၵ်ႈတူလ်းမုး~ မုင်ႈငုႇယဝ်ႉ။– ယႅၵ်ႉႁျၶ်ၵိူမ်ႈႁျိူမ်ႈလိူင်လိူမ်ႈလီႇဝ

ၸုမ်ႇၸူင်ႇဝၢတ်ႈလဝ်ႈမျၢတ်ႈၵၢၼ်းတႃႇ~ တူၼ်ၶမ်းလဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

221။ မၵိုင်ႇတထေႇလဝ်ႈၵႂင်ႉဝုၼ်ႈဢၢပႃႇတရေႇလႃသေႇပေႃႈဢႂၵ်ႇၽေဝ်လဝ်ႈမုင်ႈၵၢင်ႈၶၼ်ႇထႃႇ~ လိဝ်းၶၼ်တႃႉ၊– ပေႃႈတ ႁႃႇၵဝ်းတေႃႈၼ်ႉၵိတ်းၵုဝ်ဢၢဝ်တိၼ်ဢၢဝ်မိုဝ်းတူၵ်းၵႃႈၵႂႈၵိုတ်းတူဝ်လႆၵၢင်ယၢဝ်းမျေႃႇတူလ်းၵၼ်~ လၢၵ်ႇၵၢင်ႈဝ်ႉၼေႃႈ ၊ ငူး ၼေႃႈမိၶၵိုတ်ႉလုၵ်ၶုၵ်းထူပ်း ႁမ်းလိဝ်တူလ်းလူပေလင်ၼင်ၼေႃသိုတ်းၵုတ်းၵၢင်ပိုတ်းယၢဝ်းၵီးလုမ်ႈလႆၢးၶၼ်~ ဝႆၢႈထူင်ႇယဝ်ႉ။–

ပေႃႈလဝ်ႈယိၵ်ႉလူတူဝ်ႁဝ်ႇ သဝ်ႇၵဝ်ႇၵိတ်းၼေႇလိုင်လၢင်ႇလမ်ၶၼ်ႇပိၼ်တီႈလုမ်ႇလီႈဢႂၵ်ႇလူင်ႇ~ မူၼ်ၽေႃႈၵႂပ်းလႆၢးဝႆႉ ယဝ်ႉ။ ။

222။ ၽဝိင်ႇႁျဢၢတိတၶၼမေဝ်ႇႁျုႇၵုႇၵႃႇၵုႉၵၢင်ႈၼိုင်ႈၵၼ်လူင်ႇ~ ၵိတ်းၽူးယဝ်ႉ၊– ႁဝ်ၼႆႉဢၢင်ႇႁႃႇပိၼ်တၢင်းသီႇရိထမ်ႇ မသေႃးႁပႃႇတရိပုၵ်ႈပျေႃႇလူင်လၢင်ယၢမ်းလိဝ်ၵိတ်းၵုဝ်မုးယိၼ်းလၢၵ်ႇပိၼ်ငူး~ တမ်ႈၼႆႈဢၢဝ်ၼေႃႈ ၊ သႂင်တႃႇလူၵႃႇပႆၵၢင်

ၵၢင်လင်ၶင်ၶေႃလႆႈၵၢင်းပေႈတူဝ်ငူး~ သပေႉၶႅႆ။– ထေႉလဝ်ႈလင်ႉတၢၵ်းလွတ်ႈဝႃႈၵႃႉထႃႉ တဏှာယသောကော တဏှာယဘယော တဏှာယဝိပ္ပတော ဥပါဒါနပစ္စယာ- ဢုပတၢၼ်ႉလဝ်ႈလၢတ်ႈၶေၽေႉ~ သွၼ်ငူးၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

223။ ပိၵ်ႈတႃႉဢပႃႉတၵေႉယူဝ်ႉသေႉၵရဝတမ်ႉဝၢတ်ႈလုၵ်ႈမျၢတ်ႈတူၼ်ၶေႃႉ~ တပေးၸြေးယဝ်ႉ၊– တူၼ်ၶမ်းသွၼ်ပၼ်
128 ဢၵျၢင်းၵမ်ႉမထၢၼ်းၶၢၼ်းဢၶၼ်ၶေလွမ်းၵူဝ်လိူဝ်တူဝ်ငူးပိၼ်ႉလသီႉငေးပႃး~ ၶျုၵ်ႈပၼ်ႈငတႄယဝ်ႉ၊ ၊ တၼ်းၶႆလင်ႉဝႃႈလီ ၵူဝ်ၵူဝ်လိူဝ်ၶင်းတူဝ်ၵူၼ်းၵဝ်းဢၵဝ်မဝ်းတၢပ်ႈလေႃးၽေး~ တၼ်ႉၶႄႉၶၼ်ႉ။– ဢုပတၢၼ်ႉၵၢပ်ႈယဝ်ႉဢုပၢတ်ႈလွင်ႈၽယေႃႉ~ ပိၼ်မႃးငတႄယဝ်ႉ။ ။

224။ ဢၶၼ်ၶင်ႉၵုသူဝ်ႉၵူဝ်ႉတၢၵ်ႈၵူဝ်ႉတႃႉသတ်ႈထႃႉဢလူႉယႆႉဢလူႉၵၢင်ႈ ဢမ်ႉလၢင်ႈပူၼ်ႉသေသီႉရိထမ်ႉမသေႃးၵပႃႉ တရိပုၵ်ႈပျေႃႉလေႈလဝ်ႈရျႃႉလႃႉ~ မင်းၵျိုးယဝ်ႉ၊– လေႃးဢုပတၢၼ်ႉၵၢပ်ႈယဝ်ႉ မိူဝ်ႈဢၶၼ်တၵ်းတႆႇသႆႇလိူဝ်တေႃးသႃးၵျႃႉပႆမိူး~

လႄႉလိၵ်ႈၶၢင်ႉၶေႃႈ ၊ ထုၵ်ႇတီႈတၵ်းလႆႈလီငေႃႈတၢင်းၶီပၼ်သေဢွၼ်တၢင်းပေႃႈငူးႁိုး~ လင်ႉသႃႇယဝ်ႉ။– ဢုပတၢၼ်ႉ ႁပ်ႈယဝ်ႉဢမ်ႇမျၢတ်ႈတေႃးသဢပ်ႉတ်ႈလႆႈပ်ၼ်ႁူႉ~ ဢွၼ်တၢင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

225။ တီႈၶၼ်ႈလဝ်ႈလင်ႉလွတ်ႈၶေႃႈဢုပတၢၶပေလ်လယႃႉ~ ⃞တြူးယဝ်ႉ၊– ဢၽိထမ်မႃႉလင်ႉဝႃႈ ဥပ္ပဒါနံ ဥပ္ပဒါနၶမ္ဓာ

129 ဥပ္ပဒါနိယၶမ္ဓာ ဥပ္ပဒါနသမ္ပယ- လေႃးဢတေႃၵ်ႉထိဢၵုသူဝ်ႉသွင်ပႃး~ လဝ်ႈလၢတ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိူဝ်ႈၶႂ်လင်ႉဝႃႈဢမ်ႇ လီလွႆးမေႃးလွႆး လၢၼ်းၶမ်ၸဝ်ႈဢတ်ႉတဝႃႉတဢၵ်လွႆတူဝ်ၵဝ်းသိၼ်ႈမေႃးႁႃး~ မဝ်ႉလီႉၶႂ်ႉ။– လင်ႉဝႃႈဢတ်ႉတၶေႃး မိမိၵူဝ်ႉၵူဝ်ႉဢယူႉတူဝ်ၵဝ်ႉလွႆၵဝ်ႉဝႃႈယဝ်ႉ ဢၶေႃႉငတႉဢမ်ႇမၢတ်ႈပိူၼ်ႈတၢင်ႉတီႈတၢင်ႉသီႉ~ မိဝ်းႁူၼ်းၶႂ်ႉၶေႃႈ။ ။

226။ ဢမုပိင်ႉလႃႉဢမ်ႇတူႉဢယူႉသမ်ႉပယုတ်ႉတပ်ႉၵ်ႇပိုင်ႈပိူၼ်ႈလႆႈလီႉ~ တွၼ်းႁျူးငတႉယဝ်ႉ၊– ယၢမ်းဢၼ်လူမ်းၵႃႈ တႆႈသေပၢၼ်ၶုၼ်ၵေႃၶမ်းႁူႉပ်ၼ်ငူး~ သၢင်ႈၵူလ်ႈၶၢင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တွင်းတႃႉသူႁွင်းတင်းလူင်တၵ်းၶွႆႈၶၵူင်မိူင်းသိုဝ်းယင်း

ၵိူဝ်းသိူၵ်ႈၵိူဝ်းၵူး~ ၶငွ်ႉလႃႉၶၼ်ႇ။–ၶိသႃႉရၶဢွၼ်ဝႃႈလမ်ႇပႆႉတၢၼ်ႉၵူပၶိၵ်ႇသယမိူင်းလၢင်းပိင်ႉလႃႉ~ ပိူင်ၵူၼ်း ၵူလိုၼ်းၶေႃႈ။ ။

227. ၶိၵ်ႇသယၵၼ်ဝႃႈလမ်ႇသင်ပိၼ်မႂ်ႇၶေႃႈမႂ်ႇၵမ်ႉမီးမွၵ်ႉမီးမၢၵ်ႉမီးၶေႃႉထိၼ်းတိူၼ်းၵႂ်ႉ~ ပွႆးမျူးယဝ်ႇငလႈ။– ၵူပ ၶိၵ်ႇသယၵၼ်ဝႃႈလမ်ႇ မၼ်းပိၼ်ပႁူလႃႉၶထူဝ်းထၢင်းတၢင်းမီးၶမ်ၶေႃပွင်ႉၵၼ်မႃး~ ၵူႈသိၼ်ႈၶၼ်ႇယဝ်ႇ။ ။ ၵၶိး လေးငသႉၵဝ်ၶေလၢၼ်းၵီးလၢၼ်းႁွင်းၵၸူင်းၵူပၶိၵ်ႇသယပႁူမျူး~ ၶေႉယႃႉယဝ်ႇ။– သတ်ႇတပိင်းလၢပ်ႈသတ်ႈတႃႉ ရူင်ႉသိင်လဝ်ႈၵဝ်ႉၵဝ်းထွမ်ႉၶေႃႈၵဝ်းၵျူၵ်ႈငိၼ်းသႃႉ~ ႁူႁဝ်းဝႆႇယဝ်ႇ။ ။

228. တိၵ်ႇထိၵူပတၢၼ်ႉ သီႉလပ်ႇပတၢၼ်ႉ ၵတ်ႇတဝႃႉတပတၢၼ်ႉ ထွင်ႉမၢၼ်ႉမျင်ႉမုင်ႈၶိုၼ်ႈၵႃႉၵႃႉ~ ပွမ်လူမ်း ၶၼ်ႇ။– တြူးသၸေႃးၵျေႃးၵျူင်းပိူင်လုၺ် လုၺ်ၶဝ်တိၵ်ႇထီးၵမ်ႉပေႃးလူမ်း~ ၶၼ်တ်ႈသၢၵ်ႈၵူလိုၼ်းၶေႃႈ။ ။ လိတ်ႇသဝီႉသႃးတေႃႉ

ဢိင်ႇသေႉသူႇၶၢဝ်ႈရျၢၶင်းလွမ်းလင် သိၼ်လၢဝ်[ၽြႅး]ပႅးဢဝ်ဢိူပ်ႇသၢင်ႇၵၢင်းသိၼ်ႈလႆႈၺူမ်း~ ၼၶင်းၶႄႇယဝ်ႉ။– ၶိတ်ႉ
လေႇၼွပ်ႈယဝ်ႉၵ်ၶႅၼ်ႇလဝ်ႈၸႂ်ႈမၶင်းဢၢၶႅၼ်ႇလွတ်ႈၵျႇမတမ်ႇၵျႇမတမ်ႇဢမ်ႇလိုဝ်ႈဝိပသ်သၶႄႇ~ ဝၶင်းဝၶင်းၼိုၶင်းၼိုၶင်းၶၶေၼ်ႉ
ယဝ်ႉ။ ။

131 229ႉ ၵျႇမတမ်ႇၵျႇမတမ်ႇဢၶၼ်ဝျႈလမ်ႉ ဝျႈဢၶၼ်ဢလူဝ်ႇၽႆႇမၶင်းသူႇၶၢဝ်ႈတၢပ်ႈတၢတ်ႈဝျႇသၶႄႇ~ တွင်းတႃးယဝ်ႉ၊–
မၢၵ်ႈယႃႇၽူဝ်ႇယႃႇၶႆႉမၢတ်ႈဝျႈသိၼ်လၢဝ်ပၶၼ်ဢဝ်ႁင်းၽႆႇႁင်းမၶင်ႈးလူဝ်ႇလႆႇမႄး~ ဢေႈလႆႈဝျႈၶႆ၊ ၊ ၶႆငလႈဝၶင်းၶိုင်ႈမၶင်း
ဢေႈလင်ႇတၵ်းႁူဝ်ၶင်းသိၼ်လၢဝ်မုၶၼ်ၼမ်းႁေႃးထမ်းၼေႈ[တြႃး]~ သၢင်းၵျူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၵ်ၶႅၼ်ႇလဝ်ႈဝျႈဢၶၼ်မၢၵ်ႈသီႇၽူဝ်ႇသီႇ
ၶႆႉတၢင်းမူင်းၶိပ်ႉပၢၶႅၼ်ႇၵဝ်လဝ်ႈဢမ်ႇ မိၼ်ႇလႆႈလွမ်းလူလ်ႈၵုသူဝ်ႇဢၵုသူဝ်ႇ~ တူဝ်ၽႆႇတူဝ်မၶင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

230ႉ ပေႈယင်းသေးၵၢမ်ႇပႃႇရမီႇဢမ်ႇမၢၵ်ႈလမ်ႉဢမ်ႇလႆႈၼၢၵ်ႈဝႆႉလွင်ႈသတ်ႈထျႇယႆႇၵၢင်ႈလိူဝ်ပူဝ်ႇ~ ဢူၵျူင်းၶၶေၼ်ႉ၊–

ဢၼ်ဝႆႉမၢၵ်ႈယႃႉၽူဝ်ႇယႃႉၶၼ်ႈ တၵ်းၵိူင်ႈၵဝ်လဝ်ႈၵွတ်းၶင်ႇၵေႃႈၼမ်း ပၼ်တၢင်းဢမိင်ႈတေႃႉတၢင်းဝၼ်ႇဢမၢတ်ႈလၢတ်ႈ
ဢဝ်ၶင်ႇၼုၼ်မိူင်း~ ဢမ်ႇလႆႈႁူလ်ႉၶႃႈ ။ မိူင်းၶိပ်ႉပၢၼ်ႇၶၼ်ႈၵေႈၽူးလႆတၵ်းမိူဝ်းၵိူဝ်းၽင်ၵိူဝ်းမၼ်းႁုပ်းၽင်ႁုပ်းမၼ်း
လွင်ႈထီးၵိူင်း~ ႁူဝ်ႇတၢၵ်ႈႁူဝ်ႇတႃႉယဝ်ႉ။– တၢၼ်ႇပေႉတူဝ်ၵဝ်ႇပေႃးၶိႇပေႃးၶင်ႈသူင်ႇၼၢမ်ႈၶမ်ႉၼမႈလိူဝ်ႈၵေႃးၶႃႉ~ ၵိူဝ်း
ၽင်ၵိူဝ်းမၼ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

231။ ၵေႃႉဢၼ်သေးၵၢမ်ႇပႃႇရမိႇၶူႉဢမ်ႇလႆႈပျူႉလူႉႁုသူဝ်ႇဝႆႉယွႆႇၵူၼ်ႈသတ်းထႃႉ~ ၵိူၼ်းမျူးၶၼ်ႈ၊– ပုတ်ႉထပႃႇတေႃး
တူင်ႇလၽႄးလိုၼ်သမ်ႉလႆႈမူးထူပ်းမၢၼ်ပၢၼ်သိုင်မုၼ်ၶမ်းမြႄးတေႃႉမၢၼ်လူး~ ၵၢပ်ႈလဝ်ႈၶၼ်ႈၵျ ။သေးၵၢမ်ႇမၵႃႉႁု
သူဝ်ႇတူဝ်ၶဝ်သတ်းတဝႃႉသမ်ႉၶေးပႃး~ ၵေႇၵူႃႉယဝ်ႉ။– ပေႃးတၢၼ်ႇႁူလ်ႈငၵႇပႆႇၵိုင်ႇလဝ်ႈပိူၼ်ႈၽၼ်းမူမ်ႇဢဝ်တၢင်း
တွင်ၵႂမ်ႇပၼ်ႈၵိုတ်းလႃႇ~ တိုၵ်းၽိူဝ်းၶၼ်ႈယဝ်ႉ။ ။

232ႉ ပရိၵမ်ႇမၵူႇသူဝ်ႇၵမ်မၶၼ်ႈပၼ်ႈၵ်ၶၼ်ႇၵၢမ်ႇမီးၵႆႉလွတ်ႈၶေႈဝိပသ်သၶေႇ~ ၸီးၽျၼ်းၶၶၼ်ႉ၊– မၶၼ်းမူၶ်ရူလ်ႈ ၶုမ်ႇပႆႇသုၵ်းရူၶ်းၶုတ်းလုၵ်းထၢင်ၵၢင်ၶုမ်တိုၵ်းၽႆးၵျူႇၸုၵ်ၶၢၼ်း~ မူမ်ႇယၢၵ်ႈငတႉၶျေး၊ ၊ တပေးသုးၵျ ၸဝ်းမုးပွင်းၵၶၼ် ယၢမ်းလႅဝ်ဝ်တေႈလီယႅဝ်ဝ်လၢႆၶၢင်းတူဝ်ရူဝ်ၸေသၢမ်လိုမ်ယိုမ်လွၶ်ၶွၼ်းၽၢၶ်သၢင်းလေးလီမေးၵမ်ႇမထၢၶ်း~ ထေႈၵၢၶ်ႇ ယဝ်ႉ။– ပုႇရမီႇယိင်ႉပုႇရမီႇၶူႉၵၢမ်ႇၸူႉၸႅတ်းၶင်ႇငႆႈပုမ်ႇပူၶ်ႈမူမ်ႇရူလ်ႈတေႉၵ်ပ်ႇထၵ်ႈလႆၢတၢၶ်ႇ~ တိုၵ်းၽႆးၶၶၼ်ႉ။ ။

233ႉ ၶင်ႇၶႆႉၵ်ၶၼ်ႇလဝ်ႈသုင်းမၵေႈဝုႇတၵမျုးတၵုႇသတ်းတဝုႇတေႇသၶေႇၼႆႈၶေႈၶေပျၢၶ်ႇ~ ၸေႈပျုးယဝ်ႉ၊– သုၶၶေတ်ႈၵေႈၸူဝ်ၶ်းတြုးၽြေးသႅင်လၢဝ်ၵၢဝ်ယၢၶ်ၸူဝ်လၢင်ရျၢၶ်းလျၢၶ်ႇသၽေး~ ၵၢမ်ႇရိျုၵ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ၽြေးပိၶ် လဝ်ႈၶႆႉၵၢၶ်ဝေႈ မၢၵ်ႈယုႇၽူဝ်ႇယုႇၵေႇၵတၢၵ်ႈတၵ်းပွႆးပၶ်ၵၢဝ်လႆၢလႆၢမိၶ်ၽႆၢၶူင်ဝ်လူမ်းတီႈလီယေး~ ၸွႆႈၵၢမ်ႇပၶ် သုႇယဝ်ႉ၊– ယင်းတၵ်းဝုႈၵၢၶ်ပိၶ်လူလ်ႈၵၢမ်ႇၶဝ်ၵူသူဝ်ႇၽူႈလိုၵ်ထူၵ်ႈၵေႈလင်ႇၸွတ်ႈထိုင်ၵုႇ~ ဝိင်းငိမ်းၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

234. တေႃႈၶႄႉၵၢၼ်ၶဝ်ႇႁၢင်ႈၵဝ်လႃႈမႃးမီႇၼူဝ်ႇၶိၵ်ႉသယသေးၵၢပ်ႈထၢၼ်ႈလႆႈပၼ်ဝႃႇ~ လိူဝ်မႃးယဝ်ႉ၊– မိူင်းၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ ၼၼ်ႉၵဝ်ယူဝ်မၼ်းတၵ်းၵေႃႇၵတၢၵ်ႈပၼ်ၵၢဝ်လၢႆလၢႆသၢၼ်ႇတြႃး~ လႆႈငၢႆႈလမ်ႉၵျ၊ ၊ ယၢမ်းလိဝ်ယင်းသမ်ႉၶေလူးဝိပသ် သၶေႃႇၵမ်ႇမထၢၼ်းလီးၽျၢၼ်းၼၢၼ်းလူင်ၼၢၼ်းလၢင်ၵၢင်လွင်ၵၢင်ႈတွင်းတႃး~ လႆႈယၢပ်ႇယဝ်ႉ။– ပေႃးယင်းမၢၵ်ႇယႃႇၽူဝ်ႇ ယႃႇပၼ်ၵၢဝ်ၸလႈၵမ်ႇလႆႈၶွင်ထၢၼ်ႈလီလၢပ်ႇ~ လွမ်းမၼ်းၸတႉယဝ်ႉ။ ။

235. ပေႃးတၵ်းၵျၢင်ႉၵဝ်ၽေႃႇဝၶေႃႇႁွတ်းၵူႇၵႃႈတိုၼ်ႈၸလႈႁူဝ်ယၢပ်ႇ~ ၽၢၼ်လွင်ၼၼ်ႉ၊– သမ်ႉဝႃႈတၵ်းပွႆးႁိူဝ်းလီသိပ်းပီ လွမ်းမၼ်းႁူႇမိူဝ်းလွင်~ ၵမ်ႇလႆႈလူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးတၵ်းၵျၢင်ႉၵဝ်တူႇတူႇၵယူႇတီႈၼႆႈ မၼ်းၵမ်ႇလိူဝ်သေလတုၵၼ်ႇ တၵ်ႉၵျၢင်ႉလူင်ၵျၢင်ႉလၢင်ႁၢင်းၶဝ်ၵဵတ်းၵဝ်ဝၼ်းၼိုၼ်းလိုတ်ႈတူဝ်လွင်~ သုတ်းႁူႇယဝ်ႉ။– တႃႉၵၢၼ်ၵဝ်လဝ်ႈႁူႇၼဝ်ႈလတု ၵၼ်ႇတၵ်ႉၵတၵ်းလႆႈမၢၵ်ႈယႃႇၽူဝ်ႇယႃႇ~ သေဝၼ်းႁိူဝ်ႉၶေႃႈ။ ။

236ႉ မၢၼ်းယိၼ်းမၢတ်ႈဝုႈၵၢၼ်မျၢတ်ႈသီႇလၵၢလုႇရဝိသုတ်ႉထိလၢင်ႇလိၵ်တ်ႈလီသုႇ~ တွၼ်းပြေႊၼၼ်ႉ၊– သုၼေၢတ်ႈ ၵေႈလၼ်သင်ဝၢင်းသေၵူိပ်ႇသၢင်ႇၵၢၼ်းၵမ်းလိဝ်ၼၢတ်ႇယၢၼ်ၵေႈ~ ထိမ်ႈပိ်တ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ တၢၼမ်းတူလ်းၵျၼ်ၵၢၵျွင်းၼၢင်း တူဝ်ၵျူဝ်လိုဝ်တပေးပျွင်းလေးလႆႈပိၼ်မုး~ ၽွၵ်ႈပျၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ထၢၼ်ႈပေႈၶျူႉသေၵၢသွင်ႇၵၢယှၢၵ်ႈသၢင်ႇၵၢၼ်းလဝ်ႈၼိပ်ႉ ပၢၼ်ႇ~ ပူင်ၼျူးငတႉယဝ်ႉ။ ။

237ႉ ၵ်ၼ်ႇလဝ်ႈယၵ်ႉၼေႈၵၢၵ်ႉၵသုႇဝၵ်ႉၵမၵျုႇသုႇဝၵ်ႉၵလုၵ်ႈလဝ်ႈတူၼ်သၢၼ်ႇ~ လႆပုးၼၼ်ႉ၊– တူၼ်လုံသေၵေႈ ၵမ်ႇမီးၵိပ်းၵၢဝ်ၽိုၼ်သျုံလူိင်ၼမ်းဝၢင်းတမ်းသၢင်ႇၵၢၼ်းပြေႊ~ တမ်ႈၵျၼ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ငဝ်းသိင်လင်ႇတၵ်းၼေပေၼ်တူၼ် ပႆလိုၼ်းမွၼ်းၵိပ်းႁွၼ်းၵျုႈၵၢဝ်မုး~ လေးပုႇယဝ်ႉ။– ၼွင်ႉလဝ်ႈသမ်ႉဝုႈပေးယင်းသူးတွင်းပိ်တ်ႇယူိင်ႈပေႉပေႉလုင်ႇလုင်ႇ လဝ်ႈၵမ်ႇၵၢပ်ႈၵယုႇ~ ပၼ်ၼှၢင်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

238。 လၢပ်ႈလူလ်ႈၵိူပ်ႉယႂ်ႉၽိုၼ်မႂ်ႉလီႉဝၢမ်ႉၵၢမ်ႉၶၢမ်ႉၶႂ်ႈၵၢဝ်ႁူႉ~ လႄးလႄးယဝ်ႉ၊– ၵၢၶေၼ်ႉတႃႉလိုၼ်းမွၼ်းၵၢမ်ႉ ၶႂ်ႈၵိပ်းႁွၼ်းၵိပ်းၵၢဝ်ၽိုၼ်သႂ်ႇၵၢၼ်းၶမ်းၶၢမ်ႉထိင်လႄး~ ၵၢမ်ႉသူႈႁူလ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ငဝ်းသိင်လင်ႉဝႃႈ လိုၼ်းမွၼ်းႁွၼ်းၵၢဝ်သေ ၵမ်းသၢင်ႉၵၢၼ်းပီႈၽြေး~ မျၢတ်ႈလွႉၶေၼ်ႉ။– ၵဝ်လဝ်ႈတၵ်းၵၢပ်ႈသူးလၢပ်ႈပ်တ်ႉယိုင်ႈပထၶေႉ~ ပၼ်မႂ်းလိၵ်ႈ။ ။

239。 ၵၢၶၢင်ႉတေႃႉမူႉဝႃႈၶင်ႉၶႅႉသုၶေႃတ်ႈလႆႈလႅင်ႈသေႉၶျူႉ~ လၵႃးယဝ်ႉ၊– လဝ်ႈၵေးတမၶႅႉသင်ပၶ်သူလ်ႉမၶ်း မျူဝ်းမၶ်းမႁျႉၶွႆႉၶၶ်းၵေၵၢဝ်ပိုင်လႂ်လူဝ်ႉတွင်းတႃး~ ၶွပ်ႉၵၢပ်ႈလူင်ရျ ၊ ပေးၵၢမ်ႉလႂ်ႈမႁျႉၶွႆႉၵၢမ်ဝ်းၶေၼ်ႉ လွမ်းမၶ်းႁိုဝ်းလီသိပ်းပီသေလၢၵၢမ်ႉၵျူဝ်းၵျူး~ ၵၢပ်ႈမၢၵ်ႈၵၢပ်ႈၽွတ်ႉယဝ်ႉ။– သုၶေႃတ်ႈၵေႈဝႃႈယဝ်ႉပႆႈပ်တ်ႈၵၢလိင်ႉ တေႉယယွတ်ႈလဝ်ႈႁူႉၶဝ်ႈမိူဝ်းၶူဝ်ႉ~ လိူဝ်းၵတွၼ်းႁိုင်းပုၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

240。 လင်ႉဝႃႈသီႉလပ်ႉပတၢၶ်ႉပႃႉရျႉမႃႉသတိၵ်ႉထိၵုပတၢၶ်ႉၵၢတ်ႈမၶ်းမၢတ်ႈရိုၵ်ႈဝႃႈလတုၵၶ်ႉတၵ်ႉၵ သီႉလလၢင်ႉ

ၵေႃႉႁၢင်မၢၵ်ႈငလႈႁၢင်ၽူဝ်ႇ~ လေႈပႈယဝ်ႉ၊– သုတ်းၵႃႈလွမ်းလင်လိမ်ႈသင်ၵျူဝ်းလီပိၼ်ပီလႈလႈတေႃႈယင်းၵမ်ႇမီးႁူႉ
လၵ်းပြေႈ~ ၵ်ၶင်ႇလဝ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇဝႃႈၵုပတၢၶင်ႇၵၢတ်ႈမၢတ်ႈလူင်မၢတ်ႈလၢင်ၵၢင်လွင်ႈလၢင်းလႂ်ႈႁေႃၶမ်းမၢတ်ႈၶဝ်ၵ
တွၶင်းသႈ~ ၵိၵ်ႈဝႃႈလၢမ်ႇမၢၵ်ႈလၢမ်ႇၽူဝ်ႇယဝ်ႉ။ –လတုၵၶင်ႇတၵ်ႉၵၶင်ႉမၶင်းယင်းမၢတ်ႈဝႃႈမျတ်ႈၶေႃႇသၵွၶင်ႇတွၶင်း
137 တၢင်ႇၵလိင်ႇတေႇယယွတ်ႈလဝ်ႈပုၵ်ႉႁူဝ်ႇ~ သၢမ်မိူင်းၶင်ႉယဝ်ႉ။ ။

241၊ တီႈၶၼ်ႈလင်ႇတၵ်ႈလႆႈလိုဝ်ႈၵုပျႇတျႇၶသေမ်ႇပယုတ်ႈလၢၶင်ႇထုၵ်ႈၵလူဝ်ႇ~ ႁူၶင်းမဝ်ယဝ်ႉ၊– တီႈၵၶင်တၵ်ႈၵမ်ႇ
လွႆႈၶၶင်ႉ ၶွၶင်းမိုၶင်းမိုၶင်းတၢလူႁႃႁႃၶင်မၶင်းမူဝ်းမူဝ်း တၵ်ႈၶွႆႈလွမ်းမူဝ်းၵျမ်ႇပွင်ၵဝ်~ လူဝ်ႇတၢပ်ႈဝံႉယဝ်ႉ၊ ၊ လေႈၵီႇ
တေႃႈၶၼ်ႉ ၵေႈလူႈၵုပတၢၶင်ႇလေႈပႈလူသႈၵမ်ဝ်းလိူၵ်ႈႁျတီႈၶၵ်းမဝ်~ သမ်ႇပယုတ်ႉတဝိပယုတ်ႉတျႇယဝ်ႉ။– ၵမ်ႈ
ၽွင်ႈတီႈၵမ်ႇလိုဝ်ႈၵမ်ႇလွႆႈၶၶင်ႉယေႇၶ်ၶင်းၵျူၵ်ႈလွမ်းဝျႇသၶျေႇ~ လွႆမၶင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

242ႉ လေႃးၵထႃတ်ႈၡ ၵုပတႃၶၼ်ႈၶၼ်ႉမျႃတ်ႈၵမ်ႈမျႃတ်ႈၵေုႈပိတၵႃတ်ႈလႃတ်ႈဝႆႉတီႈယဝ်ႉတီႈတူဝ်ႈသုႈသၶေုႈ~ ႁူဝ်း ပႅင်းၶၼ်ႉ၊– သင်တၵ်းလွမ်းၵဝ်ၵယူႈပိတၵႃတ်ႈလႃတ်ႈၶၼ်ႉ ပရိယတ်ႉတိသုႈသၶေုႈသွၼ်သေၵွၼ်တႃင်းၵျင်းလွမ်း ႁႂ်ႈလင်ႈတၵ်းလႅင်း~ တီႈလိုဝ်ႈတီႈလွႆႈမၶၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးတၵ်းလႃမ်းသုးငုၵဝ်ၸင်းၸဝ်းငမ်းငဝ်းၵုႈၵတႅင်း~ လူဝ်ႈယုႈ ၶၼ်ႉ။– ပိတၵႃတ်ႈလႃတ်ႈဝႆႉၵမ်ႈယၵ်ႉၵဝ်ၵုႈၵယူႈဝုႈတဝုႈသၶေုႈ~ တူဝ်ၸဝ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

243ႉ မူၶၼ်ၶင်ႈလိုဝ်ႈယဝ်ႉလွႆႈယဝ်ႉၵယူႈဝုႈၶင်ႈၶၼ်ႉၵုႈၵျူၵ်ႈလွႆမူၵ်ႈၵတ်ႉတဝုႈ~ ႁႂ်ႈၶၼ်ႉ၊– လင်ႈဝုႈၵုပတုႈၶ သမ်ႈပယုတ်ႉတၵဝ်ၵုႈၵုပတႃၶၼ်ႈလွႆလီဝ်ၸဝ်းႁွႆးၵယူႈမုး~ ပိုင်ႈလွင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တိၵ်ႉထိပတႃၶၼ်ႈၵၶၼ်ဝုႈလမ်ႉဝုႈ တီႈတိၵ်ႉထိၵျူဝ်လွႆႁူၶၼ်းၸဝ်းၵဝ်လွႆးပိုင်ႈႁႂ်ႈ~ ၵျမ်းၵၢၶၼ်ႈယဝ်ႉ။– မႃတ်ႈၵဝ်ထုင်းလႃမ်ႈယူဝ်းလဵၶၼ်ႈပေႃႈငမႈၵျ်တ်းဝႆႉ လူဝ်ႈလႆႃတႃၶၼ်ႈ~ ၵျိုင်တွၶၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

244။ သုင်ႇလုၵႃႇလသုႃႇသၶေုႃႇၵပၶွၵ်ႈသေပိင်းလုၢပ်ႈလဝ်ႈၶိပ်ႉပၢၶ်ႇ~ ၽြေုးၶၶေ်ႉ၊– ၵတုၢင်းသုႃႇသၶေုႃႇႁုႃႈၷိင်ၶ်ႉ သၽေုးတၵ်းၵဝ်မူၶ်ၵၶ်ၵမ်ႇၶျူးၶေုး~ ယုတ်ႈလၢတ်ႈၷူဝ်ၵျ၊ ၊ ၷူၶ်းယိပ်းၵမိင်ႉတေုႃႇၷူၶ်းၵမ်ႇယိပ်းၵမိင်ႉတေုႃႇ ၶၶေ်ႉ တၵ်းမၢတ်ႈပိင်းၵၶ်ပူၶ်ႈတင်းႁုႃး~ တူႇတူႇယဝ်ႉ။– ၵေုႉၵမ်ႇႁူႉငလႈၵေုႉႁူႉၶၶေ်ႉ တၵ်းပွႈမၢတ်ႈၵဝ်ၵမုဝုႃႇတ လွင်ႈၵယူႇ~ ၻဝ်ပိင်းၵၶ်ယဝ်ႉ။ ။

139

245။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေုႈပႁူသုတလုႃႇၶၵေလၢၶ်ႇတူဝ်ၵဝ်ႇၽၢၶ်ႇႁိုင်ႈမၶ်းလိုင်ႈၵမ်ႇပေႉပူၶ်ႈတၢင်းမူႇ~ မိတ်းသူလုပ်ယဝ်ႉ၊– ၷူင်မုးလေုးၽေုးပုးၵဝ်တၢင်းၵျင်းတူဝ်ႁုဝ်းၵွၶ်မဝ်းႁုၢင်ႇတုၢၷူလုပ်~ ပူၶ်ႈလၢၶ်ႈလူးႁွၶ်ႇ၊ ၊ ၽဝေလၢတ်ႈၶ်ႉပၶ်ၵဝ်သွင် ပၢၶ်သၢမ်ပၢၶ်ဝၢၶ်လၢင်ၷူမ်လိမ်းၵျင်ႉၵၢႆႈၷူၶ်းပူလုပ်~ ၵမ်ႇတင်ႉၵမ်ႇတေႇယဝ်ႉ။– ၵုပတၢၶ်ႇၵၢတ်ႈလေႇလၢတ်ႈ လူင်ၵုႃႇၵုႈႁုဝ်းၵျူၵ်ႈၽၢမ်းမေႇ~ လိုမီးၵဝ်ယဝ်ႉ။ ။

246။ ၵမ်ႈၽွင်ႈဝႆႇတပိူၼ်ႈၵျင်။ ပိူၼ်ႈလၢတ်ႈလွင်ႈယဝ်ႉၺဝ်းလၵ်းလွမ်ႈဢဝ်ဢလူဝ်ႇဢိတ်ႉသႆႇပျူႇပတ်ႉတဢမ်ႇၵျိူၵ်ႈသၢၵ်ႈ
သေႇ~ ၸၢႆးယဝ်ႉ၊– ၸွမ်းလူလ်ႈဢလူဝ်ႇတိၵ်ႉထိၵုပတၢၼ်ႇလွင်ႈၺဝ်းၺၼ်ပိူၼ်ႈဢမ်ႇပိၼ်မႄး~ ၽွမ်ႉလွင်ႈၼႆႉယဝ်ႉ၊ ၊
ၵေႃႉဢၼ်ၶူဝ်လွင်ႈမီးလူလ်ႈၼုၼ်ၵေႃႈ မၼ်းလၵ်းဝႆႇသၼေႇၼိူဝ်းၼုၼ်ၼိူဝ်းၵုၢၼ်သိူင်ဝၢၼ်ဝွၼ်းၼျူးတၢၼ်ႈၸၢႆး~ လၢတ်ႈလဝ်ႇ
ယဝ်ႉ။– တီႈပိူၼ်ႈဢမ်ႇၶူႉၵေႃႈမၼ်းၶူႉဢမူႉလွင်ႈၼၼ်ႉလွင်ႈၼႆႉၵႆႉလၢတ်ႈလုပ်ႈၶူဝ်ၼဝ်ႇ~ ၼွၼ်းမိုဝ်းမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

247။ ၵေႃႉၼွႆႈၵေႃႉၵေႃႈလေႃးၽသေုတ်းၸၢတ်ႈ ဢၼ်သုမ်းပိူၼ်ႈဢမ်ႇလၢတ်ႈၵွႆးၵိၵ်ႈဝႃႈတၵ်းမျၢတ်ႈလႆၢၽဝ်ႇ~ တူဝ်းလၢင်း
ယဝ်ႉ၊– ၵေႃႉဢၼ်သိူဝ်းလူလ်ႈလေႃးၽတေၼ်ႇ ၼၺေႇဢိတ်ႉထိၵတႃႇၼိူဝ်းၼုၼ်ၵိၵုႇၼိူဝ်းၼၢင်း~ ဢမ်ႇၸၢၼ်ႈသၵ်းပွၵ်ႈၼတႃႉ
ယဝ်ႉ၊ ၊ သပ်းသေးသေးတႃႉၸၵေးမေလႆၢသႆၢလွင်ႈ လၵ်းလေးဢယေးၼိုင်ပွင်မိဝ်းၵူၼ်းထၢၼ်ႈလေးၵူႈလႆၢတၢင်း~ ပိူၼ်ႈတႆႇ
ၼႆႉ၊– သုတ္တိသမ္ပုတ္တိလောကက္ကတိယာပူရၸာအၸ္ဈာရသ–သိပ်ႉပလူႇပျေႇၵျူႇတူင်ႇတွင်ႈမွၵ်ႇမႆႇ ~ ၸမ်ပႃႈလ်ၼ်ၼူင်းၼႆႉ

ၵျႈ။ ။

248ႉ တေႃႇၶင်ႉယိၵ်ႉလူၵႃထိပတိထုင်းယူဝ်းၵျူဝ်းတိင်ႈသႃႇသၶေႃႇတိၵ်ႉဢိၶဝေႃႇသဝလႃႇၸမိၵ်ႉ တူႇၵူပတႃၶင်ႈၵျိတ်ႉၶျေႃႇ
ၶႃတ်ႈတိၶင်ၵႄႇ~ သွင်ၵွႆးၶၶင်ႉ၊– တူၵ်းၶင်းလွၵ်းၵႃင်းၵႃတႃင်းယႃမ်းၵိင်းၶႃပေသွင်ၵႃၶင်ၶတ်းၵၶင်မေးမိုဝ်းယိပ်းတိုဝ်းပၶင်ႈ
141 ၵျူသွႆး~ တွႆႇၶိုင်ႈၵႃဝ်တႃႉ၊ ၊ ၵူပတႃၶင်ႈၵႃၶင်လီၵႃမ်ႇလီမီးၶင်းၵူင်တူဝ်ၵျူဝ်လႆုတင်းလူင်ၵႃမ်ႇလႆုႈဝႃႈၵျဝ်းၵွႆး~ ပိၶင်ၵူပ
တႃၶင်ႇၶေႃႈ။– လီတေႃႈသူႇတေႃႇသူႇငေႈၵျႃမ်ႇငဝႈၵႃၶင်ႇတရေႇသႃႇသၶေႃႇၵႃႇလၵႃၶျိတ်ႈၵျိတ်ႉၶျေႃႇၶႃတ်ႈလႆုမႃၶင်ႇ~ ပွင်
သိမ်းတႃႉၶေႃႈ။ ။

249ႉ ၶင်ႇၵျိုဝ်တၵ်းပွႆးပူၶင်ႉလွတ်ႈၵျူးၵွတ်ႈၵပ်ႉၵိဝ်ႇၵ်ပ်ႈၵျႃမ်ႇလိမ်ႇတိုတ်ႉသိၶင်ႈလႆႈမ်ပႃၶင်ႇ~ တႃင်းၵ်ၶင်းၶၶင်ႉ၊– တူလ်ုး
လွမ်းၵူပတႃၶသေမ်ပယုတ်တထမ်မလေးပႈ ၶျူးၶေႈၶေမႃင်ၵူင်လႆု ၶႃဝ်သႆုၶလေုင်းလင်ႇတၵ်းၶ်ၶင်း~ ပူၶင်ႉယႃၵ်းငတႉ

ယဝ်ႉ၊ ၊ ꩬုပ တၢခ်ႇခခေ်ႉခငေ်ႇꩭိုဝ်တၵ်းပိၵ်ꩬုပဝီထိဝိငေၵြၢး သုင်းမႃးခွ်းတူဝ်ခုၼ်ခေၢင်းပွင်ꩡျၢင်းပူၼ်ႉꩭူင်ၵ်ၼ်း~ လွတ်းꩫိဝ်ႇယဝ်ႉ။– လူဝ်းꩬၼ်လယꩬတ်ႉထချေႇယႃႇတၢင်းꩲုႃႇသီႇꩭြႃးသၵ်းꩫိတ်းချေႇꩫီႇခ်တ်းတၵ်းꩤိဝ်ႇ~ လွ်မႃးꩦတႉ ꩫျႃ။ ။

142 250ႉလူႇပျေႇလေးꩫထၢတ်းꩫျႃ ခွ်းမျၢတ်းပၢခ်ချေးꩫျေးလၢတ်းခ်ႉꩤျေးသေလေးလိင်ႇယႃႇပ်လူဝ်းယိင်ႇꩬႃႇꩫူင်ႇꩬုပတၢခ်ႇ ꩡျၢမ်ႇꩫၢတ်းလွ်ꩫိဝ်ႇ~ လေးꩤျေးတႃႉ၊– မိမိꩭူဝ်ႇꩭူဝ်ႇꩭုသူဝ်ႇတူဝ်ꩫဝ်ႇခခေ်ႉ ယႃႇပ်ꩬဝ်ꩭြိတ်းꩬလၢင်းတၢင်းꩤေၢခ်ꩭြင်းꩭြဝ်းꩬု သူဝ်ႇမွ်ႇယွ်ႇခမေ်မျူး~ ထၢပ်းထ်င်းတချေး၊ ၊ ꩬုပတၢခ်ႇခခေ်ႉ ခငေ်ႇꩭိုဝ်မခ်းတၵ်းပိၵ်တၢင်းꩬုပတႃႇခမေ်ႇꩭုသလႃႇခမေ်ႇ တၢင်းမုခ်ခုခ်သိခ်ခေၢင်းထမ်းထၢပ်းတူဝ်းပွႃး~ ခိုခ်းꩲုႃႇတႃႉ။– ꩬꩭျင်းꩭုသူဝ်ႇတူဝ်ꩫဝ်ႇလၢတ်းꩭွခ်ႇခခေ်ႉတၵ်းမျၢတ်း လၢတ်းခ်ႉခငေ်ႇꩭိုဝ်တၵ်းပိၵ်ꩭုသူဝ်ႇမွ်ႇသွ်ႇထ်င်းလေႇတချေႇ~ ပွင်ꩭူးခုခ်ခေၢင်းꩬဝ်တႃႉ။ ။

သူၷ် ◦◦◦ ◦◦◦ သူၶေႊ ◦◦◦◦◦◦။ သႃထု သႃထု သႃထု◦◦◦ ။

တွၼ်ႈၵၼ်ၶၢၼ်းသီႇသုတ်းယဝ်ႉ။

251။ ၼႆလေႈလၢႆးသမ်ႉပုၼတေၸေႃၼ်ႇတၢၼ်းၼိုင်ႈ ၸေႃၸဝပလ်လယျႇသမ်ႉထၢပ်ႈထိုင်ႈထမ်ႇမျႇ~ ယင်းမီးယဝ်ႉ၊–
143 မိုဝ်းလီလႅ်တ်ႉႁွင်းသမ်ႉမႄးတၵ်းမေးၽျူးၶေႊၶမႃင်လွတ်းယၢဝ်းဝၢဝ်းသုင်ပႆၵ်ႁ်ဝ်လူမ်းၼိုဝ်းၽျၢင်ႇၽျူဝ်းထီး~ ပျၢတ်ႈသၢတ်ႈငတႉ
ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵဝ်ၵျႈပႆၵ်ႁ်ဝ် ထိၵ်းသုင်လူင်းမႄးမၼ်းပီ မေလီသမႄးလီၽျူးမ်ဝ်းလ်ႁ် လူင်သ်ႁ်လၢႆးလေႈသၽေးၵိမ်းၸၢႆၵ်တ်း
မေးလ်ပ်ႈႁ်ဝ်ႁီး~ သိုဝ်ႈသွႇယဝ်ႉ။– ၵဝ်လ်မ်ပထမၽုင်ႇသၢၼ်းပုင်ႇၼ်ပ်းလေႈပိင်ႇတူႉၶီႇလျႇငေးငသႇသၶၢတ်ႈထေႇၵေႇ
ၼိုၼ်ႈႁွႆႈလုပ်ႈတၵ်းပွႆႇ~ လၢမ်းၵလုၼ်းမူဝ်းလူးႁွၼ်ႇ။ ။

252။ သမ္ဘိယေဝ သမ္ဘာသေထ ဘဝေဘဝ ပိယဝစနံ ပါပေမိ တာဝဝေရိယော ဣစ္စေယော ဗုဒ္ဓေါ ဘုမ္မိ ဝိရိယ

ပညာ   သဒ္ဓါ-သွၼ်ႉသိုပ်ႇသၢင်ႉၾင်ႇလၢတ်ႈပျၢတ်ႈသၢတ်ႈသုင်းသွႆႇ~   ၶိုဝ်းလူမ်းၸၼ်ႉ၊–   လၵ်းတေႃႈသူႇတေႃႇသူႇႁွင်း သူႇလွင်း မွင်းလီၵိင်းသိၼ်ၵျၢမ်ၾၼ်ၸၼ်ၸုၼ်းပွႆးပၢင်တုမ်မိတေးၽြေးတၵ်းမေးဝၼ်းလိုၼ်းမိင်ႇၵၼ်လူမ်း~ မုင်ႈၸႄႈတႃႉၸႄႈ၊ ၊ ကရိတ္တောနပုညော်နအနာကတော-နောင်လာလတန်ႉ–ဢၵျူးၽြေးယင်းယၢၼ် ဢဝ်ပၢၼ်ပွၺ်းလေးၸုၼ်းထေးၵ်ၸၼ်ႁူင် ၵ်ၸၼ် လူင်လေးလၢင်း မေးၼၢင်းၵိုတ်ႈလိင်လူမ်း~ယေႇလျႇၸၼ်ႉ။– ယင်းတၵ်းလၢပ်ႈတမ်ႈၵျႇမၾဝေ ရူႇပၾဝေ ဢရူပၾဝေ ပိၼ်ႇ လဝေးၵျႇရၾဝေၵဝ်ႈထၢပ်ႈဢလၢပ်ႈၵဝ်ႈတီႈၸၢႆႈလင်ႇဝျႈၾဝေပလ်လယျႇ~ ပိၼ်ဢၵျင်းမၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

253ႉ ၵျႇမၾဝေဢၸၼ်ဝျႈလမ်ႉ ဝျႈတီႈၵျႇမတငသႉတၾင်ႇၸုၼ်းပုင်ႇၵျႇမေႇယေႇဝူလျ်ႇလိင်လုၵ်ႈဝပၸၼ်ႇၵိင်ႈယေႇလျႇ~ ဢၢး ၵျီးၸၼ်ႉ၊– ဢဝ်ၵျႈမိူင်းၾိၵျူၵ်းၼူင်းလူင်း မိူဝ်းမိူင်းႁူၸၼ်းၾႅဵ်းသူၸၼ်းမိူင်းၼဝ်လေးပုးငေးၵျိုးယိင်းလဵၢးၵိုတ်ႇတူဝ်မီး~ ပိၼ်ၾင်ႇ တူဝ်ငမႈတင်းသိင်ႈၸၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ရူႇပၾဝေ ဢၸၼ်ဝျႈလမ်ႉ ဢဝ်ၵျႈပရိသိလ်လပျၢမ်ႇမျႇပထမလၢၸၼ်ႇ တုတိယလၢၸၼ်ႇ တ

တိယလၢၼ်ႇ လတုတ်ႉထလၢၼ်ႇ ဝေႇၵပ်ႉၾူႇၵႃသိင်ႇလသၢတ်ႈသုတ်ထဝႃႇသ မၼ်းပိၼ်ႁူႇပပၵ်းပိူင်ၽၢင်တူဝ်ၸူဝ်တိၼ် ငေးပႃးၵၢင်ႈၵႃသီး~ ႁူၵ်ႈႁူၼ်ႇၼၼ်ႉ။– ပထဝီႇၵႃႇပေႃးတေႇလေႃးဝႃႇယေႃႇဝၼ်ႇၼၵေၼ်ႇထရသ်သ ၵေႃႇလႃႇလီႇဝိတ်ႉတ ၼဝေၵႃရပ်ႈႁူၵ်ႈႁူၼ်ႇၵၢင်ႈၵဵတ်းၵုၼ်ႇ~ ႁူၼ်းႁူၼ်းဝိႉယဝ်ႉ။ ။

145 254ႉ တေႃႇၵၼ်ၵႃႁူႇပၽဝေလမ်ႉမၼ်းပိၼ် စတုဝေါကာရအရူပ-ခန္ဓာမရှိပကတိဝေဒနာသညာဝိညာန မနောတွာရိက အဝတ္ထု–ပဝ်ႇလၢပ်ႈတူဝ်ႁူၼ်ႇ~ ၵၢမ်းမီးယဝ်ႉ။– အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာနဉ္စယတန အာကဉ္စညာယတန နေဝသညာနာသညာယတန စတုဝေါကာရ–ၵႃသီးသီး~ ပိၼ်ၽဝေၼိုင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိၼ်ႇလဝေးၵႃႇရၵၼ် ဝႃႈလမ်ႉ ဝႃႈပိူဝ်ႈပိၼ်ႉလၵ်ႉၶၼ်ႇထႃႇငေးပႃး တူဝ်ၵႃးတင်းသူၵႃမိဝ်းၵႃႈၵၼ်မီး~ ၶၼ်ႇထႃႇၼၼ်ႉ။– လတုဝေးၵႃႇရၵၼ် ဝႃႈလမ်ႉ ၵၼ်ႇသေႁူႇပၵ်ႉၶၼ်ႇထႃႇယင်းႁိုတ်းသီႇယိုင်ႈလင်ႇဝႃႈၵႃႁူႇပႃႇ~ သၢင်ငဝ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

255။ သိင်ႇလီႇၸေဢၼ်ဝုႈလမ်ႉ ဝုႈတီႈမိဝ်းဢၼ်မီးတင်းၶေႇတသိၵ်ႈသိင်ႇလုႇ~ တြုႈၼၼ်ႉ။– ဢသိင်ႇလီႇၸေ
လမ်ႉ ဝုႈတီႈသၢင်ဢသိင်ႇလုသၢတ်ႈဝိၵုႇရၢၵ်ႈၺၢမ်းသေ ၼိမ်လီလွၼ်းလွၼ်းဢမ်ႇသင်မုး~ တူင်ႉလုႈငတႉယဝ်ႉ။ ။ ၵေႃး
ၵဝေးၵုႇရဢၼ်ဝုႈလမ်ႉ ဝုႈတီႈၸေဢၼ်လိဝ်ၵွႈၵွႈတီႈတၺူး~ ဢမ်ႇၵူႇၼၼ်ႉ။။– လုႉၼႅ်ႉတင်းသိင်ႈလင်ႇတၵ်း လုႈ
လိုဝ်ႈၸုင်ႇၵူဝ်းဝၵဝ်ႈလၢပ်ႈၶၼ်ႇထုႇ~ ၺဝ်းဝုႈပုမုးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

146

256။ သင်တၵ်းလွမ်းဢဝ်ဢလူဝ်ႇပုၵ်ႈၵူဝ်ႇဝုႈလမ်ႉ သပ်ႉပတေႇသထိၵ်ႈ ၼိပ်ႉပတေႇသထိၵ်ႈ ပျုႇတိၵ်ႈလဝ်ႈမျၢတ်ႈလွုႇ~
သွင်ပုးယဝ်ႉ။– ဢၼ်တၵ်းၵၢင်းသေသမ်ႇမုတိယသ်တ်ႈလုႇၼႅ်ႉ ပူင်ႇလုၵိရိယုႇဝိပၢၵ်ႈသိပ်းၺူဝ်ပ်ၼ်တူဝ်ပ်ၼ်လွ်ပ်ၼ်ၶိင်း
လ်ၢးယိင်းလုႈဝုႈၵုႇမသုး~ ဢလၢပ်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ။ ၼိပ်ႉပတေႇသထိၵ်ႈဢၼ်ဝုႈၼၼ်ႉ ပရိၵမ်ႇမၸျေႇဝၼျေႇဝိပၢၵ်ႈပၼ်ၵတ်း
ပၼ်ယ်ၼ် ပၼ်ပ်ၼ်လိုမ်သၢင်သိပ်းပ်ၢၺူၵ်းၶူင်း တင်းၶဝ်ဢရူႇပလေးပုး~ သီႇၸုင်ႇယဝ်ႉ။။– လုႉၼႅ်ႉၵျၢင်ႇလေႇတေဝၢင်ႈ

မႁိၵ်ႈႁုၵ်ႈဝိပၢၵ်ႈတိမ်ႇလုင်ႇ~ ပၼ်ၵႃႁျူဝ်းလွမ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

257။ တေႃႈၶၼ်ပိၼ်ႇလဝေႃးႁႃႇရၼလႈၽဝၵႃလၢပ်ႈလိုမ်ၽုင်ႇ~ တင်းႁူၼ်းၼလႈတင်းၽိူၼ်ႉ၊– ၵိုၵ်ႉထိၽေႃႇဝပုင်းၽေႃႇ ဝလိူၵ်ႉၶၼေႃႇသတ်ႈတႃႇႁူၵ်ႈမိူင်းမီးၽူႈယိင်းၽူႈလႂ်းႁိုၵ်းႁၼ် တႃႇၸၼ်ငိၼ်းလူမ်းတၢင်းလူၼ်းထၢင်ႇငိမ်းလီ~ ၶႂ်ႈႁႃႇမၽုင်ႇ ၶူင်းယုတ်ႈၶႂ်ႉၶေႃႈ၊ ။ ၵႃႇႁူင်ႇၶျွၵ်ႉပႃးတူလ်းမႃးၸၼ်ႁၼ် ၵဝ်ပိၼ်ၶေႃတၼ်တၢင်းပိူင်းဝႃႈမိဝ်းလီ~ မၶုတ်ႉသႃႇႁႃႇမႃႇ

ယဝ်ႉ။– တွႃႇယမ်ႇတွႃႇရႁႃႇမလေႃးၽၵိလေႇ ပုင်ႇသေႇႁႃႇယမ်ႇသမ်ႇသၵ်ႉႁသိုပ်ႇလၢပ်ႈတုလ်ႉႁူၵ်ႈၶၼ်ႇထႃႇ~ ၶဝ်ပွင်းႁၼ် ယဝ်ႉ။ ။

258။ ၶေႃႇၶတေႃႉတႁႃႇယၶေႃႇၶတေႃႉတသိင်ႇလိ ပႁတိတူဝ်ၵႃမ်ႇၵူမ်ႈလႂ်ၵႃမ်ႇၵူမ်ႈႁူႇပၵၢင်ႈဝၼ်ႇၶေႃႇ~ သီးၶျူးယဝ်ႉ၊– ပၵ်းပိူင်တူဝ်မိင်းၶၢဝ်လမ်ပွၵ်းယိူင်းၵိူင်းသေးတင်းၽိတင်းႁူၼ်းသွင်ႁေႃႉၶႂ်ႉမိူၼ်ႁၼ်ၵႃမ်ႇလႂ်မႃး~ လႆႈလၢတ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ။

ၶႄႇၶတေႃႉထသိင်ႇၺိႇ   ႁူဝ်လွၵ်ႈၵေႃႈပိူင်ၽွင်ႈပိူင်မၼ်းလီယွမ်းၵမ်ႇတွၼ်ႉမိူၼ်ၵၼ်လွၼ်းမီးတီႈၵလျူး~   တူႇလွႆႇယဝ်ႉ။–
တင်းသိင်ႈလင်ႇဝႃႈပဵတ်ႇသိပ်းပႃၵဝ်ႈသိၼ်ႈ   လူဝ်ႇလိၼ်ႈၵႃႇႁူင်ႇၵမ်ႇၵျူင်ႇၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူဝ်ႈၵႃႈတၢၵ်းၵူႇ~   ပိူင်ၽွင်ႈပိူင်မၼ်းဝႆႉ
ယဝ်ႉ။ ။

148 ၂၅၉။ ၵၠူင်းပိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈလင်ႇႁွင်ႉဝႃႈၽေဝေၽေဝပလ်လယႃ~ တြူးယဝ်ႉ၊– ဝႃႈလူလ်ႈၽဝ ၽိၽဝႁူၼ်းၵွၼ်လူၼ်းလေႇ
ပႃမႃး~ တေႇၶၢမ်ႇတေႇႁူၵ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပူင်ႇလၽိသင်ႇၶႃႇရၵႃပူင်ႇလၽိသင်ႇၶႃႇရၶၼ်ႉ မၼ်းမိူၼ်ဝၢင်ႇလူဝ်းၶျင်းထူဝ်း
လုၵ်ႈလေႃႉလၢၵ်ႈရထႃး~ ပမႃႇယဝ်ႉ။– ပဵၼ်ပိူဝ်ႈဝၢင်ႇလူဝ်းထူဝ်းၶိုင်ႇလုၵ်ႈလေႃႉလင်ႇတၢၵ်းလၢင်ႈပၼ်ႇၶိုၼ်ႈပၼ်ႇလွင်ႈ
ၽုင်ႇႁွင်ႈၽၢႆႇမႃႇ~ ၽိင်လႈတင်းႁူၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၂၆၀။ သင်ႇၶႃႇရၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ပေႃးၶၼ်ႇတၢင်းၽႃႈပထႃႇရမ်ႇႁူတ်ႉႁူတ်ႉသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈၶပ်ႉပၢင်လိုဝ်ႈၶေႇယႃႇ~ သီးၶျူး

ယဝ်ႉ၊– သမ်ႉဝႃႈထိုင်ၵႂၢတ်ႈပၢင်လႆသေၵေႃႈၵမ်ႇလႆႈပူင်လွၵ်ႇသဝ်းႁိုင်လႃးလႃးၶိင်ႇထိုင်မႃး~ သမ်ႉၵေႃႈၼတႄႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၢၼ်
ပိၼ်ပိူင်ၸီပိူင်ႁူၼ်းမၼ်းမိူၼ်ႁူမ်မူၼ်းလုၵ်ႈၶထူး~ လေႉလေႈၼၼ်ႉ။– ၸဝ်ႈမျူးလွၵ်ႈၵႃႇၸဝ်ႈတၢႆႇၵမ်ႇသိင်ႈၵမ်ႇ
တိၵ်ႈလႆႈၶိမ်တေႃႇ~ ႁိုင်ႁိုဝ်းသၢင်ယဝ်ႉ။ ။

149 261။ ၵုသူဝ်ႇၵၢၵုသူဝ်ႇသႂၼ်ယိုင်ႈပူၼ်ႇလၸိသၢင်ႇၶျႇႁၵၢပူၼ်ႇလၸိသၢင်ႇၶျႇႁၵျၼ်ႇလေႇ~ သႂၼ်မျူဝ်းၼၼ်ႉ၊– မၼ်းမိူၼ်
ၵုမ်လုမ်တုမ်ႁူမ်ၶုပ်းၵူမ်ပၼ်တွၼ်းႁွၼ်းၼပေတၼ်းၼွၼ်းဝၢၼ်ႇလူဝ်းထူဝ်း~ လေႉၵိၼ်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းၵၢၼ်မႃးပိၼ်ႁူၼ်း
ၵေႃႈ ၵမ်ႇတၼ်းသိူဝ်းလူၼ်းႁိုင်သၢင်လူၼ်လၢၼ် လိုမ်ၵၢၼ်ပွတ်းလၢၼ်းသၢၵ်ႈႁူၼ်းမျူဝ်း~ တွၼ်ႈတူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၵႃႇယုၶယ
မၢၼ်ၸဝ်ၵၢသၢၵ်ႈသိင်ႈယဝ်ႉၵၢမ်ႇၵမ်ႇသိင်ႈၵၢလူဝ်ႇ~ ယၼ်းမီးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

262။ ၵိတ်းႁိုဝ်ၼလႈဝႃႈၵႃႇယုၶယၵၢသၢၵ်ႈသိင်ႈၼလႈၵၢမ်ႇၵမ်ႇသိင်ႈၵၢလူဝ်ႇ~ တျူးလမ်ႉ၊– ဝႃႈၵၢၼ်တူဝ်တႆၵႂၼ်

တၢင်းႁုသူပ်ႇယင်းၵိုတ်းပႃႇလင်ၵႂႃးဝူပ်းၶူပ်းၶွင်ငိုၼ်းၶမ်းၵႅဝ်ႈႁွၵ်းသႃး~ ပႆႇသႅင်ႈၶႄၼ်ႉၵျိ။ ၊ ၽႂ်ၵေႃႈၵမ်ႇလၢင်ႈပိူင်းၽႅဝ်းၶႄ ပၼ်ဝၼ်းတႃႇမၵ်းမႂ်ႇၶိုၼ်းၶျၢင်းၵၢသၢၵ်ႈႁႃး~ လၢတ်ႈမွၵ်ႇၶႄၼ်ႉ။– သၽေးတီႈၶၼ်ႈလင်ႇဝႃႈၵႃႇယုၼယလေးၽွမ်ဝႆႉပီ ၶၼ်ႉတေႃႇပီၶျေႈၵၢထၢင်ႇၵမ်ႇသႅင်ႈၵၢသၢၵ်ႈသႅင်ႈလူမ်းၵွၵ်ႇ~ ၵိုတ်းငိုၼ်းၵိုတ်းၶမ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

263ႉ တေႃႈၵၢၼ်ၵမ်ႇမိၵ်ႉၼယၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ လႃႉၶၼ်ႉၵၢမ်ႇႁုသူပ်ႇသႅင်ႈယဝ်ႉၵၢသၢၵ်ႈသမ်ႉၵမ်ႇသႅင်ႈၵုၵ်ႈလႃႇသႅင်ႈမူဝ်ႈ ထဝ်ႈႁူဝ်ႁွၵ်ႇ~ ၶၢၼ်းတႃယဝ်ႉ၊– မူဝ်ႈၵၢၼ်ငိုၼ်းၶမ်းၵႂႃးဝူပ်းၶူပ်းၶွင်ႁွင်တၢမ်ယင်းမီးလိူင်ႇလိူဝ်လႃ~ ၵမ်ႇၶွႈႁူလ်ႉၶျေႈ၊ ၊ ထိုင်ပၢၼ်တူၵ်းၽၢၼ်ၵိၼ်းမႃးသျူး ပႃးတူဝ်ႁႃးၶွပ်ႈၼုၼ်တႃ~ လုႃးတေႃႇၶႄၼ်ႉ– လင်ႇဝႃႈၵမ်ႇမၼယတႃႁၢင်ႈလႃႉမူဝ်ႈထဝ်ႈ သၢတ်ႇႁႃႇ~ ၽၢၼ်ၵၢၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

264ႉ တေႃႈၵၢၼ်ၵုပၵ်ႉၼယၵၢမ်ႇၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ တႃၶၼ်းသုၼလေးလိမ်ႇလၢမ်ႇထူၼ်ႈလူဝ်ႈလိူဝ်ပျူႇ~ သုတ်းပၢၼ်ယဝ်ႉ၊–

ၵိူဝ်လႆႈတႆၢမီတႆၢၽေႃခၼ်ၶၢၼ်ၸႂ်သၢင်းလေးၵျၢပ်ႇတၢင်းၽေႃခၼ်~ သိင်ႈလူဝ်ႈငတႄယဝ်ႉ၊ ၊ တေႃႈၵၢၼ်ၵေႃပိတ်ႉသေႇတၵၵၢမ်ႇ
ၵၢၼ်ဝႄႈလမ်ႉ တိၵ်ႉထၵမ်ႇမသမ်ႇမုၵ်ႉၶႃႇ တႆၢၵူၼ်တႆၢဝၢင်းတႆၢဝႆး ၽေးၽၼ်းၽေးမီၽေးသိူဝ်ၽေးငူး ႁူၶၼ်းလူးၵူဝ်လူၶၼ်ၵျၢမ်း
ထၢမ်းၵူပ်ႉလုၢးပၢၶၼ်~ ၽယေႃႇၶၶၼ်ႉ။– လေးၵထၢတ်ႈၵျ ၵၢၸွၵ်းယုတ်ႈမျၢတ်ႈလႆၢလၢတ်ႈတႆၢသီႇယူိင်ႈၶၼ်ႉၵၢမ်ႇလွတ်ႈယူိင်ႈ
ၶိူင်ႈၵူႉတၵ်းၵွတ်ႈမျႇရၶေႃႇ~ တၵ်းလုၢးယဝ်ႉၶေႃႈ။ ။

151

265ႉ မူိဝ်ႈၵၢၼ်ပူင်ႇလုၽိသင်ႇၶႃႇရမွၵ်ႈၶၶၼ်ႉ ၵျိတ်းၶၼ်ႇၵႃႇယုၶယတႆၢပ်ိတ်ႈသူလုပ်ႇလိတ်ႈၶိူင်ႈၵုၵ်ႉလႃႇ~ မူိင်းႁူၶၼ်း
ၶၶၼ်ႉ၊– ပူင်ႇလုၵိရိယႃႇၵတႃႇဝိပၢၵ်ႈၶၶၼ်ႉပႆႇသိင်ႈမူိဝ်းပိၶၼ်မိဝ်းၽိတၢင်းလီၵၢၸွင်းလွမ်းပၶၼ်ၵၢၵျူဝ်းပျေႃႇ သူိဝ်းလူၶၼ်း~
လၢမ်ႇလိုၶၼ်ႈငတႄယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမ်ႇမိၵ်ႉၶယၵၢၼ်ဝႄႈလမ်ႉၵေႃႉၵၢၼ်ၽေႃခၼ်ငလႈတႆၢၶၶၼ်ႉႁုသူဝ်ႇတၢင်းလီသိင်ႈလိမ်လူဝ်ႈပၢၶၼ်
ႁူၶၼ်း~ ၶွႆႈၵုႃႇယဝ်ႉ။– ၵမ်ႇမိၵ်ႉၶယၵွတ်ႈယဝ်ႉမူိဝ်းပိၶၼ်ၶေႃတ်ႈၵွင်ႇၽၵေႃႈၵၢမ်ႇလႆႈလိုၶၼ်ႈၶျၢမ်းသႃႇ~ ၽေႃခၼ်တလေးလေး

ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

266ႉ ၵုပ်ၵႆႉၶယမီးငလႆးၶွႆႈဢေႃၶင်ငလႆးၶွႆႈၵမ်ႉႁူမ်ႈလွင်ႈမီးၵူႈ~ သွင်မျူဝ်းယဝ်ႉ၊– ၶေႃႉၵၢၼ်ႁုသူဝ်ႉၵဝ်ႉၵမ်ႉသိုပ်ႉၵႃႁု

152 သူဝ်ႉမွႆႉၶၼ်ႉ ပ်ၵႆႉၶဝ်ဢေႃၶင်ငလႆးတႆၢၶေႃႈဝႆႉလွႆပ်ၢၼ်ၽီတၢင်းလီတၵႆးမႃးမ်ႉပၼ်ၵျူဝ်း~ လူဝ်ႈၶႄႈလမ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ မိူဝ်ႈပ်ၢၼ်

ႁူၼ်းၶၼ်ႉ ပ်ၵႆႉၶဝ်ဢေႃၶင်ၶေႃႈၵၢၼ်သိၼ်ၵႃၵျွင်းတၢင်းလီလွမ်းပၼ်လွင်ႈၸဝ်းၵၼ်ႈလွႆၵျင်း~ သွင်ႉယႃႉယဝ်ႉ။– လေးၵီႉ

ၵႃႁုသလဝိပတိမၶုတ်ႉသသီင်ႈယဝ်ႉတေႉဝႃႉသမ်ႉပတိလႆႈလၢတ်ႈတၵႆးသႃႉ~ ပၢၼ်မၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

267ႉ ၶေႃႉၵၢၼ်ၵႃႁုသူဝ်ႉလၢတ်ႈၵဝ်ႉ ၵဝ်သိုပ်ႉၵႃႁုသူဝ်ႉလၢတ်ႈၶႄႈတေႃႉယႃႉ~ ၵၢမ်းၵၼ်ၶၼ်ၶၼ်ႉ၊– ၵုပ်ၵႆႉၶယ

ဢေႃၶင်ငလႆးတႆၢၶေႃႈမိူဝ်းပ်ၢၼ်ၽီဢေႃၶင်ၵဝ်ပၢၼ်သၢင်းလေးႁွၼ်ႉတၵႆးၵၢၼ်~ လႆႈမျၢတ်ႈႁိုဝ်ၶႄႈ၊ ၊ တၢၼ်းၶႆတၢင်းတႆၢၵႃ

ၵျွင်းလေးပႃးၶေမေႃးလဝ်ႈၵျေႃးပၼ်~ ဢဝေဢဝူလုပ်ႉယဝ်ႉ။– ဢဝေၵျိုႈငေႉၵျႃတေႉသၼ်ႉထေႉတီႈလွႆၶိုင်ႈၶေႃႈလႆႈႁူပ်ႉဝိပတိ

သိူင်ႈယၢၵ်ႈလိူဝ်ၶူၺ်ႉ~ ၶိတ်းလွင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

268ႉ မိူဝ်ႈပႆႉၼွႆႈၶၶႄႉၵမ်ႉပေႉၶၢမ်ႉတုၵ်ႉၶယၢပ်ႉမွႆႈတၵ်းတၵ်ႈၵုႈၶိူဝ်ၽၢၵ်ႈၶွၼ်းၶူလ်ႉ~ ၽေႃၼ်လိူဝ်ၶၶႄႉ၊– တႃႇယဝ်ႉမိူဝ်းပၼ်
ၽိုၵေႈတၵ်းပၼ်ၽိုၽေႃၼ်သၢင်းလေးၵမ်ႉမိူဝ်းလိူဝ်~ လႆႈမျၢတ်ႈသင်ၶေႃႈ ၊ ႁဝ်းၽေႃၼ်ပၢၼ်ပၼ်ႁူၼ်းၶၶႄႉ ယင်းလႆႈ
 ယွၼ်းၵိၼ်ပႆလိၼ်လွမ်းတၢင်းထုၺ်ႈႁဵဝ်းလိူဝ်~ ပၼ်ၶႃႉယဝ်ႉ။– ၵေႃႉၵၼ်လိူဝ်ၵိၼ်လိူဝ်လႆႉလိူဝ်ၶုင်ႈမုင်ႈၵမ်ႉလႆႈလႃႉႁ
ပၼ်ပွၵ်ႈလႆႈလၢပ်ႈသပ်ႉပႁႃႉ~ ယင်းမီးလိူဝ်ယဝ်ႉ။ ။

269ႉ ၵသၢၵ်ႈမူၺ်းမူႉ တၶုၶုၵိၼ်လၢင်ႈပိူၼ်ႈသိုပ်ႉသၢၵ်ႈလိူင်ႉႁၢင်ႈၶိုင်ႈၵမ်ႉယၢၵ်ႈသၵ်းထုႉ~ ဝၼ်းႁုးယဝ်ႉ၊– ၽေႃၼ်
ထၢၼ်ႉလိူဝ်ၵေႈၵမ်ႉတွၼ်ႉၵိုပ်းတႃႇဝႆးလေးလေႉပႆမုး~ ဝၢင်ႈလေႈၶၶႄႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမိူဝ်းၽိုလမ်ႉပေးလႆႈတူၵ်းၽေႃၼ်
မိူဝ်းမဝ်ႉႁဵတ်းၵၢၼ်ႁူးသၢၼ်းပိူၼ်ႈတၶျူး~ လၢင်ႈၸုႉၶၶႄႉ၊– ၵေႉၶိုင်ႈငလႈၵေႉၶိုင်ႈၵမ်ႉတွၼ်ႉလႆႈပိုင်ႈလေးလိမ်ႉႁၼ်

လႆႈမိူင်ႈၵုၵ်ႉလႃႈ~ ၶေႃယွၼ်းၵၼ်ယဝ်ႉ။ ။

270။ ပိူဝ်ႈၶႆၵၼ်ဝႃႈႁႆႈ၊ ယၢၵ်ႈလၢတ်ႈၶႆႉ တၵ်းၶိုၼ်ႈဝႆႉသေၵုသူဝ်ႉလၢတ်ႈၶေႃႈၸိူင်ႈလႆႈၵူႈတီႈၵူႈ~ ယိၼ်ႇမ်ၶၼ်းၶၼ်ႉ၊–တီႈပိၼ် ၽီၵေႃႈတၵ်းပိၼ်ၽီၽၢၼ်သၢင်းလေးၵေးၵူၼ်းတၢင်ႉလိူဝ်ၵၼ်း~ ယေႈယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵပူင်ႉလုၽိသင်ႉၶႃႉရတူဝ်ၺ်ဝ်းၶႆႉ ၵမ်ႉလၢင်ႈဝၢင်းပၼ်ႁူၼ်းလႆႈ ပိၼ်ၽၼ်ႈတၵ်းမီးပုတ်ႈတၢင်တၼ်းၶၼ်း~ လႆႈမႃႉၶေႃႈ။– မၶုတ်ႉသဝိပတိပႆႉသိင်ႈၵေႃႈတေႉဝႃႉဝိပ တိသိုပ်ႉပုတ်ႈၵၼ်ၵေႃႉ~ မိူဝ်းယၢဝ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

271။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵ်တ်းၶင်ႉပူင်ႉလုၽိသင်ႉၶႃႉရတၶုၶုၵုသူဝ်ႉမျွၵ်ႈမိုၶၼ်ႈၽုင်ႉလိုၶၼ်ႈၶၢတ်ႈတေႉဝႃႉ~ ထၢၼ်ၽီၶၶၼ်ႉ၊– ၶႆႉ လမ်ႉယင်းပိၼ်ၵေႃႉမၽဝေၵမိဝ်းပၢၼ်ပွတ်းလွတ်းတွၼ်းလၢမ်ႉတၢင်းလီ~ ယေႈလူဝ်ႈႁူလ်းယဝ်ႉ၊ ၊ မၢင်ပၢၼ်ၵဝ်မူဝ်းမူင်း သၢင်ႁူဝ်းၶၢၼ်းပၼ်ၶၢၼ်းပူၼ်ႉတွၼ်းၽီ~ တေႉဝႃႉယဝ်ႉ။– ၶၶၼ်ႉၵေႃႈ လႆႈဝႃႈရူႉပႃႉဝလရၽဝေလၢပ်ႈၶိုင်ႈၺ်ဝ်းၵူႈ~ မိူဝ်း

ၸိူဝ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

272ႉ မၢင်ၽဝ်ႇလႆႈႁွတ်ႈဢသိင်ႇလုသၢတ်ႈဢမ်ႇမျၢတ်ႈလၶၼ်ႉပျၢမ်ႇမုႇ~ တၢၼ်းၶၼ်ရေႈ။– ၶႆႉရေႈလႆႈဝုႈသိင်ႇလိူႇၽေဝ တိုၼ်းၸႆႇဝၢႆးသုမ်းဢမ်ႇမီးဢၼ်~ လေႃႇမၼ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ မၢင်ပၢၼ်မိူဝ်းထိုင်သၢင်လွမ်လေးပုးဢမ်ႇမီးရုၵ်ႈတၢၼ်းၶၼ်~ ဝိင်ႇလုုႇယဝ်ႉ။– ၶၼ်ႉရေႈလႆႈလိုဝ်းဢရူႇပၽေဝ ၶိုင်ႈလၢတ်ႈလႆႈပိၼ်ၵေႃႇ~ ၶေးမီးလူးႁွၼ်ႇ။ ။

273ႉ မၢင်ၽဝ်ႇလႆႈပိၼ်ၵေႃသိင်ႇလိပၵတိတူဝ်ပေႈတူဝ်ငမႈဢၽူဝ်ႇဢမၽိုင်ဢမ်ႇလိုင်ႈၶၼ်ႇထုႇ~ ၶျူးၶေးယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝုႈ ၽိုင်ႇႁူဝ်းဝၶၼ်ႉပူင်ႇလုဢပူင်ႇလုၽီသင်ႇၶုႇရၼ်ႉဢွၼ်ပႆႇႁူႇႁူပ်းမုး~ လွတ်ႇသိူင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢမ်ႇပေႉတွင်းလိပ်းတွင်း ပိၼ်တွင်းတၢႆၽီမၢႆလလၢင်းတူဝ်ၽၢင်းႁွႆးႁွႆးဢၶတေႃႉတတြုး~ ဢမ်ႇမၼ်ႈဢမ်ႇလေႃႇယဝ်ႉ။– ႁူႈလၢတ်ႈႁူႈဢၶၼ်ဝၢင်ႇလူဝ်း ထူဝ်းပၼ်ႇလုၵ်ႈလေႉၵျေႈၼိၼ်ႈယဝ်ႉၵျေႈလွင်ႈဢဝ်လေႃႇ~ သၢမ်မိူင်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

274ႉ ၵႃမ်ႈမဝူတ်း ၵိလေႈသဝူတ်း ဝိပုႈၵဝူတ်း ပိၼ်ႈပုတ်းၶီႈၵဝ်ႈၶီးမႂ်ႈသိပ်ႉသႂ်ႈၵမ်ႈပေႈၵျေႉၵမ်ႈ လူမ်းပီၼ်လႄး ၽေႃမ်းမေႈ~ တူဝ်းလေးယဝ်ႉ၊– ၵႃမ်ႈမၵုသူဝ်ႈၵၵုသူဝ်ႈသွင်ၵျူဝ်တူဝ်မၼ်းၵၼ်လိဝ်ပွင်းၵၼ်တႃၼ်ႈၽူဝ်မေး~ ၵျူမ်းၵျွင်း ၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၵိလေႈသဝူတ်းၵဝိၵ်ၵုႈသင်ႈၶုႈရတၼ်ႈၶျေႈၵုပတႃၼ်ႈၵုႈမၽဝေၵဝ်ၵျိတ်းယူိင်းပိတ်းလေး~ ၵျုးတႃၼ်ႈ ယဝ်ႉ။– ၵဝိၵ်ၵုႈတေႈယဝ်ႉသင်ႈၶုႈရငၽေးၵွင်းတူိၼ်းၽေႃၼ်ႈ~ သႃၵျီးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

275ႉ တၼ်ႈၶျေႈမူိဝ်းလႃပ်းလႂ်ယုတ်းၵုပတႃၼ်ႈ~ လေးပုးၶၼေ်ႉ၊– သွင်ၶုၵျုၵၼ်ထူပ်းၵျၼ်ပွင်းၵျူၼ်းၵုႈမၽဝေလျူး~ ယႂ်ႈ ၵွင်းဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝိလိၼ်ႈၶေႃမ်ႈရူၵ်းသလုႈယတၼ ၽသ်သဝေႈတၶျေႈၶႃမ်ႈလုးလႃမ်ႈလုး~ တုၵ်ႉၶမ်ႈသုၶမ်ႈယဝ်ႉ။– လင်ႈ ဝုးၽဝေၵျီးငငႈ ၵျင်ႈလေႈၵမ်ႈလေႈၵမ်ႈမၼ်းဝူတ်းသႃမ်သမ်ႈ~ ငၼ်းသေးငတႉယဝ်ႉ။ ။

276ႉ တေုးၶၼ်ႉၵဝ်လဝ်းလႄးၵျူႉတီးလူႉမူႈလမေုးၵျၵျိၵ်းၵျူဝ်လမ်ႈ~ ၶင်းၵျူးၶၼေ်ႉ၊– ၵၵျွင်းမေုးၵျငၼ်းသေးမေးပၼ်ပႃၼ်

ပွတ်းလွတ်းယၢဝ်းႁင်းၶဝ်ၵဝ်ပႆၵဝ်မႃးၸဝ်ႈႁူး~ လင်ႇလႅင်းၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ထၢၼ်ႈပေႃးၵမ်ႇၵူႉလႆႈပၢၼ်မေႃၵၢၼ်သမႃးႁႃၶႃး ႁႃသဝ်ႁႃတူင်ႁႃပေႁူၶၼ်းႁေမေးပၼ်ႁိုၼ်းႁၢမ်းၶၢၵ်ႈၶုတ်းႁူး~ တူင်လူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၵူႈလၢတ်ႈၵူႈၵၢၼ်ႁၢင်ႈမုင်ႈၵေႇႁိုင်ႇၵိုင်ႇမ ၵႃႇရၵမုၵ်ႈပျူႉထုၵ်ႈၵုၵ်ႈတႃႇၸေႃႇရၵႃႈပႅၼ်တွပ်ႈၵၢင်ၵွပ်ႈဝေးပျၢၼ်ႇပေးတၢၼ်ႇယိုင်ႈမိုၼ်ပူဝ်ႇ~ ၶုၼ်လိတ်ႉၵႂႃးမိူင်းၶၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။

277။ တေႃႇၶၼ်ႉၵဝ်လဝ်ႇမိုဝ်းၶမ်ႇသတ်ႉတၼ်ႈၵႃႇၵမ်သျၢၼ်ႇလျၢၵ်ႈမၢၵ်ႈလၢပ်ႇလၵ်းၶၢပ်ႇၵုၵ်ႉတယၢၼ်ႇတႃႇလပျၵ်တ်းၵၢၶေႃႇ လၢၵ်ႈတၵ်းတႂၢၵ်ႈလိူဝ်ပူဝ်ႇ~ ၵႃးၵျီးၶၶေၼ်ႉ၊– တၵ်းမႃးယိပ်းၵမ်လၵ်းလမ်ၶူမ်းသဝ်းလဝ်းမင်ၸၶေၼ်းထင်ႁိုၼ်းမုင်ႈမေႃၵၢၼ်သ မႃးၶႃးႁွၼ်တင်းလူင်တူင်သဝ်ၵဝ်လဝ်လုမ်းလုမ်းၵမ်ႇႁၼ်မီး~ တီႇပၵ်တ်ႈသေႁွၼ်ႇ၊ ၊ ဒေဝပုတ္တမာန် ကိလေသမာန် အဘိသင်္ခါရမာန် ခန္ဓာမာန် မစ္စုမာန်–ယၢၼ်ႇလႃႉတေႃးသတင်းၵဝ်တင်းသူငေးပႃးၵမ်ႇသမ်ႉၶိုၼ်းမႃးမျၵ်ႈၶယီး~ ပေႇ

လေႇယဝ်ႉ။– သင်ႇၶုႇရဝိၵုႇရလ်ၵ်ႉၶၶေုႇၶိပ်ႉပၢၶ်ႇပိင်းလုၢပ်ႈၵာလူဝ်ႇလူဝ်ႇၵူဝ်ႇတေုႇဩုႇမသိ မိမိၵမ်ႇဢီႇပိင်ႇလေုႇၶေ
လဝ်ႈလ်င်ႈၵာၶေၢၵ်ႈၵာထိၵ်ႈပေႇ~ ၵၶ်ထၢၶ်ႈပေုးလေးငတႉယဝ်ႉ။ ။

278ႉ သတ်ႉတၶုၶိတ်ႉယ်တ်ႉမိတ်ႉသိမတ်ၵ်ႈယၵ်ႉသိုဝ်ႈၵုၢင်ႈလူမ်ႈတငသႉလေးတွင်ႇလွင်ႇၵေႇမျေႇသိႇမျေႇလိႇမိတ်ႉသိမ

ပူလ်ႇၶျၢၵ်ႈၵာလေႇ~ ၵျူၶ်းဝိူင်းၶၶေ်ႉ၊– ၶငေ်လိၶ်ပေုးထိး ပေုးမိးသၢမ်ဝုးပၵ်းပျူးၶေမျၢင်ၵၢင်မၶ်းလ်င်မိူၶ်ၵိုင်ဢေၢင်သမိး
ထွင်ႇလိူၶ်ၵိူင်း~ လူင်ႇလမ်ႈဝံႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုၢင်းၵုၢင်းမျ်တ်ႉလၢင်းတုဢီလူလိၵိုတ်းလၶ်းလ်တ်းဝၶ်းလ်တ်းၶိုၶ်းၶျၢင်းမိုၶ်း
မုင်ႈလူမိူင်း~ မဝ်ႇလုၵ်ႈမဝ်ႇတုင်ႇယဝ်ႉ။– အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဝိညာ်ဏံ နာမရူပံ သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ
ဥပ္ပဒါန် ကာမဘဝ–လုႉတေႇငဝ်ႈၵာၶုလုင်ႇ~ ၵၶ်ၵေၡျင်းမၶ်းၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

279ႉ တင်းၶဝ်ၵဝ်ႈဢဝေၶၶေ်ႉလၵ်ႉၶုသျူႉမုင်ႈသုင်းငသႉတပျေႇ သၶ်ႇထေႇမိးမၵေႇတေႇတင်ႈၶင်ႈဢုင်ႇ~ ၵူဝ်းပုး

ၶၶေႃႉ၊– ပေႃးဝႃႈၽေဝၢၵ်ႇလႆႈယဝ်ႉလႄႈတိမ်ႈၶၶေႃႉတၢၼ်းလႆႈပႆသဝ်းၵၢၼ်ၶၶင်ႇလိူဝ်းႁဝ်းပွင်းၵၼ်ပီၵႆၢႁႆၢသေလုမ်းလုမ်းပီႈ ၶွင်ႉမႂ်ႇတၢၼ်းမႃး~ တေႇထိင်ႈၵဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ တႆၢသေပၢၼ်ပိၼ်သတ်း ၵေႃႈတၢၼ်းပွႆးတတ်းသေၶိူဝ်းလၢၵၢၵၢဝ်လၢဝ်းမိဝ်း လဝ်ႈသွင်ပႃး~ တေႇမႂ်ႇယဝ်ႉ။– ၽေဝၢၵ်ႇလႆႈယဝ်ႉၵူႈႁႃႈတေႇထိင်ႈတီႈၵိုၼ်ႇပီႈၶွင်ႉပေႃႈငမႈယူႇငၵႈပိူၼ်ႈၶမေယွႆႇ~ ပိၼ် ႁူၼ်းၶၶေႃႉယဝ်ႉ။ ။

159

280ႉ ၶေႃႉၵေႃႈၵမ်ႇလွႆႈၶေႃႉၵွၵ်ႇၵဝ်ႇၵဝ်ႇပူႇပႃႈလိၵ်ႉၶၶေႃႇပေႃႈငမႈပိၼ်ထိင်ႈႁူၼ်းမႂ်ႇ~ တၶျူးယဝ်ႉ၊– ၶျင်းတေႃႈဝိုၼ်းႁႃႈ ၵၢၵၢဝ်လိုမ်ယၢဝ်ၶၢဝ်းယၢၼ်ၵဝ်ပၢၼ်ပျွင်းလေးလင်ႇဝႃႈၽေဝလျူး~ ငၵႈၵူၢင်ႈၶႄႉယဝ်ႉ၊ ၊ တႆၢသေပၢၼ်ႁူၼ်းၵေႃႈတၢၼ်းလႆႈ တိုတ်းသေပၢၼ်ႁူၼ်းၶိူဝ်းႁူၼ်း တၢင်းလူၼ်းလၢတ်ႈပၢၼ်ႁႃး~ တေႇမႂ်ႇယဝ်ႉ။ – ၽေဝၢၵ်ႇလႆႈယဝ်ႉလႄႈတိႁႃႈတေႇၶေႃႇ မေႇပိူၼ်ႈတၢင်ႇတီႈၶမေယွႆႇ~ ပိၼ်တိုၼ်းသေယဝ်ႉ။ ။

281ႉ တီႏမိုတ်ႏတီႏမူခ်ေႏဂျုခ်ေးယုႇခပေ်ႉဥုႇကမ်ႇဂျူႉဝုႏပ်ခ်ေဖ်ေႇ~ ပ်ခ်ေဖ်ေငလႏ၊– မိုဝ်းပ်ခ်ေဖီရေႏတၢင်းခီပိုင်ဖီသၢင်း လေးကမ်ႇမိုဝ်းလို်~ လွတ်ႏလံႏမခ်ေးယဝ်ႉ၊ ၊ မိုဝ်းပ်ခ်ေသၢင်ရေႏတၵ်းလံႏလူမ်းသိုဝ်းလိုဝ်းခဝ်ခုခ်ေသၢင်ပၢင်တုမ်ဂသ်င်းလံၢႏ မေးလို်~ တီႏမွ်ႇယဝ်ႉ။– ပျၢမ်ႇမုႇလုႇတိတၵ်းလံႏလၢတ်ႏတေုႇတိဂ်ၵ်ႏသၵ်ႉဂတုႇကခေုႇဂုႇသႇထေႇလိၵ်ႏခမေ်ယို်ႇ~ သၢင်
မ်ဝ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

160

282ႉ မၢင်ဖဝ်ႇကပူင်ႇလုဖိသင်ႇခုႇရလၢၵ်ႏခဝ်ႏပုင်ႇတဝ်ႏပျုႇပူႇဥုႇယူႇသ်ခ်ေႏလိခ်ေရိယလိုပ်ႇတို်ႏတီႏမွ်ႇ~ တချူးယဝ်ႉ၊– ကလၢပ်ႏခခေ်ႉလမ်ႉဖ်ေကမ်ႇဂ်ခ်ေဖ်ေခၢခ်ေႏလို်သၢင်းလေးသူလို်ႇမ်ဝ်းဂျုး~ ရေႏကမ်ႇလံႏဝုႏလူင်ရျ၊ ၊ မိုဝ်ႏခေ်ႉဂဝ်ငိခ်ေးသိုဝ်း ယဝ်ႉကမ်ႇတွခ်ေႉဂိုဝ်းမီးသေပၢခ် တၢင်းဖၢခ်ေသၢင်းလေး ကမ်ႇလံႏယိုတ်းလေးလၢပ်ႏပူင်ချူး~ ပူင်ႇသေႇပူင်ႇယုႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝုႏသေုးမခတေ်ႉသဂ်သိတုၵ်ႉပၢတ်ႏ ၵ်ခ်ေႇသေကခ်ေဝုႏလို်ပျေုႇလို်မူခ်ေႏလို်ယုမ်ႉလို်ဂီႏမသိ လင်ႇဝုႏခိရိယဖေုႇသုႇ~

လွမ်းသဖေႃးမခ်ၼ်းဧတႉယဝ်ႉ။ ။

283ႉ ၸဝခခ်ႉလမ်ႉလႆႈလိုဝ်ႈမတ်ႉတမတ်ႉတမ်ႇလင်ႇဝၢႈၸဝ ဧငႇတေႇတေႇပျၵ်ႈပျၵ်ႈလႆႈၶၢမ်ႇယၵ်ႈတႆၵှုႇ~ မိုခ်း
ပိခ်ယဝ်ႉ၊– လူဝ်ႈၵခ်တုလရိုၵ်ႈမုၵၵုသူဝ်ႇၵါမ်ႇၵမ်ႇပႆႇပေႇခခ်ႉ ၵဝ်တူဝ်ထူဝ်းလွခ်းခွခ်းခ္ခ်းၸႆးလိုင် ၶါင်းၸင်
161 လိၵ်းခွင်းထင်ၵွင်းပႆႇၵျခ်ယိခ်~ လွတ်ႈလႆႈဧတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လူဝ်ႈပႆႇလႆႈခိပ်ႉပါခ်ႇခႆႉတပျွင်းပျွင်းတပျါခ်ႇပျါခ်ႇတ
ၸါခ်ႇၸါခ်ႇတထူးထူး မျေူးၵူးၸူးခ္ခ်းၵေားခေယေၵ်ိခ် ခါခ်းယိခ်ခါခ်းၵါင်း လေးလါင်းတင်းၸိတင်းၵူခ်းၵမ်ႇ
ဝႆးယိခ်~ ခွၵ်ႈတုင်ႇခွၵ်ႈပျါခ်ႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝၢႈၸဝၸဝူလုပ်ႇၸဝၵျိးဧငႇလေႇတေႇသခ်ႇထေႇၵမ်ႇၵေႇလါတ်ႈပါခ်
ၵါခ်ႇ~ ခ္ခ်းခမေ်ႉခ္ခ်းၸႆးၵဝ်ယဝ်ႉ။ ။

284ႉ ခင်ႇခႆႉလဝ်ႈလင်ႇသုပ်ႇလိုဝ်ႈၸဝေူးၸဝပိလ်လါႇၸေႇဝခေႇၵင်ႇၵါႇသိပ်းပႆါသွင်ယူိင်ႈခိူင်ႈၵမ်ႇပူခ်ႉလွတ်ႈလႆႈလုင်ႇ

သၢၼ်ႇ~ တြႃးယဝ်ႉ၊– ၸင်ႇဝႃႈ ဢမ်ႇပေႉလိပ်းလိပ်းတႆၢတႆၢလႆၢပၢၼ်ၽၢၼ်လႂ်မိူဝ်းသဝ်းတၢၼ်းလႂ်သေၵေႃႈတေႃႈယင်းပႆႇ ၵျၼ်မႄး~ ငိင်ႇသၢၵ်ႈသေတီႈယဝ်ႉၵျ၊ ၊ ထုႇတိထုႇတိပၢတ်ၸယုႇမၢင်ပၢၼ်တၵ်းၸႂ်ႈမိုၼ်းထိုင်ႁုၼ်လိၼ်ႁၢင်းမူၼ်းမိူင်းႁူၼ်း ၸဝ်ႈလပုး~ တင်ႈၵျေႇယဝ်ႉ။– လႆႈမႄးႁိူတ်ႇတမ်ႈတွင်ႉၶဝ်သဝိင်ႇလုၺ်ႇၶဢေသတ်ႉတဝုႇတင်ႈၸၢတ်ႈၵျုတေႇ~ မိူင်းႁူၼ်း လႂ်ယဝ်ႉ။ ။

162

285ႉ ဢယုတ်ႈဢလၢတ်ႈဢမျၢတ်ႈဢုပ်ၵ်ႉၶုႇသၢၼ်ႇတိရၶ သေႃးမၶတေႃႉသသၢၼ်ႇတိရၶ မၵျုႇဝိပၢၵ်ႈလုၺ်ႇၶသေမ်ႇပ ယုတ်ႈဢႂ်ၼ်လေႇ~ လၢဝ်းမႄးယဝ်ႉ၊– ပတိသၢၼ်ႇထေႇသိပ်းပႆၢၵ်ႈတ်းမ်ဝ်းၶၢၼ်ႉတေႇလပုး~ ဝၢင်ႈမုင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပူႇထုႇထဢမ်ဝ်းတင်းလူင်မၶင်းဢဝ်သိပ်းလိူၼ်မိူၼ်ႁၶၼ်ၸင်ႇတၵ်းၽူး~ သၢၼ်ႇထေႇယဝ်ႉ။– ဢၶၼ်ႇတထမ်ဝ်းၶဝ်ဢဝ် ပိၵ်ႇငွမ်းငလႈတ်ၵ်ႇၶၢၼ်ႉလႆႈပ်ၼ်ၵျၢင်ႈၶမ်ၵေႇ~ တူဝ်မ်ဝ်းၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

286။ သမ်ႇသေႇတလၸွၵ်ႈလေးၸွၵ်ႈပျၢၼ်ႇၵုႈၶင်းၶမ်ႉၶင်းမွၵ်ႇၶင်းမၢၵ်ႇငလႈတေႇတင်ႈသၼ်ႇထေႇ~ ၸူၺ်းမီးၶၼ်ႉ။–
ဢုပပၢတ်ႈသၼ်ႇထေႇလမ်ႉ ႁူၼ်းတႃႇပိၼ်ၸီသတ်းတႃႇပိၼ်ၸီ တၢင်းလီတၢင်းယွမ်း ပိၼ်လွမ်းၵမ်းလီဝ်ယွႆႇသုင်ပီး~ ၵၢင်ႈ
ထူၼ်ႈဝႃႉယဝ်ႉ။ ။ ၶႅႉလမ်ႉလွမ်းလူလ်ႈဢသၼ်ႇၶၵေႃမ်ႇဝၼ်းဢၼ်တၵ်းတႃႇၶၼ်ႉလွမ်းဢဝ်ဢၵျူဝ်းတူဝ်ၸင်ႇတူဝ်မၼ်းၵုႈ
ဢၼ်မီး~ ၵၢမ်ႇတေႇယဝ်ႉ။– လၶေၵေႃမ်ႇတၵ်ႈတူဝ်းၶူဝ်းသေႃႇ ဢုပထမ်ႇၸေၵေႃမ်ႇထွၵ်ႈ ဢုပပီလိၵၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈ ဢုပၶျႇ
တၵတတ်းၶၢတ်ႇပၢတ်ႇပိတ်ႈဢမ်ႇလႆႈၶပေႉပႆလေႇ~ ယၢၼ်ၵၢင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

287။ တေႃႈဢၼ်သမ်ႇသၵဢၼ်ဝေႃႈလမ်ႉဢမိဢၸေႃတုလသွင်ယိူင်ႈသူလ်းယေႇ~ ပွင်းၵၼ်ၶၼ်ႉ။– လင်ႇတၵ်းလႆႈမုး
ပိၼ်တူဝ်ပိၼ်ၶိင်းယိင်းလႃးၵူတ်ႇၸူၼ်းၵၼ်~ တၢင်ႇၵၢင်ႈၶၼ်ႉၵျ။ ။ ဝေယဢုပၵသၼ်ထေႇဢၼ်ဝေႃႈလမ်ႉဢသုင်းဢလၢပ်ႈ
ဝိလဵဝ်လလႆႈထူပ်းၵၼ်~ ထိၵူႇၶၼ်ႉ။– ဢသုမုတ်တသၵ်ႉၵဢၼ်ဝေႃႈလမ်ႉ ပေႃးၶင်ႇၵျၢင်ႇငငႇသၢင်ႇရသေႉတီႈမူၼ်ႈတိုင်

ပႃႇ~ ၵိၼ်လေးငလႈသင်။ ။

288ႉ တဝႃႇၵပ်ႉပဢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ ပေုးၼင်ႇသုဝုၼ်ႇၼသေျမ်ႇလꩼ်တ်ႉၵꩼင်ႇယꩼင်ႇ ပါတ်ႈမိုဝ်းလုပ်ႈၼေုႈဢူၵ်းဝႃႇ~ ၻါဝ်ၼူၼ်း ၼၼေ်ႉ။– လင်ႇတၵ်းပတိသၼ်ႇထေႇတူၼ်လီဢလွင်းလူင်းသေထါၼ်ၽီမုေးသဝ်းၵူတ်ႇပၵ်ၼ်ၵူၼ်း~ တေႇလါတ်ႈၼၼေ်ႉ

ယဝ်ႉ။ ။ တသမုၵ်ႉၷမပတိသၼ်ႇထေႇဢၼ်ဝႃႈလမ်ႉမၼ်းမူၼ်ၼေါင်းယိင်းထိင်းတူဝ်ၵူဝ်မုၼ်ၵျေႃၷမ်းဝႆႉသေလွင်ႈတါင်း လူၼ်း~ ၼွင်းထါပ်ႈၼၼေ်းတေႃႇၼၼေ်ႉ။– သါင်ႇထုၵ်ႇပၵ်ၼ်ပွၵ်ႈလႆႈမုင်ႈလႆၢးတွင်ႈၽဢေႃႇၵူင်ႇတါပ်ႈလွင်ပေျႃႇ~ ၵျင်းၼိင်းႁွႆး ယဝ်ႉ။ ။

289ႉ ၼႆႉၵျေႃႈဢလူဝ်ႇလူဝ်ႇၵူဝ်ႇဝၼ်ႇသၼ်ႇထေႇတေႇတမ်ႈတွင်ႉဝါင်ႇၵျါင်ႈလါၵျေႃႇ~ ၼေါင်းပုးၼၼေ်ႉ။– ၽူႈယိင်းဢမ်ႇ တွၼ်ႉလႆႈၵျၼ်ၵူၼ်းလႆၢးၼၼေ်ႉ ပေုးဝႃႈထူပ်းလုႃးတေႇပၵ်ၼ်မုေး~လူလွၼ်ႈငႆၢးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ ဢုၵ်ႉသၽဢေႃမိဝ်းဝူဝ်းလူင်ဢုၵ်ႉသ

ၽၶွႆးၵျိုးၵႂၢႁွမ်တူဝ်မၼ်းၶိူဝ်ႉၵႃသႃး~ သရေႈၼၼ်ႉ။– ၵႂၢႁူဝ်ႇသေႇတၵုၵ်ႉသၽေႃႈတူဝ်ႉၶႃႈၼၶွႆးမတူဝ်ငမ်ႈၵုတု သၢၼ်ႈတေႃႇၵၢင်ႈသၼ်ႇထေႇ~ ပဵၼ်မေႃးႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

၂၉၀၊ သတ်ႉတသုၵ်ႉၵၵိၼေႃႈ ၼူၵ်ႉယၢင်းၽိူၵ်ႇမဵဝ်းၵမ်ႇမီးတူဝ်ၽူႈၽွင်ၵမ်ႇသူႈသေပွၵ်ႈသမ်ႇသၵလလယေႇတေႇ~ ပဵၼ် ၵဝ်ၼၼ်ႉ၊– မွင်းထိုင်ၵူဝ်ပိလိုၼ်ၵူၵ်းၽူၼ်တူၵ်းသိင်ၵုၼ်မေႃးမႃးသၼ်ႇထေႇတေႇၵၢင်းၶဝ်~ ၶိႇလုၵ်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၼင်းၶဝ် လိတ်းမဵဝ်းၼၼ်ႉမၼ်းပဵၼ်ၵဵထုၼ်းတပႃးပဵၼ်မေႃးၵႃႈၼၵ်ေးမဝ်~ ပတိသၼ်ႇထေႇယဝ်ႉ။– တၢင်းၼဵၼ်ႉၶဝ်ႈပဵၼ်လေႃႇတိပတ်ႉ လယႃႇၶၼ်ႇထႃႇၼၼ်ၼ်ႉတေႇၵၢင်ႈၵမ်ႇၵေႇ~ လေးမဵဝ်းမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

၂၉၁၊ တေႃႈၵၼ်မၼုတ်ႉသ ၵလလသတ်ႉတႃႇၵေႇတေႇၵၢင်ႈသၼ်ႇထေႇ~ ယိင်းတၼ်းၼၼ်ႉ၊– ၵႃႇပေႃးထၢတ်ႈၼၼ်ႉ ပဵၼ်ပိူင်လိူင်သိုၵ်းတူဝ်လႃၽေးယူႇလိတ်းဝၼ်း~ ဝၢင်ႈမုင်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶွၵ်သတ္တၢပႃ-မၼ်းမိူၼ်ၶွင်ၽီပိုဝ်းယိၼ်း

လိူတ်ႈလႅင်မၼ်း~ လေႃးၵျႃႉၶၶေႃႉ။– တိသတ္တာဟာဘူတံ –ပဵၼ်ၶၶင်ႇၶင်တုမ်ႉသၢၼ်ႇတၢၼ်ႇငိူၼ်ႈႁူမ်ႉၶမ်ႇပႆႉၵိူင်ႈဝႃႉၵူၵႃႉ~ ႁွင်သႂ်းၶၶေႃႉယဝ်ႉ။ ။

292။ စတုသတ္တာဟ-မမ်ႉသမ်ႉႁွၼ်ႈၶိူဝ်ႉၵူႈတိူဝ်ႉယူၵ်ႉလႆႈယွင်ႈလႆႈပဵၼ်ႁွၼ်ႈပဵၼ်တႅင်ႈၵျၢင်ႈၵျူႉပုႉ~ မီးမႃးယဝ်ႉ၊– ပဉ္စသတ္တာဟ-ပိၼ်ႉလသုႉၶုႉႁွၵ်ႈၵျူဝ်တူဝ်တိၼ်တၢင်းမိူဝ်းတဵၵ်ႉပွႆးမျူး~ ပဵၼ်ၵိင်ႉပဵၼ်ၶျႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဆသတ္တာဟံပသာဒ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝ်ႇ ကာယငါႈပါး–လႃႉပဵၼ်မူး~ ၵျႈတၢၼ်ႉယဝ်ႉ။– သတ္တသတ္တာဟ နဝစရိ–သီႉသိပ်းပႆၵဝ်ႈ ကေသာလောမာနခါတန္တာခဇော–ၶၢင်ႁေႃႉၶိူဝ်ႉၵျၢင်ႈၶိုင်ႈၶၼ်မၢၼ်ႉ~ မီးလေႃးမႃးယဝ်ႉ။ ။

293။ အဋ္ဌသတ္တာဟ–ၵျႈသိပ်းပႆၵျူၵ်ႈမိုဝ်ႉယဵပ်ႉၶဝ်ႈ ရူပဝဏ္ဏဂန္ဓရသဩဇာဇီဝိတအဋ္ဌာရသ–သိပ်းပဵတ်ႉၶိပ်ႉပၢၼ်ႉၶၵူၵ်ႈလုမ်ႉထူၼ်ႈၵေႃႉၵၢၼ်ႉ~ တၼ်းမႃးယဝ်ႉ၊– တၢင်းလူင်ပွင်းၵၼ်ပဵတ်ႉသိပ်းပႆသွင်-နဝသတ္တပရိစ္ဆေဒရူပ် ဝိကာရရူပ်

ၵၠတ္တိဘၢဝဘုမ္မၢဘၢဝ–သၢဝ်းပႅတ်ႇႁူၵ်ႈၵၢမႅဝ်းႁႅတ်းၵၢဝ်ႁင်းၽႅင်ႁင်းလူႇမႅဝ်းသုၢး~ လုင်ႇထူၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ လိူဝ်သေၽၢၼ်
ယဝ်ႉပၢၼ်တူဝ်ႁူၼ်းႁဝ်းယင်းသဝ်းၵၢင်ပုမ်ၶေႃင်းယိင်းၽိုၼ်ႉပႆမႃး~ ၵၢမ်ႇသႃႇယဝ်ႉ။– ၼသႇလတဵင်ႇၵွင်ႇႁူဝ်ႇပုၼ်ႇသွင်ႇ
တွင်ႉၼမ်ႈယူႇၼၢမ်း တပ်းသႂ်ႈႁွၼ်ႉမိူဝ်ႈပႆႈၵၢမ်ႇလႆႈလင်ႇဝၢႆႈလႃႇတိပိတုၵ်ႉၶၢမ်ၶဝ်ႉတိတႃႇ~ ၶွင်းၼၢမ်းႁူင်ၵၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။
167 294။ တီႈၶဵင်ႈလဝ်ႈလင်ႇသႂ်ႇလိုဝ်ႈလႃႇတိပိလ်လယႃႇလႃႇတိပိတုၵ်ႉၶႃႇ~ သၢင်းလေးယဝ်ႉ။– ပတိသၼ်ႇထေႇၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ
မၼ်းလၢင်ႈမေလပ်းမေလွႆးၶွင်းတူဝ်ႁူဝ်တိၼ်ၶႃၵဵဝ်ပၼ်လဵဝ်ႁွႆးႁွႆးပဵၼ်မႃးၼူဝ်ႇၵိင်တေး~ ၼၵႇထူၼ်ႈၼတႉယဝ်ႉ။ ။ ယာဝ
တွာတသ မာသာဝတိတွာ ကဟာနိက္ခိမိတွာ အာယည္စကာယော ဒွတ္တိံသကာရဏပန္န ဒါနိပတ္တိံသကာရဏိ တဋ္ဌာ
မာနိယာဝတွာ-ပတိသၼ်ထေႇႁူဝ်ယေၶေႃင်းမၢၼ်းလပ်းပႃးဝၢင်ႈလႃၽေး~ လႃႉတေႇၶၼ်ႉ။– တသမႃႇသ သိပ်းပႅတ်ႇ
ၼသႇလပေႉလုင်ႇလိူၼ်ဝႆႈၽယူႇသၢင်ႈထင်ၸေႇ~ ၶွင်းၼိင်းၼတႉယဝ်ႉ။ ။

295. ဝတိတွာ-ဝုမ်ႇမပတိသၶ်ႇထေႇႁူဝ်ႇယေႇ တမ်ႈတွင်ႉၼမ်ႈလပ်းၶေႇ~ ၽၢၵ်းပုးယဝ်ႉ။– ကမ္ဘဝေါက္ကန္တီ-ယဝ်းတၢၵ်း ၸူတ်းၵၢဝ်သွင်တိၶ်ၶူဝ်ၶဝ်ႇပူၵ်းသုင် လပ်းၵၢင်းဝႆႇလင်မုး~ တေႃႇၼမ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ နိက္ခိမိတွာဝ– သင်ထိုင်သိပ်းလိူၶ်တေႃမ် မူၶ်းမိူင်းႁူၶ်းလင်ႇတၢၵ်းၵျမ်ႇၵျၸူး~ ၵွတ်ႈၶျႇယဝ်ႉ။– အာယည္ဆကာယော ၶေါမ်ႇရူၵ်ႈလုင်ႇယဝ်ႉၵျုႈယိူင်ႈလႅၵ်ႉၸၶျႇ~ တေႃမ်လေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

296. ဒွတ္တီသကာရဏပန္ဓော-သၢမ်သိပ်းသွင်ယိူင်ႈ ပထဝီႇတေႇလေးၵၢႇပေႇဝႇယေႇပေႉလုင်ႇၵၢင်ႈၸၶ်ထႇ~ တေႃမ် တၶ်းယဝ်ႉ။– ဒါနိပတ္တီသကာရဏိ-ၵၢၸျင်းၵၢယႇ ၸၶ်ႇထႇတင်းတူဝ်ၵူဝ်တိၶ်တင်းမိုဝ်းၵပ်းတိုဝ်းတေႃမ်လီပေးလေး တေႃႇထိုင်ဝၶ်း~ ၽၢၵ်ႈၼမ်ႈၼတႉယဝ်ႉ။ ။ တသမာနိ–ပေးၵၢၶ်သိပ်းလိူၶ်တေႃမ်လေးထူၶ်ႈတေႃမ်တၶ်း~ ၵွတ်ႈၶျႇ ၶၶ်ႉ။– ၵၢသၢၵ်ႈလၢၵ်ႈလေႇသွင်ပၢၵ်ႇၵဝ်ႈသိပ်းပႆၵျႈလင်ႇတၢၵ်းၵျၶ်ၶျႈမၶုတ်ႉသပုတ်ႈတႇ~ ပိၶ်ယိင်းပိၶ်လႆးၶၶ်ႉ

ယဝ်ႉ။ ။

297ႉ ၼင်ႇၼႆႉလၢတ်ႈလူၺ်ႈလုႇတိပိတုၵ်ႉၼုႇပုၼ်ပုၼ်မ်ႇ ၵၽေႃၼ်ႇၽေႃၼ်ႇၵၢၼ်ႇလၢတ်ႈၼမ်ၼုႇ~ ပၢၼ်တေၼ်းယဝ်ႉ။–
တသမာသနတ္တိတောဇာတိပိဒုကျွာ-သဖေးပၢၼ်ၽႅၼ်မိဝ်းလွၵ်တၵ်းဢၢင်းၼင်းၵျၢင်းၵိတ်ႇႁူင်ၵၼ်း~ ပၼ်ၵမ်ႇၸဝ်းလိူဝ်ႈၸတႃႉ

 ယဝ်ႉ။ ။ လင်ႇဝုႈၵမ်ႇပေႉၽေႃၼ်ယဝ်ႉလၢၼ်သၢင်ၼင်းပၢင်ဢုမေး ၼွၼ်တေႃးၵျူးသေးၵျူးငေတုၼ်ၼူင်းၼင်းပုၵ်းပွင်းထၢမ်း
တူဝ်တၢင်းဝူၼ်းလၢတ်ႈပၢၼ်တေၼ်း~တင်းၵျေႇၼႆႉ။– ပိင်ႇလုႇသိဢမ်ႈၽွင်ႈဝုႈလမ်ႉ ၵထုၼ်းသုင်းၼုႇပျၢမ်ႇမုႇၽေႇသုႇၼဝ်
ဝုႈမူဝ်ႈၵဝ်းၵူတ်းယူႇၵမ်ႇလိူဝ်ႈၽၢဝ်ႈတၢင်ႇတီႈလၢဝ်းလေႇ~ ပၼ်ၵထုၼ်းသဝ်းဝုႈၼႆ။ ။

298ႉ ပတိသၼ်ႇထေႇၵၼေႇမဝ်ႇသုႇငသႇလတိၼ်ႇၵွင်ႇႁူဝ်ႇဝုၼ်ႇသွင်ႇတွင်ႉငမႈထူၼ်ႈၵေႇ~ ၼိမ်သဝ်းယဝ်ႉ။– မူဝ်ႈ
ၵၼ်သၼ်ႇတတိဢူၵ်ႈထူၼ်ႈယဝ်ႉလဢတ်ႉတုႇပႆႇၵွတ်ႈၼႆႉၵေႈၵထုၼ်းတပႈၵၼ်ႇၵၼ်ၵျဝ်း~ လိူဝ်ႈလိုဝ်ႈၼၼေႉယဝ်ႉ။ ။

မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၵႃၽေဝလႆႈယဝ်ႉၸုႈတီႈပႆႇတေႃႇတၢင်းလွင်ႈလူဝ်ႈၵၢၵျူး~ ၼလႇႁွင်ႇယဝ်ႉ။– ၶႆႉၶေႃႈပေႃးၶင်ႇၵဝ်းလႆႈၵူတ်းယူႇ လိူဝ်ႈလၢပ်ႈတမ်ႈၵိင်ႇထွင်ႇ~ လင်ၵိူၶၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

299။ သၶၼ်ႇတတိထူၶၼ်ႈယဝ်ႉလရတ်ႉတႃႇတဝ်ႈၵွတ်ႈထိုင်ပွင်ႇ~ တၢၶၼ်းမႃးၶၼ်ႉ၊– ၵလူဝ်ႇလူဝ်ႇတူဝ်ၵဝ်းၶႆႉ ၵမ်ႇမီး တၢင်းပိၼ်ပိူင်သင်တၵ်းပိၼ်ၶင်ၶျေႃတ်းၵမ်းၵိဝ်ႇလမ်သႃး~ ၵမ်ႇသဝ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵႃႇမၵုင်ႇၵႃႇရူင်ႇလေးလိမ်ႇၵႃႈၵၢၼ် ၶၼ်ႉပိူဝ်ႈၵဝ်းလူမ်းၵူမ်ၵွမ်လီဝၢၼ်လီသိင်လီၵေႃးယူင်းသိၼ်ႈလွႆၵႃး~ ၵႃႈတၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– လၵ်ႉၶုသေႃးတႃႇၶႃႇၶလိင်ႇဝႃႇ ၵႃႇယၵႃႈယိူင်ႈပိၵ်ႇပိူင်ႈမိူဝ်ႈၶုမ်ႇၵုမ်ႇၵိဝ်ႇၶႃလိပ်ႈမၢၵ်ႇၵၢဝ်ႈၵူတ်ႉႁွင်ႇလိင်ႈပိၼ်လၢၶၼ်ႇ~ တင်းဢိင်းၶႆႉၵျ။ ။

230။ ၵႃႈလၢၶၼ်ႉသွင်ၵုၵ်ႈတေႃႇသၢၶၼ်ႇၶေႇငၵႇၵူႇၽိဝ်ဝႃႇသွၶၼ်ႉၽိူၵ်ႇလွၵ်ႈမိူၶၼ်ပၢၶၼ်ႇ~ ပေႃးလိင်းယဝ်ႉ၊– တၵ်းမႃးဝီသၢင် ၵၢင်လမ်ၵိမ်းၶႃဝ်ၵၢၶၼ်လိင်တၵ်းၵ်မ်ယိမ်ပိဝ်ၵူတ်းငေႃးၵမ်ႇၵၶၼ်ပိင်း~ ယွၶၼ်ႇၵူင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ၵိတ်ႉလွႆပီၵွၶၼ်ပီၵၢပႆၢလမ်

ယၢဝ်းပူင်းဝီလူင်းထိုင်လိၼ်မူၺ်းလႅင်းတိုၵ်ႉလီယႅင်း~ လိူမ်ႈသၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၶူပ်ႉၶႄႇတၢၵ်းမႃးဝီသူၵ်ႇႁွၵ်းမုၵ်ႇ ၶမ်ႉမုၵ်ႈ ယေႈသုၵ်ႈယေႈလူၼ်ႇလမ်မူၼ်ႇပေႃးၶၢင်ႇပိူၼ်ႈလွၵ်ႈသူမ်ႈပူပၢၼ်ႇ~ ၵိုတ်းလိူၵ်ႈဝူဝ်းၵႂၢႆးၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

231။ ႁူဝ်ႉၶၼ်ႇထႃႇၵျ ၵၢၼ်ၶေႃႇသမ်ႉၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈဢေႃသႃႇဝိမိလလူၼ်ႇၵူၼ်ႈၵိုတ်းလၢၼ်ႇ~ တၢင်းၶၼ်ႈယဝ်ႉ၊– ယေႈလုမ်းလႃး

ယေႈပိူၼ်ၵၢၼ်လမ်လေႃးလိူင်လႂ်းမႃးသုၵ်းၵူၵ်းပုမ်ႉမိူၼ်ယွင်း~ လႂ်ႈၽွၵ်ႈၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းၵၢၼ်မိူဝ်းတိုဝ်းၶွင်းၽီးဝီ ၵူဝ်ၶဝ်ၵႂၢႆးယႂ်းသၢင်ယေႈၶ်ၼ်းထၢၼ်ႈပိူၼ်ယွင်း~ ယုင်ႈၵွၵ်ႇယဝ်ႉ။– ၶူပ်ႉမိူဝ်ႈဝီသူၵ်ႇၵၢဝ်ၶူၵ်ႇတိုတ်ႉယေႈပွၵ်ႈလွၵ်ႈၶွတ်ႇ ယုင်ႈပေႃးၶၢင်ႇၽွႆၽိတ်ႇပိူၼ်ႈထိုမ်ႈပိူတ်ႈဝိတ်ႉတိူမ်ႈမၢင်တွၵ်ႇ~ ၵိၼ်ပူၼ်းၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

232။ ၽင်ၵၢမ်ႇလႃႇၵၢမ်ႇၵျေႃႈၵျေႃႈယေႃႈယူႈၵူႇလူၼ်ႇတူႉတၢၼ်ႇတိူၵ်ႈမိူၼ်မွၵ်ႇ~ လဝ်းၶႃးယဝ်ႉ၊– ထရတ်ႉတႃႇၵျၵ်ႈၶႄႉ ယၢမ်းယိူၼ်ပိူၼ်ၵၢဝ်ၵျင်းမၼ်းၵၢမ်ႇၵူဝ်မႃး~ ၵျေႃႉလႂ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ တၼ်ႇတႃႇသၢမ်သိပ်းပႂ်သွင်ႁွင်တိူမ်ၶၼ်ႈသူပ်းၶူပ်းသင်

ၶတ်းၵ်ၼ်းၶိုၼ်ႈလီပ်းမႃး~ ႁုင်ႈတွင်ႇယဝ်ႉ။– ၸင်ႈၵမ်ႇယႃႉၵေႈတၼ်ႇတႃႇၵိမိလမူင်ႈလူၼ်ႈငဝ်ႈတူၼ်ႈယေႈဝူင်ႈၵျူင်ႈယေႈ သိၵ်ႈပေႊတႃၼ်ႇၼေမ်ႉလုပ်ႇလၵ်းတ်ၼ်ႈပူၼ်ႈတ်ၼ်လွင်ႇ~ ၵိုင်းလိုၼ်းၼၼေ်ႉ။ ။

233ႉ ၵမ်ႈၸွင်ႈတၼ်ႇတႃႇၵျူင်ႈယဝ်ႉယင်းၵျႃၼ်ႇၶူၵ်ႉၶႃမ်ႇလုၵ်ႈသႃၵ်ႇၸေႃႇပႃႈလုမ်ႈၵုမ်ႈၵွပ်ႇထူဝ်းယွပ်ႇယုၵ်ႉၶိုၼ်ႈတွၵ်ႈမူဝ်း ၵွင်ႇ~ ၵႃင်းပူၼ်းယဝ်ႉ။– ပေႊဝႃႈမူဝ်းလႃးၵသႃးၼေင်ၼိဝ်ၸၵ်ေးၶိဝ်ၵၼ်ၵျႃမ်းလူမ်းလႃမ်းၵျ်တ်းၶၼ်ငေႃးၵၼ်ၵျႃင်မွင်းၼေႃင်း ထွင်းယိပ်ႇၵျိမ်းၵျူၼ်း~ ယုၵ်ႉၶိုၼ်ႈၼၼေ်ႉယဝ်ႉ། ། ႁွင်းလင်ၼေင်လိၵ်ၼ်လႃင်းၵျႃင်းႁူမ်ႈပႆလိုၼ်း~ ၶူတ်းႁွင်ႇယဝ်ႉ။– ယိၵ်ႉတေႃႉ ယိၵ်ႉတေႃႉပေႊၼေင်ႇၼူၵ်ေႉလႃဝ်ႈၵျႃလႃႇတႆႈၸေင်ႇၼေမ်ႉယူိဝ်ႇသွၵ်ႈၵျိမ်းလွင်ႇ~ ၸေႃၵျႃမ်းၼၼေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

234ႉ လယိၵ်ႈၵႃင်ႉၵႃၵ်ႇၶႃၵ်ႇပ်တ်ႈၵၼ်ၵဝ်ႇယဝ်ႉၵၼ်မွ်ႇသမ်ႉသ်ႇပုတ်ႈၵမ်ႇပွင်ႇ~ ၶမ်ၶေႃးယဝ်ႉ။– ငဝ်းတႃၵၼ်လိၵ်ၼ် မိးၼေမ်ၵၼ်လမ်ၵျႃမ်းသေယွမ်းလူင်းၶွၼ်ႇၶႃဝ်လေႃး~ ႁွၼ်ႈလိုတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ། ། သွင်ၵျူၼ်ႊႁူင်ၶိင်းလူင်ၵ်ၼ်းမႃးတုင်းၵျူး

သိူင်ၶၢင်ၵႂၢမ်းၵူၼ်းပိူၼ်ႈၵၢၼ်မေႃး~ ပဵၼ်ၵမ်ႈၵူႊဢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ထွမ်ႇလိၵ်ႈၼတႃႉၵေႃႈၵမ်ႈလႅင်ႈသင်ဝႃႈလုၵ်ႈၵႂၢၼ်ႇႁွတ်း
တႃႇၵႃႈၵၢင်ဝၢၼ်ႈထွမ်ႇမူၼ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈ~ လိုၼ်ပိၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

235ႉ ဝတ်ႉထုၵၢပုမ်ႇလိမ်ၶုမ်ႇတေႃႇထဝ်ႈပိူၼ်ႈၶႆႈၵမ်ႇၵူႉလွင်ႈႁၢၼ်ၽႆႇ~ ၵႂၢၼ်လိူၼ်းၶၼ်ႉ၊– သင်တၵ်းၶေလွမ်း

မိူၼ်းဝူၼ်းမိူၼ်းၵူႆးမိူၼ်းတူၵ်းငႄးငိုၼ်းႁူၵိၼ်ၵူးသၢၼ်းလူဝ်ႇလႆၶိုၼ်း~ ၵမ်ႇသိူင်ႈၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုထိတ်ႉလၶေႇတသိၵ်ႈၶၼ်ႉ
ၵႂၢၼ်ပႆၵႆလမ်မီးၶမ်လေႃးၽေႃးႁၵ်ႉၶမ်းငိူၼ်း~ မႃတ်ႈယုမ်ႇယဝ်ႉ။– မ်ႇတ်ႈတႃႇၽႄႇဝၶႄႇၵတႃႇၵႂၢမ်းၶၢမ်ႇသီႇလႁၢႈသိူၼ်ႈ
ၵမ်ႇလႆႈမၢၼ်ႇမၢၼ်ႇပေႃးတႃႇမၢၼ်ႇတၢၼ်ႇၵျၵ်ႈပဝ်ႇၽႄႈလိတ်ႉမိူဝ်ႈယင်းၶုမ်ႇ~ လိူင်တွင်းၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

236ႉ လေႃးၽလေမ်ႇမၢၵ်ႈၵသၢၵ်ႈသူႇလမ်သိူင်ႈၵထၢင်ႇၶႆႉၵမ်ႇသိူင်ႈယင်းၵၢင်ႈၵိၼ်ၵုမ်ႇ~ ပေႃးလူဝ်ယဝ်ႉ၊– ယၢမ်းၵၢၼ်
ဝၼ်းသိၼ်ဝၼ်းထမ်းလၢၼ်လိၼ်တိူၵ်းမိူဝ်းၶႂၢၼ်းႁျင်းပႆႇလူမ်းၵူဝ်~ ၶႆႈသူႈၵဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ လိၼ်းလေႃးလေႃးၶေးၶၼ်ဝ်ၶွင်

ငိုၼ်းၶမ်းၶဝ်ႈၶူၼ်းၵိူဝ်~ တၢၵ်ႈထီႇယဝ်ႉ။– ႁုသူဝ်ႇႁူဝ်ႇၽူဝ်ႉတူဝ်ႁဝ်ႇပႆႇၵၢင်ႈၵျၢမ်ႇ ၵၢင်ႈၵ်ဵတ်းၵျၢင်ႈပူၼ်ႉပိူၼ်ႈၵႆႈယီႈ ၵၢမ်ၵီႇ~ ဝၼ်းပိူၼ်ႈတုၵ်းမိူဝ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

237။ မ်ႃတ်ႈတုႇၽေႇဝၼေႇၵတုႇတူဝ်ႁဝ်ႇသေၶေႈၵမ်ႇၵၢၼ်ႇၵမ်ႇထေႈလၢင်ႈၵျၼ်ထီႇ~ တြႃးယဝ်ႉ၊– ၶူင်းၶူင်းသိူင်ၵႆႉ

ၼွၼ်းၶၢင်းၵျၢင်းၵဵဝ်ၵျမ်းၽဵၼ်းပွႆႇလင်သုး~ ႁူဝ်ႈတဝ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ႁူဝ်တုႉတူဝ်ၽၢၼ်လိုမ်းၵျၼ်ငေးဢႃးယိင်းလႆႈၵၼတေႃႉတ

တြႃး~မဝ်ႇထၢင်ႇမဝ်ႇသုႇယဝ်ႉ။– ၶူပ်ႇမိူဝ်ႈတၵ်းလုၵ်ႉတၵ်းယၢင်ႈတၵ်းၼင်ႈလေႇၵျူင်ႇတုင်ႇတုင်ႇတူင်ႉသၼ်ႇၼွင်ႈယွင်ႈ ယၢပ်ႇ ပၼ်ႈၵျူဝ်ၶဝ်ႇတဝ်ႉၼိင်ႇၽၢၵ်ႈလၢၵ်ႈလိၵ်ႈၵၢၼ်းႁုႇ~ ၵၢင်ၵျူၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

238။ ၶျၵ်ႉငသႇၵယွႆႇၵသၢၵ်ႈယေႇတၢၵ်ႈလၵ်ႁ်ႈသၼ်ႇၼပေၢတ်ႈၵၼေႇ~ ႁူးမုးယဝ်ႉ၊– ၵျူဝ်ၵူၵ်းမူၵ်းတုသၼ်ၶုၼင်ၼေ ၵျူတ်းၵျမ်းၵွၵ်ႇပၢၼ်းသုး~ လုမ်ႇလီႈမုးယဝ်ႉ၊ ၊ ၼွၼ်းၶိုၼ်းၵိုၼ်းၵိုၼ်းသိူင်ၶမ်ၼွင်းၶေးလူမ်းမေးလွတ်ႈတြႃး~ ၵမ်ႇ

မၢၼ်ႇၶမ်ႇၵၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၵွႆးတၢၵ်းသုင်းသွင်ႇလွၵ်းလေႈသေးၵျေႇၾိုင်းရျႇလႃႇၵပုရျႇတိသိင်ႇၼၶိၵ်ႈတွင်းပၢၼ်ႇ~ ပၼ်ႁႂ်ႈ လူမ်းသဝ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

239ႉ ၶလႃႇၶၢႆႇရေႈၶၼ် ၵဝ်းႁိုၵ်ႈၼၼ်ႉလႃႉၸဝ်လုၵ်ႈၶွၼ်ႇႁူၼ်းၼုမ်ႇသမ်ႉၶမ်ႇႁိုၵ်ႈပိူၼ်ႈၶမ်ႇလိုၵ်ႈတူမ်ႈၼိူဝ်ႉ ပူလ်ႇလၢၼ်ႈပွႆးယၢၼ်ႇ~ ၵုင်ပၼ်ယဝ်ႉ၊– ပေးၵေႈလၢၼ်လိၼ်တၢင်းႁိၼ်ၽၵ်းၼိဝ်ၼင်ၼဝ်မိဝ်းၵျမ်းၵျမ်ႇၶိုၼ်ၼၼ်~ သိင်ႈ ယၢၵ်ႈဝံႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶၼ်လီဝၢၼ်ရေႈလၢၼ်လိၼ်ယိင်းလႂ်းၽိုၵ်ႈၶမ်ႇလတ်းၼွႆးတူမ်ႈၵုင်ပၼ်~ ပေးပူလ်ႇယဝ်ႉ။– မၼ်းၵိုဝ် တၢၵ်းထုၵ်ႇသူပ်းထဝ်ႈတႃႇ ၼဝ်ႈၵိၼ်လုပ်ႇၽၢင်ႈၽၢပ်ႇၶိုၼ်ယၢပ်ႇႁူၼ်းထဝ်ႈၽေႉလွၼ်ႇၼိဝ်ႈမၢင်ႈသွႆးၵျူလ်ႇ~ ပေးလႆႈလွၼ် တူလ်းၶဝ်ယဝ်ႉ။ ။

240ႉ တီႈတၢၵ်းမွႆႈရေႈၶမ်ႇလွႆႈတၢင်းၶိုၵ်ႉထႃႇရူင်ႇၽွတ်ႉတပ်ႉပႃႇရူင်ႇၽျေႈၽုၼ်ႇသွၼ်ႉၶိုၵ်ႇလုၵ်ႈမွၼ်ၵျူလ်ႇ~ ၼူၼ်းၽွင်

ၼၼ်ႉ၊– ပေႃးတၵ်းတိုၵ်းၵူၺ်ႈတူဝ်လႆႈၼွၼ်းႁႃၼိူဝ်မၼ်းၽိုၼ်ၽူၼ်းၼၢင်ၼေႃးဝၢင်းပေလင်ပိၼ်ၵွၼ်းၵွၵ်ႉလႆးသွင်~ ပိၼ်ဢမ်ႇ
မွႆႈလႆႈမၼ်းႁျ၊ ၊ တၢၼ်းၼႆလၢင်ႇဝူႈပၢၼ်ၵူဝ်ႇလႃႇႁူႇတူဝ်ႁႃးၼေးပိၼ်လႆၢပၢၼ် လိူဝ်ၽၢၼ်သၢင်းလေးၼွင်းၵေးၼမ်ႉၼွင်း
ၼွင်~ သီႇတၢၼ်ႇၼႆ။– တီႈၼႆႈလၢင်ႇတၵ်းလႆႈဝူႈလႃႇႁူႇပိတုၵ်ႉၼႃႇဢၼ်တေႃတိတႃႇတုၵ်ႉၼၽယဵၼ်တေတႁူဝ်ႇယေႇဢမ်ႇ
လွတ်ႈမၢၼ်ႇမၢၼ်ႇ~ တင်းပိူၼ်ႈတင်းႁဝ်းယဝ်ႉၼေႈ။ ။

241။ တီႈၼႆႈပုၼ်ပေၼမ်ႇ ဢၽၢၼ်ႇမျူးလွႃႇၽယေႃႇမုင်ႇလၼ်ႇတိဢၾိသင်ႇၼႃႇရဢမ်ႇ လွတ်ႈႁူႉႁွတ်ႈၵေႃႇၵၢၼ်ႇ~ လူး
ၵၼ်ယဝ်ႉ၊– ဢႁွင်းတူဝ်ၼႆႉတၵ်းၵူဝ်ႁူဝ်ၼႃဝ်တႃမူဝ်းသွူးၵျူဝ်းယူဝ်းတွႆးၵၢၼ်ၽေ လႆးၵေပၢၼ်လမ်လႆးမူးႁူးတူလ်းလင်ႇ
တၵ်းႁၼ်~ ပူၼ်ႉပိူၼ်ႈႁိုဝ်ၼေႈ၊ ၊ ဢႁွင်းလူမ်းၵွင်းဢၼ်မ်တႃလမ် လူလမ်တူလ်းမူဝ်း ႁၼ်ဝူဝ်းႁိုဝ်းပိၼ်မၼ်းႁႂ်း ႁူၼ်း
လႆးႁိုဝ်းပိၼ်ၼေၢင်းယိင်း လွႆၶိင်းပွတ်းမူးဢသၵ်ႈၼပေႉတၢမ်းၵၼ်~ ယၢဝ်းၼေႇယဝ်ႉ။– ႁူလ်းတၵ်းမုင်ႈႁၼ်ဢတ်ႉတႁိတမ်ႇ

ၵႃထမ်ႇတူဝ်ၵဝ်ႇ မဝ်ႇယၵ်ႉၼိူဝ်ႈဝၢင်ႈ ၸၢင်ႈလူႉၸူႉၼူၵ်ႇတၢမႂ်ၵ်ႇ ၽူမ်ၸႂ်ၵ်ႇၵၼ်ၼၵႂ်ၵ်ႇၼိူင်ႉထူင်ႇဝႆႈၼိူဝ်ႁူႇ~ ပေႃးတၢၼ်ႇၼိူင်း ၼင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

242။ သမ်ႇပၢႇၼ‌ေႇတိပိင်ႇလႃႇသိၵႃမျေႇၵႃမျင်ႇသၢင်ႇၼျင်ႇၼျင်ႉၼိင်ႇလင်ႈတီႈၼင်ႈတၢၵူဝ်ႇ မီးၽူဝ်ႇၼမ်ႉတဝ်ႈ ၽိူၼ်

177 ၼဝ်ႈသၢတ်ႇၽုၵ်ႈမွၼ်လုၵ်ႈပုင်ႇသေႇသွၼ်ႉၸူမ်ႇၽေႈလႃႇရၼၢင်ႈထဝ်ႈလမ်ၼေႇ~ ၸၢင်းၵၼ်ဝ်ယဝ်ႉ။– ခယန္တေအနိစ္စ ဘယန္တေဒုက္ခံ အသာရကန္တေနအနတ္တံ ဖြစ်တတ်သော ခမ္မာ-သၽေႈတြုးၵၼ်ၵျႃးတၵ်းတၢ်လူမ်းၵျႃဝႆးလွိုၵ်တၵ်းပိၼ်

ဝၼ်းလွိုၵ်လမ်မႃးသူႇတၵ်းၽိၼ်ဝ်~ ယႃႇထၢင်ႇမၼ်းလွတ်ႈလမ်ႉၼႄႈ ၊ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ ဓမ္မာ ဝိပဿနာ-ကွဲတတ်၏-

လူဝ်ႈတၵ်းတၢ်ၼၼ်ႉ ၼွၼ်းၵျႃၵႃဝ်ပိၵႃဝ်မႃးသီႈၵိၼ်းၽိၼ်းလိၼ်းသုမ်ပၼ်သုတ်းမိုၼ်းၽိုၼ်ႉၸၢင်းၵၼ်ဝ်~ ၵိူဝ်းဝႃႈတၵ်းသႃႇၼွင်

တေႃႈၵမ်ႇသႃႇယဝ်ႉ။– ကာယသုံးတောင်တလန်သၢၼ်ႈလွတ်ႇႁွတ်ႇၵျတ်ႉၵပ်ႉၵျေႇသေႇမိုၼ်ႈၽိၢ်ႇသွင်ၼၢင်ႈတူႇၵျူႇ~ ပျင်း

တွၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

243။ ဆေးချေလေနှင့်သရိပ် ပိတ္တံပိစရေနံ–တမ်ၶိုၼ်ႈၶိူင်ႈဢၼ်ၶေႉ~ ဝူၼ်းၵႂၢင်းယဝ်ႉ။– ဆေးချေလေနှင်သရိပ် ကၥ္ဆာသယပရိပါစကၠထၢတ်ႈၶၼ်ႇ သွင်ၶျႃးၵေႃႇတၢင်းၵိၼ်ႁူၼ်းႁဝ်းယိုတ်းသဝ်းလေႉတမ်ထွင်း~ သေႉၶိုၼ်ႈမႃးယဝ်ႉ။ ။

ၵေႃးဝိင်ႉတၶေႉမသြုႉၶဝ်ဝႃႈလမ်ႇ ပဉ္စၶါတုလွၼ်တွၼ်းရီစိရင် ပိတ္တံပိစရေနံ လူမ်းၶၢမ်ႉတမ်ႈၶင်ႈႁၢင်ႈႁူၼ်းႁဝ်းၵေႃႈဢၼ်ပွင်း~ လေႉႁၢတ်ႉယဝ်ႉ။– ဆေးချေလေနှင့်တကွပရိစာရ-ဢၼ်ယွႆႉတတိယသူႉတဝ်ႈလင်ႉဝႃႈလေႉထၢတ်ႈဢမ်ႉယၢတ်ႈတုမ်ႉတွၵ်ႈ ၶိုၼ်ႈဢမ်ႉပျၢတ်ႈဢမ်ႉၾၢတ်ႉ~ ဝၼ်းဝၼ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

244။ ယႅၼ်းပႅၼ်ပူႉပူႉလွင်ႉလွင်ႉတႁူဝ်ႉႁွင်ႉႁၢင်ႈၶိုင်ႈၶင်ႇးပိုင်ႈၶၼ်ႉထုႉႁုႉယေႉၶၵေႃးဝ်ႉထဝ်ႈလေႉထၢတ်ႉ~ ႁၵ်ႉးၵႃး ယဝ်ႉ။– ကာယဓမ္မပရိယန္တံ–ဢဝ်လိမ်ႁွၵ်းႁူဝ်တင်းတူဝ်လူင်းထိုင်ပႆၢတိၼ်ယိုတ်းၵိၼ်ႁူၼ်းႁဝ်းပွႆႉလူမ်းမႃး~ ပဝ်ႉတွင်ႈ

ၶၶေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ႁူလ်းမီးလူမ်းလႆၢလႆၢယဝ်ႉ ၶုၼ်တႆၢၵဝ်ၶူတ်းၵဝ်လႅၼ်းၵဝ်ၸႆၢသီႇၵိၼ်းၵိၼ်ႇၶူဝ်ၾေႊ~ ၵဝ်မွႆႇၵဝ်တိုၼ်ႈ
ယဝ်ႉ။– ၼေႉ ဥမရှိပကတိ–ၵမ်ႉလႅၼ်ႇဝၼ်းလႆၢႉဝၼ်းၶမ်ႇဝၼ်းတႅၼ်ႇၶေႁႈၶိုၼ်းလိုၼ်ႈ~ ႁူၼ်းၶွၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

245ႉ ႁူဝ်ႈၶၼ်ႈထု႟ ၵုၵ်ႇလုႈလေးလိမ်ႈမီးမၢၵ်ႇၶမ်းၶဝ်ႇၶမေႉလူၼ်ႈယိုၼ်ႇလႆၢမိုၼ်ႈ~ မျူးထူးယဝ်ႉ၊– သမ်ႉဝုႇတၵ်းၵဝ်
179 ၶမ်းလႅၼ်သိပ်းပၼ်းသၢဝ်းပၼ်း တၼ်းတႅမ်တၼ်းလူၼ် တူၼ်ပၼ်ၶုၼ်တႆၢ လပ်းၸႆၢလရၢင်းၶိၼ်းမုံႇၾင်တၵ်းၵွၼ်ႈၵိုဝ်လူး~ ပွႆႈ
လွတ်ႇလမ်ႉၶေႁႇ၊ ၊ သုမ်းလႆၢလႆၢယဝ်ႉပီၵွၼ်ပိၵႆၢၵျၢၵျၢၸူၼ်းသူး တႅၼ်းၵူးသေၵိၼ်သွၼ်ၵိၼ်ၵျၢႁူး~ ၵေႇပႆႈပျၢၼ်ႈယဝ်ႉ။–
သၼ်လၢၼ်ႇတွၼ်းပၢၼ်ႈလႆႇလမ်ႉ ၶိူဝ်ၶၼ်ႉသေဝူၼ်ႇသွၼ်ဝူၼ်ႇၵေႉၵၼ်ၵျုႈၵုႉတွၼ်ႈပႅၼ်ႈတၼ်းၵႅၼ်ႈပၢၼ်ႁွၵ်ႈတွၼ်ႈၵူႈမူႈလုၵ်ႇလႅၼ်ႉ
ႁူၼ်းလၢၼ်ႇမေႈလမ်ၼ်ႈၶပ်ႉတၢၵ်ႇၶေႁႇလိုၼ်ၵၢၼ်ႈ~ ၶဝ်ၵေႇတၵ်းမႃးယဝ်ႉ႟။ ။

246ႉ အနိစ္စ မေ ပိဍ္ဍကၡန္ဓေ အနိစ္စာယ မာရသန္တိ မာရနန္တံ ကာမိတွာန က္ကမံ ကာယံ မရဏံ အနတ္တိတော

လောကသဝိညၟ်ၼက–ၵၢမ်ၶိတ်ႉလႄႉၶိူင်ႈၶွႆႈၵေႃႉၵၢင်ႉ~ တြႃးယဝ်ႉ။– မာရသၼ္တိကမိတ္တြာန-တၢၵ်ႈထိုင်ဝၼ်းလိူဝ်ၵေႃႈ
မေးလႆႈလွမ်းၶဝ်လုမ်းလုမ်းယႃႉထိင်လႃး~ မၢင်းၵမ်ႉလၢတ်ႈလႆႈယဝ်ႉၶႃႈ ။ အနိစ္စာယယာစာမိ-ပၵ်ႉဝႃႈမီးငိုၼ်းမီးၶမ်း
ၶမ်လႆႈၵေႃႈၽင်ႈၵမ်ႉသီးၽင်ႈပၼ်ၶဝ်လူးဝၢမ်းၵၢဝ်ႇၵႂၢမ်းၶႅၵ်ႈလၵႃး~ တွင်းပၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– လင်ႉဝႃႈအနတ္တိတံ-ၽင်ႈၵမ်ႉလူၼ်ႉ
ၶၢၼ်ႇပၼ်ႇပေႉၵေႃႉလွတ်ႈတီႈၶင်ႇၶႄႉသေၽူၼ်ႈမၢၼ်ႇမၢၼ်ႇ~ တင်းပိူၼ်ႈတင်းႁဝ်းယဝ်ႉၶႃႈ။ ။

247။ ၵၢမ်ၶၢင်ႇငိုၼ်းၶၢင်ႉၶမ်းၶႄႉဝႆႉၵွၼ်ႇ ယၢင်းၵွၼ်ႇပုတ်ႈတႃႇငမ်ႈလုၵ်ႈသုၵ်ႈၶႅၼ်ႈဢိၼ်ၶဝ်ႈၵူၼ်ႈမူႇၵၢႆႇၽႄႇၽၢၵ်ႈ
ၵၢသၢၵ်ႈမူလ်းမူႇတီႈယူႇၵႅၼ်ႇတူႇသွၼ်ႉသိူဝ်ႇၽႄႈၵူၼ်ႇမွႆႈပွႆးယၢၼ်ႇ~ ပွင်းဢၼ်ၶၢင်ႉ။– ပိယေဟိဝိပယောကောဒုက္ခာ
နာနာဘဝေါ- မၶႄးလႆႈလူင် ၶၢင်ႈႁူင်ပိၼ်ၵိၼ်လူမ်းၽႄးမႃးၵိုတ်းၵိုၼ်ၶမ်လၢႆးၶူမ်ၶတ်းၶႅးတိပ်ႉၵူၵ်ႈတၢၼ်~ ပိၼ်ၵမ်ႉ
ထူလ်ႈလႆႈငတႉယဝ်ႉ။ ။ သပေသတ္တယမရဏံဓုဝံ-မဝ်ႉလၢင်ႈလွႆးၵၢင်းတၢင်းလႆႈပိၼ်ၽင်ႈသေၵေႃႈၵမ်ႉလေႉၵမ်ႉမေႃးလေး

လေးတေႃႉမီးၶၼ်~ ပုင်ႈသေႈပုင်ႈယႃႉၶၼ်ႉ။– မာရိသၼ္တိ-သေလည်းသေကုၼ်လတၼ်ႉ မာရၼ္တိစ-သေရဒ်ွံသော သၽေႊတီႈၶႅၼ်ႈ ပႅၵ်ႉသမ်ႉဝႃႈမီးမၢၵ်ႈယၢၵ်ႈၵႂၢႆႉ ထၢၼ်ႈလႄႈၶိုင်ႈၵေႃႈ တုၵ်ႉၼၢမ်ႈလွတ်ႈလႆႈတွင်းပၢၼ်ႈမရၶလုမ်ႈၸသေတ်ႉတဝႃႈ~ ၵိုဝ်ငလႈတၵ်းၵၢင်းၶၼ်ႉၶေႃႈ။ ။

181 248ႉ မာရိသုစ-သေလည်းသေကုၼ်၏ တထေဝ-ထိုအတူကျလျင် တၵ်းလႆႈတၢၼ်ႈၵၼ်သိင်ႈသၢၵ်ႈၼၢၶိတ်ႉလႃႈ~ သၽေႊယဝ်ႉ၊– မာရိသာမိသံသယောနတ္ထိ– ၼၼ်ၼမ်ႈတၢၼ်ႉ ပၼ်ၽႅၼ်ၵူၼ်းလႄႈၼုၼ်ၶၢင်း ယႃႈပႆၶလုင်းသႂၢင်း ထၢင်ႈၼွင်ပေႃး~ လွတ်ႈငၢႆႈလမ်ႉၶႄႈ၊ ။ ၼၶျင်းၼၼ်တၵ်းတၢၼ်ႉ ပၵ်းမႂ်ပၢၼ်းတုင်း မေးလုင်းၼုတ်းၼုမ်ၵွၼ်တၢင်းဝႆႉသၽေႊ~ ပိၼ်ၼမ်ႈလွတ်ႈသႃႈယဝ်ႉ။ – ပစ္စဝိက္ခိတပ္ပံ- လီတေႃႈသၢင်ႈၼျင်ႈတူင်ႈပၢင်ႈလၵ်ႈၵဝ်ႈၵျမ်ႈၵၢတ်ႈၼမ်ႈမျတ်ႈၼၵု သူဝ်ႈၵျင်ႉငၼ်ႈငဝ်းၵျ်ႈလွတ်ႈတီႈၶွႆႈၼငပႈယွႃႈ~ ပွင်ၵၢင်းမၼ်းတႃႉ။ ။

249။ ဢၼ်ဝႆႉလႆႈတိပိတုၵ်ႉၶႃႈလမ်ႉ ၸုၼ်ၸေႃၼမ်ဢၼ်ၽႄၼ်ႈၽႄၼ်ႈဢမ်ႇလွတ်ႈလႆႈၸိုင်ႈယၢၵ်ႈပိတုၵ်ႉၶႃႈ~ လေးပႃးၼၼ်ႉ၊–
လႆႈတိပိတုၵ်ႉၶႃႈၼၼ်ႉဢမ်ႇလႆႈႁႂ်းမၼ်းႁူၼ်းဢၼ်သဝ်းၼႂ်းႁၢင်ပုမ်ၼၢင်းယိင်းႁႂ်းႁႂ်းၶၢမ်ႇတုၵ်ႉၶႃး~ ဢမ်ႇလႆႈႁူလ်ႉၼေႃႈ၊ ၊
တုၵ်ႉၶေႃးတူလ်းတေႃးတင်းသွင်ၶိမွင်သၢင်းလေးတင်းမၼ်းငမ်းလၢပႃး~ မႃႇတႃႇၼၼ်ႉ။– ပေႃးဝႆႉပတိသၼ်ႇထေႇတေႇ
ႁေႃႉတင်းငမ်းတင်းလုၵ်ႉသိင်ႉတိီႉတုၵ်ႉၶဝေႇတၼေႇ~ ၽၢၼ်တွၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

250။ ၼွၵ်ႉၼႆႉလရႇပိတုၵ်ႉၶႃႈသမ်ႉတဝ်ႉဢမ်ႇလိုဝ်ႉႁူလ်းမၼ်းတူဝ်ထဝ်ႉၼၵ်းၼွင်ႇၵိင်ႇထွင်ႇၶႃႉဢမ်ႇလႆႉၶၢမ်ႇမႆႉလႃႇရႇ~
ႁႂ်းၶိၼေႃႈ– လူဝ်ႉဢၼ်လႂ်ပႆႇတႃၼၼ်ႉ လၢၼ်သႆၢသႃးမျေႃးလေးဢဝ်တင်းၶဝ်လိုဝ်ၽၢၼ်ပိၼ်ႁၢၼ်ရိုၵ်းရိုၼ်းယၢပ်ႇသုတ်းပိ~
သိင်ႉယၢၵ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ လႃႇရႇပိတုၵ်ႉၶႃႇဢၼ်ဝႆႉၼၼ်ႉႁေႃႉ ဢမ်ႇလႆႉႁူလ်းမၼ်းလူၵူဝ် ႁူဝ်ၶၢဝ်ထူဝ်းႁၢၼ်း ၼၢၼ်းတႃႇ
သၢင်းလေးမႆႉမိးၶိ~ ႁျႇပႃႇယဝ်ႉ။– တၢင်းႁႃႉသႃးသမိးဢလၢတ်ႉဢယွႇၽႂ်ဢမ်ႇပွႇပဵတ်ႉဝႆႉတူဝ်ထဝ်ႉတၵ်းမႆႉပူႇသႃႇ~ တင်း

လုၵ်ႈတင်းလၢင်းသိၼ်ႈယဝ်ႉ။ ။

251ႉ ပိၼ်တီႈလူဝ်းယိင်ႉတွင်းတႃႇဝၢၼ်ႈလူႇမိူင်းမႃႇၵႃႇလၵၢမ်ႉတေႃႇၵၢပ်ႈၵၢမ်ႉပျူႉပိူၼ်ႈပႆႈၶီႈႁေႃႇငိၼ်းၶီ~ ပၢင်ၶီယဝ်ႉ၊– ၶဵဝ်ႉလမ်ႉတၢင်းၸေႃၼ်ပိၼ်ၵၢၼ်ႁူၼ်းၺိင်းယိင်းလႆးငေးၵိူးလၢၼ်လိၼ်ၶိၼ်လွၵ်ၸွင်းႁိူၼ်းၺၢပ်ႉတၢင်းၶီ~ ႁွပ်ႈထဝ်ႈၺဝ်းယဝ်ႉ၊ ၊
 ၶေးလူႇမီးၶမ်ၺင်းၵၼ်တႃႇၺၼ်ယၢမ်းလွႆၸေႃၼ်လွႆသၢင်းလေးမႆႈသုတ်းပီ~ လူဝ်းယိင်ႉယဝ်ႉ။– တၵ်းပိၼ်တုၵ်ႉၶသွင်ၸေႃႇ သွင်ပႃႈတၢင်းမႆႈလၢၼ်လုၵ်ႈပုၵ်ႈတႃႇပူႇသႃႇႁွၼ်ႉမႆႈႁွပ်ႈပေႃးထဝ်ႈငလႈငမႈငၵႇၵၢငလႇၼွပ်ႈဢိင်ႇဢိင်ႇ~ မိူၼ်ၼၵ်ႉၶမ်ႁိူၼ်းဝႆႉ ယဝ်ႉ။ ။

252ႉ ပျူႇထိပိတုၵ်ႉၶႃႇၵၢၼ်ဝႃးၶၶေႉ ၵၢမ်ႇလွႆႈႁူလ်းၶဝ်လႃႉၵၢၼ်ၵၢၶႄႇၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈလႆႈၶၢမ်ႇယၢၵ်ႈၵဝ်ၶႄႈယွမ်လိင်ႇ~ ႁူလ်းၶီၶႄႈ– တူၵ်းႁိူၼ်းလွႆၶေႈ ၸေႃၼ်လွႆႁူၼ်းလိပ်းယိပ်းၵ်မ်းလူၺၼ်လုမ်းလႃးၵၢမ်ႇငိၼ်းလီ~ သိင်ႈယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊

တၢင်းပႅၼ်တူၵ်းထိုင်လၢၼ်ၵေႃႈၽေႃၼ်လွၼ်တင်းၶူၼ်းမႆႈႁႂၼ်းၶီ~ မဝ်ႉသၢႉမဝ်ႉယၢႉယဝ်ႉ။– ၵၢၸေႃႉထုၵ်ႉတူဝ်ႉလုၵ်ႈၵေႃႈပေႃႈ ၼမ်ႈသုတ်ႉၶီႈမုၵ်ႈၼင်ႇၵွႆႈပႂ်ႉဝၢၼ်ႉယၢႈႁူဝ်ႁႃႉ~ သေဝၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

253။ ၶူပ်ႉမူဝ်ႈတူဝ်ႉထုၵ်ႉပေႃႈၼမ်ႈၵေႃႈ လုၵ်ႈၼေႈယၼ်ႉပႅၼ်တေႃးမၼ်တေႃႉပရိတေႉဝၵ်တ်ႉတယဝၢင်ႉသႆႈမႆႈၵမ်ႉလိုဝ်ႈပူႉ သၢႉ~ လၢင်းသၢးယဝ်ႉ၊– ပႅၵ်ႉပူၼ်ႈဝၢႈၵွႆႈၵၢယၢလီမီးလမ်ၽေလမ်တိၼ်လွႆသဝ်မူင်းတေႃႈယင်းၵၢင်ႈတၵ်းႁႂၢႉၵဝ်မႃး~ သွႆႉ ယၢႈလူးႁႂၼ်ႉ၊ ။ တၢင်းပႅၼ်တူၵ်းထိုင်မေႃးၵေႃႈၵယေႃးႁူၼ်းလႂ်းၶုၼ်ၽူဝ်လိူဝ်တူဝ်သၢင်းလေႃးမႆႈတွင်းတၢး~ လူဝ်းယိင်ႉ ယဝ်ႉ။– ပႅၵ်ႉဝၢႈ⎕ႉမေယၢဝၢႈၵွႆႈႁႃႉၵဝ်သႅင်ယေႃးတၵ်ႉၵမေႃးရၵီႉဝၢႉၵၼ်ႉထမၢႉတွင်ႉငူမ်ႉငူပ်ႉထမ်ႈလပ်းသိင်ႉ~ တၵ်း ၵၢင်ႈၵဝ်ဝၢမ်းလူးႁႂၼ်ႉ။ ။

254။ ၶူပ်ႉမူဝ်ႈယၵ်ႉၼေႃႈၽူႈၼႆႈမႆႈႁႂပ်ႈ ပူဝ်ႈယူႉလၢႉၵမ်ႉလိၼ်ႈဝေႉတၸေႃႉ~ ၵူဝ်းၵူဝ်းယဝ်ႉ၊– သမ်ႉဝၢႈယၢလီမီးသေမူင်း

လၢႆၾင်ႇၶေၶေးမၼ်း သိပ်းဝၼ်းသၢဝ်းဝၼ်းလၼ်းၵၼ်းတၵ်းပွႆးၶၢမ်ႇပွင်ၵျူဝ်း~ ၵျႃႇႁွတ်ႈၼႄတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးၵၢၼ်ထိုင်တူဝ် မေးၶၢင်းၵေႃးၾၼ်းၵျၢင်းၵျူဝ်လၢႆၶုၼ်ၾူဝ် ႁူဝ်လႆးတၢႆယၢၼ်သေၵၼ် ၵူၵ်းတၼ်လူမ်းၵိၼ်းၵပ်ႉလေထူဝ်း~ ထူလ်ႈယၢပ်ႇ ၶၼ်ႉ။– ပိၵ်ႉပိူၼ်ႈၵျႃႈမိၼ်ႇတိၼ်ႈငူလ်ႇသူလ်ႇလိတ်ႈၶမ်းလၢင်ႇလၢၵ်ႈတၢင်ႇလေႉၶိင်ႇလင်ႈသေၵျၢပ်ႇ~ တၵ်းၵၢင်ႈပၼ်ဝၢမ်း ယဝ်ႉၵျ။ ။

185

255ႉ တေႃႈဝႃႈၵျႃႈမၼ်းၵၼ်ႇယေႃးၵႃႇသၢၵ်ႈသႃႇလႆႈယူႇလိၼ်ႈယၢၼ်ယၢပ်ႇ~ ၶိၼ်းမႃးတႃႉ၊– ပိၵ်ႉဝၵျႃႈတိပ်းၵၢဝ်မိုဝ်းၵျဝ်း ၶွၼ်ၶျႃၵျိတ်းယႃပွင်းပၼ်ၶိင်းမၼ်းႁူၼ်းၶၼ်းၵျူၼ်းပိၼ်သွႆႇၾူၼ်တႃး~ မိူၼ်ၵျၢင်ႈတၵ်းလႆႈလူင်ၵျ။ ၊ တၢၼ်းၶၼ်လင်ႇဝႃႈတၢင်း ၾၢၼ်ပၢၼ်ပိၼ်တူဝ်လႆၢ်ပိတ်ၾင်ႇတၵ်းၵၢင်းသၢင်းလေးပိူၼ်ႈတင်ႈၵျႃး~ ၵၼ်လွင်ႈပိယႃႇယဝ်ႉ။– ပိူဝ်ႈၶၼ်လင်ႇဝႃႈတုၵ်ႉၶယေႃး ၵႃႇဝေႇတၶေႃႇၵမ်ႇလွၼ်ႈႁူလ်းႁွမ်ႉၵေႃႉၶၢမ်ႇၶၼ်ႉတၵ်းမႆႈ တၵ်းလႆႈမိူၼ်ၶၢင်ႇၵၼ်သိင်ႈလေးၵျႃႇ~ တၵ်းမႆႈတင်းၵျူၼ်းၼႄတႃႉ

ယဝ်ႉ။ ။

256ႉ ၽဝၵႃႇလယၼုင်သႇမုလွ်ႇၶႃတ်ႇ တီႈၽႄတ်ႇမႃႇၸသႅင်ႈသၢၵ်ႈသၼ်ႇလႃႇ~ ၵြႃးၶၼ်ႉ။– လိဝ်ႈသေၵၢဝ်ၶမ်သဝ်ႈ
လိၼ်တၢင်းတူဝ်ဢိင်းႁူၼ်းပွႆႇၵိုဝ်တႃး~ လူမ်ႉဢိင်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ သင်ဝႃႈၵမ်ႇလီႈထိုင်တီႈၽိုၼ်တၵ်းယႃႇၵိုဝ်ဢိုၼ်းမႃး လိုၼ်ႈသႂ်
 သႃး~ လွတ်ႈသႃႇၶၼ်ႉ။– ပိၵ်ႉသမ်ႉထုၵ်ႇတၢမ်ႇၶၢမ်ႇၶွၼ်ႉထွင်ႇထိၵ်ႈမတ်ႉပိၵ်ႇပေႈၵဝ်ၵူႃႇ~ ယင်းလူးလူးႁွၼ်ႇ။ ။

257ႉ လွမ်းလူလ်ႈၵျူႇပသတ်ႈတႃႇပိယႃႇမတ်ႉၵမ်ႇလၢၼ်ႈၵမ်ႇမိတ်ႈတႃႇဢိလေႇသႃႇ~ သၽေးယဝ်ႉ။– ႁူၼ်းတီႈၶင်ႇ
ၵၼ်ၶျင်းၶျင်းယင်းတၵ်းငူဝ်ၵျူးတွင်းတႃးၵျႃၼ်ဝၼ်းဢိုၼ်းတိပ်ႇလွ်ၶေႃး~ ၵျွင်ႉၵျီႈလူးႁွၼ်ႇ။ ။ ၵေႃႉၵၼ်တီႈၵွၼ်တၢင်း
ၵေႃႈ ပေးဝႃႈလူမ်းယၢၼ်သေတူဝ် ၵဝ်ၵျူဝ်ၵိုင်းလိုၼ်းသႅင်ႈလွ်ၵေႃး~ ၶၼ်ႇထႃႇယဝ်ႉ။– ၽဝၵဝ်ႇလီႈယဝ်ႉ ၽဝမ်ႇၵျႃတေႇ
တၢင်ႇတီႈမႃႇၸပိတုၵ်ႉၶႃႇ~ တၵ်းမီးမႃးယဝ်ႉ။ ။

258ႉ ႁူလ်းၵၢႆႇၵေႃႉပႆႇၶႂ်ႈၶႄႉ တၢင်းပဵၼ်တုၵ်ႉၶတေႃးမၶတေႃႉသ သေႃးၵလူဝ်းယိင်ႇ ဢၵိင်ႇၵိင်ႇပႆႇလိူၼ်ႈၶျမ်းသႂ်ႇ~ ဝၼ်း
ၶိုၼ်ယဝ်ႉ၊– တႃႇၸွမ်တူဝ်တႃႇၶွၼ်းၵၢႆႇၶိုၼ်းႁူၼ်းလွၼ်းမူၼ်မိူၼ်းတင်းမင်းငေႃးၵိုၵ်တူဝ်မႃးၶူပ်းပႃႇတိၼ်တၢင်းမိုဝ်းႁူပ်ႉမႃးလွင်ႈ~ မူလ်ႈ
ၶိုၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶွၼ်းၶိုၼ်းမိုၼ်းတၢင်းလူႉၵၢႆလုၵ်းႁၢမ်းၽႄႈႁွပ်းၵၢမ်းၵၢၼ်သွင်ဢၼ်မွၼ်ႁူဝ် တၢင်းမီးဢၼ်လႅဝ်တူဝ်လႆႈၶွၼ်း
187 ႁွႆးၽိုၼ်ႉမူဝ်းလွင်ႈ~ ဢမ်ႇသႂ်ႇဢမ်ႇယႂ်ႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝႆႈသေႃးၵလူဝ်းယိင်ႇတုၵ်ႉၶတေႃးမၶတေႃႉသၵၢတ်ႉတယဝတ်ႉထု
လေႇလူႉငိၼ်းၵိတ်ႇၵပ်ႉႁုတ်ႇၶိုၼ်ႈတိမ်ၵူႇ~ တၢင်းၶိင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

259ႉ ဢုထိတ်ႉလလေႇတသိၵ်ႈၶၶေႉပေႃးၶငေႇလိတ်ႇထွင်ႇၶွင်ႇၶငေႇငဝ်းလမ်ႈတၢၵ်ႇလိတ်ႇလုၵ်ႉလေႇလိၼ်ႈပိဝ်ၽေႇ~
လႆးၶျးၶၶေႉ၊– ဢၼ်ဝႆႈလေးလိမ်ႇငိုၼ်းၵဝ်ၶမ်းၵဝ်ႁၢႆးဝူဝ်းၶူဝ်းၶွင်ႁွင်တိမ်ၶိုၼ်းႁူၼ်း ပိၵ်ႉၽိုၼ်ဢၵ်လႆႈၶႃၵိၼ်ၵၢင်းမၶၼ်းယူႇ
ၵိမ်းၵႃး~ ယင်းဢမ်ႇတၵ်ႉလႆႈသင်ၵျ၊ ၊ ဢလႇဢၵႇၵၶႄႉသမ်ႉဝႆႈဢုပ်းသေတၢင်းဝၼ်းၵေႈၽိုၼ်ဢမ်ႇထၢမ်ပၼ်ၵိၼ်သင်

တူၵ်းၶေႃးၶိူင်ႈသုင်းလႃး~ ၽေးလိမ်ႇၶၢင်ႉ။– ၵၢဝ်ႁႃႈလိူၼ်ၶၢဝ်ႉတေႃႇလိူၼ်ၶေႃႈသမ်ႉဝႃႈဝႆႉသေၵေႃးလႃႇ ႁတ်ႉသႃႇမီႇၼဝ်ႈ
ၶမ်ႉၵမ်ႇလမ်ႉယၢင်းၵိမ်ႇ~ တိမ်ၶေႃးၶၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

260ႉ ၼူပ်ႇမူဝ်ႈလုၵ်ႉသေၽေႃႈၵေႃႈ ၵမ်ႇလႆႈမုင်ႈၶေႃႈၵျူၼ်းယႃႇႁၵ်ႉႁူမ်ႈမူၼ်ႈၽေးလိမ်ႇ~ ပွင်းၵၼ်ယဝ်ႉ၊– တူလ်းမူဝ်း
တၢင်းလွ်ၵေႃႈလ်ၶၼ်လွ်တၢႁူဝ်းသဝ်းယိင်းၶၼ်ႇတၵ်းႁၼ်~ သိုဝ်ႈၶေႃႈၶၢင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝၼ်းၵိၼ်ဝၼ်းတၢၼ်ဝၼ်းပွႆးလွ်လွႆး
လွမ်းၼဝ်ၽီတႆၢၵၢင်ႁူၼ်းၵပ်ႉၶေႃးတၼ်~သူမ်ႈၽေႃတ်ႇယဝ်ႉ။– တေႃႈလၵ်းၵမ်ႇလၢင်ႈၶူင်ႇၵၼ်ႈၼၼ်ႇထႃႇလီႇဝိတ်ႉတထူလ်ႈ
သိၼ်ႈလွ်ၼၢတ်ႇ~ တႆၢလွမ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

261ႉ ၶႃၶႃၽဝိၶႃၽတုၵ်ႉၼၵတီႇမၵျၵုပယသႃႇမ်တ်ႈတႃႇပိယႃႇႁၵ်ႉၶူင်ႇၵၼ်ႈယၢၼ်ၽေႃတ်ႇ~ ၶေႃၼ်းလိုမ်းငတႉ
ယဝ်ႉ၊– ယၢမ်းၵိၼ်ယၢမ်း ၶွၼ်းႁွၼ်းၽေႃၼ်ၼၢၼ်လွ် ၵိုတ်ႉထူပ်းဝၼ်းလွ် လူဝ်လွ်သၢင်းလေးၶမ်ႉတႃလိုမ်း~ ၵမ်ႇႁိူင်ႈ

ၸတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၵ်းၶႂ်ႈၵိၼ်သင်တူၵ်းၶေႃးလူမ်းမေႃးပၼ်ၵၼ်ၵၢမ်းမႃးမိုတ်ႉၵိုမ်တိုမ်း~ ၵိုၼ်ၽိုတ်ႉယဝ်ႉ။– မၼ်းၵမ်ႇဝၢၼ်
တၢင်ႇၵႂ်ႈလၢင်ႇၶမ်ႉၽိူင်ႈထၢၼ်းယေႇထေးပၢတ်ႈႁျၢၼ်ႇသၵျႇၶိုဝ်ႇၶိဝ်ႈယင်းလိုတ်ႇ~ လၢင်တွၼ်းဝိႉယဝ်ႉ။ ။

262ႉ ပေႃးၶဝ်ႇႁူၼ်းၼဝ်ႈလလူမ်ႈ ပိူၼ်ႈသုမ်ႇၶမ်ႉယႃႈၽႄႁွမ်ႇပိၵ်ႉႁူႈပႃႈၵမ်ႇပိုတ်ႇ~ ႁၢၼ်ႁွၼ်းၶဝ်ႉ၊– ယၢမ်းၵၢၼ်ၶိူဝ်ႇ
တူဝ်ပႂ်တၢင်းမိူဝ်းလႂ်ႈ တူၵ်းလႂ်ႈသိၼ်ၶိုၼ်းတၢၼ်ႇႁၢၼ်ငူး~ ယွမ်ႇယိုဝ်ႈၶဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းၵၢၼ်ၵၢင်ဝၼ်းတူၵ်းလူမ်လႅင်
လူမ်ၵိူင်းလိူၼ်း ႁူၼ်းႁိူၼ်းႁဵတ်းၵၢၼ်ၶိုၼ်းမႃးပိူၼ်ႈလႆႈလူး~ တီႈယူႇယဝ်ႉ။– ယၵ်ႉမိုင်ႈပႃႈႁူင်ႇပႃႈတႂ်ႈႁၢင်ႈလႂ်ႈၵၢင်ႇၶေႇ
ၵေႇၵိင်ႇၼရမ်ႇဝတီႈသၢင်ႈထွင်သူႇ~ ၶိုၼ်းႁိူၼ်းမႃးယဝ်ႉ။ ။

263ႉ ၶူပ်ႇမိူဝ်ႈၶမ်ႈၵေႃႈပႃႈတႂ်ႈပႃႈႁူင်ႇၵၢင်ႇထွင်ႇပၢၼ်မူႇႁူမ်ႈလူႉၵေႃႇလႃႇၵႁႃႇရမီႇၼဝ်ႈၶမ်ႉတေႃႇၶေႃႈၽိူၼ်မူႇ~ ပၢင်ဝိင်း
ၵေႃႈ၊– ၵိုတ်ႉလႂ်ၶုၵ်းထူပ်းဝၼ်းၵွၼ်ႁိူၼ်းႁဝ်းႁွမ်းသဝ်းတုမ်ၵၢၼ်တၢင်းၵိၼ်ဝၢၼ်လၢင်ပၢၼ်ပၢင်ၶွင်းႁိူၼ်းသႂ်ႇၽိူဝ်းလႅင်း~ ဝၢင်ႈ

တုပ်ႈၶဝ်ႈယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၢယသေႈရျ သၽေႇတၢင်းၽၢၼ် လႆႈပၢၼ်ပိၼ်မႄး ၵျႃးထူပ်းပိူင်ၶႆၶိူဝ်းၶိူဝ်းၵႄႈၵတိၼ်း~ တူလ်ႉယျ ၶဝ်ႈ။– လင်ႇဝႃႈသေႈၵလူဝ်းယိင်ႇပရိတေႇဝၵုပယတ်ႉသမ်ႇ ၵမ်ႇပေႇလိူဝ်ႈငႆႈငႆႈပေးတၢၼ်ႇတူဝ်ထုၵ်ႇသိၵ်ႉထမ်ႇပိုၼ် ၵၢင်ႇႁွင်ႉတဵတ်ႇမွႆႈၶွင်းပျ~ သူင်းယုမ်းငတႉရျ။ ။

190 264။ မၢင်ၽဝ်ႇပေႈငမ်ႈၶွႆႈပိုတ်ႈပုၵ်ႈတျသႃးငေႇလုၵ်ႈတိၶ်ႉၽေႉၵျၶ်ႇလၢပ်ႈၵူဝ်ႇယျ~ ယိင်းလႆႈၶဝ်ႈ၊– သုတ်းပိူင်ၵိၶ် လၢင်ၶွၶ်ႈၽၢၼ်ပၶ်ပိၶ်တူဝ်လိဝ်သဝ်းၵူလ်းၶမ်ႇငေးရိူး~ သိင်ႈတိႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ မၢင်ပၢၶ်တူၵ်းတူဝ်ၶုၶ်ၽူဝ်ၵွၶ် တၢင်းၵိုတ်းၶၢင်းတၢင်းလင်တၵ်းမႄးၵမ်းၵျပိူင်သင်ၵျမ်းမီးသုတ်းဝႆး~ တုၵ်ႉၶျယဝ်ႉ။– ယူႇလူလ်ႈၵူဝ်ၶူၵ်ႉၵျင်သၢၵ်ႇ ၶႆမၢၵ်ႇ ၶႆမွၵ်ႇသိၶ်ႈလွၵ်ႇသိူဝ်ႈၵိၶ်ႈၵျလိင်ႉမူႇလုၵ်ႈလိၵ်ႉပႆႇထူၶ်ႈဝိၶ်းၵျ~ လႆႈတၢင်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

265။ မၢင်ၽဝေရေႈလုၵ်ႈတႆႈၽၢတ်ႇပေႈငမ်ႈၵျၶ်ႇဝႆႉပူႇထဝ်ႈၵွၵ်ႇထဝ်ႈၶေႈၵမ်ႇသဝ်ႈလျရျ~ တူၵ်းလင်ယဝ်ႉ၊– သၢင်း

လေးလိူဝ်တူဝ်ၵျူဝ်ၶၢဝ်မိင်းၶၢႆးဝၢႆးလၢင်ၵျၢၵိၼ်လွမ်းတွမ်းၵျၢမ်ႇပေးၵွင်~ ယူႇယၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ မၢင်ပၢၼ်ၶၢင်းမေးတၢႆၵွၼ် ၶုၼ်ၽူဝ် ၵိုတ်းတူဝ်ၵူၼ်းလၢႆး ငေးၵိုးလိူဝ်ပိူင် လိူင်းထိူင်သုတ်းတွၼ်းပုႆႈတၢင်းလၢင်~___မဝ်ႇသုႇမဝ်ႇယုႇယဝ်ႉ။– ပေးဝုႈ ၵိုင်ႇတၢႆႇမဝ်ႇလွင်ႇမဝ်ႇသွၵ်ႈလႆႈလမ်ႉပိၼ်တီႈပူၼ်ႈၶျၵ်ႈလိၼ်ႈဝုႈမိတ်ႈဝုႈပၢႆႇၵူႈၽၢႆႇပူၼ်ႈယဝ်ႉလိၼ်ႈၶမ်ၶေႃႇ~ လူယွမ်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

191

266ႉ တီႈၶႆႈလဝ်ႈလင်ႇလွမ်ၽၢင်ႈၽုင်ႇယၢင်ႈဢုႇမေႇၶသေတိပျၢတ်ႈတိဢုၵ်ႈဢူႇပၵ်ႉၶၼ်ႇထုႇ~ ငေးပုးၶၼ်ႉ၊– ၽူႈလႂ် တၢႆၵွၼ်သေၽႂ်ႈၶေႃႈတၵ်းပိၼ်တီႈလႂ်ႈတီႈၶေႃးၶူၼ်းမေးလွမ်းၶဝ်ၵဝ်ၽၢင်တူဝ်ၵျဝ်းတၢမ်ႇၶမ်ၵႃး~ ထုၵ်ႇၶွၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ မ ဢၶေႃႇပိတုၵ်ႉၶုႇၶႆႉ ၵူၼ်းလိပ်းၵူၼ်းတၢႆပိၼ်ၽႂ်ႈလိပ်းလႂ်ႈၼိၼ်းၶေးမႆႈလိူဝ်ၵႃး~ ပူႇသုႇယဝ်ႉ။– ၶေႉၶွႆႈယေႈပုၼ်ႈၶေႉပႆႇၶွႆႈ သိပ်းပုၼ်ႈလိပ်းၶဝ်ႈၵဝ်ႈမွင်ႇၵိၼ်ပွင်ႇၵျူးပွၵ်ႈၶင်ၵိၵ်ႇၶိူဝ်ႉလုပ်ႇလၢဝ်ႈဝိၶေႃႇၽဝုႇ~ ၼ်ၶၼ်းတွၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

267။ ၼင်ႇၼႆႉၼႆႈလူလ်ႈသေးၵပရိတေႇဝတုၵ်ႉၶတေးမၼတေႃႉသဢုပယုႇသုႇ~ ႁူးၼေၼ်ႉ၊– ဒုက္ခဘယန္တေန-ၽေး
ၼုင်ႉ တၵ္ကွ- ဢၶျွင်းတပျၢၼ်ႇပျၢၼ်ႇတပျွင်းပျွင်းတၢင်းၸေႃၼ်ပိူင်ၼႆလေးမိဝ်းလေႇပိၼ်မႄး~ တင်ႈလၢတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ တီႈ
192 ၼႆႈလင်ႇဝုႈဢင်ႇၵုႇတွုႇတသသိပ်းပႆႇသွင်ဢၼ်ပွင်းၵၼ် ပွင်ပၼ်ဢၵျူဝ်းၺင်းၵဝ် ဢဝ်ၸေႃၼ်သၢင်းလေး ၼွင်းဝေးၾုင်ႇတ
လွုး~ ၼွၵ်ႈတုင်ႇၼွၵ်ႈပျၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– လူဝ်ႈဢၼ်ပႆႇလႆႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇၼႆႉလိၵ်ႉၼုပ်ႇၺူႉ ပဟောတကမ္ပဟံဝိထိတွာရက- ဢလၢပ်ႈ
ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇ~ တွင်းလႆႈပိၼ်မႄးယဝ်ႉၼေႈ။ ။

268။ တေႈၼႆႉတိပ်ႉပလၵ်ႉၼုသျူႉထၢင်ႇၼုၢင်ႇပျေႇမျေႇယိမ်ႈဢတိၵ်ႈ ပရမ်ႇၼိုၵ်ႉၼမ်ႇမေးၺမ်ႇၺေႇတုမူႇလဢၼိတ်ႈသွင်
တၢၼ်ႇ~ ပိၼ်မႄးၼၼေ်ႉ၊– တူလ်းလွမ်းပိုင်းဢူးၺ်တ်းၾူးဝၼ်းလင်ၵုင်ၼွင်းသိပ်းပႆႇသွင်တလွၵ်ႈၵၢင်းၼျင်းၺျၼေႃၼ်းလိၼ်း
ပွင်ႇတၼုး~ ဢၼ်တီႈပႆႇမၼ်ႈၵူလ်းၼေႈ၊ ၊ ဢဝိဇ္ဇာနိတာရေယဟေတုကောသမုတ္တိယောဘဝေါစာတိကော-လျႇတိမူႇ

လၵ္ၶၼ်ၵိတ်းၵွၼ်ပဵၼ်ၵွၼ်ပွင်သွင်ၶႃမေႃးၵႃးလႄႈပိုၼ်းလႄး~ တင်းၵဝိၼ်ၼႃႉယဝ်ႉ။– လၢမ်ႇတၵ်ႈၵေႃႉၵၢၼ်ၶႃႁုၵ်ႈၶႃ
ၵၢၼ်ႈယၢင်ႈၵမ်ႉလီႈလၵ်ႉၶၶေႃႉ~ ထူၵၢၼ်းၶၶေႃႉယဝ်ႉ။ ။

269။ တေႃႈၵႃႈတူဝ်ၵဝ်ႉၵၢၼ်ႉႁုၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႉတဝ်ႉၶၼ်ႈလၢၵ်ႈသိင်ႈယၢၵ်ႈၵၢင်ႉၵႃႉ~ ၶႃၵျူဝ်းၶေႃႉ၊– လိူဝ်သေၶႃႁွၵ်းၶွၼ်
193 လိဝ်သမ်ႉပွႆးၵိတ်းတၢင်းႁူၼ်းၶျူးၵၢပ်ႉပႃးၶူဝ်း~ လူဝ်ႉၶၼ်တ်းလၢ်ယဝ်ႉ၊ ၊ သင်ႉၶႃႉရၶေႃႉ မၼ်းမိူၼ်ႁူၼ်းၶျူးၶႃႁွၵ်းႁူလ်
ၶၵ်းယိပ်းလၵ်းတဝ်ႉပႆထူဝ်း~ ယၢင်ႈယၢပ်ႉၶေႃႉ။– ဝိင်ႉလႃႉၶမ်ႉဝိင်ႉလႃႉၶမိၶယၢင်ႈၵူႉ တမ်းၸေႃႉယုၵ်ႉၵမ်ႉလီႈလူမ်ႉ
တဝ်ႉပႃးၵၢပ်ႉ~ ၶွၼ်းထူဝ်းသေယဝ်ႉ။ ။

270။ ၶူပ်ႉမိူဝ်ႈလူမ်ႉယဝ်ႉၶေႃႉမႁူႉပမ်ႉၵၶေႃႉထႃႉပွၵ်ႈထင်ႈတိၶ်ၶၢပ်ႉ~ ၶွင်ၶင်းယဝ်ႉ၊– သလႃႉယတၶတေႃင်းပဵၼ်လပ်း
တူဝ်လူၵူဝ်ႁူၼ်းၶျူးၵမ်ႉၵိူဝ်မွႆး~ ၵၢပ်ႉလီႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဖသော ဖဿ–ၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉၶိၶၶၼ်ပဵၼ်ဝႆးတွၼ်းသိင်ႈလိူဝ်

ၽၵ်း~ လျၢင်ႇလွႆႇယဝ်ႉ။– ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ-ၵၢၶေႇထႃႉထိင်ႈထၢၶ်ႈၵဝ်လၢၶ်ႈမိၶ်ၶေႇ~ ဝႆးတွၶ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

271။ တၼှာတၼှာပစ္စယာ-တၢပ်ႈတၢတ်ႈလေႇၶၢတ်ႈၶူတ်းႁွင်ႇၶိင်ႈၶဝ်ႇယိတ်ႇၵမ်ႇလႆႈၶၢမ်ႇမႆႈၵၶေႇ~ တူဝ်းမႃးယဝ်ႉ၊–
တၢင်းပိၶ်ၵိၶ်ႁူတ်းၶွၶ်းၶူတ်းပူလ်တူဝ်ႁူဝ်ၵိင်ၶၢင်းမေႃးမွၶ်ယၢၶ်ႇဝူလ်းလႃး~ ၵမ်ႇပွၵ်ႈမႃးယဝ်ႉ၊ ၊ ၵုပတၢၶ်ႇၵၶ်
ဝႃႈလမ်ႉႁူဝ်တၢႆႁူဝ်းတၵ်းယျႃႆၵဝ်ၵိၶ်ၵဝ်တႃးယေႈၶိၶ်းထိင်ႈတူဝ်းမႃး~ ၽိတ်းႁူႇယဝ်ႉ။– ဘဝေါဘဝ ၵၶ်ဝႃႈလမ်ႉ
ၵၶ်ၵဝ်ႇႁိဝ်ႇလိပ်ႈၵၶ်မွႆႇယွႆႇႁွႆႈၽူတ်ႉႁွင်ႇထိင်ႈၶမ်ၶေႇ~ တူဝ်းမႃးၶၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

272။ ဇာတိဇာတိပစ္စယာ–ၽၵဝႃႇလဝ်ႈလၢတ်ႈထမ်ႇမႃႇ~ လႆႈမႃးယဝ်ႉ၊– ထိုင်တီႈတူဝ်ႁဝ်းၶွၶ်းႁႆႈတၢႆပူလ်ၵၢင်တၢင်း
ႁၢပ်ႇပူင်ၶျူး~ ထိမ်ႈပိတ်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ဇာရာအိုခြင်းသော-သၽေႃး ၶွၶ်းတေႃးတၢႆပူလ်ႁိမ်းတၢင်းပိုၶ်ႈႁၶ်ႁူး~ ၵိတ်ႇ
သိတ်ႇယဝ်ႉ။– ယင်းတၵ်းထၢင်ႇပိၶ်တေႃးသူႇမိၵ်ႈသႃႇပိၵ်ႈတႃႇလႃႉပႃႇႁိဝ်ႈၽီၽိတ်ႇ~ ၶွင်ပိုၶ်ႈႁူဝ်ႁဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

273. ထင်ႇဝႃႈ သောကပရိဒေဝဒုက္ခတောမနဿဥပယာသာ-ၵၢင်ႇၵႃႇသိပ်းပၢႆသွင်ယိူင်ႈၶိူင်ႈယၢပ်ႇယၢၵ်ႈယၢဝ်းယႅတ်ႇ~ ၶိူဝ်းၵိူးၶၼ်ႉ၊– တၢၶမ်းတူၺ်းႁၼ်ပိူင်ၶၼ်ၶေၼ်ၵႃႈႁူင်းတၢင်းၽေႃၶ် လႆႈပၢၼ်ပဵၼ်မႄး တူဝ်ႁူးၵ်ၶၼ်ႇလၵ်းမိူး~ လၵ်ၶၼ်ႇသၢၵ်ႈဝံႉ ယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းလႅဝ်ၶိင်းႁဝ်မႄးႁၼ်ၶိင်းမိုၼ်းမိုဝ်းၽိူင်းမေႃၵၢၼ်သမႄးလူႉၵၼ်တၢင်းၵၢၼ်မိုင်တၼ်တိူၼ်းမုင်းၽူလ်းႁူင်းတူၼ်ႈ

သၢၵ်ႉ~ ႁူင်ႇၸေႇၶၼ်ႉ။– ၵႂၢင်းပထမမေးႁတေႇငဝ်ႈ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ နာမရူပံ သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပ္ပဒါန် ဇာတိ ဇရာ ပျာဓိ မရဏ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပ္ပယာသာ-သၢၵ်ႈၵျိုးသၢၵ်ႈ ငၼ်ႇပၢင်ႇပၢၼ်းလိၵ်ႈတူင်ႇၶဝ်ၽေဝၶေလဝ်ႈတၵ်းၶေႇ~ ပၼ်ၵႃမူးႁႅင်းသေႁွၼ်ႇ။ ။

274. တေႃႈၶၼ်ႉပႁၢၼ်ႇငေးတၢၼ်ႇၶဝ်ပ်ႉပၢၼ်ႇတွၵ်ႇရပ်ႇထွင်ႇမွင်ႇတႃႈၶမ်ႉတီႈၶၢမ်ႈသူလ်ႇပေႃႇ~ တၢၶးၶၼ်ႉ၊– တတိင်ႇၵ တွၵ်ႇၽၢၼ်းတူလၢၼ်းႁူး ႁူးလႅင်းလႅၼ်လိၼ်လိုမ်ၵၢင် မိူင်းသၢင်တင်းၽီ ႁၼ်လီသၢင်းလၢင်းထွင်ႇယင်ပျူး~ တီႈလွတ်ႈ

မၼ်းယဝ်ႉ၊ ။ တင်းၵဝ်တင်းမႂ်းၵမ်ႇလႆႈလႂ်ႈၵၼ် ၶိုၼ်းႁၼ်သွင်ပၢၼ်သွင်ၵိင်းၶိင်းႁႃ ၶင်ၶျေၶေင်းယိင်းတွင်ႉၽၢၵ်းပႃး~ သၼ်ႇထေႇယဝ်ႉ။– ႁူၵ်းၶူပ်ႇၶျွၵ်ႉၶဵတ်ႈသၵ်းၵရိတ်ႈတူဝ်းပူဝ်ႇၵုသူဝ်ႇဝိပၢၵ်ႈဝိပႄႈၵဝူတ်ႈၵႄႈမဝူတ်ႇသၢတ်ႈၵုမ်ႇယဝ်ႉသိၼ်ႈ သိၼ်ႈမၼ်းလၢင်ႈလီပေႇ~ လပ်းလလၢင်းသုင်းမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

196 275ႉ သီႇသင်ႇၶျေႇသိၼ်ၶိုင်ႈၵမ်ႇၽျေႇပျူႇတိၵ်ႈတေႃႇလႆႈယဝ်ႉ တိရေႇတုၵမၶုတ်ႉသပီႇပျၢတ်ႈသၼ်ႇထေႇ~ လၢင်းသူး ၶလႈ။– ၵႁျင်းၵၢမ်ႇမဝူတ်ႈၶၼ်ႉ ယင်းတၵ်းလႆႈလွမ်းမႃးငၢ်ၶၼ်းသေးၶိင်းၵဝ်ၵဝ်ၽေၢၼ် ပၢၼ်ၵၢၼ်ၵလွင်းမရေႇသထႃႇႁူႇ ပိၼ်ၼူး~ ပွၵ်ႈၶိုင်ႈၶၶေႉယဝ်ႉ၊ ။ ၵုသူဝ်ႇၶသႇပႃးပႃႇရမီႇ ၶသႇပႃးလၵျူးလႃႇၵဝေႇရမ်ႇမဝူလ်ႇသၼ်ႇတရျႇသုမေႇထႃႇဝၼ်း ၶၶေလႆၢပၢင်လႆၢပွႆးၵိတ်းမႃးလၢင်ႈလီလူး~ ပေႃးပေႇယဝ်ႉ။– ပိုဝ်ႈမုင်းၵၢမ်ႇမဝူတ်ႈၶၼ်ႉ ၵၢတ်ႈသၢတ်ႈလၢတ်ႈယၢပ်ႇတေႃးသမူႇ လိၵ်ႈၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈ လၢၵ်ႈထၢၵ်ႈမရေႇသထႃႇ တႆၢႁူႇမိုဝ်းပိၼ်ၵူးရျႇလဝ်ႈတႂ်ႈၶမ်ႉတမ်ႇလုမ်ႈၵပႃႇတရေႇ~ ယင်းလႆႈထူပ်း

ၽေးယဝ်ႉၼႃႈ။ ။

276ႉ တေႃႇၼႆႉသၵ်းၵရိတ်ႈဢၼ်တ်ႈရေးလႃႉ တယႃႉသုင်းၶု ဢုတုၵိင်ႉမၢၼ်ႉ ပၼ်ႉၶဝ်ႈပိတ်ႉသၵျႃႉသီႉၶီႉၽွင်ႉသွင်ႉၽႅႆႈ ဢၼ်ႉတေႃးဝီႉထိလလၢၼ်ႉလုမ်ႈတိၵ်ႉၶိၼေႉ~ ႁူၼ်းၽၼ်းၼႆႉ၊– လိူၼ်ၵျူၵ်းမိူင်းႁူၼ်းမူၼ်းတိမ်ႈၵၢင်ၵျၢဝ်လိူင်ၼၢဝ်မိူၼ်ၼမ်း

197 လေးငိုၼ်းထွင်ႉႁုၼ်လၢၼ်း~ ႁူႈပႃႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိတ်ႉလုပႃႉတၵႃႉလပွတ်းဢွၼ်ႉတွၼ်ႈၼိုင်ႈမိူဝ်ႈလိဝ်ၼႆႉ ၼီႈတၵၼီႈ

ပိၼ်ၽႅ်ႁူၼ်းလႅ်ယင်းတွင်း ဢၵျင်းလလၢင်းတၵ်းသၢင်းပၼ်မၼ်း တွင်းဝၼ်းတိမ်တူဝ်ႈတၼ်း~ လႃႉပုင်ႉယဝ်ႉ။– မၵျႃႉၵု သူဝ်ႉ ႁူႉပၵုသူဝ်ႉ ဢႁူႉပၵုသူဝ်ႉဢေႃႉၵဝီႉသသၢဝ်းပႂ်ႈဢိတ်းယိူင်ႈ လဝ်ႈတၵ်းဢၢဝ်ထၢပ်ႈႁျူလုၺ်းမိၼီႈၵဝ်ႉလလၢင်းပဝ်ႉမွတ်ႉ ပိတ်ႈၵႃႉမၽုင်ႉ~ ဝၼ်းမိူဝ်ႈလိူၼ်မူၼ်းၼၼေႉယဝ်ႉ။ ။

277ႉ ဢၼ်ၼင်ႉၵမ်ႉမဝူတ်ႈၵုသူဝ်ႉဢၵုသူဝ်ႉ မွၼ်းလူဝ်ႉၵုသလဝိပၢၵ်ႈ ၼိတ်ႈသၢၵ်ႈၵႃႉမၵုင်ႉ~ ငေးပႃးၼႆႉ၊– တင်းၵဝ်တင်း

ၽိုၼ်းၽိူင်ယႃႈ,လိုၼ်းၽိူင် မေႃးလိုၼ်မေႃးၶေႃး သၽေႃးပႃးၵၼ်သုတ်းၸိူဝ်းသေလလၢင်းမွတ်ႇဝၢင်းၶျူးး~ ပေႇလိုၼ်ႇလီယဝ်ႉ၊ ၊ ၵဝ်လီၽိုၼ်း ယွမ်းၵၢမ်ႇ,လႆႇလွမ်းၶေႃးၶိူးၶေႃးၶႆႈၶၼ်ၵၢမူးထူးသၢၶၼ်းထိင်ႇသွင်ၶႃး~ တူၵ်ႇၶေႇယဝ်ႉ။– ၵုသူဝ်ႇဢေႃႇသိင်ႇၵၢၵုသူဝ်ႇဢေႃႇ သိင်ႇဝိင်ႇတိင်ႇၵၢမ်ႇမဝူတ်ႇ ၵိလေႇသဝူတ်ႇ ဝိပၢၵ်ႇဝိပႃႇ,ၵဝူတ်ဝၢတ်ႇ သင်လၢတ်ႇယင်းဝႃႇပႆႇပေႇ~ ၶေလေလၢင်းၽိုၼ်းလူး တႃႉ။ ။ သူၵျ ... ... သူၶေႃး ... ... ။သႃထု သႃထု သႃထု ။

တွၼ်ႇၵၼ်ၶၢၼ်းၵႃႇသုတ်းယဝ်ႉ။

278။ ၶင်လေႇလႆးသမ်ႉပုၶတေၾၢၼ်ႇ,ၶဝိပ်ႉပၢၼ်ႇ,ၵၢလူဝ်ႇ,တေႃႇ,သျူႉမျႃႇ,ၵၢၶုရူင်ႇ,ပတိရူင်ႇ,ပႆႇ,သိင်ႇတိယေႇ~ သေးၾွႆး ယဝ်ႉ၊– သုင်းပႃးၿြေႃးတႃၾီ လီလူလီယိင်းၵိင်းၵၢၶၼ်ပၢၶၼ်လင်ၵိတ်းမႃးၾိူင်တၵ်းလွႆး~ လွတ်ႇလႆႇမၶၼ်းၶေျႃ၊ ၊ ထိုင်ဢေႃႇ ပေႃးလၵ်းထိုင်ပၢၶၼ်လိုၵ်းလိုၶၼ်ၶိုၶၼ်းယိၶၼ် ပိၶၼ်ယၢမ်းလူလ်လိမ်လိင်ၵိင်းၵၢင်းပုမ်း လပ်းယုမ်းၵႃၶၶၼ်ၶၶေၼ်းမေႃးမိတ်ႉမူလ်

ယွႆး~ ၵုမ်ႈၽႄႉယဝ်ႉ။– ၽၶေုရျူႉလၢႉၵၢႉၶျေႉၵုင်ႉတူၢၵ်ႈၵၢထိၵ်ႈၽဵၵ်ႈၵွင်းၵၢင်ႉၵၢင်ၶျၢင်ႉၼိဝ်ၵျၢမ်ႉလမ်ႉယေႉလိမျႉတရၢတ်ႈ ၵျူင်ႉထေႉ~ ၽိုၶ်ၵိတ်ႉၶျေမူမ်းၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

278ႉ ဟသတ္တမာခ-သၢၶ်ႉပွၵ်ႈၵွၵ်ႉၶွၵ်ႈဝေးပျၢၶ်ႉၵၢမျၵေးယိၶ်ႉသိၶ်ႉၵူမ်ႈဝေးလေႉ~ မိူင်းၽီၶၶ်ႉ၊– တ

199 ထောင်ႉ ငါးရာမာနတ်သားမျိုး-ၶူဝ်းသိုၵ်းၶုၶ်သူင် တင်းလူင်လွမ်းတၢင်း တိုၶ်ႉၶိုၶ်းၶီ~ ပႆႈသိင်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ တေႉဝ ပုတ်ႉတမၢၶ်ႉၶၵၢတ်ႈသႃး မႃးငိၶ်းလိၶ်းဝၢၶ်တြူး ၽြေးၵျေးၶွႆးၽူလ်ႈသွ်လမ်းလဝ်း လူမ်းၶဝ်းၵူမ်ၶၢဝ်ပေးထီးၶၵၢတ်ႈ ဝိင်းၽီ~ ၶျေးသၢႉယဝ်ႉ။– ၵ်ၶ်ႉလဝ်ႈၶူၶ်ႉလူလ်ႈလလၢင်းၵၢင်းပျေႉၶေႉပ ပထမၵာလႉ မူႉလၶေုၶ်း ၵၢထုၶ်းသုင်း ထၢပ်ႈ ၵၢလၢပ်ႈသုင်းၽျေႉ ၵၢလျူႉလေးၶူႉ ပုင်ႉလူႉသိပ်းပႆၢသွင်ယိူင်ႈၵၢမ်ႉပိူင်ႈၶိူင်ႈၵျႉ~ ၶၶေၵၢတ်ႈသူင်မိူင်းၶဝ်ယဝ်ႉ။ ။

279ႉ အောင်အဟံပထဝီ ပလင်္ကသုန္ဒရံ ဗောဓိမန္တရံ အသင်္ချေယံ သေယောသေယျမင်္ဂလံ သတ္တကမ္မံ အဟံသာမိ

သပ္ပသတ္တရူ ဝိနာသန္တု-ပမ်ႇထုၵမ္ႉႁိူဝ်းလွႆႈ ဢၶႄႉတေႃႉလႆႈတူင်ႉတႅၼ်ႈႁူၼ်ႈလင်ၸူႈ~ ၶၶၼ်းၼၢင်းယဝ်ႉ၊– လႆႈတီႈဢိတ်ႉ
တလၵျဝလႆႈဢပွင်း သွင်းလွႆသဝ်မိူင်းႁိူင်းၵႆ ပႆၤဝႆလိၵ်းၶွၼ်းတၢၼ်ႇတၵ်းပင်း~လၼ်ႇႁူၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ငဝ်းသိူင်ၶေပႄၼ်
ဢၵျွင်းသုင်းပႃး ၵျုလၵ်းသႃးလွမ်းလၼ် ပွင်ပၼ်တေၵ်ၶ်းမွႆး ၶိၼ်ႈႁိုတ်းၵျၢင်း~ ပႆႇပေႇၶၶႄၼ်ႉ။– အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရကာမဘဝ
ဥပ္ပဒါန်-ယၢၼ်ႇသူႇသမ်ႇပုတ်ႉထဢထွတ်ႈယွတ်ႈလဝ်ႈတၵ်းၶေႇ~ ပၼ်လလၢင်းႁွင်းမွႆးလူးႁွၼ်ႇ။ ။

280။ ပူဝ်ႈမွႆးတသပထမမူႇလလႃႉငဝ်ႈလဝ်ႈၶိုဝ်ႈလွင်ႈၵိလေႇ~ သိပ်းပႃးယဝ်ႉ၊– ၵိလေႇသဝၢတ်ႈၶဵဝ်ႉယင်းမီးသိပ်းဢၼ်ၶႄ
တၼ်ၶိုမ်းတၢင်းၸီႁူၼ်းဢဝ်လူၼ်းလေႇပႆမႃး~ ၶၢမ်ႇဝူတ်ႈၶၶႄၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၵျွင်းပိုင်းလၢင်းဢွၼ်တၢင်း တင်းၶဝ်သိပ်းဢၼ်
ၶႄတၼ်ၶိုမ်းပိင်း လႆႈယိင်းလင်ႇတၵ်းမႃးပိၼ်ၵိလေႇသႆႇဝၢတ်ႈတြႃး~ ၼသႇတၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– လောဘောန-လေးၸလမ်ႇ
မၵ်းၶိုႈၶၢၵ်းလေႃးလိမ်ႇ ဢမ်ႇၵိမ်ႇႁူႉတိုၵ်းလႆႈလေႃးၸၶိင်ႇငၢၼ်ႇ~ မၼ်းမဝ်ႇႁၼ်ႁိမ်းၼတႉယဝ်ႉ။ ။

281ႉ ဒေါသောစ-ဝႃႈတီႈတေႃးသမူႇလသွင်သႅၼ်ႈပတိၵ်ႉၶေႃႉၵၢၼ်ႇ~ လမ်တၼ်ယဝ်ႉ၊- ပေႃးဝႃႈတေႃးသမီးမႃးၵေႃႈ
ဢၼ်ဝႃႈသၽေးမီးၼၼ်မီးၼႆၵႆလမ်လူမ်းလွမ်းလီယွမ်းႁွၼ်ႇတၵ်းႁၼ်~ ယုတ်းမျၢတ်းၵိူဝ်ၼေႃး။ ၊ မောဟော-သၽေး
ပေႃးတၢၼ်ႇႁၢင်ၶိုၼ်းလိုၼ်လမ် ၵမ်းၵမ်ငူးလိုၼ်းဢၢမ်ႇႁူၼ်းတၼ်~ ပွႆႇယၢပ်ႇယဝ်ႉ။- ဢၼ်ဝႃႈယုတ်းမျၢတ်းၽႆလၢတ်းဢမ်ႇ
201 ယုမ်ႇဢမ်ႇမၢတ်းမေႃးႁႃႈၵိၵ်းဢမ်ႇလၢပ်ႇ~ ပိၼ်သၽေးမၼ်းၸတႉယဝ်ႉ။ ။

282ႉ မနောစ-ၶိုၼ်းပျမႃႇၶမေၢၼ်ႇႁူင်ႇယုၵ်ႉထွင်ႇၶိုၼ်းၶိူဝ်ပိုၼ်းႁူၼ်းမၢပ်ႇ~ လိုၵ်သုင်ယဝ်ႉ၊- သင်လႆႈႁဵတ်းၼၼ် ပျႁၼ်ဢေ
လုၼ်း ထုၼ်းၵေးၼေပေၼ်သၽေးလိုၵ်မၼ်းတၢင်ႇတွၼ်းၽုင်~ မၼ်းလင်ႇၼၵ်တ်းသၢၵ်းၸတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဒိဌောစ-တိၵ်ႉထိႁူဝ်
လိုၵ်ဢဝ်ပႆၵႆယၢၼ်တြူး သီးၶျူးႁၢင်းၶဝ်ဢမ်ဝ်းမိုတ်းၼွၼ်းဢုင်~ တိၵ်းထူႇၸလႈ။- သင်လႆႈႁဵတ်းၼင်ႇၼၼ်ၵေႈလင်ႇတၵ်း
ၼၵ်တ်းသၢၵ်းလိူမ်းႁၢၵ်းလေႇတၼေႇ~ မၼ်းမီးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

283ႉ ဝိစိကိစ္ဆာ-ယုံရာမယုံရာ ပႃတ်ႈလဝ်ႈထမ်ႇမႃႇ~ ယူဝ်းမႃးယဝ်ႉ၊- သင်ပွႆးဢိင်းၶဝ်လႆႈပႆႇႁၼ်တၢင်းလွမ်းပိူင်ၶၢင် ဝႃႈၵၢင်
လွင်ၶဝ်သေဢေႃးလင်ႇၵႃးလႃး~ ၶၼ်တၢင်းသၢင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝိၼ-ဢိႈၶၢင်ႉမဝ်ႇၶွင်ႈပွင်သင်လွင်ႁွင်မူးမဝ်းႁူၶင်းႁဝ်းၶၢင်ႉလိူဝ်ၵႃး~
လ်ပ်ႈၶျေႇယဝ်ႉ။- သင်မၶင်းလႆႈၶၢင်ႉယူႇထူၶင်ႈလူဝ်ႈၶၢင်ႉ လင်ႇလင်ႇၶၼ်တၢင်းသၢင်ႈဝႃႇသၶျေႇ~ လွမ်းသဢေႃးမၶင်း
ၶၢင်ႉယဝ်ႉ။ ။

202
284ႉ မိဒ္ဓ-လွင်ၶွင်ႈလူမ်ႉမွႆႈၶွၶင်းယူႇလူဝ်ႈၵႃသၢင်ႈၵမ်ႇပေႇလႆႈသၵ်းထႃႇ~ လွင်ၶျေႃးယဝ်ႉ၊- သင်လႆႈႁၼ်တၢင်းၶၢင်ၶွၶင်းၵၢဝ်
ဝၶင်းဝၶင်းဢိုၶင်းဢိုၶင်းလွင်မၶင်းလင်ႇသဢေႃး~ ၶၼ်တၢင်းသၢင်ႈလူင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ဢပႁိရိက- ၵမ်ႇတွၶင်ႉၵႂၢၽီၵႂၢႁူၶင်းၵႂၢသင်
လႃးလႃးၵႃႈလွင်လေႃး~ လူဝ်ႇယႃႇယဝ်ႉ။- သင်လႆႈႁၼ်တၢင်းမိူၵ်ႈတုလရိူၵ်ႈမၶင်းရိူၵ်ႈလွၶင်ႈၶင်ႇၶၢင်ႉထူၶင်ႈလူဝ်ႈၶၼ်တၢင်းသၢင်ႈ
ဝႃႇသၶျေႇ~ ပ်ၶင်သဢေႃးမၶင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

285။ ဢၼေႃတ္တပ္ပ-မဝ်ႇထိၵ်ႈမဝ်ႇလၢၼ်ႉမဝ်ႇတၢၼ်ႉမဝ်ႇတိုၼ်ႇမဝ်ႇၽေၢၼ်ႈမဝ်ႇယၢၼ်ႈၵႃႇသူဝ်ႇလွင်ႈမိူၵ်ႈၵူႈၶဝ်ၵျိူၵ်ႈ လူဝ်ႇယႃႉ~ သၽေႊးယဝ်ႉ။- သင်လႆႈပွင်ၵျႅတ်းပိူင်ၼၼ်ဝႆႉၵၢၼ်လႅပ်းလွင်ႈၶိင်းမၼ်းလႄႇမၼေႊး~ၸတ်ႈသၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ ၸိုင်းၶဝ်သိပ်းၵၢၼ်ပွင်းၵၼ်ၼေႃတၢၼ်ၵူၼ်းလိူင်းၵၢႆႈသလေႊး~ ပႃႇၵျူႇၼၼ်ႉ။- တင်းၶဝ်သိပ်းလိူဝ်ႉၵၢၼ်တိူဝ်ႉပိူဝ်ႈၶဝ်ၵျၢင်ႉ ယဝ်ႉၵျႅတ်းယဝ်ႉတၢင်းမိူၵ်ႈ ၶဝ်ၵျိူၵ်ႈၵမ်ႇၵိမ်ႇၵမ်ႇတိူၵ်ႈ ၸတ်ႈၸတ်ႈသၢၵ်ႈ သၢၵ်ႈလႅင်ႇဝႆႈၵိလေႇသႃႇ~ လွမ်းသၽေႊး မၼ်းယဝ်ႉၵျ။ ။

286။ လေႊးၽတေႃးသၼၼ်ႉၵေႃႈ သင်လႆႈလူးၼင်ႇၵႃလူဝ်ႇၵူႈၵျဝ်းၵျိူၵ်ႈဝႃႇသၼေႃႇ~ လွင်ႈမီးၼၼ်ႉ။- သင်ၼၼ်ၸုင်းတူဝ် ၵျူဝ်လွင်ႈလေႊးၽေႊးလႅင်ႇပၼ်းၵျိူး~ ၸတ်ႈသၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ တင်းၵၢၼ်လွင်ႈလမ်တေႃးသႃးၸုင်းတူဝ်ၵူၼ်းၵျဝ်းၵျူင်ၵဝ်းပိူၵ်ႉၽိူင်သီး~ ၵမ်ႇထွမ်ႇယဝ်ႉ။- သင်လႆႈလႃႉယူႇသေႇသေႇ လႅင်ႇပေႇၸတ်ႈသၢၵ်ႈ ပတိၵ်ႈၶၢတ်ႈသမ်ႇပယုတ်ႈလမ်သွမ်ႇ~ မၼ်းလႅင်ႇ

ငိၼ်းလူမ်းၼႃႉယဝ်ႉ။ ။

287။ လွင်ၸၢင်ႈသၢၵ်ႈသိပ်းသၢၼ်ႈၸၼ်ႇ။ ပိူင်ႈၽဝ်လၢၼ်ႈလူလုၵ်ႈဢၵုသူဝ်ႉ၊ မဝ်ႉလူဝ်ႉထမ်ႉမႄႉဝလၶလေဝ်ႈပွၼ်ႈမဝ်ႉထွမ်ႉ~ ၾႄးယဝ်ႉ၊– ၵိလေႇသႄႉဢၼ်ဝႄႈၸၼ်ႇ။ ဝႄႈပိူင်ႈၸွင်းတူဝ်ၷူဝ်လွင်လူမ်းသိူင်းတၢင်းၶိတ်းတင်းလူင်လေႇတၸႄႉဢႃးလႄး~ ၸၢင်ႈသၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၼေးလူးငိၼ်းလူမ်းငိၼ်းသိူင်းၷူဝ်လွင်သိပ်းသွင်ပွင်ပၼ်လမ်တၼ်ႁူၼ်းပိင်းဝႄႈဢႃးလႄး~ ဝူမ်း သႄႉယဝ်ႉ။– ဢပ်ႉတ်ႈသိပ်းလိူဝ်ႉဢၼ်တိူဝ်ႉႁူဝ်ႉလိၵ်ႈ ၸိၵ်ႈလၢၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႉ ႁူႈၶဝ်ႉႁူႈလၢတ်ႈလင်ႉဝႄႈၵိလေႇသဝူတ်ႈပၼ် ၸႄႉ~ ၶိူဝ်းၶိူဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

288။ ပိူင်ႈဢၼ်ၵဝိၵ်ႈဢႃႉၸၼ်ႉၼေႈ လၢင်ႈၽွင်ႈၵိလေႇသႄႉသိပ်းသၢၼ်ႈလဝ်ႉလၢၼ်ႈႁူႈၶဝေတၢင်ႉလၢတ်ႈၸမ်ၸႄႉ~ ၶိုမ်းပိင်း ယဝ်ႉ၊– ၶဝေၸၼ်ႉယဝ်ႉၸႄႉသင်ႉၼႄႉရသိပ်းဢၼ် လွမ်းပၼ်ပိူင်ၸၼ်ဢၵျူဝ်းထုၵ်ႉတူဝ်ၶိင်း~ ၼၢမ်ႉဝူတ်ႈၼႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ တၼ်ႉ

ၼႄႇၵၢၼ်ဝုႈၼႄၼ်ႉ ပိူဝ်ႈမၼ်းဂိလေႇသုႇသိပ်းၵၢၼ်လွမ်းပၼ်ၵေၢၵျုဝ်းၸဝ်းၸုးပုတ်ႈၸႄလိင်း~ တၼ်ႇၼႄႇယဝ်ႉ။–ၵုႇမတ
ဥသႉတၸုင်ႇ ၵုႇမၵုင်ႇၵၢလၢပ်ႈၸူႉၵၢမ်ႇမျၢတ်ႈၵူႈလၢတ်ႈတီႈၶျမ်းသုႇ~ ယင်းလွႆးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

289။ ၵုပတၢၼ်ႇလေႇၵၢတ်ႈၵေႈပိူဝ်ႈမိူင်းၵၢမ်ႇမျၢတ်ႈဂိလေႇသုႇ~သိပ်းပုးယဝ်ႉ၊– တင်းၼဝ်သိပ်းၵၢၼ်ၼဵႉပွင်းၵၼ်လင်ႇ
ပ်ၼ်ၵုပတၢၼ်ႇတြုး~ သီႇယိုင်ႈၼဵႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၢမ်ႇၼႄၼ်ၵုပတၢၼ်ႇၼႄၼ်ႉတၵ်းမီးၵွၼ်တၢင်းဂိလေႇသုႇသိပ်းပုး~ ၼွၵ်ႈ
ၵျၢၼ်ႇၵိုဝ်ႉ။– ၵၢၼ်လႆတၵ်းပ်ၼ်ပုႈငဝ်ႈၵၢၼ်လႆတၵ်းပ်ၼ်တီႈတၼ်းမၢၼ်ႇ~ပႆၢမၼ်းလမ်ႉၼႄႈ။ ။

290။ ၵၢမ်ႇၼႄၼ်တၵ်းပ်ၼ်တေႇလၵုပတၢၼ်ႇပုႈငဝ်ႈမၢၼ်ႇၵၢၼ်ႇ~ လေးပုးၵိုဝ်ႉ၊– ၵုပတၢၼ်ႇတေႇယဝ်ႉၵွၼ်တၢင်းဂိ
လေႇသုႇလင်ႇတၵ်းမုး~ ပုႈၼွၵ်ႈၵိုဝ်ၼႄႈ၊ ၊ တွင်းတုႉသိင်းသွင်းသၢၼ်းပႆၢလႆၢသ်ၼ်မိဝ်းၵူၼ်းလူၵမျုး~ တၵုႇၵျ။–
သမ်ႇပယုတ်ႉတလျၢၼ်ႇတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇၸူၼ်ႈၸူႉလိင်ႈလွင်ႈၸၢင်ႈၼိုင်ႈၼၼ်ႇထုႇ~ လေးၵူႈၼုၼ်းၼေၢင်းလီယဝ်ႉ။ ။

291။ ၵိလေႇသႃႇၵၢၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉ ပေႃးတၢၼ်ႇပီႈလလိူဝ်ႉမွၵ်ႇလိူဝ်ႉမၢၵ်ႇလိူဝ်ႉယိူဝ်းယႃႇႁူၵ်ႉၶႃႈ~ ၵၢသီးယဝ်ႉ။– မၼ်းပိၼ်မၼ်းတေႃႉမၼ်းၵေႃႉမၼ်းသုမ်းသိၼ်တူၵ်းလိၼ်မိူင်းမၢၵ်ႇမၼ်းမီး~ ၽုၼ်ႈႁူဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ ၵုပတၢၼ်ႇၶၼ်ႉ မၼ်းပိၼ်ၵုတုလယေႈပီယေႈပၢၼ် ၽူၼ်ဝၢၼ်လိူၼ်ႁူၵ်းတူၵ်းလူင်းတိူဝ်ႉသိၼ်သီး~ ပီႈလႃႈယဝ်ႉ။– မၢၵ်ႇယိူဝ်းမၢၵ်ႇယႃႈၵႃႈၵၢၼ်ၶွင်ၸိုင်ႈလိူၼ်သီႈလိူၼ်ၵျႃႈၶၼ်ႉသမ်ႉယွင်ႈမူႈလွမ်းၶႃႈ~ ပိၼ်တူၼ်ႈပိၼ်ငူင်းမႃးယဝ်ႉ။ ။

292။ ၵုပတၢၼ်ႇၵၢၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉ သတ်းတႃႇႁူင်ႈၵိၵ်ႉလလေႃးၵႃႇမၵႃႇယွႆႈထူၼ်ႈလွမ်းပႃႇ~ မီးမႃးယဝ်ႉ။– တုတိယၵႃႇယွႆႈထိုင်ယဝ်ႉသတ်းတႃႇႁူင်ႈၵိၵ်ႉလၵႃႇမၵႃႇႁူင်ႈလင်ႈတၵ်းပွႃး~ ၽေႈႁၢင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ ၵႃႇႁူင်ႈပိၼ်ယဝ်ႉလွႆႈၵွၼ်းၵုပတၢၼ်ႇလွင်ႈလေးပႃး~ လင်ႈႁႃႇယဝ်ႉ။– ၵႃႇႁူင်ႈတၢပ်ႈယဝ်ႉၵုပတၢၼ်ႇလင်ႈၵၢပ်ႈလွႆးယႃႇ~ မႃးလိုၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

293။ သင်တၵ်းၵဝ်လွမ်းၵယူႇတီႈၶၼ်ႈသိပ်းယိူင်ႈၵိလေႇသႃႇ~ ပိၼ်ၵွၼ်ယဝ်ႉ။– လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ

ဝိစိကိစ္ဆာ မိန မိဒ္ဓ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ-လုႉၶႅၼ်ႉမၼ်းပဵၼ်ဝူၼ်ႈၶဝ် အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ကာမဘဝ ဥပ္ပဒါန်-
လင်ႇမုၼ်းလွၼ်~ ပုၼ်ႈၶွၵ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။ ၵုၼ်ႈဢၼ်ၶၼ်တၢင်းသၢၵ်ႈဢၵုသူၺ်ႇတင်းလူင်ၶႅၼ်ႉ တင်းၶဝ်သိပ်းပုၼ်း လွမ်းမုၼ်းလႆႈ
ပၢၼ်ဢဝ်ၽၢၼ်ဢဝ်ၵၼ်းတမ်းတၼ်းလၢတ်ႈလိုၼ်းဢွၼ်~ ပဵၼ်ဝူတ်ႈလၼ်ႇယုႇယဝ်ႉ။– ဢၵျုပ်ႉဢၼ်ၸဝ်းၶၼ်တၼ်ႈသၢၵ်ႈ
207 တီႈဢမ်ႇလိုဝ်ႈဢမ်ႇလုၺ်ႈၶႅၼ်ႉ ဢၵိင်ႇၵိင်ႇဢၽၢၼ်ႇၽၢၼ်ႇလင်ႇတၵ်းလႆႈပဵၼ်ဝူတ်ႈဢိလေႇသုႇ~ လွမ်းသၽေႁုၼ်းမၼ်းဥတႉ
ယဝ်ႉ။ ။

294ႉ ဢုပတၢၼ်ႇဢၼ်ဝုၺ်ႈၶႅၼ်ႉ မၼ်းလၵ်းလွမ်းလူလၺ်ႈဢုႇၵူင်ႇလုင်ႇမၢၵ်ႈဝုႇသၶႅုႇ~ လွီးမျေႁးယဝ်ႉ၊– ဢုႇၵူင်ႇတၢပ်ႈ
ယဝ်ႉ ဢုပတၢၼ်ႇလင်ႇၵၢပ်ႈမၼ်းလၵ်းၶွၼ်းမိုၼ်းမိုၼ်းတျှျှၼ်လႆၢထၼ်လွီးလူး လိၵ်ႈၵူးမျှုႇလူလေး~ တူၵ်ႇဢၢင်ႈဝိႉ
ယဝ်ႉ၊ ။ လုၺ်မေႁးႁၵျ် သင်ဝုႈ[တ]ျုးၶႅၶႅ ယင်းဢိလုၺ်မုၺ်းၶုၼ်းလေးသၽေႁုၼ်းပႆႇလႅၼ်းလေး~ သေႇၶျုႇလမ်ႉ။– ၶိၵ်ႉသယပျ

လၢတ်ႈယဝ်ႉပႆႇၸႅင်ႈ ၵုပၶိၼ်ႉသယသမ်ႉပျထိင်ႈတၼ်းၶိုႈၶေးၶျေႇ~ ၶေၵေႃႁျင်းမၶင်းႁွၶင်ႇယဝ်ႉ။ ။

295။ ၵုပမေႉၶပေးၶင်ႇၵေႃႉၵၢၼ်လႆႈႁၢၼ်သထေးလေးလိမ်ႉ ၶိုဝ်ႉၶူဝ်ႈပသႃႈၵေႃးလေႃႉၵရသႃႉထၢၼ်းယေႉထေး ပၢတ်ႈၶိုင်ႈဝၢၼ်ၶျေႇ~ သႃးပၺျၢၼ်းၶၶင်ႇ၊– သွင်တၢတူလ်းႁၢၼ်ပိုင်ၶၶင်တၢင်းၵၢၼ်သထေးမိးလေးမိႉဝၢၼ်တွၼ်း~ ယၵ်ႉ

 မုင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵဝ်လိမ်ႉဝၢၼ်းၵၢၼ်ႁၢၼ်ယဝ်ႉႁူဝ်လိူဝ်ငၢၼ်းၶွႆႈ ၶေးၽွႆႉသုင်းလေႃး တွင်းတၢးႁိၵ်းလူင်ႁိၵ်းလၢင်လုၵ်ႉႁူပ်း ၶွၢၼ်း~ ပိၢၼ်ၵမ်ႉယူႉသႃႉယဝ်ႉ။– ၵၢၼ်ႁဝ်းတၢပ်ႈၶၶင်ႉလမ်ႉႁွင်ႉဝႃးၵုပတၢၼ်ႉလပ်းႁွႆႈလွႆးပႃႉ~ ၶင်ဝၢၼ်းလမ်ႉယဝ်ႉ။ ။

296။ ၵၢၼ်ႁဝ်းတွင်းတၶၶင်ႉလႆႈဝႃးၵႃႉရူင်ႉယၵ်ႉယိမ်ႈၵရသ်သႃႉ~ သႃးပၺျၢၼ်းယဝ်ႉ၊– ၵႃႉရူင်ႉႁၢၼ်ယဝ်ႉၵုပတၢၼ်ႉ ၵမ်ႉလိမ်းလႃးလႃးတွင်းတၢးၶိင်ႉယၢမ်းၶွၢၼ်း~ လုၵ်ႉၶင်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ဢသ်သၵၢၼ်ဝႃးလမ်ႉ ႁိၵ်းၶင်ႇလႆႈထူပ်းလႆႈ ႁၢၼ်ပိုင်ၵၢၼ်ၵေႃႉၶိုင်ႈပၢၼ်ၵၢၼ်ႁၢင်းႁဝ်းၶိုင်ႈဝၢၼ်တွၼ်း~ ရသ်သႃႉယဝ်ႉ။– ႁဝ်းၵေႃႈထၢင်ႉႁၢင်ႈပႂ်ႉၶင်ႈၵၢၼ်ၵမ်ႉလေး

လိမ်ႉၼိူင်ႈၵေႃႉလႃႉ~ ဝၢၼ်မၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

297. ဢိမ်ႉယဝ်ႉၼႅတ်ႈၼႅတ်ႈသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈလေးလိမ်ႉၼိူင်ႈရသ်သႃႉ~ သႃးငေးၼၼ်ႉ၊– ဢၼ်ၵွဝ်းဢိမ်ႉယဝ်ႉၼႅတ်ႈသၢၵ်ႈ လင်ႉတၵ်းၵူင်ႉဝႃႈၵိလေႉသႃႉသိပ်းပႃး~ လႆႈလိုဝ်ႈၼႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၵ္ခင်းဢဝိၼ်ၼႃႉၼၼ်ႉ ၵူႃႉပိၼ်ဢရူပ်းဢႃႉရူင်ႉထူၼ်ႈ ငေးပႃး~ ၵႃႉမတၢၼ်ႉၼေႃႉယဝ်ႉ။– ဢၵ္ခင်းဢႃႉရူင်ႉၵျႈယူင်ႈလမ်ႉ လင်ႉပိၼ်ဢရူပ်းဢုပတၢၼ်ႉလိၵ်ႈတၢပ်ႈလွႆးပႃႉ~ လွႆမိး ၿတႉယဝ်ႉ။ ။

298. ဢၵ္ခင်းဢုပတၢၼ်ႉၼႆႉ လႆႈၵိၼ်လႆႈလၢမ်ႉၼင်ႉၵႃႈဢရျမ်ႉဢၢင်ႈဝၢင်ႉၵျၢင်ႈဢရသႃႉ~ သႃးငေးၼၼ်ႉ၊– ပိူဝ်ႈမၼ်းဢုပ တၢၼ်ႉၼၼ်ႉ လင်ႉတၵ်းမႃးပိၼ်ဢရူပ်းၵိလေႉသႃႉသိပ်းပႃး~ ၼႅတ်ႈသၢၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဢၵ္ခင်းၵိလေႉသႃႉၼႆႉ ပူႉၽၢၼ်ႉ ၵျူဝ်လွႆၶိင်းၵျဝ်းယိင်းလႆးဝၼ်းငႆးတၢပ်ႈၼမ်ႇမႃး~ ၵိင်ႉၵိင်ႉၽၢၼ်ႉၽၢၼ်ႉယဝ်ႉ။– လင်ႉသမ်ႉယိၼ်းပိၼ်ဢဝိၼ်လႃႉမေးၵျ

ႁုမ်ႈႁၢင်ႈလိူဝ်ၵႃႈၼၼ်ႇ~ တၼ်တွၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၂၉၉။ ပိူဝ်ႈမၼ်းၵုတုလၼ်ႉၽႃၼ်ႇပိၼ်မူဝ်းၶပိတ်ႉလုင်ႇတလေႈလုမ်ႈၶမ်ႇသၢၼ်ႇ~ တူၵ်းမႄးယဝ်ႉ၊– လင်ႇပိၼ်ပီႇလၵ
မိဝ်းယိူဝ်ႈယႃႈတၢင်းလူင်ၵေလဝ်းၵိၵ်ႇၵေၶႃး~ တိၵ်ႇယွတ်ႈမႄးယဝ်ႉ၊ ၊ လႆးသမ်ႉၵၢၸႂ်းသိၼ်မွႆသိၼ်တူၼ်းမူၼ်းတိမ်ပီး
210 သၢၼ်းယိူဝ်ႈတေႃးၵျူး~ လၢင်ႈမွၵ်ႇလၢင်ႈမၢၵ်ႇယဝ်ႉ။–လင်ႇတၵ်းမႄးပိၼ်ပီႇလၼ်ဝီယႃႇမၼၵႇၵူင်ႈပိၼ်ၽၢၵ်ႇ~ တူၵ်းလူင်း
ယဝ်ႉၶႄႈ။ ။

၃၀၀။ သင်ၵမ်ႇပိၼ်ပိူဝ်ႈၵုတုပျူႉပျင်ႇထိင်ႈလိၼ်ၵိုင်ႈလိတ်ႇၼွင်ႇမေႇၵေႃးလႃႇၵရသႃႇၵျူလ်ႇလုၵ်ႈပိၼ်မၢၵ်ႇ~ တၵ်းၵွႆးၵိုၢ
လႆၢယဝ်ႉ၊– ပေးဝႃးၵုတုၵမ်ႇမႃးၵေႈသိၼ်ၵေသိၼ်ၶႃးသိၼ်လမ်းမွႆၵမ်းလွၵ်ႇလိူင်တၢႆ~ မူလ်ႉသိင်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇ
ဝႃးၵဝိၵ်ၵႃႇသင်ႇၶႃႇရတၼ်ႇၶႄႇၵုပတၢၼ်ႇၵႃႇမၽဝေၽ်ၵမ်ႇပိၼ်ငဝ်ႈပိၼ်ပႆၢ~ ထူၼ်ႈယွႆႇယဝ်ႉ။– လွမ်းလူလ်ႈၵိလေႇ

သၢႇၵၢႇႁူင်ႇႁၢႆႈယိူင်ႈထိင်ႈႁႂ်ႈၶဝ်မူႈပေႇယွတ်ႈၵွၵ်ႇမႂ်ႇ~ ပဵၼ်တူၼ်ႈပဵၼ်လမ်းမၢးယဝ်ႉ။ ။

301ႉ လေးၽမ်ႇလိၵ်ႈၵၢၼ်ၼိၵ်ႈသၢႇလမ်ႇမၢၵ်ႈၵေၽ်ႇ~ တွင်းတၢးယဝ်ႉ၊– ၵၢၼ်ႁႅင်းလၢႉၶဵ်ႉၵေႃႈမၢးပဵၼ်ၵိလေႇသၢႇတပၢး~ ဝူတ်ႈၶိုင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေၢသေၢးလွင်ႈလမ်သွင်ၵၢၼ်တၢၼ်တွၼ်းတၵ်းပဵၼ်ဝူတ်ႈၵၢလႃး~ ၵမ်ႇၽႄႇယဝ်ႉ။– ပေၢးလႆႈလၢႉ

211 ယဝ်ႉ တၵ်းပဵၼ်ၵၢပ်တ်ႈတေၢးမၶတေႃႉသၵၢမ်ႇၽၢတ်ႈတီႈႁဝ်းပိူၼ်ႈလေႉပိၼ်ႇၼွပ်ႈသွင်ထၢႇ~ ၶိုၼ်းႁွတ်ႈထိုင်ႁဝ်းၶၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။

302ႉ မေၢးႁလပ်းသိင်ႇၵမ်ႇႁူႉၶိင်ႇယုတ်ႈမျတ်ႈတၢၼ်ႇၶၢႇ~ လွင်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ၊– ပၢၼ်ပဵၼ်ႁူၼ်းၵေၢႈၵမ်ႇမီးလိင်းႁၼ်သေ ၵၢၼ်တြၢးယူႇငမ်းငဝ်း~ ၵေၢႈပိူဝ်ႈမေၢးႁဝူတ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၽၢၼ်လိူဝ်ၶိင်ၵိူဝ်ႁၢမ်းမီးပၢၼ်ႁူၼ်းယၢမ်းၶႆပဵၼ်ပိူဝ်ႈဝူတ်ႈ လေၢးၽႄး~ လၢတ်ႈၵဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၵမ်ႇတၢၼ်ႇပိုၼ်ႈၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈၵေၢႈ လႆႈၶမ်ႇတၢမ်ႇလဝိပၢႇၵတေၢးသဝူတ်ႈလွမ်းလဝ်ႇ~

ၵဝ်ၵ်ၶၼ်းငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

303။ မႄႈၶၢၼ်ႇပျမၢၶၼ်ႈထူင်ႈလိုၼ်ယွင်ႈၵၢမ်ႈၼိုင်ႇၶဝ်ႉၶျယူႈတိုင်ႇပူၶၼ်ႇသေၽဝ်ႈ~ လိုၼ်သုင်ၶၶၼ်ႉ၊– ပၢၶၼ်ၶဵလင်ႈတၵ်းမႄး ပိၶၼ်ႁူၶၼ်းၽျေင်းႁူၶၼ်းယွမ်းယွၵ်းသွမ်းယွမ်ဝိၵၢမ်ၶမ်ပိင်းပေးသၢင်းလေးတၢင်ႈတွၶၼ်းၽုင်~ တိၼ်မ်ႈယွမ်းဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ တိတ်ႉထိ

ၵယူႈမႄးၵၡျင်းႁွင်းႁိုင်ဝၶၼ်းလင်တၢင်းၵျင်းၶိင်းၺဝ်းၵိုသေတြႃးမျႃတ်းၽုင်းသုင်~ လိုၼ်းၶျႈယဝ်ႉ။– ၵဝူတ်းလႄႉၶၶၼ်ႉ လင်ႈတၵ်းမႄးပိၶၼ်ၽုၵ်ႉၽႅတ်ႈၵၺိၵ်းတရိၵ်းသၶၼ်ႈၵသူႈရၵေႈၶဝ်ၶိုင်းမိၵ်ႉသုႈ~ ၽီသွမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

304။ ဝိစိကိစ္စာယုံရာမယုံရာ-ၶိုင်းၶိုင်းထမ်ႈမႄႈ~ ယူဝ်းမႄးၶၶၼ်ႉ၊– ၵဝူတ်းလႄႉၶၶၼ်ႉလၢတ်းၶဵႉလင်ႈတၵ်းမႄးပိၶၼ် ႁူၶၼ်းၶေႁူၶၼ်းၶိုၵ်း ၽိုၵ်းသွၶၼ်ၸၢမ်းသိၶၼ်ၸၢမ်းထမ်းၵၢၶၼ်ႈတြႃး ~ ၵမ်ႈလိုၼ်းၶဵယဝ်ႉ၊ ၊ မိၼ-လိုၼ်ၶီးၶၢၶၼ်ႉၵမ်ႈၼိုင်းပွင်ၵျႃ တၢင်းလီၵၡျူဝ်းပုၶၼ်းတူဝ်ၵျႃး~ လိပ်းၶေႈၶဵႉ။– ၵဝူတ်းၶၶၼ်ႉလၢတ်းၶဵႉလင်ႈတၵ်းမႄးပိၶၼ်တုၵ်ႉၵတိၵၺိၵ်းႁျူၶူၵ်ႈတႃ

မွတ်ႇၵဵင်ႉႁုၵ်ႈလုၵ်ႉၶမ်ႇလႆႈၵၢၼ်းၸူႉ~ ၼၢင်းတွၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

305ႉ မိဒ္ဓ-ၼႆၼႆႈလူမ်ႉမွႆႈၼွၼ်းယူႇသေႇသေႇၶမ်ႇၵူႉပေႇသေပွၵ်ႈၵိူၵ်ႉယႃႇ~ သုတ်းဝၼ်းၼၼ်ႉ။– လၢတ်ႈၼႆႉလၢင်ႇ တၵ်းမႃးပိၼ်တိၼ်ထိုင်းမိုဝ်းထိုင်းလိုင်းထိုင်ၼၢင်းတွၼ်းၶမ်ႇသင်တၼ်း~ မိူၼ်ပိူၼ်ႈလူင်ယဝ်ႉ။ ။ ဢပႁိရိက-ၼႆၶၼ်
213 ၶမ်ႇၶူၵ်းၶမ်ႇၶႆႇတင်းလႆႇၸီႁူၼ်းပိုဝ်ႈၼူမ်ၼၼ်း~ လၢၼ်ႈၼေႃႇၼၼ်ႉ။– ၶဝူတ်ႈလႃႉၼၼ်ႉလၢတ်ႈၼႆႉလၢင်ႇ တၵ်းမႃးပၼ် ၶၼ်လီၶႆႇပိူၼ်ႈၶမူႉ သလေႇလူႉတူၵ်းတမ်ႇ လႆႈၼၢမ်ႇၶပ်တ်ႈပိူၼ်ႈၵေႉယေႉသမ်ႇမုၵ်ႈလူၸူႉ~ ၼမ်တွၼ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

306ႉ ဢၼေႃတ္တပ္ပ-ၼႆၶၼ်ၶေမ်ႇႁူၵ်ႉၶမ်ႇသၢၵ်ႇမဝ်ႇလွမ်ႇ မဝ်ႇထွမ်ႇမဝ်ႇယွၼ်ႇလိၵ်ႈဝိင်ႇလုႇ~ တင်းလႆႇၼၼ်ႉ။– ၶ ဝူတ်ႈလႃႉၼၼ်ႉလၢင်ႇတၵ်းမႃးပိၼ်ႁူၼ်းၶၼ်တၢင်းႁူဝ်တၢင်းၸေႃႁူဝ်ၼႆပိဝ်မဝ်သူလ်းယူးတလူးလူးယွင်ႇႁူဝ်တႆႇ~ ၼီႈယၢၼ်ႈ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ တၢၼ်းၼႆသိပ်းပုးၶႁွင်းၶၵျူဝ်း လွမ်းၼူဝ်းႁူဝ်ၼႆ လွမ်းမုၼ်ၼိင်းႁဝ်း ၶဝ်မဝ်းယင်ႉတၵ်းႁႆႇ~

ဝႆးထၢတ်ႇယဝ်ႉ။– လွမ်းတႆႇ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ကာမဘဝ ဥပ္ပဒါန်-ၵၢလၢပ်းသုင်းၽျေႇ ၵၢလၢႆႇလေးၶု ပျူႉလူႉၵိ လေႇသၢႇဝၢတ်းၵမ်ႇၶၢတ်ႇ~ သေလူဝ်းသေယၢမ်းၶႅ်ႉယဝ်ႉ။ ။

307. ၵၢႁျင်းပိူင်ၶႅ်ၵဝ်လဝ်းလင်ႇတၵ်းၶဝ်းလၢၶ်ႇ ဝိပဿနာယထာဟဝေပါတုအနုလောမပတိလောမ- ပျၵမ်ႇ လိုဝ်းယီၶ်ထၢတ်ႇ~ လီးၽျောၶ်းယဝ်ႉ၊– ပွင်ယူတ်းပွင်ယၢပွင်ၵျတ်ၶ်းသေရျူလ်းၶွင်းၵၢႁျင်းၶမ်ၵၶ်ယိဝ်မီးၵျမ်ႇလတ်း ၵၢၶ်း~ ၵၢၶ်ႇတူၵ်းဝႆႉယဝ်ႉ၊ ။ ပီႇတိၵျူးယိူင်းၶေၶ်ႉတၵ်းထိုင်ယဝ်ႉ ၽေႁျေႇၶပီႇတိတင်းတူဝ်တင်းၶိင်းၶျူလ်းလိင်းၵမ်ႇ ၵျၶ်ၶၢၶ်း~ လိူမ်းယွတ်ႇငလႅ။– ပီႇတိၶိုၶ်းယဝ်ႉပတ်ႉသတိၶိုၶ်းလႆးထိုင်လွတ်ႇ~ သွင်မိဝ်းၶေၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

308. ကာယပဿတိ စိတ္တပဿတိ– ၶိုၶ်းလႆးသုတ်းလွတ်ႇ~ သွင်ပႃးလမ်ႉ၊– ကာယပဿတိ-တူဝ်ၶျမ်းသၢႇယဝ်ႉ ၵျူႇ ပ်ၵ်ႉၶၶ်ႇထၢႇလိူဝ်းၶေၶ်ႉၵျၶ်ႇယူဝ်းမႃး~ ၵမ်ႇၶွင်းသင်ယဝ်ႉ၊ ။ စိတ္တပဿတိ–လ်ၶျမ်းသၢႇယဝ်ႉဝိင်ႇလၢႇၶ်ၵ်ႉၶၶ်ႇထၢႇ

တြႃး~ မဝ်ႇပူႇမဝ်ႇၽေႃၶၼ်ႇယဝ်ႉ။– သွင်ပိူင်သွင်ယိူင်ႈၶႄႉၼိုၼ်ႈလႆႈယဝ်ႉ သင်ႇၶျႇႁိုၵ်ႉၶၶၼ်ႇထျႇပုၼ်ႈၶေႊၵမ်ႇၵျၶၼ်ႇ~ သင်ၼိူင်း
မၶၼ်းယဝ်ႉ။ ။

၃၀၉ႉ ကာယသုခစိတ္တသုခ-ပသ်သတိလုင်ႇထူၶၼ်ႈသွင်တၢၶၼ်ႇ~ တၵ်းမျးယဝ်ႉ၊– တူဝ်းသေသွင်ၵၶၼ်ၶၶၼ်ႉလင်ႇဝျႈ
215 သမ်ႇမျႇသမျႇထိတြႃး~ တေႇတၢင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ သမ်မျႇထိထိုင်တူဝ်ထိုင်လွင်ငိမ်းၶျမ်းၵမ်ႇသင်မျး~ လႆႈမိူၼ်ႈပူႇၽေႃၶၼ်ႇယဝ်ႉ။–
သမျႇထိတေႇယဝ်ႉလင်ႇတၵ်းၶိုၼ်ႈလႆႈယထျႇၽူႇတလျၶၼ်ႇ~ ထိုင်ၶိင်းၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၃၁၀ႉ ယထျႇၽူႇတလျၶၼ်ႇၵွတ်ႈၵျင်ႈထိုင်မျၶၼ်ႇ~ တၶၼ်းမျးယဝ်ႉ၊– တၶၼ်ႇၶျေႇဂိလေႇသျႇဝၢတ်ႈၶၶၼ်ႉ ယင်းတၵ်းလွမ်း
မိူးၵိူင်းတၶၼ်းလွၵ်ႉလၢၶၼ်ႇထိုင်ၵျး~ ၵွတ်ႈလႆႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ တင်းလူင်ပေႃးဝျႈၽဵဝ်ထိုင်လၵ်ၶၼ်လိၶၼ်သုတ်းၵိမ်းမၢၵ်ႈတြႃးၽူဝ်ႇ
တြႃး~ ၶငိပ်ႉပၢၶၼ်ႇယဝ်ႉ။– တီႈၶႄႈလင်ႇဝျႈၵုသူဝ်ႇၵၵုသူဝ်ႇဝိပၢၵ်ႈၶၶၼ်ႉၵမ်ႇလၢင်ႈၵိူဝ်ၽေႃၶၼ်ႇ~ ပၶၼ်ၵျူဝ်းမၶၼ်းယဝ်ႉ။ ။

311ႉ ဂိလေႇသဝူတ်ႈခႆႉခွင်မခ်းခဝ်ႈပ်ခ်ကာဂုသူဝ်ႇသိင်ႈသိင်ႈမၢခ်ႇဂၢခ်ႇ~ သိပ်းပုးယဝ်ႉ၊– ယထုႇၸူႇတလၢခ်ႇၵွတ်ႈ
ၵၢင်ႈယဝ်ႉ တခ်ႇချေႇရျူႇဂသုတ်းသွွှ်ႇသေလုမ်းလုမ်းၵွခ်ႇတဂ်းမုး~ ပျၢခ်ႇလႆႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊ တေုႈကာခ်ဝိပုႇဂဝူတ်ႈ
ကာခ်ဝုႈလမ်ႉ ဝိလိ်ခ်ႇခေၢမ်ႇရူဂ်ႈသလုႇယတခဖေသ်သဝေႇတချေႇငုးပုး~ ပိခ်ဝိပၢဂ်ႈဖေၢခ်ႇယဝ်ႉ။– ခႆႉဂေုႈဂုသူဝ်ႇဝိ
ပၢဂ်ႈကာဂုသူဝ်ႇဝိပၢဂ်ႈသၢမ်သိပ်းၵူဂ်းယူိင်ႈတိိႈတခ်းမၢခ်ႇ~ ပခ်ဂျူဝ်းခခေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

312ႉ ကာခ်ဝုႈဝေႇတချေႇပိလ်လယုႇလုင်ႇထူခ်ႈၵျုႈယူိင်ႈကော့ႇဂၢခ်ႇ~ ငုးပုးခခေ်ႉ၊– ဝေႇတချေႇခႆႉပေုးကာမ်ႇမိး ဖေသ်
သခခေ်ႉတုဂ်ႉခသုခကုပ်ဂ်ႉချုႇၵွခ်ႇတဂ်းမုး~ ၵူႉယုတ်ႈၵူႉမျၢတ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ဖေသ်သခႆႉပူိဝ်ႈမခ်းမေလွမ်မေလိ်မ်းဂ်မ်း
ငခ်ၵွမ်းပွင်းသွဂ်ႈမိုဝ်းလုး~ ဖုလိ်ႇသျုႇယဝ်ႉ။– သင်ကာမ်ႇပူိဝ်ႈမွိုးဖေသ်သခႆႉသၢမ်ယူိင်ႈဝေႇတချေႇ~ တဂ်းမိးဂုႈလိုဝ်။ ။

313ႉ ဖေသ်သခႆႉပူိဝ်ႈမွိုးသလုႇယတခကော့ႇရူင်ႇဂုႇမဂုင်ႇလိဂ်ႈတၢပ်ႈလိုဝ်ပုႇ~ တွင်းတုးယဝ်ႉ၊– သင်ကာမ်ႇမိးမွိုးကုႇရူင်ႇ

ၼႆႉၽၵ်သတႂ်းႁ်ၼ်းႁၢ်လႆႁင်းမၼ်းႁၢမ်ႇပီၼ်မေး~ သႂ်းယိူင်ႈလူင်ၼေႊ၊ ၊ သလုႇယတၼၼ်ႉပိူင်ႈမၼ်းလွႆတူဝ်တွင်း
မီးၵူၼ်ႈတြူးၼႄမ်ႇတြူး~ သွင်တၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ပိူင်ႈၼဝ် စက္ခု သောတ ယာန ဇိဝ်ႇ ကာယ–လင်ႇဝူႈၵျႇရူင်ႇလႆႈလွႆး
ၽႃၼ်ႇ~ ပီၼ်မေးယဝ်ႉရ်။ ။

217 314။ ရူႂ်ႈတင်းၼႄမ်ႇၼႆႉၵျႈပိူင်ႈမၼ်းပႆႇၶိုၼ်ႈလႆႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇ~ ယင်းယၢၼ်ယဝ်ႉ၊– ဝိလီၼ်ႇၼႆႉပႆႇသုတ်းပႆႇသိင်ႈငလႇ
တေႇပတိသၼ်ႇထေႇဍူႇၵဝ်ပၢၼ်~ လင်ႇဝူႈပီၼ်ၼႄမ်ႇတင်းရူႂ်ႈၼႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝိလီၼ်ႇၵၼ်ပီၼ်လွႆၼႆႉၵျႈပိူင်ႈၼဝ်ရု
သူဝ်ႇၵရုသူဝ်ႇသွင်မိဝ်းလူဝ်းႁၼ်ထူဝ်းထုၢင်းမေးတၢင်းသိၼ်ႈလီၽႃၼ်~ ၵျင်ႈၵေႇယဝ်ႉ။– လင်ႇပီၼ်ပူင်ႇလုၽိသင်ႇၶျႇရ
ၵပူင်ႇလုၽိသင်ႇၶျႇရၵမ်ႇသိင်ႈလႆႈၵွၼ်လေႇ~ သၢမ်မိူင်းၼႆႉယဝ်ႉ။ ။

315။ လင်ႇတႂ်းလႆႈၵွင်ႉလိဝ်ႈဝိပၢႂ်ႈဝိပုႇၵပူတ်ႈၵွၼ်တေႇ~ ၵေးလၢင်းယဝ်ႉ၊– လင်ႇဝူႈဝိလီၼ်ႇၼႄမ်ႇရူႂ်ႈသလုႇယတ

ခေဢေသ်သဝေႇတခေႃႇဢၵျူဝ်းၵျုႇပိူင်ပၶ်တေႇပၢင်ၶၢင်း~ ၵူႇလၢတ်ႇဢၵဝ်ယဝ်ႉ၊ ၊ ပိူဝ်ႇမၼ်းဢတိၵ်ႇဢၵႅင်းၵျုႇပိူင်မေး ပၶ် လႃႉဢၵွၶ်တၢင်း~ ၽေၶ်ႇယုႇယဝ်ႉ။– ၵျုႇယိူင်ႇၶေၶ်ႉလမ်ႉတေႇဝိႉလၢတ်ႇၵဝ်ႇလင်ႇဝုႇဢၵျူဝ်းပိတ်ႉလုပၢၶ်ႇၵျုႇယိူင်ႇပိၶ် ၵူႇ~ ပၢၶ်ၵဝ်းၶိၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

316။ သင်ဝုႇဢၵႅင်းၵျုႇယိူင်ႇဢမ်ႇတေႇဝိႉလုတ်ႇၵျၶ်ႇယုႇ~ တိုတ်းၶိူဝ်းယဝ်ႉ၊– ဢၵျူဝ်းပိတ်ႉလုပၢၶ်ႇၵျုႇဢၶ်ၶိၶ်ႉ ၶေႃႇတၵ်းပွိးၵျိူလိူၵျင်းမၶ်းၵျွၶ်ႇတၵ်းမိူဝ်း~ ငၽေႇလိူႇငတႉၶေႃႇ၊ ၊ ဢတိၵ်ႇပၢၶ်လင်ၶေၶ်ႉ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ကာမဘဝ ဥပ္ပဒါန်-ၵိတ်းဝိႉၵျိုႇပိၶ်ၶိူဝ်း~ ယၢဝ်းၶေႃႇယဝ်ႉ။– ဢၵႅင်းၵျုႇယိူင်ႇၶေၶ်ႉလင်ႇတၵ်းမုးပိၶ် ဝိညာဏ်နာမ်ရုပ် သဠာယတနဖဿဝေဒနာတဏှာ~ ပိၶ်ဢၵျူဝ်းမၶ်းယဝ်ႉၶေႃႇ။ ။

317။ ဢၵႅင်းၵျုႇယိူင်ႇၶေၶ်ႉၵိတ်းၵိုဝ်ငလႇဢမ်ႇလူႉဢမ်ႇပျၵ်ႇၶေႉၶၢၵ်ႇသင်ႇၶရုႇ~ ပွူးမျူးယဝ်ႉ၊– ပိူဝ်ႇမၶ်းဢုပတၢၶ်ႇ

ၶၸ်ႉလပ်းလႂ်ီးလူင်လၢင်ၽ်ႉႇတႂ်င်းတႃး~ တၢပ်ႈမၶ်ႈဝီႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵူပတၢၶ်ႇၶၸ်ႉမွ်ႈသင်ၵႂ်ၶ်ၷိုင် ၽီၷူၶ်းတိုၵ်းသူၶ်း
တၢပ်ႈလေးပုး~ လူဝ်ႇယၢႇၶိ်ႉ။– ပိူဝ်ႈမွ်ႈယူႇတမ်ႈၵႃႇမၽဝေ ၵႃႇမၷိုင်ႇၽိုင်ႇမူၶ်ႈပျူႇၶျေႇ~ မိူင်းသိူဝ်းဝီႉၶျေႈ။ ။

318ႉ ၵႃႇမၷိုင်ႇၶိ်ႉၵ်ႇတ်းၵိူဝ်မွ်ႈလိူင်ပျူႇပျူႇမူၶ်ႈမူၶ်ႈၵၢမ်ႇတႂ်ၶ်ႉၵူၶ်ႈသၵ်းၵီႈၵႃးၵႃႇ~ မူဝ်းယဝ်းၶျေႈ– ပိူဝ်ႈမွ်း
219 တၶ်ႇၶျေႇရျူႇၵမိူင်းၽီမိူင်းၷူၶ်းယိင်းလႂ်ႃးၵိူၵ်းၵၶ်ႂ်ီးႂ်ီးယႂ်ၵ်ႇလွ်ႇၷဝ်း~ ၵမ်ႇၵိမ်ႇၵမ်ႇတိူၵ်ႈၼတႉရျူ၊ ၊ တၶ်ႇၶျေႇသမ်ႉဝၢႈ
ပိူဝ်ႈမၶ်းသင်ႇၶျႇရၵႂ်ၶ်တၢင်းပိၶ်ၶုၶ်ပိၶ်ၶၢင်းၵုသူဝ်ႇၵၵုသူဝ်ႇၵႂ်ၶ်မဝ်း~ ဝိၶ်ႈၷူၢႇယဝ်ႉ။– လေႇတေႇပတိသၶ်ႇ
ထေႇတမ်ႈတႂ်င်ႉၼမႈၶုၶ်ႇထၢႇ~ ပိၶ်ၽီပိၶ်ၷူၶ်းၶၸ်ႉယဝ်ႉ။ ။

319ႉ သင်ႇၶျႇရၶိ်ႉပိူဝ်ႈမၶ်းၵမ်ႇလိူဝ်ႈၵမ်ႇလၢပ်ႈပုံႉသျေႇၵျပ်ႈဝိၶ်းၷူၢႇ~ ၶျင်းၶျင်းယဝ်ႉ၊– ပိူဝ်ႈမွ်းမေႈၷတင်းၵဝိၵ်
ၷၢႇသႂ်င်ၶျလပ်းတျၵႂ်ၶ်ၷျတိူဝ်ယုမ်းၵမ်ႇၷၶ်တၢင်း~ လေႇၽိူဝ်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵဝိၵ်ၷၢႇသမ်ႉၶျေမိူဝ်းလိူဝ်းၶုဝ်မေးၷျေး

တေႃးတူဝ်းတူၼ်ႈၵူးလၢင်း~ ၸုႉတေႇယဝ်ႉ။– မေးႁႃသမ်ႉဝႆႈပဵၼ်ပိူဝ်ႈၵုသူဝ်ႇဢၵုသူဝ်ႇသွင်ယိူင်ႈၵွၼ်ႇလေႇ~ လၢဝ်း ဝိုၼ်းၶႅင်ႉယဝ်ႉ။ ။

320။ ပေႃးဝႆႈၵုသူဝ်ႇဢၵုသူဝ်ႇၶၢတ်ႇသိူင်ႈႁူင်ႇၵိူင်ႈၵမ်ႇမေႇ~ တူဝ်းမႆးၸေႃႈ– မေးႁႃတင်းဢၵိၼ်ၸၢႆႇၶႅင်ႉတၵ်းပွႆးႁၢႆလၢႆ

ႁၢင်းမၼ်းၵမ်ႇသင်ပွႆး~ တေႇထိူင်ႈၶႅင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႆႈမေးႁႃႁၢႆလၢႆတၢႆသေသုတ်းၶိူဝ်းၵမ်ႇလၢႆးမႆး~ လႆႈတေႇယဝ်ႉ။–
ပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရဢပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရ ထၢတ်ႇသိူင်ႈၵမ်ႇလေႇ~ ၶၢင်းၼၢႆႈသၢမ်မိူင်းၶႅင်ႉယဝ်ႉ။ ။

321။ ပေႃးဝႆႈပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရဢပူင်ႇလုၸိသင်ႇၶႃႇရထၢတ်ႈပျၢတ်ႈယဝ်ႉၵမ်ႇတင်ႈၵမ်ႇတေႇ~ လႆးလႆးလမ်ႉ၊– တၶိၼ်ႇၶျေႇၶိၼ်ႉတၵ်းလၢင်ႈၵဵတ်းၵိူဝ်ပဵလပ်းပဵလွႆးတၶိၼ်းလႅၵ်ႇလေႇလပ်းမႆး~ တင်ႈလႆႈမၼ်းၶေႃႈ၊ ၊ ပေႃးဝႆႈတၶိၼ်ႇၶျေႇသုတ်း ႁၢဝၢႆးၶိူဝ်းသိူင်ႈလႆးလႆး~ ၵမ်ႇတေႇယဝ်ႉ။– ၵႆႇမၸဝေၸဝူလႅၵ်ႇဢထူလႅၵ်ႇထူလႅၵ်ႇၵမ်ႇလၢပ်ႈပဵလေႇ~ ၶၢင်းလိုင်ႈသၢမ်မိူင်း

ထႅင်ႈယဝ်ႉ။ ။

322။ ပေႃးဝႃႈၵႃႉမၽေဝသႅင်ႈၵေႃႈၵုပ်တၢင်ႇဢမ်ႇတၢပ်ႈဢမ်ႇၵၢပ်ႈၵႃႈၶႅင်ႉၵႃႈၶႆႉလႆႈတူဝ်းမေႇ~ တၢင်းလႆႈယဝ်ႉ။– ပေႃး ဝႃႈလေႃးၽေႃးတူဝ်ႁႃးသုတ်းသေမိူဝ်းယဝ်းတၢင်းမဝ်းဢမ်ႇမီးၽႂ်~ လႆႈလၢပ်ႈမၢၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးၶဝ်ဢတိၵ်ႈငေႃးပႃးဢမ်ႇမႃးပွင် ၵိတ်းဢလၢင်းၽျေင်းၽျေင်းၵႂၢ်လႆဝႆးပေႃးတီႈတၢင်းလႆႈ~ သႅင်ႈလၢင်ႉၵေႃႈ။– ပေႃးဝႃႈဢတိၵ်ႈဢၵျင်းႁႃႈယိူင်ႈသႅင်ႈယဝ်ႉ ပိတ်ႉလုပၢၶင်ႇဢၵျူဝ်းႁႃႈယိူင်ႈသုတ်းပၢင်ႇ~ ၵွဝ်ႆးသႅင်ႈယဝ်ႉ။ ။

323။ ပေႃးဝႃႈ ဝိညာဏ် နာမ်ရူပ် သဠာယတန ဖသ ဝေဒနာ-သႅင်ႈၵိင်ႈသုတ်းလၢင်ႉ~ ငေႃးပႃးယဝ်ႉ၊– ဢၵျင်းပိတ်ႉ လုပၢၶင်ႇ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပ္ပဒါန် ကာမဘဝ-ဢမ်ႇသင်မႃး~ တေႃႇလႆႈငေတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃႈဢၵျင်းပိတ်ႉလု ပၢၶင်ႇၶႆႉၵႂၢ်လႆဝႆးၵွသုတ်းပေႃးသႅင်ႈၵူဝ်ငေႃး~ ႁႃၵ်ႈၵေႇၵေႃႈ။– ပိတ်ႉလုပၢၶင်ႇဢၵျင်းသႅင်ႈယဝ်ႉဢၶေႇၵၢတ်ႈဢၵျူဝ်းႁႃႈ

ယိူင်ႈ ဝိညာဏ် နာမ်ရူပ် သဋ္ဌာယတန ဖဿ ဝေဒနာ–ၵမ်ႉလၢင်ႈၵျတေႉ~မေးၵျၢင်းသၢင်ယဝ်ႉ။ ။

324ႉ ၵတိတ်ႈၵေႃႈသိင်ႈ ၵၼႄႉၵၢတ်ႈၵေႃႈသိင်ႈ ပိတ်ႉလုပၢၼ်ႇၵေႃႈသိင်ႈ လေးလျူႉသုင်းၽျေႉၵလၢပ်ႈပတ်းၶွတ်ႉလွတ်ႉ တူဝ်ႈယဝ်ႉၵမ်ႉတင်ႈၵိူၼ်းၸေႃႉ~ ၵိူင်းလွႆယဝ်ႉ၊– ၵမ်မဝူတ်ႈ ၵိလေႉသဝူတ်ႈ ဝိပႃႉၵဝူတ်ႈ လဝ်ႈၶီးသၢမ်ၵူဝ် တၵ်းႁူဝ်ပိူင် သၢင်မႃးယွၼ်းယၢပ်ႉၽၢၼ်လွႆ~ ပိၼ်ၵႃႈလွႆၵႆႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵၵႃႉၵေႃးၵျ သေးၵျေးလလၢင်းလူးၵၼ် လီပၼ်ၵမ်ႉလီ ပၼ်လႃႉၵၼ်ပိၼ်ၽီပိၼ်ၵူၼ်း လွႆလူၼ်းယိၼ်မီးလႆႈၵဝ်ၶွင်မွႆးၶမ်ႈဝၼ်းၶွႆ~ သေတီႈၶႄႉယႃႉယဝ်ႉ။– လလၢင်းၵၢင်း ႁူၵ်ႈၵထူၵ်ႈၵျူလ်ႈမိႉ ၶီႈၵဝ်ႉမူဝ်ႈႁွၼ်ႉ မူဝ်ႈၵၼ်ပႃႉၵမိႉယင်းၵွၼ်ႉၶၼ်ႉ ၵဝ်လဝ်ႈၵမ်ႉမၢတ်ႈၵေႃႈယိၼ်မွႆးမၢတ်ႈသေႉ ၶျူႉ~ ၶေလေလၢင်းၵျႃးလူးတႃႉ။ ။

325ႉ သၢင်ၶၢင်ႉၵဝ်လဝ်ႈဝႃႈလမ်ႉလႃႉတိသရလႃၼ်ႇ ၵထႃႉရတ်ႉသလႃၼ်ႇ ပလေးပလေႉၵိယလႃၼ်ႇ ပုပ်ႉပေႉၶဝ်ႃႉသ

သေးၵၢလလႆမိူဝ်ႈၶႄႇတႃႇသုၶႄႇတႃႇထုႇရၶီႇပိႇပိႇၼဝ်ႈပိူၼ်ႇၵွၢၼ်ႇပေႇၶိုင်ႈၵေႃႈၵၢမ်ႇလႆႈႁူႈၵူၼ်ႈလုႇ~ ၶမ်ၽႆယဝ်ႉ၊–

ၵုႇယသုၶလိတ်ႉတသုၶၵုႇယပတ်ႉသတိလိတ်ႉတပတ်ႉသတိထိုင်ယဝ်ႉ သမ်ႇမုႇသမ်ႇၸေႃးထိုၵ်ႈတ်ႈယဝ်ႉၵိၵ်ႉလလေးၵိင်ႇ

ပေႉငိင်ႇယထုႇၽူႇတလႃၶၼ်ႇၶိပ်ႉပႃၶၼ်ႇၵၢမ်ႇမီးလုၵ်~ တီႈထိတီႈၶိူၵ်ႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၽႅ်းသိပ်းၵေႃတ်းၵေႃႈၽႆၵၢမ်ႇလွမ်းၵိူတ်း

ပၶၼ်ၵဝ်ၵၢဝ်ၵိုဝ်းၵူမ်းၵိုင်းတူဝ်ႉၵိူဝ်းလုၵ်~ သိင်ႈလွတ်ႇယဝ်ႉ။– ၶႆႉၵေႃႈၵဝ်လဝ်ႈၵၢဝ်တႃင်းၵိင်ႇတရေႇသႃဝ်းပႆႈသွင်ယူင်ႈ

223 တူလုၵ်ႉပုႇဝီႇသတီႇပ်တ်ႈလပ်းမွတ်ႇ~ လိမ်မိူဝ်ႈၵူဝ်ၶိုၼ်းၶႄႉယဝ်ႉ။ ။

326ႉ ၵၵႂၢင်းမႃၵ်ႈသီႇၽူဝ်ႇသီႇၵၢုႇရူင်ႇတၶု ပူူႉတမ်ႈၶိပ်ႉပႃၶၼ်ႇလႃၶၼ်းၽုင်ႇၶေႇမုႇမြဝ်ႉၵၢလ်တ်ႈထိုင်လွတ်ႇ~ သုတ်း

ၽျူးယဝ်ႉ၊– ပေုးၵၢမ်ႇမီးတႃင်းၵၢဝိၵ်ၵုႇၶႄႉ သင်ႇၶုႇရၵ်တ်းၵိူဝ်တၵ်ႈတူၶၼ်းတၵ်ႇၵေပုုး~ ငၽေႈလႆႈငတႉၶေုး၊ ၊

ပေုးဝုႈသင်ႇၶုႇရသုတ်းယဝ်ႉ ၵုသူဝ်ႇၵၢၵုသူဝ်ႇဝိပႃၵ်ႈၵၢမ်ႇလႆႈဝႆႈပႆမုး~ လုင်ႇလုင်ႇသႃၶၼ်ႇသႃၶၼ်ႇယဝ်ႉ။– ဝိင်ႇလႃုႇၶမ်ႇ

ဝိင်ႈလႃႇၶထေႃတ်ႉသိၼ်ႉလင်ႈလႆႈဝႃးၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ~ ႁွၵ်ႈၵႃႈႁၢင်းမၼ်းၼေတႃႉယဝ်ႉ။ ။

327။ ပေႃးဝႃးဝိင်ႈလႃႇၶမ်ႈၵမ်ႈတင်းသိၼ်းလွၵ်းယၢၼ်ႇ~ သုတ်းဝႆႉၵေႃႈ– ၶေႃႈမၢႆပၶိဝ်ႇထေႃးၶေမ်ႈၸူၵ်းၶဵဝ်ႉတၵ်း လၢင်းမိုၼ်းပဵၼ်ၵဵင်းလွၵ်းပိူင်ယိင်းၵိၵ်ႈပိူင်လိူဝ်း~ တေႃႈထိင်းလမ်ႉၶေႃႈ၊ ၊ ပေႃးဝႃးၶေႃႈမၢႆပၵ်ႇလႆႈဢၢင်းမၼ်းသိၼ်းသုတ်းဝႆႉ~

 လၢင်ႈႁူင်ႈယဝ်ႉ။– သလႃႇယတၶသိပ်းပႃးသွင်ယိူင်းၵႃႇယတၶထေႃတ်ႉၵႃႇၵျင်ႈ~ တၵ်းမီးၵႃးလွၵ်ႈ။ ။

328။ ပေႃးဝႃးလၵ်ႉၶုသေးတႃႇၶႃႇၶလိင်ႈဝႃႇၵႃႇယၶေမ်ႈၸူၵ်းသိၼ်းသုတ်းၵုင်ႈ ~ တၢင်းၶေႃးတၢင်းလင်ၵေႃႈ– ၼသ်သ ၵၢၼ်ဝႃးၶဵဝ်ႉတၵ်းၵွၼ်းၵႃႇလႆႈဢၢင်းမၼ်းၵမ်ႈၵုတ်းသင်~ တီးၵျူၵ်းၵမ်ႈၵျူၵ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃးၼသ်သသုတ်းၵႃႇဝႆႉႁွ လုမ်းလုမ်းပႃးတၢင်းလင်~ ဝႆႉႁူႇယဝ်ႉ။– တၢင်းၵႃးသၢမ်ယိူင်းတုၵ်ႉၶသုၶၵုပ်ၵ်ႉၶႃႇဝေႈတၶေႃႈ~ တၵ်းဝႆႉလွမ်းယဝ်ႉ။ ။

329။ ပေႃးဝႃးဝေႈတၶေႃႈၵမ်ႈလႆႈၶမ်ႈလႃးလၢမ်ႈလႃးထိင်းလေးလိမ်ႈတုၵ်ႉၶမသုၵ်ႉၶႃႇ~ သုတ်းဝႆႉလမ်ႉ၊– တၶၼ်ႈၶေႃႈၶိ

ၵျေႃးထေႃးတၼ်ႇၶႃႉတင်းလူင်သုတ်းသေပိူင်ယိင်းၵိၵ်ႉပိူင်လၢႆး~ မဝ်ႉလၢပ်ႈငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃႈတၼ်ႇၶႃႉသုတ်းၵႂၢမ်းၵွႆ တွႆးပွႆးသိင်ႈထိုင်ဝႆး~ သေႉၸူႉယဝ်ႉ။– ၵုပတၢၼ်ႇၶၼ်ႉတၵ်းလၢင်ႈ ၸူႉလၢပ်ႈတီႈၼင်ႇၵိူဝ်ၼိုင်ႈလွႆးပႃႉ~ သင်မီးလမ်ႉ ၶေႃႈ။ ။

225 330။ ပေႃးဝႃႈၵုပတၢၼ်ႇသိင်ႈၶေႃႈၽေၵမ်ႉလႆႈဝႃႈသွင်ထႃႉ~ သုတ်းၼိူဝ်းယဝ်ႉ။– ၵမ်ႉသမ်ႉၼိုၼ်းၵႂၢမ်ႈၽိူၼ်းၽိူၼ်း ႁူၼ်း တေႉလုမ်းလိူဝ်း~ တင်ႈလၢတ်ႈထင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃႈၽေၵမ်ႉလႆႈၼိုၼ်းမႃးပူးတိူၼ်းလၢပ်ႈပၼ်ၼိူဝ်း~ တေႉၸူႉၶေႃႈ။– လႃႉ တိၵၼ်ဝႃႈၶၼ်ႉတၵ်းမီးၵႃႈသင်ၵႆႈလႆႈမႃးတေႉတမ်ႈတွင်ႉဝၢင်ႈငမႈမႃႉတႃႉ~ ပၼ်ၽီပၼ်ႁူၼ်းသင်ၶေႃႈ။ ။

331။ ပေႃးဝႃႈလႃႉတိၵမ်ႉတေႉလႆႈၶေႃႈၼိူင်ႈထဝ်ႈလွင်ႈလႃႉၵျႉ~ ၵၢၼ်းၵႂၢယဝ်ႉ။– ပေႃးဝႃႈတၢင်းထဝ်ႈၵမ်ႉမီးၶေႃႈၼုၼ်ပၼ် ၵိၵ်ႉၼုၼ်တႆ~ ၵမ်ႉတဝ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃႈၵမ်ႉပၼ်ၵမ်ႉတႆၵႂၢသေလလၢင်းၵႃႈတင်းလႆ~ ၸူမ်းသႃႉၶၼ်ႉ။– ၵၼ်

ဝႃႈ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿဥပ္ပယသာ~ တၢင်းမီးၵႂႃႇလႆႈ။ ။

၃၃၂။ တီႈၶဵင်ႇလၢင်ႉတၢင်းလႆႈဝႃႈ ၶေမံကမ္မၶယံနဘာယာမိအနုပတိသေသအည်တ္တဥတုအဟာရကံစိတ်နိဗ္ဗၼ္ဒဂါထာ~
တြူးယဝ်ႉ၊– ၵမ်မသမ်ႉမုတ်ႉထၢၼ်ႉပဵတ်ႉသိပ်းပႆၵဝ်ႈၵႃႈလႆၵင်းမၼ်းၵမ်ႉပဵၼ်မႃး~ တေႉထိုင်ႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လိတ်းတသမ်ႉ
မုတ်ႉထၢၼ်ႉႁူၵ်းသိပ်းပႆသွင်ၵမ်ႉသမ်ႉၶိုၼ်းပွင်လႄႇလီလႄႇယွမ်းၵုသုဝ်ႉၵုသုဝ်ႉတြူး~ သိင်ႈမႃပ်ႉယဝ်ႉ။– ၵုတုသမ်ႉမုတ်ႉ
ထၢၼ်ႉသီႉသိပ်းလေးၼသႉၵမ်ႉတေႉလႆႈၶိုင်ႈၵတ်းမႆႈၵမ်ႉယၢပ်ႉ~ ပၼ်ၽေးသင်ယဝ်ႉ။ ။

၃၃၃။ ၵျႃႉရသမ်ႉမုတ်ႉထၢၼ်ႉသိပ်းၵဝ်ႈၽၵ်းၶဝ်ႈလေးလိမ်ႉၵမ်ႉလႆႈလၢတ်ႈႁူဝ်ၵျႃပ်ႉ~ ပႃးၶူဝ်းယဝ်ႉ၊– လၢင်ႉဝႃႈၵမ်ႉသိင်ႈ
လိၵ်ႈသိင်ႈၵုတုသိင်ႈၵျႃႉရသိင်ႈ လၢင်ႉဝႃႈမူင်းၵတ်းမူင်းယိၼ်မူင်းငိမ်း ပူတ်းသိမ်းလိၼ်လွႆ ၵွႆသေၶုၼ်တႆႇ ၵျႃသေၶုၼ်
ပဵၼ် ယိၼ်သေၶုၼ်ၵူဝ် ႁူဝ်ၶၢဝ်သႃးၵျူဝ်းတၢမူဝ်းၵမ်ႉပွင်တူဝ်း~ ထၢပ်ႈလႆႈၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵမ်ႉမဝူတ်ႈၶႅမ်ႉမူဝ်းသမ်ႉတၢင်းပွင်

ၺႅတ်းၺိုဝ်ၺင်းၺႃးတၵ်းမႃးတၢင်းလႂ်ပႅၼ်ၸႂ်ယၢၼ်ႈၵၢမျူဝ်း~ ၸွႆႉယႃႈၼၼ်ႉ။- တေႃႈၼႆႉၵဝ်လဝ်ႈတၵ်းၶဝ်ႈၼိသရၼတွႃႈရ
ဝိမုတ်ႉတိလၢၼ်းပိၵ်ႉတၢင်းၵႃႈ~ ၼေမ်ၶိုမ်းသေႁွၼ်ႈ။ ။

334ႉ မိတ်ႉလုမၢၼ်ႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႈၺွတ်ႈယဝ်ႉၼေႈမႃႈတွႃႈရိၵမၺႃႈသုၶတိတီႈလိုၼ်ႈၶျမ်းသႃႈ~ ဝိင်းရုင်းၼၼ်ႉ၊- တင်းမႂ်းတင်း
227 ၵဝ်ၵမ်ႈလႆႈၶိုၼ်းပွင်းပွင်ၺႃးသႅၼ်ၼဝၼ် သၢၼ်ၶၢဝ်ၺ်ၼ်းသွမ်း လွမ်းမၼ်းႁူၼ်းတႆႇ တူဝ်လႆၢၼွၼ်းလိူၼ်း ၼိူဝ်ၺိူၼ်းလွမ်ႈၵၢင်
လုင်း~ ၶွတ်ႈသိင်ႈယဝ်ႉၼေႈ၊ ၊ ၶၼ်ထမၢၼ်ႈၵၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉ ၶၼ်ႈထႃႈငႃးပႃးၵမ်ႈသမ်ႉၶိုၼ်းမႃးၼွၼ်းၼႂ်းၵၢင်ႁူင်ထူင်
ၼင်ၼေင်းမၢၼ်း ၸိုၵ်းၵၢၼ်းပႆပူ ၼွၼ်းထူၼ်ႂ်းၺူၼ်း ပူၼ်ႈၵဝ်သိၼ်ႈမႃးတုင်း~ ၺႅတ်းၵူႈယဝ်ႉ။- ပူၼ်ႉသေလၢတ်ႈၼႆႉ
ၵၼ်ဝႃႈၶဝ်ႈၵိဝ်ႉၶဝ်ႈမမ်ႈၵမ်ႈသမ်ႉလႆႈၵိၼ်ထိင်ႈၼွၼ်းလုတ်ႈၼမ်ႉၼူမ်းငမႈၺႃးယူႈ~ ပူင်ပေႃးမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

335ႉ တေႈဝပုတ်ႉတမၢၼ်ႈၵၼ်ဝႃႈလမ်ႉသၢမ်သိပ်းပႆၢသီႈ ၸီယူႈၵႃႈမႃႈဝလရၼေၢတ်ႈလၢပ်ႈၵုပပၢတ်ႈတၢင်ႈၺၢင်ႈထင်ယူႈ~

လွႆသဝ်ၼၼ်ႉ၊– ပူၼ်ႉသေလၢတ်ႈၼႆႉ ဢၼ်ဝႆႉၵူၼ်းတၢႆပိူၼ်ၽီသတ်းတၢႆပိူၼ်ၽီလီၽေႃၼ်ၵမ်ိဝ်းပေႃးသေလႄးလႄးဢမ်ႇ
ပိူၼ်ၼဝ်~ တေႇထိူင်ႈၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵိလေႇသမၢၼ်ႇဢၼ်ဝႆႉလမ်ႉတထွင်ႉငႄးယႃႇဢတႃႇတၼ်ႇၼႄႇပၢၵ်ႇပိူတ်ႇသူၼ်သဝ်း
ဢမ်ႇသမ်ႉသိူဝ်းၼူဝ်ၵ်ႉတ်းၼူဝ်လူးမၼ်းမူၼ်ႈၼူၼ်းၵဝ်~ လႆႈပေႃႇယဝ်ႉ။– ၵေႃႉၼိုင်ႈၼလႈတင်းၵေႃႉၼိုင်ႈတၵ်းၵ်တ်းမိူတ်ႈ
 တႃႇဢႃႇၵူင်ႇလုင်ႇမၢၵ်ႈၼိူတ်ႈသၢၵ်ႈၵိလေႇဢိူၵ်ႉပေႃႇပေႃႇယႃႇၽႄႈမွၵ်ႇသွၼ်ႉဝႆႇၼႄႈၼူဝ်တေႃႇ~ ၵႃးပေႃးၵၼ်ယဝ်ႉ။ ။

336။ အဘိသင်္ခါရမၢၼ်ႇဢၼ်ဝႆႉလမ်ႉ ပုည်ဘိသင်္ခါရ အပုည်ဘိသင်္ခါ အနိစ္စဘိသင်္ခါရ ကာယသင်္ခါရ
စိတ္တသင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ ၼွၵ်ႉထၢပ်ႈတၢင်းပေႃႇ~ မေႃၵ်ႈၼ်းၼႆႉ၊– တၵ်းလႆႈသုတ်းသေပၢၼ်ၽီ ၼီသေပၢၼ်သၢင် ဝၢင်း
သေပၢၼ်သတ်း တတ်းသေပၢၼ်ၵူၼ်း သုတ်းၵူၼ်းသင်ႇၼႃႇရဢမ်ႇၵႃတူၼ်း~ တေႇထိူင်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းလိူဝ်လွင်ႇ
ဢမ်ႇႁွႆးၵိုတ်းၼိင်းမိုးမေႃၵၢၼ် ၵူဝ်လွၼ်ၵွၼ်ၽိူဝ်ပိူဝ်လိူမ်လိူၵ်းလၢင်းၼွင်ၽိူင်းဢိူၵ်ႈမေႃၵ်ႈၼ်း~ ၵေႇၵိုင်ႇၼႆႉ။– တေႃႈၼႆႉၵၢင်ႈမိုင်း

ႁုၵ်ႉတႃႇၵႃႇၸၵဝူၺ်ႇသၢၼ်ႇၺၢၼ်ႇတေႃႇတၵ်းပေႃႇၶၼ်ႇၸိုဝ်ၶိုင်ႈၵျမ်ႇလိင်ႇ~ ၵျႃမူးၵျႃးလမ်ႉၵျ။ ။

337ႉ တၵ်းဝႃႈထမ်ႇၼေၵၼ်ႇတမုင်ႇသျမ်ႇဝႃႇၸမုၵ်ႈလူႉၶိုဝ်ႇထုၵ်ႈလုၵ်ႈပ်ႈတ်ႇလ်င်ႉထွင်ႇတင်ႈၵေႇၵိုင်ႇ~ မုင်းၶႃးၵေႃႈ၊– ၵဝ်လိမ်သဝ်လူင်တူင်ပေၵျေးၵျူၼ်းၵွၼ်တူင်တင်းလူင်ပူတ်းပင်းၵေႇထႃၺႃး~ ၺႃႉပ်တ်ႈသေၺဝ်ႉ၊ ၊ ၵမ်ႇၵျုင်ႈမွင်းလႆႈၶိုၼ်း

မႃးၶုတ်းလၵ်းပၵ်းသဝ်တၵ်းၵဝ်ၵွၼ်ပေမေးပ်ၼ်လင်လီၶိုၼ်းၵုမ်းထႃပ်ႈမုင်းၶႃး~ တေႇမွင်ႇၺဝ်ႉ။– ၺႃႉပ်တ်ႈပ်တ်ႇလ်င်ႉ ပ်ၼ်ႈၵင်ႈၼေၵျူပ်ႈပ်ၼ်တွပ်ႈဝေးပျႃၼ်ႇ ထၺႃၼ်ႇတီႈၶင်ႈပွတ်ႈလုင်းတုင်းၶႃမ်ႇၵျႃမ်ၵျႃပ်ႇၵႃပ်ႇမွၵ်ႇ သိဝ်ႇတွၵ်ႇၺႃႉလုတ်ႇပ်တ်ႈ သိင်ႈသိင်ႈသုမ်သုင်ႇ~ တိုၵ်းၼႆးသေၺဝ်ႉ။ ။

338ႉ ပူၼ်ႉသေပွၵ်ႈၶႆႉၵမ်ႇလႃင်ႈၵျႃင်ႈမွင်းၵၵျၵႃႇၸၵ ၵိုင်ႇမၵိုင်ႇသွင်ႇပ်ၵ်ႉသူမူႇတႃတ်ႈသမ်ႉလႃတ်ႈဝတ်ႉလီႇၺႃင်ႇထ်င်ႈ လင်မွင်ႇ~ ၵျူၼ်းၵုမ်းၶႆႉ၊– ၶွင်လၵ်းတင်းလူင်တူင် ၵွၼ်သဝ်ပေၵျူၼ်းၵျေမွင်းမေးလႆပႃၼ်ပျူင်းပင်းတ်ၵ်ႇလ်ဝ်သုမ်း~ သိင်ႈ

သိူင်ႈသေယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းလိူဝ်ပိူၼ်ၵၢၼ်ၶိူင်းၵဝ် သဝ်းၼိူဝ်ၶိူင်းမႆႈမေၵၢၼ်တူၵ်းၸေႃၼ်သၢင်းလေးလူႉလုမ်းလုမ်း~ ယႂ်ႈၸေႃႉ ယဝ်ႉ။– ၵဝ်လဝ်ႈလႆႈလိူဝ်ႈၵူႊပဝ်လႂ်ႉသ ၵူႊပၵၢလိူင်ႉတေႉယတၢင်ႉထွတ်ႈလိူဝ်ၸၢႆႉ~ ၸီၵူၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၃၃၉ႉ ၶင်ႉၶႅင်ႉၶႆႈလူလုၺ်ႈပတိလ်လသမ်မုပ်ပၢတ်ႈ လဝ်ႈလၢတ်ႈၵၢၶေႉၵလႂ်ႉမူႉလၶေႃၶၼ်း ၵၢထုၶၼ်းသုင်းထၢပ်ႈ ၵၢလၢပ်ႈ

သုင်းၸေႃႉ ၵၢလွႂ်ႉလေးၶု တီႈလူႉၵၢင်ႉၵႂ်ႉၵၢၶျၼ်းၵၢယႂ်ႉသၢဝ်းၶိုင်ႈၶေၸေႃႉ~ ၵျမ်းၵူးၶႅႉ၊– ဝုတ်ႉထုမသိပႂ်ႉလိ ၵၢၶေႃၵ်ႈမျၵ်ႈလျင်ႉလုင်ႉမူႉယူဝ်းၵူး~ တီႈလိုဝ်ႈမၶၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊ ၶဝ်ႈပိၼ်ပရိၵမ်မဝိပသ်သၶျႅၵ်းၵျႆးၶေလွႆၵျႆၶိင်းၶမ်း လၢတ်ႈသွၼ်လူး~ လဝ်ႈၵဝ်ႉယဝ်ႉ။– ၵၢၶုလုင်ႉ ပတိလုင်ႉ ၸုင်းတေႂ်ႉပေႂ်ႉတမ်ႈပေးထိ ၶေးၵှ်တပ်ႉပမ်ႉ ၵၢႂ်ႉသမ်ႉ သိပ်းသီႉ ပေးၶင်ႉသိူင်ပီႉပလူလ်ႉလုတ်ႉတသပျလၢတ်ႈသွၼ်လဝ်ႉ~ လွႆၶမ်းလဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

၃၄၀ႉ တေႂ်ႈၶႅႉၶင်ႉၵိုဝ်တၵ်းၵျူႉၵၢထုပတိဝိပသ်သၶျႉၶၼ်ႉ ထႂ်ႉၶၢမ်ႉရုၵ်ႈယၢၵ်ႈတုၵ်ႈသၢမ်ၸုင်ႉၸၶိုၵ်ႉၶမ်ႈတုၵ်းတဝ်ႉ~

တွင်းပိၵ်တွင်းတႃၶၢင်ႉ၊– ဢၵျင်းဢဝိၵ်ဢႃႇသင်ႇၶႃႇရတြူး ပႃးဢၵ်တူဝ်ၵဝ်းမဝ်းၽေၵ် လႃပႃၵ်သၢင်းလေး ဢမျေး
သေႇၶေၵ်းၵျႃ~ ဝႃႉလိုင်းၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ လီတေႃးတင်းလႃဢၵ်ၵျွတ်းၵမ်ႇမထႃၵ်း လတ်းဢႃၵ်းဢၵျင်းတွင်းပိၵ် တူဝ်
ၵျွၵ်ၵပ်းၽေင်းၶုၵ်ၶေင်းလိူဝ်ႉမီးဢႃ~ ဢလျေႃႇၶၢင်ႉ။– ၽူႉဢၵ်သေးၶႃႇပႃႇရမီႇထုၵ်ႇလီလႃးလူလ်းလေးၵီႇယဝိဝူလ်ႇရ
231 တိုၵ်ႇၽေၵ်းလူၽေႃႇ~ လွ်ၶေႃးဢၵ်တႃႉ။ ။
341။ ဢၵ်ၶင်ႇလေးလေႇတၶေႃႇလႃႇတရႃႇလိၵ်းၶဝ်လဝ်းလႃးမႃးထုၵ်းၶုၵ်းယေးလီႇပိတရႃတ်းထမ်းတေႃႇ~ တြူးၶ်ႉ၊–
လိၵ်ႉၶေႇယယေးရူးရေးလူးသႃမ်ရွင် ယိူဝ်ပွင်ၽိုၵ်ထမ်း ၵျႃမ်းၶမ်းဢလွ်ၵ်ႇပုၼ်း~ ၵျႃႇၵျင်းလူလ်းတႃႉ၊ ၊ ပထဝီသိမ်ကတွာ-
လိၵ်လူင်ၵျွင်းမိူင်းဢၵ်တိုင်းဝႃၵ်ၽလေး~ မိၵ်ႇယေႇၶၢင်ႉ။– သိန္ဓေရူ-တုတႃၵ်ႇရမ်တွ်မ်းတႃႇတၸႃၵ်းၶိူဝ်ပေႇ~ မွ်လႃၵ်း
ၶၢင်ႉတႃႉ။ ။

၃၄၂။ အာကာသ-ႁွင်းၵၢင်ႇၵႃႈၵႃႈပမႃႈတီႈတၢမ်ႈတီႈတွၵ်ႇလိၵ်ႈမိၼ်ႇယေႇ~ ယေးႁူးၶၼ်ႉ၊– ပါဠိပိတကေန- ပိတ ၵၢတ်ႈတြႃးၸြေးယေႈတူဝ်ၵၢၵျူဝ်းတူဝ်းလႆးမႆၶေပေးလေးၵၢင်ၵျၢဝ်တၢမ်ပိင်းၸိူၵ်ႈၶၢဝ်ၸွႆး~ လွတ်ႈသိင်ႈလူလ်ႈတႃႉ။– ၶင်း ၵျႈၵၢၵျူဝ်းတြႃးယေႈတူဝ်ၵျဝ်းလႆႈၵျိတ်ႈၵျူဝ်ၵႃးလၢင်းၵွၶ်တၢင်းတၢမ်ႈယေးႁူး~ ၵုသူဝ်ႈၶၼ်ႉ၊– အပ္ပမတ္တံ-ထၢၶင်ႈပေးၵၢမ်ႈ
232 ပေႉယေႈတၢၵ်ႈၵၢသၢၵ်ႈသၢင်လိုင်ႈၸထေၢတ်ႈသိင်ႈဝူလ်ႈၵျပ်ႉၸူဝ်ႈ~ ႁွိမိူဝ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၃၄၃။ နာသက္ကန္တော-မတတ်နိုင်ရာ-ၵႃႈၵႃႈႁွင်းၵၢင်ႇ ဥတ္တကံကတာကန္ဒရာ–ထၢၶင်ႈသိင်ႈသိၼ္ဓေရူလုၵ်ႈမျၢတ်ႈမိၼ်းမူဝ်ႈ~ မူဝ်းၸျေးၶၼ်ႉ၊– ဓမ္မအနိသံသ-ၵၢၵျူဝ်းလိၵ်ႈယေႈတူဝ်ထမ်းသိင်ၸီတၢင်လလၢင်းမူႈတြႃး~ ပႆႈသိင်ႈပိၼ်လႆႈငတႃးယဝ်ႉ၊ ။ ဣတော ကရိတ္တော ပုညေန အနာကတေ အဂ္ဂသာဝဂ္ဂေါ ဗုဒ္ဓသန္တိကေယဿကိတ္တိပိညော မဟာယသော နိဗ္ဗန္နံ ယာဝပါပေမိ အသေယော ဘဝေဘဝေ မိမေပဟာန္တု ပတ္ထနိမံသမိဇ္ဈန္တု ဣတောကရိတေ ပုညေန-တၢင်းလီ

ႁွင်းမူးၵုဝ်ႈၵူးတြူးလႆႈၶေႊးၵျႃး~ ထမ်မႃႇၶၼ်ႉ။– အနာဂတေ-နောင်လာလတၼ်ႉ ၽဝသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈၵုင်ႇလၢၵ်ႈပႃႇရမီႇ မျၢတ်ႈၵျႃႈၵျႃဝ်ႉသႃႈသင်ႇသၵျႃႇ~ ၵျူင်ၵျႃင်းလူလ်ႈတႃႉ။ ။

344။ ဗုဒ္ဓသန္တိကေ- ၸႅၼ်ႈလႆႈၵိူတ်ႇၵျူပ်ႉထူပ်းတေႃႇတူၶ်ၶျေႃႇသမ်ႇမႃႇသမ်ႇပုတ်ႉထလၢၵ်ႈထၢၵ်ႈမျၢတ်ႈလွႃႇ~ ၽြေးတႃႉ၊–
 ဒိက္ခိပိဍ္ဍော– လီတေႃႈလၵ်းလႅမ်ၵျၶ်ၶမ်ၶင်းထမ်းလႃၶ်ႇတြူး~ တၢတ်ႈလၢင်ႈလူလ်ႈတႃႉ၊ ၊ မဟာယသော- ၵႃၶျူလ်ႇ ၵႃလျမ်ႇၶမ်ၶျေႃလိူဝ်တႃၵူၶ်းလူမ်းၵျၵ်ႉသၶျေး~ လူဝ်ႇယႃႇတႃႉ။– ၵုသူဝ်ႇမ်ႉင်ႇထိူၵ်ႈၵႃၵ်ႉၵသႃႇဝၵ်ႉၵသူးပႃၶ်ႇယၵျႃႈၵႃင်ႈ ပထၶျေႃႇ~ ၵျဝ်းသူးလူလ်ႈတႃႉ။ ။

345။ ပေါသံပေါသာမိ-ၵျႃႈၶင်ႇၵႃလူဝ်ႇၵူဝ်ႇလိၵ်ႈလွႆတႃပ်ႈဝႃႇသၶျေႃႇ~ တွင်းတႃးၶၼ်ႉ၊– ယာဝတတ္ထကံကာလံ-လီ ပိၶ်ယိၶ်လွႆၶင်ဝၶ်းပွင်တၶ်းၽဝၵျႃး~ တေႃႇတိင်ႈလူလ်ႈတႃႉ၊ ၊ နိဗ္ဗာန္နပါပေမိ-ၸႅၼ်ႈလႆႈထိူင်တၶ်းဝၶ်းၵႃၶ်တၵ်ႈၵွႆႈ

လမ်လွႆၶိပ်ပၢင်းသုတ်းၶၢင်းၶဝ်ႈတြႃး~ တီႈၶွတ်ႇၶၶေ်ႉ။– ဝေရိယော-ရၢၶ်ႇသူႇတၵရၢၶ်ႇသူႇမူႇလိၵ်ႈလႃႉၵၢမ်ႇၶိူၵ်ႈ ထိုင်လွတ်ႇ~ ယၢၶ်ႁၢင်းသေတႃႉ။ ။

346။ ဘဇေယော-ၵွင်ႇၶၼ်ႇပၼ်ႇပေႉၵေႉရၢၶ်ႇလွတ်ႈလပ်းမွတ်ႇ~ ၽေးႁၢင်းတႃႉ၊– ၵ္ကမ်ႉပဌၼ်ႉ-ႁႃႈၶေႃႇၵၢလူဝ်ႇသိင်ႇႁ ပပုရိသေႃး သၽေႃးတြႃးပိၶ်မႃးၵၢၺ်င်းလူဝ်ႇလွမ်းတၢင်း~ လုမ်ႇထူၶ်ႈဝႆႉတႃႉ၊ ၊ သႃႇသၶေႃႇၽြႃးသွင်ၵိုင်သီႇပၢၵ်ႇသၢမ် တူဝ်ပူဝ်ႇလိူဝ်သၢင်းမႃးလိူၶ်ႁူၵ်းတူၵ်းဝၶ်းမျၢတ်ႈထွၶ်လၢင်း~ လိုၶ်ႈသႃႇယဝ်ႉ။– လင်ႇတၵ်းယဝ်ႉတူဝ်ႈပတိလ်လသမ် မုပ်ပၢတ်ႈႁျမ်းမျၢတ်ႈၵၢၶုလေႃးမပတိလေႃးမယဝ်ႉၶွတ်ႇယွတ်ႈၵၢၶေႇႁလႃႇ~ ႁွႆမိူဝ်းၼတႉယဝ်ႉ။ ။

347။ ၵၢၶျပ်ႈၶျၵ်ႉၼသႇသၢၼႁႇလေႈၶေးၶမ်ႉလင်ႇတူမ်ႈသပျႃႇ~ ပၢင်လဝ်းၶၶေ်ႉ၊– တၵ်းလႆႈၵိုတ်းတိုတ်းယိုတ်းသေ ႁမ်လိၼ်လွႆလိူင်းမိူင်းၵိုင်ဝိင်းပႆၢးၶိူဝ်းလႆၢးတြႃးသုတ်းၶျူးထၢတ်ႇပူင်သဝ်း~ ဝႆႉၶၶ်ႈပႆႇၶႆႈၵွၶ်ႇယဝ်ႉ။ ။

သူရ် ◦◦◦ ◦◦◦ သူၶေႃး ◦◦◦ ◦◦◦။သႃထု သႃထု သႃထု ။

တွၼ်ႈၵၢၼ်ၶၢၼ်းႁူၵ်းသုတ်းယဝ်ႉ။